

VOORWOORD

1. WELKOMSWOORD

1.1 U is hartlik welkom by die negende gewone vergadering van die Sinode van die NG Kerk in Oos-Kaapland, een van die 10 streeksinodes van die Nederduitse Gereformeerde Kerk, en afgestig van die Wes-Kaapse Kerk gedurende Oktober 1973. Die Sinode van Oos-Kaapland vier dus vanjaar sy dertigste bestaansjaar, en my wens is dat hierdie vergadering in elke opsig vir elke afgevaardigde 'n heerlike fees sal wees. U verteenwoordig een van die 106 gemeentes van die NG Kerk in die Oos-Kaap, en u besin saam met 263 ander afgevaardigdes en besluit namens meer as 85,000 medelidmate oor die weg waarop die Kerk hom hier aan die begin van die 21ste millennium moet begewe. Mag ons almal saam die wysheid wat van bo kom ontvang!

2. VERANDERING AAN AFVAARDIGING

2.1 U het hierdie sakelys van u gemeentekantoor ontvang. Indien u om een of ander rede nie die vergadering kan bywoon nie, moet u dit asseblief aan u sekondus oorhandig.

2.2 Ek versoek leraar-afgevaardigdes om enige verandering aan u afvaardiging soos gepubliseer in hierdie sakelys *vooraf* onder my aandag te bring. Indien 'n nuwe geloofsbrief voorgelê word moet u ook asseblief vooraf met my skakel.

3. VOORBEREIDING

3.1 Berei uself asseblief deeglik voor deur hierdie sakelys met goeie aandag deur te werk. Stel uself op hoogte van die inhoud van verslae, aangesien dit as gelese beskou sal word.

4. VERGADERPLEK EN REGISTRASIEREËLINGS

4.1 Die vergadering vind plaas in die gemeentekompleks van die gemeente Port Elizabeth-Wes by Vyfde Laan 57 - 59, Newtonpark, Port Elizabeth. Sien asseblief die roetekaart vir aanwysings.

4.2 Registrasie vind op Maandag 20 Oktober 2003 vanaf 11:00 in die ingangsportaal van die kerksaal plaas.

4.3 Die vergadering open en konstitueer om 14:00 in die kerkgebou net langsaaan die saal. Die vergadering duur tot Donderdag 23 Oktober om 13:00, en afgevaardigdes word versoek om alle sittings getrou by te woon. Verlof vir afwesigheid moet met opgaaf van redes by die Skriba / Notulekommissie aangevra word. Let ook daarop dat die afgevaardigdes saam op Maandagaand die Nagmaal in die kerkgebou van Newtonpark-gemeente vier, terwyl daar ook op Dinsdag- en Woensdagaand vergader word.

5. REIS- EN VERBLYFREËLINGS

5.1 Die reiskoste van een motor per gemeente word vergoed, en waar 'n afvaardiging uit meer as vier lede bestaan, sal die koste van 'n tweede motor betaal word. Eisvorme vir reiskoste sal met registrasie beskikbaar gestel word, en dit moet asseblief dadelik voltooi word met die oog op uitbetaling op die laaste sittingsdag.

5.2 Vorme vir voltooiing is na die verskillende gemeentekantore gepos waarop afgevaardigdes moes aandui of hulle gebruik wil maak van die akkommodasie wat deur die sinodale kantoor in vakansiewoonstalle in Humewood gereël is. Indien u nie daarvan gebruik maak nie, sal oornaggelde van R 75 per nag vir drie nagte op die laaste sittingsdag aan u uitbetaal word.

5.3 Sinodegangers wat van die vakansiewoonstel-akkommodasie gebruik maak, sal hul ontbyt soggens (Dinsdag tot Donderdag) vanaf 07:30 in die vergaderlokaal kan geniet. Ander lede wat van eie akkommodasie

gebruik maak is ook welkom om hier te eet. Indien u van eie akkommodasie gebruik maak en ook vir u eie ontbyt sorg, sal 'n addisionele R 25 per dag (drie dae) aan u uitbetaal word. Alle ete-reëlins word ook op die genoemde vorm aangedui. Middagete word voor die aanvang van die vergadering op Maandag 20 Oktober vanaf 12:00 - 13:30 aan alle afgevaardigdes wat op die vorm te kenne gegee het dat hulle daarvan gebruik sal maak, bedien. Ook alle ander middag-en aandetes en koffie-en-teepouses word by die vergaderlokaal geneem. Ons sê voorlopig reeds baie dankie aan die vroue van die gemeente Uitenhage-De Mist vir hierdie wonderlike diens wat hulle lewer!

6. OM SAAM TE BRING

6.1 Maak seker dat u hierdie sakelys saambring, asook u Bybel, Liedboek van die Kerk, en 'n pen. U ontvang by registrasie 'n lêer met skryfpapier, 'n naamkaartjie en stembriefies.

7. KLEREDRAG

7.1 Dit word van afgevaardigdes verwag om netjies geklee te wees in drag wat by die geleentheid pas.

7.2 Die Ordekommissie beveel aan dat mans-afgevaardigdes geklee gaan in pak klere / das-en-baadjie (Sien pt 7 Verslag Ordekommissie).

8. TYDELIKE KOMMISSIES

8.1 Indien u ingedeel is by een van die tydelike kommissies (soos deur die Ordekommissie saamgestel - sien pt 22 van Verslag Ordekommissie) moet u asseblief seker maak dat u die vergadering/s bywoon. 'n Enkele een of wat vergader reeds Maandagoggend 20 Oktober.

9. BYEENKOMS VAN OUDERLING- EN DIAKEN-AFGEVAARDIGDES

9.1 Alle ouderlinge en diakens word hartlik uitgenooi om 'n byeenkoms op Maandagoggend, 20 Oktober, om 11 : 30 in die kerkgebou van PE-Wes by te woon. Tydens hierdie vergadering sal u op hoogte gestel word van die werking en meganismes van 'n sinodale vergadering.

10. TELEFOON- EN BOODSKAPDIENS

10.1 'n Diens wat inkomende oproepe ontvang en boodskappe aan sinodegangers besorg word gelewer. Die nommer van hierdie diens is (041) 365 2122.

10.2 U word versoek om asseblief u selfoon af te skakel tydens sittings - dit werk geweldig steurend in op die klankstelsel.

11. UITSTALLINGS / BOEKVERKOPE

11.1 Die *Christelike Lektuurfonds* en *CUM Boeke* het verlof ontvang om uitstallings te hou en hul produkte te koop aan te bied.

12. MEDIESE DOKTER

12.1 Daar is met die volgende dokters gereël om vir die duur van die vergadering op bystand te wees : *Dr*

Herman Potgieter (041-3641125, na ure 041-3653004) en dr Valie Strydom (041-3641088, na ure 041-3653004).

13. DANK

13.1 Baie dankie aan almal wat op een of ander wyse deel was van die reël van hierdie vergadering : die lede van die Dagbestuur van die Sinodale Kommissie, die lede van die Ordekommissie, die leraars, kerkrade, dames en amptenare van PE-Wes en Newtonpark, die dames van Uitenhage-De Mist, die verslagskrywers en tikkers, lede van tydelike kommissies, Jan Viljoen en Nellie Westraadt van die sinodale kantoor, Heinrich Alberts vir die tegniese versorging van die sakelys, Elga Geyer van *NMB Drukkers*, en vele ander wat hul aandeel opgeneem het om hierdie belangrike byeenkoms moontlik te maak.

13.2 Graag bedank ek die sinode wat aan my die geleentheid gegee het om die afgelope agt jaar as skriba op 'n besondere wyse deel te kon hê aan die werk van die Oos-Kaapse Kerk. Dit was en is opwindende tye in ons sinodale geskiedenis, en ek loof die Here vir die geleentheid om op hierdie wyse diensbaar te kon wees. 'n Besondere dankwoord aan die gemeente van Cradock-Oos vir die feit dat hulle my hiervoor aan die breëre kerkverband beskikbaar gestel het, en aan my gesin en kollegas te Cradock wat dikwels moes ontbeer en instaan.

Baie dankie!

Hansie Schutte
Skriba Sinodale Kommissie
22 Augustus 2003

STRAATKAART

LYS VAN AFGEVAARDIGDES VOLGENS DIE GELOOFSBRIEWE

LYS VAN AFGEVAARDIGDES VOLGENS DIE GELOOFSBRIEWE

Die gemeentes is in alfabetiese volgorde - daarna ontstaansdatum - primarii - sekundi in *kursief*

1. ABERDEEN (1855)

Ds JH Wessels
Oudl JM Nel
Oudl DN Smith

2. ADELAIDE (1890)

Ds FP Louw
Oudl I Kleyn
Oudl DC Kapp

3. ALBANIE (1831)

Ds FS de Jager
Oudl me JM Botha
Oudl BC Hoole

4. ALEXANDRIA (1854)

Vakant
Oudl JA van Zyl
Geen sekundus

5. ALGOAPARK (1953)

Ds MH Langenhoven
Oudl me EJ Langenhoven
Diak JT Dorfling

6. ALGOAPARK-NOORD (1959)

Ds HJ Alberts
Oudl A Potgieter
Diak S Zeelie

7. ALIWAL-NOORD (1852)

Ds AC van der Westhuizen
Ds JT van Rooyen
Oudl AC Lombard
Oudl W du Randt
Geen sekundi

8. BARKLY-OOS (1873)

Ds WA van Zyl
Oudl L Theron
Oudl me EM Theron

9. BOTHASRUS (1941)

Ds PP Kuhn
Oudl HL Momberg
Oudl RJP Strydom

10. BUFFELSRIVIER (1962)

Dr WL Steenkamp
Oudl AJ Botha
Diak me EA Kirchoff

11. BURGERSDORP (1846)

Ds FJ Greeff
Oudl PJ Cloete
Oudl ASJ Venter

12. CAMBRIDGE (1952)

Ds JSJ Swart
Oudl CF van Zyl
Oudl me SJ van der Walt

13. CATHCART (1907)

Ds DF Oelofse
Oudl FvanZ Bakkes
Oudl JD Krüger

14. COLESBERG (1826)

Ds JN Taljaard
Oudl JJ Joubert
Oudl PJ Fourie

15. CRADOCK (1818)

Ds JJ Nortier
Oudl LC Moolman
Oudl HHJ van Zyl

16. CRADOCK-NOORD (1966)

Ds JH van Niekerk
Oudl me AS Smit
Oudl me MM Bosch

17. CRADOCK-OOS (1951)

Ds EGJdeG Schutte
Oudl JA Vertue
Oudl TT van der Nest

18. DE BRUG (1993)

Ds JH Kleynhans
Oudl ND Fick
Diak me RR Vorster

19. DESPATCH-DAGBREEK (1984)

Ds JJH Vermeulen
Oudl JH Bester
Oudl me J Dürr

20. DESPATCH-EENDRAG (1965)

Ds A van Jaarsveld
Ds AHG Lötter
Oudl DJJ van Rensburg
Diak SE Phillipson
Oudl BV Schmidt
Oudl CH Coetzee

LYS VAN AFGEVAARDIGDES VOLGENS DIE GELOOFSBRIEWE

21. DESPATCH-NOORD (1976)

Ds DW O'Kennedy
Oudl me MM Vosloo
Oudl me E Joubert

22. DESPATCH-SUID (1969)

Ds GG Binneman
Ds DW Olivier
Oudl me ME Honiball
Oudl JG Slabbert
Oudl BJ Gouws
Oudl DAJ van Niekerk

23. DIAS (1981)

Ds N Weeber
Oudl H Otto
Oudl P Hendriksz

24. DORDRECHT (1857)

Ds DC Klynsmith
Oudl IJ Schutte
Oudl SPJ Strydom

25. ELLIOT (1890)

Ds F Esterhuizen
Oudl HE Steyn
Diak WT Erasmus

26. FORT BEAUFORT (1949)

Ds GF de Kock
Oudl (ds) JM Wolmarans
Oudl RdeW Oosthuizen

27. GAMTOOSVALLEI (1944)

Ds J van der Merwe
Oudl AGT van Jaarsveld
Oudl KG Kok

28. GAMTOOSVALLEI-OOS (1958)

Ds GV Ehlers
Oudl R Dormehl
Oudl me EM Geldenhuys

29. GLEN LYNDEN (1829)

Vakant
Oudl GJ de Klerk
Oudl CPF Marais

30. GONUBIE (1986)

Ds JJ Pretorius
Ds HN Strydom
Oudl CES Nel
Oudl me CAM Nel
Oudl AWE Schultz
Oudl ZJ Schultz

31. GRAAFF-REINET (1792)

Ds JWE Esterhuysen
Ds JA Conradie
Oudl K de Bruyn
Oudl me CW Conradie
Oudl me ME Geldenhuys
Oudl me E van den Berg

32. GRASVOËLKOP (1978)

Ds CP Crause
Diak me M Ferreira
Oudl C Botes

33. HOFMEYR (1876)

Oudl CJ Pretorius
Oudl IJR Vermaak

34. HUMANSDORP (1849)

Ds MF Steyn
Vakant
Oudl me J Beukes
Oudl CL du Plessis
Oudl me HJH Scheepers
Oudl DJ Coetzee

35. HUMANSDORP-OOS (1976)

Ds JC Coetzee
Ds JJJ Putter
Oudl IJB van Heerden
Oudl DJ Pypers
Oudl AJ Hanekom
Oudl CJ Ferreira

36. INDWE (1906)

Diak me K Venter
Oudl HW Stapelberg

37. JAMESTOWN (1891)

Oudl CH Wagenaar
Oudl J van Pletzen

38. JANSENVILLE (1855)

Ds D Gerber
Diak me S Francis
Oudl SG Ferreira

39. JEFFREYSBAAI (1969)

Ds CC Bond
Ds EP de Kock
Ds D Higgs
Ds GJA van Niekerk
Oudl DH Rossouw
Oudl JZ du Plessis
Oudl DP Siebert
Oudl B Fouche
Diak JW Reichert
Diak JE Meyer

LYS VAN AFGEVAARDIGDES VOLGENS DIE GELOOFSBRIEWE

Oudl CL Smith
Oudl CR Peyper
(Jeugwerker oudl R Kotzee woon as waarnemer by)

40. JOUBERTINA (1907)

Ds AP Cronje
Vakant
Oudl D Strydom
Oudl me MJ van der Merwe
Oudl AA van der Mescht
Oudl JJ Kritzinger

41. KAREEDOUW (1906)

Ds BJJ van Rensburg
Oudl B Kritzinger
Oudl me AE van Straaten

42. KENSINGTON (1945)

Dr (prof) PJ Naudé
Oudl PL Louw
Oudl me V Westraadt

43. KING WILLIAM'S TOWN (1912)

Ds IJH Visagie
Oudl L Smith
Oudl A Olivier

44. KLIPPLAAT (1944)

Geen afgevaardigde

45. KRAGGAKAMMA (1973)

Dr LM Steenkamp
Ds V Keyter
Ds WPM van Niekerk
Oudl PJ Rootman
Oudl DW Schoeman
Oudl JL Venter
Diak me D van der Merwe
Oudl EL de Kock
Oudl me E Greyling

46. LADY GREY (1862)

Ds CM Erasmus
Oudl JHJA Hattingh
Oudl AN Stanley

47. LOERIE (1938)

Ds JP Bekker
Oudl JC Gericke
Oudl M Beer

48. MACLEAR (1916)

Ds SJ Pretorius
Oudl H van Niekerk
Oudl FJ Labuscagne

49. MIDDELBURG KP (1852)

Ds JA Coetzee
Oudl BD Marais
Oudl CF Stadler

50. MIDDELBURG-UITSIG (1963)

Ds HM Strydom
Oudl SD Theron
Oudl BP Erasmus
Oudl JC Viljoen

51. MISGUND (1950)

Ds T Conradie
Oudl OCA Crous
Oudl G Moggee

52. MOLTENO (1881)

Ds MJ Coetzer
Diak NA Stander
Oudl JAN Cloete

53. MURRAYSBURG (1855)

Dr S du Toit
Oudl C Kromhout
Oudl me G Olivier

54. NAHOON (1960)

Ds R van der Mescht
Oudl D van der Westhuyzen
Geen

55. NEWTONPARK (1953)

Ds CH van Heerden
Vakant
Diak JJG Pozyn
Diak me CJA Landsberg
Oudl PJ van der Merwe
Oudl FPF Lotz

56. NIEU-BETHESDA (1878)

Oudl J Vögel
Oudl SGL Retief

57. NOUPOORT (1944)

Vakant
Oudl CL Theron
Oudl me C van Rooyen
Oudl A le Roux
Oudl JJ Heydenrych

58. NUWEKERK (GRAAFF-REINET) (1927)

Ds HL Venter
Oudl me HJ Coetzee
Oudl WB Phillips

LYS VAN AFGEVAARDIGDES VOLGENS DIE GELOOFSBRIEWE

59. OOS-LONDEN (1905)

Ds J Labuschagne
Ds NW Bezuidenhout
Oudl me SF Prinsloo
Diak C Klaasen
Oudl A Niemand
Diak DC Breed

60. OOS-LONDEN-NOORD (1946)

Ds AP Coetzee
Ds PL Moolman
Oudl PH Loubser
Oudl BS Lemmer
Oudl me AE Pieterse
Oudl JA Owen

61. OOS-LONDEN-WESHEUWELS (1971)

Ds WP Petzer
Oudl SP Bezuidenhout
Oudl me LR Fitchet

62. PARKHEUWEL (1955)

Ds G Bredenkamp
Oudl UQ Swart
Oudl me LJ Goosen

63. PATERSON (1906)

Ds WG Olivier
Diak me SE Swanepoel
Oudl AE Büchner

64. PATMOS (1962)

Geen geloofsbrief is tot op datum ingedien nie

65. PEARSTON (1859)

Ds BIC Steyn
Oudl CJ Lötter
Oudl AJ Koegelenberg

66. PORT ELIZABETH (MOEDERGEMEENTE) (1907)

Ds TL Wait
Oudl me ES Minne
Oudl me G Potgieter

67. PORT ELIZABETH-DE DUIN (1963)

Ds JE van Rooyen
Oudl (ds) GJ Retief
Diak J Verwey

68. PORT ELIZABETH-HEIDEVELD (1982)

Ds D van Rooyen
Dr JD Prinsloo
Ds MM Steyn

Oudl OC Hough
Oudl RJ Scholtz
Oudl J Bakker
Oudl PJ Grobler
Oudl HP Volschenk
Oudl CSH Kapp

69. PORT ELIZABETH-HOOGLAND (1972)

Ds OJ Fourie
Ds DW Mouton
Ds E Malan
Oudl GF Terblanche
Oudl JH Barnardo
Oudl JL Fourie
Diak TI Spies
Diak SAC du Plessis
Diak CE Curtain

70. PORT ELIZABETH-LORRAINE (1976)

Dr A Oliphant
Ds PG Loubser
Ds MNPD Cruywagen
Ds BH van As
Oudl AA Barnard
Oudl me M Oliphant
Oudl me V Schäfer
Oudl G Zondagh
Diak L Coetzee
Oudl me ME Greeff
Oudl me EG Grobbelaar
Oudl PC van Rooyen

71. PORT ELIZABETH-NOOITGEDACHT (1959)

Ds C Coetzee
Dr JP Cloete
Oudl CSA Lottering
Oudl SL Fourie
Oudl me GL Oosthuizen
Oudl MJ Bester

72. PORT ELIZABETH-NOORD (1933)

Ds J van der Westhuizen
Oudl NJ Claasen
Oudl me EE Booyen

73. PORT ELIZABETH-OOS (1952)

Ds B Peters
Oudl HJ van Rensburg
Oudl me C Cowie

74. PORT ELIZABETH-SENTRAAL (1924)

Ds GJ Noeth (jnr)
Oudl JJ van Zyl

LYS VAN AFGEVAARDIGDES VOLGENS DIE GELOOFSBRIEWE

Diak SM Johnson

75. PORT ELIZABETH-SHERWOOD (1987)

Ds EH Avis
Ds me E Bester
Oudl PM Greyling
Oudl IF Jansen
Oudl JP Smit
Oudl me I Terblanche

76. PORT ELIZABETH-SIONSRAND (1970)

Ds BJ Stroebel
Diak me E Anderson
Oudl BD van Rooyen

77. PORT ELIZABETH-SONHEUWELS (1964)

Ds FJ Nel
Ds D van Staden
Oudl DB van Zyl
Oudl J van der Westhuizen
Oudl JC Theunissen
Oudl PS Naudé

78. PORT ELIZABETH-WES (1940)

Ds JP Kampman
Ds M Wolmarans
Oudl L Diedericks
Oudl me IA Scholtz
Oudl R Schonken
Oudl me VV de Vos

79. QUEENSTOWN (1854)

Ds WFA Lötter
Ds J Potgieter
Oudl VJ Louw
Oudl (dr) PW Prinsloo

80. RETIEF (1958)

Ds FE Marais
Oudl G Knoetze
Oudl me Y Claassens

81. RIETBRON (1913)

Ds EH Ferreira
Oudl D Zietsman
Oudl J Snijman

82. SOMERSET-OOS (1825)

Ds CJ du Raan
Oudl HJ du Plessis
Oudl JH van Greunen

83. SOMERSTRAND (1983)

Dr ACV van Wyk
Ds G Loots
Dr JCT Havemann
Ds me M van Niekerk
Oudl me C Veldsman
Oudl (prof) JFK Marais
Oudl me RC Coetzee
Oudl J McFarlane
Oudl SA Bothma
Oudl W Oelofsen
Oudl FJ Buys
Oudl W Jurgens

84. SONDAGSRIVIER (1918)

Ds G van der Mescht
Ds GJ Gouws
Oudl CJ Stroebel
Oudl me A Stiemie
Oudl JPL Delpont
Oudl JP Kritzingen

85. SONDAGSRIVIER-SUID (1938)

Ds JH Enslin
Oudl TF Rintoul
Oudl me DJR van Deventer

86. STERKSTROOM (1891)

Oudl G Botha
Oudl M Jordaan

87. STEYNSBURG (1875)

Ds J Vermeulen
Oudl JJ Pienaar
Oudl CW Myburgh

88. STEYTLERVILLE (1876)

Ds FP Louw
Diak me GC Strydom
Oudl CJ Strydom

89. STUTTERHEIM (1948)

Ds SSL de Witt
Dr K Bohnen
Oudl PJleR Zeeman
Oudl WP Henning

90. SWARTKOPSRIVIER (1976)

Ds IJ van Zyl
Oudl WJ Bachuis
Oudl (ds) GEG Louw

91. SYDENHAM (PORT ELIZABETH) (1946)

Oudl me MC Geyer
Diak I Hendricks

92. TARKASTAD (1863)

LYS VAN AFGEVAARDIGDES VOLGENS DIE GELOOFSBRIEWE

Ds JPL van Straaten
Oudl JMR van Rooyen
Oudl BP Engelbrecht

93. TSITSIKAMMA (1944)

Ds JS Anker

94. UGIE (1903)

Oudl FM Leask
Oudl PC Bezuidenhout

95. UITENHAGE (1817)

Ds A Gouws
Oudl CJ Ratangee
Oudl DJ Pieterse

96. UITENHAGE-DE MIST (1950)

Ds CJ Stümke
Diak me JW Vermaak
Oudl me MDM Joubert

97. UITENHAGE-NOORD (1950)

Ds TJ van Schoor
Ds CJ Weyers
Ds C Slabbert
Oudl A Strydom
Oudl DPdeW Coetsee
Oudl WH Lane
Oudl FA Potgieter
Oudl CF Bakkes
Oudl GV van de Merwe

98. UITENHAGE-OOS (1950)

Ds H van Lill
Ds JJD Nel
Oudl WJ Swanepoel
Diak TCK Landman
Oudl GF van Tonder
Oudl WG Deysel

99. UITENHAGE-WINTERHOEK (1971)

Ds JA du P Esterhuyse
Ds HJ Meyer
Oudl CJ Theron
Oudl D Louw
Oudl PW Kapp
Oudl GS Skene

100. UMTATA (1890)

Verskoning vir ds JJ du Preez
Oudl S Lategan
Oudl DW Schoeman

101. VANSTADENSRIVIER (1966)

Ds M Lourens
Oudl JC Malan
Oudl WRD Smuts

102. VENTERSTAD (1882)

Oudl PA Marais
Oudl FJ Grobler

103. VISRIVIERVALLEI (1959)

Ds DC van Dyk
Oudl JF Pretorius
Oudl JC Troskie

104. WALMER (1929)

Ds L van Vuuren
Oudl me BM Strydom
Diak me E Vorster

105. WATERFORD (1919)

Oudl (ds) A Griebenow
Oudl AH Gerber

106. WILLOWMORE (1864)

Ds CJ Swart
Oudl GJ Smith
Oudl ML Carstens

EGJdeG Schutte
Skriba Sinodale Kommissie
20 Augustus 2003

A1: VERSLAG VAN DIE ORDEKOMMISSIE

A1 VERSLAG VAN DIE ORDEKOMMISSIE

Geagte voorsitter en lede van die vergadering

U kommissie lê met die oog op die goeie orde van die vergadering die volgende aanbevelings vir **goedkeuring** voor:

1. VERGADERPLEK EN -TYD

1.1 Die vergadering word gehou in die kerkgebou en kerksaal van die gemeente Port Elizabeth-Wes te Vyfde Laan, Newtonpark, Port Elizabeth, vanaf 20 tot 23 Oktober 2003.

1.2 'n Donasie, in lyn met vorige vergaderings, sal aan die gemeente van Port Elizabeth-Wes gemaak word vir die gebruik van hul geriewe.

2. OPENING / KONSTITUERING

2.1 Die opening en konstituering van die vergadering, asook die hantering van die verkiesing van die voorsitter, word waargeneem deur die oudste dienende en afgevaardigde leraar, en vind plaas om 14:00 op Maandag 20 Oktober 2003 in die kerkgebou van Port Elizabeth-Wes-gemeente.

3. OPENINGSREDE / NAGMAALS-DIENS

3.1 Die openingsrede vorm deel van die Nagmaalsviering, wat om 19:00 op Maandagaand, 20 Oktober 2003, in die kerkgebou van die gemeente Newtonpark, Mowbraystraat, Newtonpark, plaasvind (Regl 2.6).

3.2 Die diens word gelei deur die voorsitter van die vorige vergadering, dr (prof) PJ Naudé (Regl 2.1.2).

4. SITPLEKKE / GROEPSINDELING

4.1 Die lede neem hul plekke vir die opening en konstituering volgens keuse in die kerkgebou in.

4.2 Die dele van die vergadering wat in die saal van Port Elizabeth-Wes gehou word, vind in groepsverband plaas. Lede ontvang by registrasie die besonderhede.

5. SITTINGSURE

5.1 Op Maandag 20 Oktober 2003 vind die opening en konstituering om 14:00 plaas, word die Moderatuur verkies, dien die verslae van die

Ordekommissie en Sinodale Kommissie, word tee om 15:30 bedien, word groete van ander kerke op uitnodiging oorgedra, en word aandete om 17:30 bedien. Die dag se verrigtinge word om 19:00 met 'n Nagmaalsviering afgesluit.

5.2 Op Dinsdag, Woensdag en Donderdagoggend word die volgende sittingsure aanbeveel :

08:30 - 09:00 - Dagwyding
09:00 - 10:30 - Eerste Oggendsitting
10:30 - 11:00 - Teeppure
11:00 - 13:00 - Tweede Oggendsitting
13:00 - 14:00 - Middagete
14:00 - 15:30 - Eerste Middagsitting
15:30 - 16:00 - Koffieppure
16:00 - 18:00 - Tweede Middagsitting
18:00 - 19:00 - Aandete
19:00 - 20:30 - Aandsitting
20:30 - Dagsluiting

5.3 Die sinode sluit Donderdagmiddag, 23 Oktober 2003, om 12:30 af.

6. ROOSTER VAN WERKSAAMHEDE

6.1 'n Rooster van Werkzaamheid is deur die Sinodale Kommissie goedgekeur en vir verdere aanvulling en inkleding na die Ordekommissie verwys. Die tema van die vergadering is die belydenis van die Buitengewone Vergadering van 2002, nl ***Ons glo aan een, heilige, algemene, Christelike kerk, die gemeenskap van die heiliges.***

6.2 Die Rooster van Werkzaamheid bring u op hoogte van die program en wyse van werksaamheid.

7. KLEREDRAG

7.1 Dit word van afgevaardigdes verwag om te alle tye geklee te wees in drag wat by die geleentheid pas. (Regl 1.7).

7.2 Die Ordekommissie interpreteer Regl 1.7 en beveel aan dat die drag van mans-afgevaardigdes 'n pak klere of das-en-baadjie sal wees.

8 AKKOMMODASIE/ETES / VERVERSINGS

8.1 Die reëlins is getref deur die skriba van die

A1: VERSLAG VAN DIE ORDEKOMMISSIE

Sinodale Kommissie en die kantoor van die Direkteur Administrasie.

8.2 Akkommodasie is op koste van die vergadering voorsien in vakansiewoonstelle te Humewood @ R75 per nag. Waar afgevaardigdes hul eie akkommodasiereëlings tref sal daggelde van R75 per nag uitbetaal word.

8.3 Alle etes word op koste van die vergadering deur die susters van die gemeente Uitenhage-De Mist voorsien. Indien afgevaardigdes wat hul eie akkommodasiereëlings getref het, nie van die ontbytreëlings gebruik wil maak nie, sal 'n bedrag van R25 per ontbyt (Dinsdag - Donderdag) uitbetaal word.

9. VOORBEREIDING VAN SAKELYS

9.1 Die sakelys is deur die skriba van die Sinodale Kommissie voorberei, tegnies versorg deur ds HJ Alberts en mev. Westraadt en Le Grange, deur *NMB Drukkers* gedruk en gebind, en aan die afgevaardigdes versend om hulle nie later nie as 20 September 2003 te bereik.

9.2 Die kwotasie van *NMB Drukkers* vir 300 kopieë van beide die Sakelys en die Handelingte het R 20,520 beloop.

10. BIDDAG VIR DIE SINODE

10.1 Gemeentes is versoek om tydens hul eredienste op Sondag 21 September 2003 voorbedding vir die vergadering te doen.

11. SPREKERS / INLEIERS

11.1 Drs Coenie Burger, Frederick Marais, prop Johannes Erasmus en mnr Charles Erasmus is genooi om die sinode toe te spreek / onderwerpe in te lei.

11.2 Sprekers is versoek om 'n harde kopie van hul aanbiedings voor die vergadering beskikbaar te stel vir verspreiding onder afgevaardigdes.

12. GROETEBODSKAPPE

12.1 'n Aantal kerke is genooi om groetebodskappe ter vergadering oor te dra.

13. HULPSKRIBA

13.1 Die sinode wys een hulpskriba aan.

14. AANBEVELINGS IN VERSLAE

14.1 Voorstelle met finansiële implikasies word voor behandeling vir advies na die Tydelike Kommissie vir Fondse verwys.

14.2 Voorstelle met kerkordelike- en regs-implikasies word voor behandeling vir advies na die Tydelike Regskommissie verwys.

15. HANTERING VAN DIE NOTULE / HANDELINGE

15.1 Die notule word daagliks gedruk en vir goedkeuring die volgende dag aan die vergadering voorgelê.

15.2 Die notule van die laaste sittingsdag word deur die Sinodale Kommissie goedgekeur.

16. DIREKTEUR ADMINISTRASIE

16.1 Die Direkteur Administrasie is adviserend in die vergadering en by die Tydelike Kommissies teenwoordig.

17. AFGEVAARDIGDES NA DIE ALGEMENE SINODE

17.1 Die sinode besluit oor sy getal afgevaardigdes, asook oor die samestelling en aanwys daarvan (Bep 38.1).

17.2 Die Ordekommissie beveel aan dat die afvaardiging sal bestaan uit die vier moderatuurslede (met sekundi), vier ouderlinge / diakens deur die sinode verkies (met sekundi), 'n leraar en ouderling / diaken uit elk van die dertien ringe (met sekundi), aangewys deur die sinode op advies van die ringe, asook die ses deskundige lede wat op daardie tydstip adviserend op die Sinodale Kommissie dien - in totaal 40 lede.

18. BETALING VAN REIS- EN DAGGELDE

18.1 Eisvorms word by registrasie aan lede beskikbaar gestel, en nie later nie as Dinsdag met middagete ingelewer.

18.2 Die reis- en daggelde word Donderdagoggend uitbetaal.

18.3 Die volgende reisgelde is betaalbaar: een motor per gemeente vir elke vier afgevaardigdes, na en van Port Elizabeth. Die koste van lede uit die

A1: VERSLAG VAN DIE ORDEKOMMISSIE

ringe van Port Elizabeth, Uitenhage en Sondagsrivier word hanteer soos met die buitengewone sinodevergadering van 2002.

18.4 Daggelde (vir akkommodasie en ontbyt) word hanteer soos by pt 8 hierbo.

19. AFKONDIGINGS

19.1 Die skriba en Notulekommissie keur en hanteer alle afkondigings.

20. VERLOF VIR AFWESIGHEID

20.1 Aansoeke word by die skriba en Notulekommissie ingedien, wat dit daagliks aan die vergadering voorlê, en waarna dit in die notule gepubliseer word.

21. GROEPLIERS / TERUGVOER-SPAN

21.1 Die afgevaardigdes is in groepe verdeel ten einde maksimum deelname aan die besprekings ter vergadering te bevorder.

21.2 Groepleiers is aangewys en ontvang toerusting op Maandagoggend 20 Oktober 2003 vanaf 11:00 - 13:00.

21.3 'n Terugvoerspan, wat alle insette van groepe saamvat en aan die vergadering voorlê, is saamgestel.

22. TYDELIKE KOMMISSIES

22.1 Die Tydelike Kommissies is deur die Ordekommissie saamgestel uit die afgevaardigdes (Bep 35.7).

22.2 'n Sameroeper, verantwoordelik vir die konstituering van die kommissie, is benoem. Nadat die kommissie gekonstitueer het, kies hy sy voorsitter en skriba.

22.3 Die skriba van elke Tydelike Kommissie besorg sy kommissie se verslag/e aan die Notulekommissie, wat dit in samewerking met die skriba van die sinode nasien, versorg en laat druk.

22.4 Tydelike Kommissies let daarop dat alle besluite met finansiële of regsimplikasies na onderskeidelik die Tydelike Kommissie vir Fondse en die Tydelike Regskommissie verwys word. Tydelike Kommissies het die reg om hul aanbeveling by die Tydelike Fondsekommissie /

Tydelike Regskommissie te motiveer.

22.5 TYDELIKE KOMMISSIE VIR DIE NOTULE / SAKEREGISTER / BESLUIE AAN KERKRADE

22.5.1 Samestelling:

Di DW Mouton (sameroeper), L van Vuuren, HJ Alberts, AC van der Westhuizen, dr A Oliphant, di JA Kleynhans, EH Ferreira en J van der Westhuizen.

22.5.2 Hierdie kommissie vergader op Maandag 20 Oktober 2003 vanaf 10:00 op die saalverhoog van PE-Wes-gemeente

22.6 TYDELIKE REGSKOMMISSIE

22.6.1 Samestelling (Bep 35.7.1):

Dr S du Toit (sameroeper), di WPM van Niekerk, WA van Zyl, AC van der Westhuizen, oudl (ds) JM Wolmarans, oudl JL Venter, oudl NOG EEN, oudl NOG EEN.

22.6.2 Hierdie kommissie vergader indien en wanneer nodig.

22.7 TYDELIKE FONDSE

22.7.1 Samestelling (Bep 35.7.2):

Di CH van Heerden (sameroeper), DC van Dyk, CM Erasmus, JN Taljaard, SJ Pretorius, FP Louw, JP Bekker, IJH Visagie, JE van Rooyen, EH Avis, DF Oelofse, JH Enslin, HJ Meyer, diak JJG Pozyn (Newtonpark), oudl JF Pretorius (Visriviervallei), oudl JHJA Hattingh (Lady Grey), oudl JJ Joubert (Colesberg), oudl H van Niekerk (Maclear), oudl I Kleyn (Adelaide), oudl JC Gericke (Loerie), oudl L Smith (King William's Town), oudl (ds) GJ Retief (PE-De Duin), oudl PM Greyling (PE-Sherwood), oudl FvanZ Bakkes (Cathcart), oudl TF Rintoul (Sondagsrivier-Suid), oudl CJ Theron (Uitenhage-Winterhoek), Direkteur Administrasie (adviserend).

22.7.2 Hierdie kommissie vergader indien en wanneer nodig.

22.8 TYDELIKE KOMMISSIE VIR REISKOSTE

22.8.1 Samestelling (Bep 35.7.3):

Di MF Steyn (sameroeper), JC Coetzee, oudl CL du Plessis (Humansdorp), oudl DJ Pypers (Humansdorp-Oos), Direkteur Administrasie (adviserend).

22.8.2 Hierdie kommissie vergader op 'n tyd wat aangekondig sal word.

22.9 TYDELIKE KOMMISSIE SKAKELING MET DIE MEDIA

22.9.1 Samestelling (Bep 35.7.4):

Dr LM Steenkamp (sameroeper), ds TL Wait

22.9.2 Volgens besluit van die Ordekommissie sal die moderatuur op 'n daaglikse basis besluit ré skakeling met die media, en dit aan die Tydelike Kommissie deurgee.

A1: VERSLAG VAN DIE ORDEKOMMISSIE

22.10 TYDELIKE KOMMISSIE ALGEMENE SAKE

22.10.1 Samestelling (Bep 35.7.5):

Drr (prof) PJ Naudé (sameroeper), ACV van Wyk, LM Steenkamp, di M van Niekerk, E Bester, oudl me C Veldsman, oudl (ds) GJ Retief, oudl JA Vertue.

22.10.2 Hierdie kommissie vergader indien en wanneer nodig.

22.11 TYDELIKE KOMMISSIE VIR KOMMISSIES

22.11.1 Samestelling (Regl 1.20.1):

Di MNPD Cruywagen (sameroeper), N Weeber, FJ Greeff, JJ Nortier, F Esterhuizen, D Gerber, BJJ van Rensburg, drr WL Steenkamp, ACV van Wyk, di D van Staden, DF Oelofse, AHG Lötter, JJD Nel, dr JP Cloete, di MH Langenhoven, WP Petzer, D Loots, dr JD Prinsloo.

22.11.2 Hierdie kommissie vergader op 'n tyd wat aangekondig sal word.

22.12 STEMMETELLERS

22.12.1 Samestelling:

Di PL van Straaten (sameroeper), MM Steyn, FE Marais, JH Wessels, N Weeber, FP Louw, DF Oelofse, CJ Swart.

22.12.2 Die kommissie is ook verantwoordelik vir die uitdeel van alle stukke.

22.12.3 Hierdie kommissie vergader op Maandag 20 Oktober 2003 om 12:00 in die kerksaal van PE-Wes-gemeente.

23. DAGWYDINGS / DAGSLUITINGS

23.1 Dr JD Prinsloo en ds BIC Steyn is versoek om verantwoordelikheid te neem vir alle reëlings rondom die dagwydings en dagsluitings.

24. AFSLUITING

24.1 Die afsluiting sal op Donderdag 23 Oktober 2003 waargeneem word deur die assessor (Regl 2.8)

25. BYEENKOMS VAN AFGEVAARDIGDE OUDERLINGE / DIAKENS

25.1 Afgevaardigde ouderlinge / diakens vergader op Maandag 20 Oktober 2003 om 11:30 in die kerkgebou van PE-Wes-gemeente.

25.2 By hierdie geleentheid word die afgevaardigdes ingelig rondom die "werking" van die sinodale vergadering.

26. REKENAARS EN ANDER TOERUSTING

26.1 Die notulekommissie tref in samewerking met die Direkteur Administrasie en di CH van Heerden en JP Kampman alle reëlings.

27. UITSTALLINGS

27.1 Toestemming is op versoek aan CLF en CUM Boeke verleen om uitstallings te doen.

27.2 CLF se aanbod om 'n lêer met materiaal beskikbaar te stel, is met dank aanvaar.

27.3 CLF se versoek om 'n spreekbeurt van 10 minute is toegestaan.

28. SLOT

28.1 U kommissie vertrou dat hy hiermee sy opdrag na behore uitgevoer het.

JD Prinsloo - voorsitter
CH van Heerden
JWJ Viljoen
PH Westraadt (gekoöpteer)
EGJdeG Schutte - skriba
22 Augustus 2003

PROGRAM VAN WERKSAAMHEDE

SINODE VAN OOS-KAAPLAND

20 – 23 OKTOBER 2003

ONS GLO AAN EEN, HEILIGE, ALGEMENE, CHRISTELIKE KERK, DIE GEMEENSAP VAN DIE HEILIGES

Maandag 20 Oktober

14:00 - 14:15 Opening (Skriflesing, sang en gebed)

14:15 - 15:00 Konstituering (Liturgiese seremonie)

Lokaal : Kerk

BESTUUR

15:00 - 15:30 Verslag van die Ordekommissie
Verkiesing van die Moderatuur

Lokaal : Kerk

15:30 - 16:00 Teepouse

16:00 - 16:30 Groeteboodskappe

16:30 - 17:30 Verkiesing van die Moderatuur

Verslag van die Sinodale Kommissie

Lokaal : Kerk

17:30 - 18:30 Aandete

19:00 Nagmaal – Prof Piet Naudé

Lokaal : Kerkgebou van Newtonpark-gemeente

Dinsdag 21 Oktober

VISIONERING

08:30 - 09:00 Dagwyding

Lokaal : Kerk

09:00 - 10:30 Teologiese Besinning : 'n Gesprek oor God en die identiteit van die kerk

Inleier : Dr Coenie Burger

Wie is die God wat ons aanbid ? Wat glo ons van Hom (Belydenis)?

Wie is ons (Identiteit)? Waaraan verbind ons ons (Roeping)? Hoe beïnvloed dit ons handeling (Bediening)?

Lokaal : Saal

10:30 - 11:00 Teepouse

PROGRAM VAN WERKSAAMHEDE

11:00 - 12:00 Bespreking in kleingroepe. Elke groep formuleer 'n getuienis. Kleingroepe se getuienisse word deur die terugvoerspan verwerk tot 'n gesamentlike verklaring of getuienis wat voor die sinode gelê word vir besluitneming of getuienis.

Lokaal : Saal

12:00 - 13:00 Reflektering in groot groep. Vrae en bespreking.

Lokaal : Saal

13:00 - 14:00 Middagete

NAVORSING

14:00 - 15:30 Kontekstuele Realiteite binne die Oos-Kaap.
Inleier: Dr Johannes Erasmus (Eenheid vir Godsdiens
Demografiese Navorsing)

Lokaal : Saal

15:30 - 16:00 Teepouse

16:00 - 17:00 Besprekings in kleingroepe. Wat is die kerk se roeping binne die konteks van die Oos-Kaap en waartoe kan ons onself verbind? – 'n Integrasie van teologie en konteks. Kleingroepe se roeping en verbintenis word verwerk tot 'n gesamentlike verbintenis en voorgelê vir besluitneming.

Lokaal : Saal

17:00 - 18:00 Reflektering in groot groep. Vrae en bespreking

Lokaal : Saal

18:00 - 19:00 Aandete

BESTUUR

19:00 - 20:30 Verslag van die Regskommissie

Lokaal : Saal

20:30 Afsluiting

Woensdag 22 Oktober

BEGELEIDING

08:30 - 09:00 Dagwyding

Lokaal : Kerk

09:00 - 09:30 Groeteboodskappe

PROGRAM VAN WERKSAAMHEDE

Lokaal : Kerk

09:30 - 10:30 'n Prakties-Teologiese Besinning: Kerk in konteks.....
'n Integrasie van teologie, die konteks en die sinode se getuienis en verbintenis daaroor.
Inleiers: Drr Frederick Marais en Chris van Wyk

Lokaal : Kerk

Groepbesprekings en besinning oor die integrasie van teologie, konteks en bedieningspraktyk. Groepe formuleer 'n verklaring met die oog op besluitneming.

Lokaal : Saal

10:30 - 11:00 Teepouse

11:00 - 13:00 'n Prakties-Teologiese Besinning: Kerk in Konteks...(vervolg)

13:00 - 14:00 Middagete

14:00 - 15:30 Stories van ringe. Ringe vertel verhale oor prosesse in ringe en gemeentes.

Lokaal : Saal

15:30 - 16:00 Teepouse

16:00 - 18:00 Ringsittings. Ringe verkies verteenwoordigers en handel amptelike sake af.

Ringe besin oor die moontlikhede vir implementering en kontekstualisering binne eie bedieningsgebied. Ringe neem besluite waar moontlik.

18:00 - 19:00 Aandete

VISIONERING EN NAVORSING

19:00 - 20:30 Vorming van navorsingsgroepe of taakspanne.
Konstituering van die Sinodale Kommissie

Lokaal : Saal

20:30 Afsluiting

Donderdag 23 Oktober

BESTUUR

08:30 - 09:00 Dagwyding

Lokaal : Kerk

09:00 - 10:30 Konstituering van die Pensioenfonds se Ledevergadering

Lokaal : Saal

PROGRAM VAN WERKSAAMHEDE

10:30 - 11:00 Teepouse

11:00 - 12:30 Verslag van Tydelike Kommissies
Lokaal : Saal

12:30 Afsluiting (Liturgiese seremonie)
Lokaal : Kerk

INHOUD EN PROSES TYDENS DIE SINODE

Die volgende inligting gee aan die afgevaardigdes 'n aanduiding van die inhoud en verloop van die sinode:

1. INHOUD VAN DIE SINODE

Die sinode bestaan uit twee hooflyne:

1.1 Die hantering van die vier funksies van die sinode, naamlik visionering, begeleiding, bestuur en navorsing, gebaseer op die verklaring van die sinode in Junie 2002.

1.2 Verslag van die Sinodale Kommissie

1.3 'n Liturgiese karakter sal weer aan die sinode gegee word deur middel van opening- en afsluitingsseremonies en ander momente deur die loop van die vergadering.

2. PROSES TYDENS SINODE

2.1 Inleiers gee insette en sinode besin daaroor in kleingroepe.

2.2 Kleingroepe se funksie is die volgende:

2.2.1 Gebed

2.2.2 Integrasie van inligting, kennis en idees. Elkeen kry die geleentheid om 'n inset te lewer

2.2.3 Debatvoering op eerste vlak

2.2.4 Formulering van standpunte en voorstelle.

2.2.4.1 Elke groep doen verslag van sy gesprek op 'n verslagvorm

2.2.4.2 Verslae word verwerk deur 'n terugvoerspan (saamgestel uit die groepleiers)

2.2.4.3 Die terugvoerspan lê voorstelle van groepe aan die sinode voor vir besluitneming of verwysing na taakspanne of deskundige lede vir navorsing of implementering.

2.3 Reflektering in groot groep is gemik op

2.3.1 Bespreking en vrae

2.3.2 Debatvoering op tweede vlak met die oog op konsensus

2.3.3 Besluitneming en of Getuienis

2.3.4 Eenheid

2.4 Die sinode word in groepe van 8 verdeel. Groepleiers word aangewys en opgelei.

PROGRAM VAN WERKSAAMHEDE

2.5 Die terugvoerspan verwerk die insette van die groepe en bring dit die volgende sessie of dag voor die sinode.

2.6 'n Luisterspan onder leiding van dr Frederick Marais neem tendense en die denkrigting van die sinode waar. Hulle rapporteer saam met die terugvoerspan aan die sinode.

JD Prinsloo
DL Gemeentebediening
18 Augustus 2003

A2 VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE

Geagte Voorsitter en lede van die Sinode

U Kommissie wens as volg verslag te doen aangaande sy werksaamhede sedert die vergadering van die Sinode van Oos-Kaapland in Oktober 1999:

1. PERSONEEL EN VERGADERINGS

1.1 Die tragiese siekte en heengaan van die voorsitter van die sinodevergadering van 1999, ds Fanie Fourie, het as 'n groot skok gekom. Sy minsaamheid asook deeglikheid was die eienskappe wat ons nie sal vergeet nie. Die Kerk in die Oos-Kaap eer sy nagedagtenis.

1.2 Prof PJ Naudé, assessor van die sinode van 1999, neem sedertdien met onderskeiding as voorsitter waar, terwyl dr Chris van Wyk deur die Kommissie as sy ondervoorsitter aangewys is.

1.3 Enkele veranderinge aan die samestelling van die Kommissie en sy dagbestuur is tydens die Buitengewone Sinode van 2002 aangebring. Die Kommissie sien tans soos volg daar uit :

1.3.1 Dagbestuur :

Prof PJ Naudé - voorsitter
Dr ACV van Wyk - ondervoorsitter
Di WPM van Niekerk - aktuaris
EGJdeG Schutte - skriba
CH van Heerden - deskundige lid Finansies
DW Mouton
Dr S du Toit
Ds MF Steyn
Sekundi : Di TJ van Schoor, IJH Visagie, WA van Zyl, dr S du Toit (vir die aktuaris), ds DW Mouton (vir die skriba).

1.3.2 Adviserend :

Dr JWJ Viljoen - Direkteur Administrasie

1.3.3 Adviserend en op Uitnodiging:

Ds MH Langenhoven - deskundige lid Barmhartigheid
Dr JD Prinsloo - deskundige lid Gemeentebediening
Ds WP Petzer - deskundige lid Jeug

Dr JP Cloete - deskundige lid Leer en Aktuele Sake

Me L Steyn - deskundige lid Vrouelidmate

Ds G Loots - deskundige lid Getuienis

1.3.4 Lede deur die Ringe aangewys :

ALBANIE

Ds BIC Steyn, oudl (ds) JM Wolmarans (vakant, oudl BC Hoole)

ALGOA

Ds CH van Heerden, oudl (me) EJ Langenhoven (ds MH Langenhoven, oudl L Diedericks)

BURGERSDORP

Ds AC van der Westhuizen, oudl C van der Spuy (ds MJ Coetzer, oudl PJ Cloete)

CRADOCK

Ds HM Strydom, oudl LC Moolman (ds JJ Nortier, oudl CJ Pretorius)

DORDRECHT

Ds WA van Zyl, oudl (me) EM Theron (ds F Esterhuizen, oudl PJ Roodt)

GRAAFF-REINET

Dr S du Toit, oudl BJ Pienaar (ds D Gerber, diak (me) S Francis)

HUMANSDORP

Ds MF Steyn, oudl JZ du Plessis (ds BJJ van Rensburg, oudl A Strydom)

OOS-LONDEN

Ds IJH Visagie, oudl L Kotze (ds AP Coetzee, oudl WJC Zeeman)

PORT ELIZABETH

Ds DW Mouton, oudl NV Bester (ds TL Wait, oudl JCH Greyling)

PORT ELIZABETH-WES

Dr JD Prinsloo, oudl JC Theunissen (dr JP Cloete, oudl MJ Bester)

QUEENSTOWN

Ds DF Oelofse, oudl FvanZ Bakkes (ds JPL van Straaten, oudl B Raubenheimer)

SONDAGSRIVIER

Ds DW O'Kennedy, oudl (me) ME Honiball (ds DW Olivier, diak SE Phillipson)

UITENHAGE

A2: VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE

Ds TJ van Schoor, oudl WH Lane (ds H van Lill, oudl WJ Swanepoel)

1.4 Die Kommissie het sedert die sinodesitting agt maal vergader, en die dagbestuur vier-en-twintig maal, terwyl die dagbestuur ook twee maal telefonies vergader het.

1.5 Ook ds GP van der Merwe (Bothasrus) se dood was 'n baie groot skok vir die Kommissie. As sekondus-lid op die Dagbestuur het hy by meer as een geleentheid 'n kosbare bydrae tot die werksaamhede van die Kommissie gelewer. Ook sy nagedagtenis word geëer.

1.6 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

2. SINODEBESLUIE (1999) VERWYS NA DIE SINODALE KOMMISSIE / DAGBESTUUR

Die volgende sake is vir aandag / afhandeling na die Kommissie / sy dagbestuur verwys :

2.1 NOTULE LAASTE SITTINGS DAG VAN SINODE 1999

2.1.1 Die notule is deur die dagbestuur nagegaan, goedgekeur en onderteken.

2.1.2 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

2.2 HANDELINGE VAN DIE SINODE

2.2.1 Die Handeling is laat druk en aan afgevaardigdes versend.

2.2.2 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

2.3 DIE KERKORDE, AANVULLENDE BEPALINGE EN REGLEMENTE (1999)

2.3.1 Die Sinodale Regskommissie het dit persgereed gemaak, laat druk en beskikbaar gestel.

2.3.2 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

2.4 VOLGENDE SINODALE VERGADERING

2.4.1 Die volgende besluit is verwys :

Die sinode versoek die Sinodale Kommissie om die volgende sinodevergadering so in te rig dat :

- 1. afgevaardigdes se potensiaal beter benut word (bv d m v kleingroepe)*
- 2. die vergadering meer rigtinggewend kan wees tov brandpunte (bv identiteit, spiritualiteit en kerkeenheid)*
- 3. daar 'n groter positiewe invloed na die gemeentes kan uitgaan (benut bv die tegnologie beter)*

Die Sinodale Kommissie doen hiermee saam ondersoek na die aanvangstyd en duur van die sinode.

2.4.2 Die Kommissie het hierdie saak vir ondersoek en aanbeveling na 'n ad hoc-kommissie verwys, en die Buitengewone Sinode (2002) asook Sinode 2003 was die vrug hiervan.

2.4.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

2.5 SKAKELING MET DIE MEDIA

2.5.1 Die volgende besluit is verwys :

Die sinode versoek die Sinodale Kommissie om te besin oor skakeling met die media tydens meerdere vergaderings.

Aspekte waaraan aandag gegee kan word is die volgende :

- 1. Tot watter mate mag persone en instansies wat nie sitting by 'n meerdere vergadering het nie insae verkry in die sakelys met al sy verslae en bylaes?*
- 2. Die moontlikheid om eerder persverklarings uit te reik.*

Bogenoemde hoef nie van toepassing te wees tov kerklike tydskrifte nie.

2.5.2 Die Kommissie het die aangeleentheid na die Ordekommissie verwys. Vir hierdie vergadering geld die reëling dat die nuutverkose moderatuur van dag tot dag oor die inhoud van dit wat na die pers deurgegee word, besluit, waarna die Tydelike Kommissie vir Skakeling met die Media die saak verder hanteer.

A2: VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE

2.5.3 AANBEVELING

Die sinode bekragtig die besluit en reëling.

2.6 LERAARS SONDER PENSIOENFONDS

2.6.1 Die volgende besluit is verwys :

Die sinode versoek die Subkommissie Finansies om te besin oor hoe daar vir leraars wat sonder pensioenfonds is voorsiening gemaak kan word.

2.6.2 Op advies van die Subkommissie Finansies is kennis geneem dat ingevolge die Wet op Pensioene moet alle predikante aan die Pensioenfonds behoort, en dat indien 'n predikant homself uit die Pensioenfonds kontrakkeer dit sy eie verantwoordelikheid is.

2.6.3 Hierdie inligting is deurgegee na die gemeentes.

2.6.4 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

2.7 AFVAARDIGING NA DIE KONVENT

2.7.1 Die volgende besluit is verwys :

Indien dit vir die Konvent aanvaarbaar is sal die Sinode van Oos-Kaapland 'n afvaardiging uit die CUCC (waarvan die grootte deur die SK bepaal word) na die vergaderings van die Konvent stuur, met verslag aan die Sinodale Kommissie en CUCC.

2.7.2 Ds F Fourie (en na sy dood ds EGJdeG Schutte), dr BJ du Toit (en na sy vertrek ds DW Mouton) en dr ACV van Wyk is aanvanklik deur die Kommissie as verteenwoordigers aangewys. Prof PJ Naudé is bygevoeg, en ringe is versoek om verteenwoordigers na die eerste Konvent vir Eenheid te Wellington af te vaardig. Uiteindelik het die Oos-Kaapse afvaardiging uit elf persone bestaan.

2.7.3 'n Reglement is deur die Kommissie goedgekeur, waarvolgens die vier moderatuurslede die Sinode van Oos-Kaapland op die Uitvoerende Komitee van die Konvent verteenwoordig.

2.7.4 Aan ringe is die geleentheid gebied om hul kommentaar betreffende die voorgestelde reglement aan die Kommissie voor te lê.

2.7.5 AANBEVELING

Die sinode keur die optrede goed.

2.8 REKENAARNETWERK MET KONFIGURASIE

2.8.1 Die volgende besluit is met volmag na die Notulekommissie (2003) verwys :

Die sinode besluit dat daar met volgende sinodesittings gebruik gemaak kan word van 'n rekenaarnetwerk met konfigurasie soos deur die Notulekommissie bepaal. Die kommissie word ook uitgebrei met 'n lid wat voltyds verantwoordelik is vir die gebruik van tegnologie tot diens van die sinode.

2.8.2 AANBEVELING

Die sinode keur die optrede goed.

2.9 STANDAARDISERING OP MS OFFICE

2.9.1 Die volgende besluit is verwys :

Die sinode besluit om te standaardiseer op MS Office vir al sy verslae, sakelyste en notules vir sy vergaderings, kommissies en kantoor.

2.9.2 Nadat ondersoek en navraag gedoen is besluit die Kommissie soos volg :

Die Kommissie besluit om die status quo te behou aangesien die kantore van die Algemene Sinode (uitgesonderd Jeug) soos Oos-Kaapland die sagteware van COREL (Word Perfect) gebruik.

2.9.3 Die situasie het intussen verander en die Kommissie sal weer aandag gee.

2.9.4 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

2.10 LAS OP VOORSITTERS EN KOMMISSIES

2.10.1 Die volgende besluit is verwys :

A2: VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE

In die lig van die afwenteling van sinodale werksaamhede na gemeentes en die groterwordende las wat dit plaas op gemeentelike leraars wat as voorsitters van die Sinodale Kommissie en dienskommissies (SKDB, SKG, SJK, SKLAS en SSK) dien, besluit die sinode om :

- 1. uit die Sinodale Hulpfonds geld aan die kerkrade van die gemeentes van hierdie voorsitters beskikbaar te stel indien die kerkrade 'n pastorale hulp op 'n jaarlikse basis wil aanstel*
- 2. hierdie saak te verwys na die Sinodale Kommissie nadat die sinode rigtinggewend hieroor uitspraak gelewer het*
- 3. opdrag te gee dat die Sinodale Kommissie bepaal watter gemeentes kwalifiseer vir hierdie hulp en ook riglyne waarvolgens dit sal geskied*
- 4. die bedrag te bepaal wat beskikbaar gestel sal word vir die kwalifiserende gemeentes.*

2.10.2 Die Kommissie het soos volg besluit :

Die Kommissie besluit om dit aan die ad hoc-KOK, bestaande uit die voorsitters van die Sinodale Kommissie en die vier dienskommissies van die sinode, asook die skriba van die Sinodale Kommissie, op te dra om ondersoek te doen na v Voorstel 51 (HANDELINGE 99 p 405), en aan die Dagbestuur van die SK verslag te doen by die vergadering van 25 Mei 2000. Indien die ad hoc-KOK dit as gewens beskou moet 'n pligstaat vir die DSK-pos by genoemde vergadering voorgelê word.

2.10.3 Sodanige ondersoek is deur die ad hoc-KOK gedoen, en 'n verslag en pligtestaat vir die DSK-pos is by die vergadering van 30.05.2000 aan die dagbestuur voorgelê.

2.10.4 Op 30.05.2000 besluit die dagbestuur soos volg :

Die Dagbestuur neem voorlopig kennis van die verslag van die Ad Hoc-kommissie KOK (18.04.2000), en verwys die aanbevelings (pt 4.1 - 4.4) na die UPE vir ondersoek en aanbeveling teen 10.08.2000.

2.10.5 Die saak is later ondervang toe die Buitengewone Sinode (2002) die struktuur en werksaamhede van die sinode gerasionaliseer en afgewentel het. Die nuwe stelsel maak voorsiening vir die uitkoop van tyd op 'n ad hoc-basis.

2.10.6 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

2.11 FONDSE VIR WERKSAAMHEDE VAN KERK

2.11.1 Die volgende besluit is verwys :

Die sinode dra dit aan die Sinodale Kommissie op om via die Subkommissie Finansies

- 1. in voortsetting van die beleid soos aanvaar by die sinode van 1991 deeglik te besin oor die hantering en toekenning van fondse vir die werksaamhede van die NG Kerk op gemeentelike sowel as sinodale terrein in die lig van die eise van ons tyd ;*
- 2. in oorleg en met goedkeuring van die Sinodale Kommissie verantwoordelike besluite te neem in terme van die aanwending van fondse, sodat die kerk sy roeping in die wêreld kan vervul.*

2.11.2 Subkommissie Finansies het 'n voorlopige verslag opgestel wat aan die Sinodale Kommissie vir Leer en Aktuele Sake deurgegee is vir besinning en advies.

2.11.3 Ook hierdie saak is ondervang met die rasionalisering van die struktuur en werksaamhede van die sinode.

2.11.4 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

2.12 SINODE 2003

2.12.1 Die volgende besluit is verwys :

Die sinode besluit om die volgende gewone sinodesitting binne die Maandag-tot-Vrydag-tydsbestek af te handel, met 'n moontlike indeling van werksaamhede as volg

- 1. Die sitting begin op 'n Sondagmiddag 16 : 00 met konstituering, waarna die openingsrede en nagmaal tydens 'n aanddiens afgehandel word ;*
- 2. Maandagoggend om 08 : 00 begin die tydelike kommissies met hulle werksaamhede, en die sitting konstitueer om 10 : 00 na oggendtee ;*
- 3. Die werksaamhede van die sinodesitting word afgehandel op die vroegste die daaropvolgende Vrydagmiddag of op die laatste die daaropvolgende Saterdagoggend*

A2: VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE

4. *Tydlike Kommissies wat vroeër moet vergader (soos bv die Notulekommissie) kan reeds die Saterdag vergader, indien nodig ;*

Motivering :

1. *Die huidige tydsbestek waartydens daggelde vir 'n Saterdag en Sondag betaal moet word, is 'n vermorsing.*

2. *Vir afgevaardigdes vanaf die platteland is die tyd oor 'n naweek weg vanaf die huis 'n vermorsing.*

3. *Daar is weens werksdruk al hoe minder afgevaardigdes vanaf kerkrade beskikbaar wat so lank beskikbaar is vir 'n vergadering.*

2.12.2 Hierdie saak is na 'n ad hoc-kommissie vir advies verwys, waarna die Kommissie die program en werksaamhede van Sinode 2003 goedgekeur het.

2.12.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

2.13 AANKOOP EN OPGRADERING VAN REKENAARS EN PROGRAMMATUUR

2.13.1 Die volgende besluit is verwys :

Die sinode dra dit aan die kommissie op om op 'n deurlopende basis aandag te gee aan die opgradering van die stelsel.

2.13.2 Die Sinodale Kommissie het op advies van die Direkteur Administrasie op 'n deurlopende basis aan die saak aandag gegee.

2.13.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

2.14 MEDIESE FONDS VIR WERKNEMERS VAN DIE NG KERK

2.14.1 Die volgende besluit is verwys :

Die sinode verwys die saak na die Sinodale Kommissie vir verdere optrede.

2.14.2 Op advies van Subkommissie Finansies het die Kommissie kennis geneem dat dit onwaarskynlik is dat so 'n mediese fonds ooit sal realiseer.

2.14.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

2.15 HALFJAARLIKSE VERSTELLINGS AAN DIE BEGROTING

2.15.1 Die volgende besluit is na die Subkommissie Finansies verwys :

Die sinode wysig Bep 35.8.4 by die derde • as volg :

• *Die Begrotingskommissie kan halfjaarlikse noodsaaklike mindere verstellings aan die begroting maak.*

2.15.2 Op advies van Subkommissie Finansies besluit die Kommissie soos volg :

Die besluit word interpreteer dat die beginsel sal wees dat kommissies se begrotings nie die aanvanklike goedgekeurde bedrag sal oorskry nie. Slegs verskuiwings sal hanteer word. Die SK-Dagbestuur hanteer sodanige verskuiwings op aanbeveling van die SF.

2.15.3 Hierdie saak is mettertyd ondervang ná implementering van die nuwe sinodale model.

2.15.4 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

2.16 SINODALE BYSTANDSFONDS

2.16.1 Die sinode van 1999 het besluit om 'n Sinodale Bystandsfonds (SBF) in die lewe te roep ten einde hulp te voorsien aan afgewentelde inrigtings, kinderhuise, kampterreine ens, anders as die Sinodale Hulpfonds (SHF) waaruit gemeentes hulp ontvang.

2.16.2 Die Fonds is in die lewe geroep en 40% van die kapitaal in die SHF is daarin gestort.

2.16.3 Ook hierdie aangeleentheid is mettertyd ondervang ná implementering van die nuwe sinodale model.

2.16.4 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

2.17 GELOOFSGELOFTE-OFFERS

A2: VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE

2.17.1 Die volgende besluit is na die Sinodale Sendingkommissie verwys :

Die sinode gee opdrag aan die Sinodale Sendingkommissie om klarigheid vanuit die Skrif aangaande geloofsgelofte-offers aan ringe en kerkrade deur te gee.

2.17.2 Hierna het die Sinodale Sendingkommissie 'n skrywe aan die dagbestuur gerig, wat dit weer vir advies na Subkommissie Finansies verwys het. Die verslag van Subkommissie Finansies is saam met die verslag van die Sinodale Sendingkommissie aan die Sinodale Kommissie vir Leer en Aktuele Sake deurgegee vir evaluering en advies aan die Kommissie (Vir hierdie verslag sien Verslag van die Sinodale Kommissie vir Leer en Aktuele Sake : pt 10 p 77 - 78 van Sakelys Buitengewone Sinode 2002).

2.17.3 Nadat die saak na 'n ad hoc-kommissie, saamgestel uit alle belangegroepes, verwys is, besluit die Kommissie om soos volg by die sinode aan te beveel :

2.17.3.1 ***Die sinode besluit dat geld, wat vir buite-gemeentelike werksaamhede, insluitende hulp aan gemeentes binne die kerkverband, bygedra / ingesamel word, en nie tot voordeel van die plaaslike gemeente aangewend word nie, en wat ten doel het die uitbreiding van die Koninkryk van God, vir die berekening van sinodale dankoffers aftrekbaar is.***

2.17.3.2 ***Van sodanige gelde moet afsonderlik boek gehou word en deur die gemeente se ouditeure bevestig word. Dit word as "gelde vir versending" op die inkomstestaat getoon.***

2.17.3.3 ***Ter wille van 'n databank ré barmhartigheidswerk en onderlinge steun in die kerkverband moet gemeentes 'n opsomming van hierdie werksaamhede en die fondse wat onderskeidelik daaraan bestee is, jaarliks saam met hul geouditeerde state indien.***

2.17.4 AANBEVELING

Die sinode keur die aanbevelings (2.17.3.1 - 2.17.3.3) goed, en versoek die Sinodale Regskommissie om die besluit en sy implikasies te reglementeer.

2.18 STUDENTEBEARBEIDING

2.18.1 Die volgende voorstel is na Tydelike Fondsekommissie verwys, maar is nooit deur hulle hanteer nie :

In die lig van die versoek van die Algemene Sinode, en die feit dat die Oos-Kaap die enigste sinode is wat studentebearbeiding geheel en al na een gemeente afgewentel het, terwyl lidmate vanuit die hele sinodale gebied bedien word, en Somerstrand-gemeente oor die afgelope agt jaar reeds groot opofferings moes maak ten koste van die gemeente se eie lidmate ten einde hierdie pos te dra, besluit die sinode om in die lig van die gesonde ekonomiese posisie van die sinode voortaan die studentebearbeiding met R 50,000 per jaar te subsidieer.

2.18.2 Op advies van Subkommissie Finansies besluit die Kommissie soos volg :

Die voorstel word nie goedgekeur nie, aangesien dit strydig is met die sinode se beleid t o v afwenteling.

2.18.3 AANBEVELING

Die sinode bekragtig die besluit van die Kommissie.

3. POS DIREKTEUR ADMINISTRASIE

3.1 Mnr JL Venter het afgetree en daar is op gepaste wyse van hom afskeid geneem.

3.2 Dr JWJ Viljoen is op 22.02.2000 as nuwe Direkteur Administrasie deur die Sinodale Kommissie aangestel, en hy het op 01.05.2000 diens aanvaar.

3.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

4. HULP AAN GEMEENTES UIT SINODALE HULPFONDS

4.1 Aansoeke om hulp uit die Sinodale Hulpfonds is van verskeie gemeentes ontvang.

4.2 Op advies van die Subkommissie Finansies en later Deskundige Lid Finansies is sedert die vergadering van die sinode in Oktober 1999 tot op datum hulp ten bedrae van R 534,253 aan gemeentes verleen.

A2: VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE

4.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

5. HULP AAN SINODE WES-TRANSVAAL

5.1 Die Algemene Sinodale Kommissie het streeksinodes versoek om finansiële hulp aan die Sinode van Wes-Transvaal te verleen nadat 'n hofspraak daardie sinode meer as R 2,7m gekos het.

5.2 Op advies van Subkommissie Finansies is 'n bedrag van R 50,000 aan Wes-Transvaal geskenk.

5.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

6. SKOOTREKENAAR

6.1 'n Skootrekenaar vir gebruik deur kommissies is aangekoop, en riglyne vir die gebruik daarvan is opgestel.

6.2 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

7. OPGRADERING VAN KAMPTERREINE

7.1 'n Versoek om fondse is van die Sinodale Jeugkommissie en Dave Marais-kampkomitee ontvang vir die opgradering van die kampterrein.

7.2 Subkommissie Finansies en Sinodale Jeugkommissie het ontmoet en bespreking gevoer oor die saak en die opgradering van kampterreine oor die algemeen.

7.3 'n Bedrag van R 500,000 is uit die Sinodale Bystandsfonds aan die Sinodale Jeugkommissie beskikbaar gestel vir die termyn tot met die sinode van 2003.

7.4 Nadat dit duidelik geword het dat die sinode dit later sou oorweeg om die kampterreine te verkoop is 'n moratorium geplaas op alle ongekontrakteerde fondse. Die rasionalisering van die sinode en die besluit om die kampterreine te verkoop het hierdie opgradering grootliks ondervang.

7.5 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

8. HULP AAN INRIGTINGS EN HUL INWONERS

8.1 Die Sinodale Kommissie Diens van Barmhartigheid het om hulp uit die Sinodale Hulpfonds aansoek gedoen ten einde afgewentelde inrigtings (Huis John Vorster / Siesta-Woonstelle) finansiël by te staan.

8.2 Die bedrag van ongeveer R 168,000 (restant van 'n oorspronklike bedrag van R 500,000 wat vroeër uit die Sinodale Hulpfonds vir die doel bewillig is) is aan die SKDB beskikbaar gestel om volgens die bepaalde riglyne aan te wend.

8.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

9. VERGOEDINGSPAKKETTE VAN LERAARS

9.1 Die Kommissie het konsekwent die Algemene Sinode se aanbevelings, soms ná geringe wysiginge, aan kerkrade deurgegee.

9.2 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

10. SINODALE BEGROTINGS

10.1 Die dagbestuur vorm deel van die Begrotingskommissie, en sinodale begrotings is jaarliks opgestel en goedgekeur.

10.2 Die begroting vir 2003 / 2004 word in 'n bylaag tot hierdie verslag voor die vergadering gebring.

10.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

11. FINANSIËLE STATE

11.1 Die state is jaarliks nagegaan en goedgekeur.

A2: VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE

11.2 'n Verslag wat o a die jongste geouditeerde syfers weerspieël, word as bylaag by hierdie verslag aangeheg.

11.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

12. SALARISSE EN DIENSVOORWAARDES PERSONEEL

12.1 In die onderskeie begrotings is voorsiening gemaak vir jaarlikse salarisaanpassings in lyn met dié van die leraars.

12.2 Poste is volgens die peromnes-stelsel geëvalueer en die vergoeding is diensooreenkomstig aangepas.

12.3 Ook is personeel poste en taakom-skrywings op advies van 'n buite-konsultant goedgekeur, en is diensooreenkomste met werknemers in plek.

12.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

13. PREDIKANTE- EN WEDUWEE PENSIOENFONDS

13.1 Op versoek van die Fonds is ook twee sekundi t o v die sinode se verteenwoordiging op die Fonds aangewys, t w mnr A Strydom (vir die DA ns die werkgewer) en ds EGJdeG Schutte (vir ds CH van Heerden ns die werknemers).

13.2 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

14. PENSIOENAANDEEL MISSIE JAPAN KOMITEE

14.1 Die sinode was die pensioenaandehouer van ds Tobie de Wet, vroeër van RCA Calvary-gemeente.

14.2 Op versoek is die aandeel sonder koste oorgeplaas na die Missie Japan Komitee.

14.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

15. AKKOMMODASIE TE PORT ELIZABETH

15.1 'n Ooreenkoms is met *PARK PLACE* beding waarvolgens enkelkamer, ontbyt en veilige parkering (wanneer beskikbaar) @ R 100 per persoon aan kommissielede van buite PE, Uitenhage en Despatch voorsien word. Besprekings moet egter deur die kantoor van die DA gedoen word. Huidiglik beloop die tarief R 120 per persoon.

15.2 Hierdie inligting is aan kommissies en kerkrade deurgegee.

15.3 Ongelukkig het die omgewing waarin hierdie fasiliteit geleë is die afgelope paar maande agteruitgegaan - soveel so dat tans nie veel gebruik gemaak word daarvan nie.

15.4 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

16. INTERPRETASIE FUNKSIONELE BESLUIT 27.1.2.1

16.1 Die betrokke besluit lui dat trustfondse en rentes op trustfondse, wat vir buite-gemeentelike werksaamhede aangewend word, vir die doeleindes van sinodale bydraes afgetrek kan word.

16.2 Dit word so geïmplementeer.

16.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

17. KANTOORSLUITING OP HEMELVAARTDAG

17.1 Die Kommissie het besluit, na studie deur en op advies van SKLAS, dat Christene Hemelvaartdag as gewone werksdag behoort te sien, dat gemeentes aangemoedig word om 'n erediens in die oggend of aand te hou, en dat gelowiges spesifiek in hul werksituasie behoort te getuig oor die betekenis van Jesus se hemelvaart vir hul lewens.

17.2 AANBEVELING

Die sinode bevestig die besluit.

A2: VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE

18. PENSIOEN EN MEDIES VAN EMERITI EN HUL WEDUWEES

18.1 Die sinode het die volgende besluit oor hierdie saak geneem :

1. *Die sinode het die grootste deernis en empatie met emeriti en hul weduwees, welwetende dat dieselfde bedreiging ons almal in die oë staar.*
2. *Die sinode het groot begrip vir die dilemma van die emeriti en emeriti-weduwees, en sou hulle probleem graag wou aanspreek.*
3. *Die sinode kan nie finansiële hulp verleen nie.*
4. *Die emeriti word aanbeveel om die normale en aangewese weg deur hul eie gemeentes te volg om versorging uit daardie oord te verkry. Daardeur sal die sinode in staat wees om indirek d m v die SHF bystand te verleen. Dit sal egter nooit op 'n permanente basis kan geskied nie, en sal van tyd tot tyd steeds hersien en by die omstandighede aangepas moet word.*

18.2 Hierdie besluit is aan die emeriti deurgegee, waarop skrywes weer vanaf hul kant ontvang is.

18.3 Die Direkteur Administrasie het die emeriti (op 07.07.2000 te Jeffreysbaai) ontmoet (en daarna by verskeie ander geleenthede), waartydens besluit is dat 'n komitee (*Komitee vir Pensioenarisse - intussen verander na Emeriti-Vereniging*) aangewys is vir alle amptelike skakeling met alle sinodale strukture.

18.4 Emeriti / weduwees van emeriti is versoek om via hul plaaslike gemeentes om finansiële ondersteuning aansoek te doen - sodanige sinodale hulp sou dan via die plaaslike kerkkantoor verleen kon word. Hierdie stelsel het geblyk nie aanvaarbaar te wees vir die emeriti nie.

18.5 Die Kommissie het emeriti sedertdien versoek om hul behoeftes direk aan 'n ad hoc-komitee van die Kommissie voor te lê. Hulp sal eenmalig vanuit die MMP-fonds verleen word.

18.6 Die Kommissie het 'n afvaardiging uit die Emeriti-Vereniging op 26 Junie jl ontmoet. Nouer skakeling en inspraak deur die emeriti in die verlening van hulp was die vrug van hierdie ontmoeting.

18.7 Emeriti is uitgenooi na die vergadering van die lede van die Pensioenfonds wat tydens die vergadering van die sinode gehou word.

18.8 AANBEVELING

Die sinode bekragtig die optrede van die Kommissie.

19. MEDIESE SUBSIDIE AAN CMR-GEPENSIONEERDES

19.1 Twee voormalige werknemers van die Christelike Maatskaplike Raad het die Kommissie genader om 'n mediese subsidie.

19.2 Die dagbestuur het die saak na die Sinodale Kommissie Diens van Barmhartigheid verwys vir ondersoek en advies. Die Kommissie het op advies van SKDB besluit om die aansoeke saam met die saak van die emeriti en hul weduwees te hanteer.

19.3 Die saak geniet nog aandag

19.4 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

20. INSTANDHOUDING VAN DIE SINODALE SENTRUM

20.1 Die Dagbestuur het op advies van Subkommissie Finansies noodsaaklike vervanging (interkomstelsel / sleutels / vertikale blindings) en herstelwerk (voor deur) goedgekeur. Die koste is verhaal uit die Huurreserwefonds.

20.2 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

21. VERSOENINGSAKSIE

21.1 Tydens die sinode van 1999 is gemeld dat die dagbestuur alreeds 'n geruime tyd lank besig is met 'n versoeningsaksie. Veral lede uit die bruin gemeenskap het beswaard gevoel oor die feit dat die Kerk sy sinodale gebou opgerig het in 'n gebied wat voorheen 'n sg bruin gebied was, maar vanweë die Groepsgebiedewet is die bruin bewoners verskuif.

21.2 Soos voorheen gerapporteer is beplan om 'n studiefonds op die been te bring ten einde leerlinge uit die agtergeblewe gemeenskappe te ondersteun, kopieë van 'n boek wat oor die geskiedenis van die Suideinde verskyn het te

A2: VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE

borg, en om lede uit die bruin gemeenskap te nooi na 'n versoeningsgeleentheid.

21.3 Ds Pierre Jordaan, 'n vorige voorsitter van die SK, het uit sy pad gegaan om hierdie saak af te handel alvorens hy aftree, maar kon nie die samewerking van die rolspelers uit die bruin gemeenskap verkry nie. Hy het die betrokke rolspelers versoek om die verdere inisiatief te neem in die afhandeling van die hele aksie. Tot op datum was daar egter geen skakeling met die Kommissie nie.

21.4 Die Kommissie volstaan met hierdie optrede.

21.5 AANBEVELING

Die sinode bekragtig die optrede.

22. KOMMISSIE VIR DIENSVERHOUDINGE

22.1 Die Kommissie het die volgende Sinodale Kommissie vir Diensverhoudinge (SKDV) aangewys en die Sinodale Regskommissie versoek om dit te reglementeer : die assessor / ondervoorsitter van die SK tree as voorsitter van die SKDV op, 'n lid deur die SRK uit sy geledere benoem, 'n voorsitter van een van die dienskommissies deur die SK aangewys, asook 'n kundige lid deur bg lede aangewys soos en wanneer nodig.

22.2 Tans bestaan die kommissie uit dr ACV van Wyk, ds WPM van Niekerk en ds CH van Heerden.

22.3 Die Sinodale Regskommissie is versoek om die reglementering van hierdie kommissie met die oog op Sinode 2003 voor te berei.

22.4 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

23. PERSONEELBELEID

23.1 Die Kommissie het 'n Personeelbeleid vir die Kantoor van die Ned Geref Kerk in Oos-Kaapland goedgekeur.

23.2 Hierdie Personeelbeleid is as raamwerk gebruik by die aanstelling van die nuwe Direkteur Administrasie.

23.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

24. VERSLAG VAN DIE CUCC

24.1 Die voorsitter van die *Church Unification Coordinating Committee*, ds DW Mouton, doen op 'n gereelde grondslag verslag aan die Kommissie.

24.2 Op advies van die CUCC is gemeentes versoek om wedersydse koinonia-verhoudings met gemeentes van die Verenigende Gereformeerde Kerk SA te bou.

A2: VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE

24.3 'n Dokument wat onderlinge hulpverlening aanspreek is na ringe deurgegee vir hul aandag en deursending na gemeentes.

24.4 Die CUCC is by 'n vorige geleentheid deur die SK versoek om sy *DOELSTELLING / AIM* te wysig. Sedertdien is die dagbestuur deur die CUCC versoek om by die oorspronlike formulering te hou. Die ringe is versoek om hulle oor die aangeleentheid uit te spreek.

24.5 Sedert die totstandkoming van die Konvent vir Eenheid is die werksaamhede van die CUCC op die ys geplaas.

24.6 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

25. VERTEENWOORDIGERS OP DIE ASK

25.1 Verslag is gelewer deur die verteenwoordigers op die Algemene Sinodale Kommissie, en waar nodig is inligting na die gemeentes deurgegee.

25.2 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

26. ONDERSOEK NA PLATTELANDSE GEMEENTES

26.1 Ds FJJ Boll (Hofmeyr) het die Kommissie versoek om sanksie, aangesien hy as deel van verdere studies ondersoek doen na die situasie van die plattelandse gemeentes in die Oos-Kaap.

26.2 Die Kommissie het op aanbeveling van Sinodale Kommissie vir Gemeentebediening die versoek goedgekeur, op voorwaarde dat dit geen koste vir die sinode inhou nie.

26.3 Ds Boll het sedertdien uit die sinodale gebied vertrek, terwyl die saak grootliks ondervang is met die implementering van die nuwe sinodale model.

26.4 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

27. HERDENKING TWEDE VRYHEIDSOORLOG

27.1 'n Skrywe is van die *Volkskomitee vir die Herdenking van die Tweede Vryheidsoorlog* ontvang waarin die Kommissie versoek is om 16.12.2000 as 'n dag van volksverootmoediging in te rig.

27.2 Die Kommissie het kennis geneem van die versoek en besluit om die *Volkskomitee* in kennis te stel dat hy die saak van verootmoediging steun, dat die gevaar egter bestaan dat binne die bepaalde konteks dit moontlik verdeling in gemeentes kan skep, en dat die Kommissie daarom nie formeel sanksie aan die versoek kan verleen nie, maar dat dit die *Volkskomitee* vrystaan om self met gemeentes te skakel.

27.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

28. AKSIE PLAASAANVALLE

28.1 Die dagbestuur is in 'n skrywe versoek om die aksie van *Aksie Plaasaanvalle (APA)* te ondersteun.

28.2 Die dagbestuur het die petisielyste na gemeentes deurgestuurd met die versoek dat nie gedupliseer moet word waar die lysie alreeds sirkuleer nie.

28.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

29. EENWORDING/ONTBINDING VAN GEMEENTES

29.1 Die gemeentes Queenstown en Queenstown-Tuine het verenig onder die naam Queenstown, terwyl Albanie en Grahamstad een geword het onder die naam Albanie. Die nodige kennis van die eenwordings asook die grensomskrywings is in DIE KERKBODE gepubliseer.

29.2 Die gemeentes Sidwell en Uitenhage-Kanonheuwel het sedert die vorige vergadering van die sinode (1999) ontbind. Lidmate het ingeskakel by naburige gemeentes.

29.3 Daar is tans 106 gemeentes van die Kerk in Oos-Kaapland.

29.4 AANBEVELING

A2: VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE

Die sinode neem kennis.

30. HULP AAN BRANDGETEISTERDE GEBIEDE

30.1 Gemeentes in die Ring van Dordrecht is ingrypend geraak deur 'n verwoestende brand wat vele boere se weiveld, grensdrade en ander eiendom vernietig het.

30.2 Op advies van die Sinodale Kommissie vir Diens van Barmhartigheid is 'n bedrag van R 85,000 aan die Ring van Dordrecht as noodhulp aan brandgeteisterde boere oorbetaal.

30.3 Voorts is ook gemeentes in die sinodale gebied versoek om by wyse van spesiale kollektes vir hierdie doel by te dra.

30.4 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

31. BESWARE RONDOM BOTES-FORMULE

31.1 'n Afgevaardigde na die sinode (1999) was van oordeel dat hy nie genoegsaam die geleentheid gebied is om aan die debat rondom die Botes-formule deel te neem nie. Die Kommissie was van oordeel dat alle sprekers billik behandel is.

31.2 Die betrokke ring is versoek om die besware rondom die formule met die kerkraad op te neem.

31.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

32. TUGONDERSOEK

32.1 Na aanleiding van 'n appél ná 'n tugondersoek versoek een van die partye die Kommissie om afskrifte van alle besluite en korrespondensie rakende die saak aan hom te voorsien.

32.2 Die Kommissie besluit om, aangesien die Kommissie slegs t o v die prosedures wat deur die kerklike vergaderings gevolg is by die aangeleentheid betrokke was, en die aansoeker se naam op geen wyse in enige vergadering of dokument gebruik is nie, nie aan die versoek gehoor te gee nie.

32.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

33. DIE OPENBARE ROL VAN DIE KERK

33.1 Die Kommissie het op aanbeveling van die Sinodale Kommissie Leer en Aktuele Sake die openbare rol aanvaar om die stem van die Kerk in Oos-Kaapland in die samelewing te laat hoor, en besluit om 'n reeks ontmoetings met toepaslike verteenwoordigers van die staat, bedryfsektor en openbare kommunikasiemedie te reël. Ook is verantwoordelikheid aanvaar om ekumeniese gesprekke tussen kerke op dreef te kry, waartydens saam besin sal word oor die rol en taak van die kerk in die samelewing, en waar gesigspunte oor openbare kwessies uitgeruil kan word.

33.2 'n Verslag oor die openbare rol van die kerk dien tans as bylaag tot hierdie verslag voor die vergadering.

33.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

34. SINODALE WERKSWINKELS

34.1 Werkswinkels is jaarliks rondom praktiese en aktuele kerk-en bedieningsake aangebied. Leraars is genooi en reiskoste is vanuit sinodale fondse gesubsidieer.

34.2 Veral die werkswinkel van Maart 2001 het as 'n belangrike stimulus gedien om weer nuut oor die Kerk in Oos-Kaapland te dink.

34.3 Die werkswinkel van 2003 het gedien om leraars, kerkrade en ringe visionêr te begelei. Afgesien van pastorale begeleiding deur 'n pastorale sielkundige, is aandag ook gegee aan 'n eietydse visie vir gemeente-wees. Bybelse en teologiese modelle van gemeente-wees, die kerk se unieke identiteit, taak en bediening, die ontwikkeling van 'n prakties-teologiese ekklesiologie, binding van ons visie aan wie God is, en fokuspunte vir gemeentevernuwing, het aandag gekry.

34.4 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

A2: VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE

35. KOÖRDINERING VERGADER-DATUMS VAN KOMMISSIES

35.1 Gedurende 2001 is die werksaamhede van die dienskommissies met vrug gekoördineer ten einde koste te bespaar

35.2 AANBEVELINGS

Die sinode neem kennis.

36. BESOEKE AAN RINGE/ FASILITERING

36.1 Besoeke is aan ringe gebring in die lig van die groterwordende hulpbehoewendheid van gemeentes.

36.2 Ook is geen hulp aan gemeentes verleen sonder dat besoek afgelê en die medium- en langertermyn oplossings vir die probleem aangespreek is nie.

36.3 Dr Chris van Wyk is as projekteier deur die Kommissie aangewys. Sy dienste is van sy gemeente uitgekoop ten einde fasilitering tussen gemeentes rondom hul bedieningsbehoefes te bemiddel. Verskeie prosesse tot groter samewerking tussen gemeentes is deurloop.

36.4 Belangstellende leraars is op koste van die sinode as ringsfasiliteerders opgelei.

36.5 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

37. APPÈL DS CA BURGER

37.1 Hierdie broer se dienste is deur sy kerkraad beëindig, waarna hy na die ring en later die Kommissie geappelleer het. Die appèlkommissies van beide meerdere vergaderings het die optrede van die kerkraad gehandhaaf.

37.2 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

38. STRATEGIESE BERAAD 2001

38.1 'n Strategiese beraad het op 14 - 15 Augustus 2001 plaasgevind, waartydens ná ernstige besinning, 'n konsep vir 'n nuwe struktuur vir die sinode beslag gekry het.

38.2 Hierdie konsep is persoonlik deur afvaardigings uit die Kommissie aan ringsvergaderings gekommunikeer met die oog op insette en verfyning.

38.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

39. CMR-GEBOU

39.1 Die gebou wat deur die Christelike Maatskaplike Raad van Port Elizabeth gebruik word, is aan die Raad geskenk. Oordrag van die eiendom het op koste van die Raad plaasgevind.

39.2 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

40. KONSOLIDERING BOEKE: SINODE/KAMPTERREINE

40.1 Op versoek van die ouditeure is die boeke van die sinodale kampterreine met dié van die sinode gekonsolideer.

40.2 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

41. BESWARE RÉ SCHOENMAKERSKOP-KAMPHUIS

41.1 Inwoners van Schoenmakerskop het gekla oor die gedrag / geraas deur gebruikers van die kamphuis.

41.2 Met die goeie samewerking van die kamphuisbestuur, en nadat regsadvies bekom is, is die saak in der minne geskik.

41.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

42. BYDRAES TOT KWEEKSKOOL / KERKARGIEF

42.1 In die lig van die verkleinde inkomste van die sinode (a g v rasionalisering en die nuwe sinodale struktuur) is met die Sinode van Wes-en Suid-Kaapland onderhandel om 'n verlaging van

A2: VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE

Oos-Kaapland se bydraes tot die begroting van die Kweekskool en Kerkargief.

42.2 Hierdie aangeleentheid is op datum nog nie afgehandel nie.

42.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

43. INKOMSTEBELASTINGWET EN DIE KERK

43.1 Die voorgestelde wetgewing raak gemeentes, ringe en sinodes. Die Algemene Sinode het met die staat onderhandel, en alle inligting en ander stukke is na die gemeentes en ringe deurgegee.

43.2 Kerkrade is versoek om baie dringend aan die aangeleentheid aandag te gee.

43.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

44. SINODALE KANTOOR EN FEESDAE

44.1 Die Sinodale Kommissie het besluit dat die sinodale kantoor oop sal wees op alle Christelike feesdae wat nie openbare vakansiedae is nie, en dat personeel vakansieverlof kan neem indien hulle dit so verkies.

44.2 AANBEVELING

Die sinode bevestig die besluit.

45. KOMPENSERENDE VERGOEDING AAN GEMEENTES

45.1 Ondersoek is gedoen na die moontlikheid om die werkgewers (kerkrade) van ampsdraers wat baie tyd aan sinodale werksaamhede bestee te vergoed.

45.2 Die Sinodale Kommissie beveel dat aan dat die sinode die Algemene Sinode se besluit navolg.

45.3 AANBEVELINGS

1. Die sinode besluit dat, vanweë die aard van die NG Kerk as 'n kerkverband en nie net losstaande gemeentes nie, kan van kerkrade

en gemeentes verwag word om hulle leraars en ook kerkraadslede beskikbaar te stel vir diens in die kerkverband (ring, sinode en Algemene Sinode).

2. Die sinode besluit dat wanneer 'n predikant 'n buitengewone deel van sy dienstyd in die diens van die kerkverband bestee, kan die kerkrade en die betrokke kommissie(s) met mekaar in gesprek tree oor kompenserende vergoeding aan die kerkrade of moontlike ander reëlings - die kerkrade of die betrokke kommissie neem die inisiatief. Onderhandelinge oor kompenserende vergoeding moet vroegtydig gereël word.

3. Die sinode besluit dat vergaderinge en kommissies van die kerkverband moet toesien dat die werk wat deur 'n predikant in kerkverband gedoen word nie ten koste van sy / haar gemeentewerk geskied nie. Indien dit wel gebeur, moet die kommissie(s) eers 'n poging aanwend om die werk te verdeel alvorens daar om kompenserende vergoeding gevra word, en met 'n behoorlike motivering die nodige goedkeuring verkry.

4. Die sinode besluit dat kommissies in oorleg met die verantwoordelike kommissie kan reël om 'n spesiale vergoeding aan 'n persoon te betaal vir die verrigting van besondere dienste aan 'n kommissie. Hiervoor moet voorsiening gemaak word in die begroting van die kommissie.

5. Die sinode besluit dat waar nodig behoort persone wat dienste vir 'n kommissie van die kerkvergadering lewer, deur die kerkvergadering van 'n administratiewe infrastruktuur voorsien te word, waaronder die vergoeding vir sekretariële dienste, fotokopieerkoste, telefoon- en faks-koste.

6. Die sinode besluit dat billike vergoeding vir reis- en verblyfkoste en daggelde aan persone wat in kommissies van die kerkverband dien, betaal moet word.

46. STRATEGIESE BESINNING 2001

46.1 Op 29 November 2001 besluit die Kommissie, ná vele ondersoeke, konsultering met ringe en kerkrade, en ná diepe besinning oor die taak en rol van die Kerk in Oos-Kaapland, om 'n buitengewone vergadering van die sinode gedurende die week van 24 Junie 2002 byeen te roep.

A2: VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE

46.2 Uit oortuiging dat die kerk in diens van die Koninkryk staan aanvaar die Sinodale Kommissie die uittreksel oor die kerk uit die Apostoliese Geloofsbelydenis as bybels-teologiese vertrekpunt vir 'n moontlike nuwe model, met die verklaring van “*die gemeenskap van die heiliges*” soos deur die Heidelbergse Kategismus vertolk. Die Kommissie besluit voorts om voor te stel dat die sinode die volgende nuwe model as sinodale struktuur aanvaar

46.2.1 'n Sinodale Kommissie, saamgestel op ringsbasis deur die sinodale vergadering, plus die lede van die moderatuur. Die Direkteur Administrasie dien adviserend op die Sinodale Kommissie.

46.2.2 Die dagbestuur van die Sinodale Kommissie bestaan uit die moderatuurslede en vier lede deur die Sinodale Kommissie aangewys. Een van hierdie lede behartig die portefeulje Finansies en Administrasie, en kan ook van buite die geledere van die lede van die Sinodale Kommissie aangewys word. Die Direkteur Administrasie dien ook adviserend op die dagbestuur.

46.2.3 Die Sinodale Kommissie ontvang van die sinodale vergadering die opdrag om uitvoering te gee aan die vier primêre funksies van die sinode : Visionêre Leierskap, Navorsing, Begeleiding en Bestuur binne die Oos-Kaapse Kerk.

46.2.4 Die Sinodale Kommissie identifiseer en wys kundiges aan, minstens t o v Diens van Barmhartigheid, Gemeentebediening, Jeug, Sending, Leer en Aktuele Sake en Vrouediens. Sodanige deskundiges doen navorsing op hulle gebied, betrek kundiges in en buite die sinodale gebied, hanteer projekte op 'n ad hoc-basis in opdrag van die Sinodale Kommissie, met hulp van en verslag aan die Sinodale Kommissie, en verteenwoordig die sinode op breër kerklike terrein.

46.2.5 Die Sinodale Kommissie vervul die Bestuursfunksie van die sinode. Hieronder ressorteer Finansies, Regsake, Diensverhoudinge, Ekumene, Argief en In Memoriam

46.3 Ook beveel die Kommissie by die sinode aan dat die sinodale gebou en sinodale kampterreine verkoop word ten einde die werk van die sinode te befonds, en dat nie meer as 75% van die rente-opbrengs op die kapitaal van alle sinodale fondse jaarliks aangewend word vir die bedryf en die bestuur van die sinode, terwyl die restant gebruik word om die kapitale belegging te versterk.

46.4 Die Kommissie sou ook aanbeveel dat 'n jaarlikse dankoffer tot 'n maksimum van 10%, bereken volgens die Botes-formule, gehef word van gemeentes wat kwalifiseer om by te dra, en dat hierdie fondse op advies van ringe deur die Kommissie toegeken word aan behoeftige gemeentes of ringsprojekte. Die Kommissie hef en ken sodanige offers toe, terwyl die ringe dit administreer.

46.5 Hierdie teologiese vertrekpunt en strukturele model is met geringe wysiginge tydens genoemde buitengewone vergadering van die sinode aanvaar.

46.6 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

47. WERKSAAMHEDE VAN DIENSKOMMISSIES

47.1 Met die rasionalisering van sinodale werksaamhede sou die dienskommissies ophou om te bestaan : deskundige lede sou voortaan op 'n ad hoc-basis die diens op die onderskeie werkerterreine lewer, in soverre as wat aan gemeentes en ringe leiding en kundigheid gebied sou word ten einde hul dienswerk op plaaslike en ringsvlak te verrig. Aan die wortel van die afwenteling van sinodale werksaamhede lê die beginsel : die plaaslike gemeente is *ecclesia completa*.

47.2 In die lig van die voorafgaande het die dienskommissies gedurende die loop van 2002 vergader, hul werksaamhede afgehandel, daarna vir oulaas verslag aan die sinode gelewer, en ontbind. Slegs die Sinodale Kommissie sou as groter kommissie bly voortbestaan.

47.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

48. BUITENGEWONE SINODESITTING 2002

48.1 Die Kommissie het dit aan 'n ad hoc-kommissie opgedra om nuut te dink rondom die inkleding van die buitengewone vergadering. Veel groter klem sou gelê word rondom die “liturgie” van die sinode, en veel meer sou gemaak word van bespreking en besinning in klein groepe by ronde tafels.

A2: VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE

48.2 Die vergadering het vanaf 24 - 27 Junie plaasgevind in die gemeentesentrum van Port Elizabeth-Lorraine.

48.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

49. UITDIENSSTELLING VAN PERSONEEL

49.1 Die verkleinde sinodale infrastruktuur het meegebring dat skeidingspakkette met verskeie personeellede onderhandel moes word. Die totale koste van hierdie pakkette het R 397,658 beloop. Die botallige personeel is op 30 September 2002 uit diens gestel nadat op behoorlike wyse, en met baie groot waardering vir die wonderlike diens aan die sinode gelewer, van hulle afskeid geneem is.

49.2 Enkele ander persone, met wie van die dienskommissies ook finansiële ooreenkomste rondom mediese fondse-premies gehad het, het pakkette ontvang, wat die sinode se verantwoordelikheid teenoor hulle tot 'n einde gebring het. Hierdie pakkette het gesamentlik 'n bedrag van R 143,201 beloop, en is uit fondse van die onderskeie dienskommissies gefinansier.

49.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

50. AFWENTELING/ RASIONALISERING SINODALE FONDSE

50.1 Ná die buitengewone vergadering van die sinode gedurende 2002 is uitvoering gegee aan die afwenteling en rasionalisering van sinodale fondse.

50.2 Die finansiële implikasies hiervan word in die sinode se onderskeie finansiële jaarstate uiteengesit.

50.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

51. REGLEMENTERING KERKORDELIKE WYSIGINGE

51.1 Op versoek van die Kommissie en op advies van die dienskommissies het die Sinodale Regskommissie alle toepaslike wysigings aan die

Kerkorde wat die nuwe strukturele model en wyse van werksaamheid sou meebring, gereguleer en vir goedkeuring aan die sinode voorgelê.

51.2 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

52. HERTOELATING TOT BEDIENING / HERSTEL BEVOEGDHEID

52.1 'n Versoek om hertoelating tot die bediening is van D Matthee ontvang, terwyl broer AS Labuschagne om herstel van proponente-bevoegdheid aansoek gedoen het.

52.2 Albei aansoeke is ná ondersoek volgens kerkregtelike bepalinge goedgekeur en na die Algemene Regskommissie deurgegee.

52.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

53. PATMOS

53.1 Enkele dae voor die aanvang van die vergadering van die buitengewone sinode van 2002 maak die voorsitter van die kerkraad van die Patmos-gemeente beswaar teen die liturgiese inleiding van die komende vergadering, as dat dit Rooms sou wees. Hierop antwoord die dagbestuur van die Kommissie met 'n verduidelikende dokument rondom die gebruik van simbole in die geskiedenis van die Kerk, waarna die voorsitter van die kerkraad onderneem om genoemde dokument aan die kerkraad van Patmos (op die dag voor die aanvang van die sinodevergadering) voor te lê, waarna die kerkraad sy posisie bekend sal maak.

53.2 Die afvaardiging van Patmos daag daarna nie by die openingsgeleentheid en vergadering op nie, word daarna telefonies versoek om wel sitting te neem, onderneem om dit wel te doen, maar daag nie voor teetyd op die laaste sittingsdag op nie, waar die voorsitter van die kerkraad die voorsitter van die vergadering versoek om 'n geleentheid om die sinode toe te spreek. Wanneer hierdie spreekbeurt nie toegeken word nie, vertrek die afvaardiging sonder om die vergadering by te woon.

53.3 Wanneer die nuut-saamgestelde Kommissie onmiddellik ná die afsluiting van die vergadering van die sinode vergader, word besluit

A2: VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE

om die hele aangeleentheid na die ring (Algoa) waarbinne die gemeente ressorteer, te verwys. Wanneer die ring oordeel dat dit 'n saak vir die aandag van die Kommissie en nie die ring is nie, wys Ig 'n kommissie aan, bestaande uit die voorsitter, skriba en die sameroeper van die ad hoc-kommissie wat verantwoordelik was vir die inkleding van die buitengewone vergadering. Die opdrag aan hierdie kommissie was om 'n versoenende gesprek met die leraar en kerkraad van Patmos te voer.

53.4 Hierdie besoek en gesprek het nooit plaasgevind nie, ondanks vele skrywes en pogings vanaf die kant van die Kommissie om aan sy opdrag uitvoering te gee. Herhaaldelik is deur die voorsitter van die kerkraad van Patmos te kenne gegee dat so 'n besoek geen waarde sou hê nie, dat die Kommissie nie wou praat toe Patmos wou praat nie, en dat Patmos die saak as afgehandel beskou. Telkens is egter steeds die beskuldiging van Roomsheid na die kant van die Kommissie geslinger.

53.5 Nadat die voorsitter van die Kommissie telefonies met die voorsitter van die kerkraad van Patmos kontak kon maak, is die volgende gesamentlike ooreenkoms bereik:

53.5.1 *Die saak kom 'n lang pad, en verdere ontmoetings tussen die ad hoc-kommissie van die Sinodale Kommissie en die kerkraad van Patmos sal nie op hierdie stadium positiewe nut hê nie*

53.5.2 *Die saak van simbole tydens kerklike vergaderings word in sowel SKLAS se verslag as die reëlings vir die volgende sinode ondervang*

53.5.3 *Patmos is verbind aan die kerkverband en sal in hierdie proses 'n bydrae maak en hul mening as deel van die besluitnemingsproses lug*

53.5.4 *Sowel Patmos as die Sinodale Kommissie beskerm mekaar teen moontlike ongegronde gerugte, sodat ons saam die Here se eer en die waardigheid van ons kerklike vergaderings beskerm*

53.5.5 *Ons beskou hiermee die saak as afgehandel.*

53.6 Voorts besluit die Kommissie dat die voorsitter per skrywe die kerkraad van hierdie besluit in kennis stel, en ook die kerkraad versoek om ter vergadering te wees (d i die voorsitter van die Kommissie) by die behandeling van die skrywe / saak.

53.7 Wanneer Patmos se geloofsbrief na die sinode van Oktober 2003 uitstaande bly en die skriba van die Sinodale Kommissie daarvoor navraag doen, rig een van die leraars van Patmos namens die kerkraad onder datum 13 Augustus

2003 'n skrywe aan die Kommissie waarin gestel word dat 'n geloofsbrief ingedien sal word wanneer duidelikheid oor die volgende sake verkry is:

53.7.1 *Dat daar geen kersseremonie of liturgie sal wees voor en tydens en met die afsluiting van die sinodesitting nie*

53.7.2 *dat daar in die vergaderlokaal geen Christus-afbeeldings aan die mure sal wees nie*

53.7.3 *dat die voorsitter nie die vergadering sal lei met 'n kruis om sy nek nie*

53.7.4 *dat 'n skouerkleed nie vir sprekers omgehang sal word nie*

53.7.5 *of dat enige praktyk beoefen word wat 'n Roomse verbintenis het nie.*

53.8 Voorts meld die kerkraad dat hy Skrifgetroue vernuwing as belangrik vir die kerk ag, en boekstaaf hy dat hy geen bybelse voorskrif vind dat die kerk van die nuwe bedeling kerse moet aansteek nie. *Ons weet nie op hierdie oomblik wat die sinode se roete gaan wees nie. Indien ons nie sitting neem nie beplan ons om ons standpunt oor 'n wye front bekend te maak.As die Sinodale Kommissie vir die komende sitting weer 'n Roomse roete beplan is daar genoeg tyd om daarvan af te wyk.*

53.9 In 'n meegaande uittreksel bely die kerkraad saam met Art 1 van die Kerkorde dat die Bybel die onfeilbare Woord van God is, en dat die leer van die Woord in die drie belydenisskrifte saamgevat is, vereenselwig die kerkraad hom daarmee dat 'n kerkorde belangrik is vir die welwese van die kerk, maar dat dit altyd verantwoord moet word vanuit die Woord, dat die plaaslike gemeente volgens die Woord volledig kerk is en deur Christus regeer word deur sy Woord en Gees, dat kerkverband ten diepste 'n geloofsverband is, dat daar geen spoor mag wees van regeer oor mekaar nie, en dat die kerkraad homself op geen wyse kan vereenselwig met enige aksie wat die plaaslike kerk ondergeskik aan 'n hoofkantoor wil maak nie. Dit is die kerkraad se verantwoordelikheid om wagters oor die kudde te wees. *Ons standpunt is dus dat enige verklaring, besluit of beleidsdokument wat deur kerkvergaderings geneem en uitgereik word, eers deur Patmos se kerkraad in behandeling geneem word om te bepaal of ons dit aanvaar of verwerp.* In 'n laaste punt spreek die kerkraad sy oortuiging uit dat dit nooit in die kerk oor mense se voorkeure en liefhebberij mag gaan nie, en distansieer die kerkraad homself van rituele waar kerse aangesteek en van afbeeldings van Christus gebruik gemaak word.

A2: VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE

53.10 Aangesien die voorsitter van die Sinodale Kommissie hierdie saak as uiters dringend beskou is 'n ontmoeting met ds Theunis Pienaar snr vir Woensdag 20 Augustus 2003 gereël. 'n Kommissie, bestaande uit die skriba, aktuaris en dr JD Prinsloo het die dagbestuur van die Kommissie verteenwoordig. (Die voorsitter en onder-voorsitter van die Kommissie was ongelukkig by Algemene Sinodale werk-saamhede betrokke)

53.11 AANBEVELING

Die sinode neem die saak in behandeling.

54. KONVENT VIR EENHEID: BESKRYWINGSPUNT NA ALGEMENE SINODE 2002

54.1 Op versoek van die moderamen van die Sinode van Wes-en Suid-Kaapland ondersteun die Kommissie 'n beskrywingspunt (B.16.6 - Agenda Algemene Sinode 2002) rakende 'n struktuur vir een kerkverband.

54.2 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

55. INTERNET

55.1 Die Kommissie besluit om die moontlikheid te ondersoek om alle gemeentes in die sinodale gebied van toegang tot die internet / e-pos te voorsien.

55.2 Hierdie saak is nog nie afgehandel nie.

55.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

56. NOTULE BUITENGEWONE SINODE 2002

56.1 Die notule van die laaste sittingsdag van die Buitengewone Sinode 2003 is deur die Kommissie goedgekeur.

56.2 Ná die verskyning van die *Handelinge* van genoemde vergadering is ontdek dat die notulering van pte 12.6 - 13 van die Verslag van die Sinodale Kommissie (*Sakelys 2003 p 18*) per abuis weggeval het.

56.3 Die Kommissie het die Notule soos volg aangevul :

Voeg in ná pt 64 VERSLAG AD HOC-KOMMISSIE REGL 8 PT 7.4.1 'n nuwe pt 65 wat soos volg lees :

- 65. *VERSLAG SINODALE KOMMISSIE P18 (VERVOLG)*
- 12.6 *Afgehandel by pt 43 van hierdie notule*
- 12.7 *Goedgekeur*
- 12.8 *Goedgekeur*
- 12.9 *Goedgekeur*
- 13. *Kennis geneem*

Hierna volg VOORSTELLE 9 - 11, MOSIE VAN DANKBETUIGING, 66. BEDANKINGS en 67. AFSLUITING.

56.4 AANBEVELING

Die sinode bekragtig die optrede van die Kommissie.

57. VERDELINGSREKENING

57.1 Die Kommissie het ná die Buitengewone Sinode besluit dat gelde ontvang voortaan direk oorbetaal sal word aan die persone en instansies waarvoor bewillig.

57.2 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

58. VOORRAAD

58.1 'n Behoorlike inventaris van alle sinodale eiendom is opgestel, en alle oortollige los goedere is van die hand gesit.

58.2 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

59. STRATEGIESE BERAAD 2002

59.1 Ná die buitengewone vergadering van die sinode van 2002 vind die Kommissie dit noodsaaklik om gedurende Augustus van dieselfde jaar 'n strategiese beraad te Schoenmakerskop te hou, ten einde te besin oor die implikasies van die besluite van die buitengewone sinode vir die funksionering van die kerkverband in Oos-Kaapland, asook 'n

A2: VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE

evaluering te doen van die werksaamhede van die Sinodale Kommissie in die lig van die toekomstige funksionering van die kerkverband.

59.2 Hiertydens word besin oor die begeleiding van gemeentes in die (her-)ontdekking van hul identiteit, en die versorging van hul leraars.

59.3 Wat visionering betref sal die identiteits-aspek beklemtoon word, en die deskundige lede kry opdrag om navorsing te doen rondom behoeftes op hul onderskeie terreine.

59.4 Ook die bedryfsimplikasies vir die nuwe sinodale struktuur kry tydens hierdie beraad indringend aandag.

59.5 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

60. VERSKUIWING VAN SINODALE KANTOOR

60.1 In die lig van die besluit om die sinodale eiendomme te verkoop besluit die Kommissie om die sinodale kantoor na die gebou van BYBELHUIS in Cotswoldlaan, Newtonpark, te verskuif.

60.2 Sedert 1 Januarie 2003 is 'n doelmatige kantoor by bg perseel gevestig.

60.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

61. FUNKSIONERING VAN RINGE

61.1 Die Kommissie het besluit dat die verskillende ringe tot en met die ringsvergaderings van 2003 soos huidiglik sal funksioneer, en dat ringsprojekte tydens hierdie ringsvergaderings geïdentifiseer word met die oog op die 2004 / 2005-boekjaar.

61.2 Ook is besluit dat 'n afvaardiging uit die Kommissie die onderskeie ringskommissies en ander belangstellende ringslede op 'n streeksbasis ontmoet, ten einde ringe in hul nuwe rol soos deur die buitengewone sinode besluit, te begelei. Indien ringe die behoefte sou ondervind om as ringsvergadering besoek te ontvang, sou aan sodanige versoek gehoor gegee word.

61.3 Alle ringe is besoek en die ad hoc-kommissie kon rapporteer dat dit sinvol en geslaagd was.

61.4 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

62. SINODALE KOLLEKTE VROU- LIDMATE

62.1 Die deskundige lid versoek die Kommissie om die instel van 'n sinodale kollekte t b v vrouewerksaamhede in die sinodale gebied te oorweeg.

62.2 Die Kommissie ondersteun die saak en gee die versoek aan die sinode vir besluit deur.

62.3 AANBEVELING

Die sinode besluit om jaarliks 'n sinodale kollekte ten bate van vrouewerksaamhede in die sinodale gebied op te neem, en versoek die Sinodale Regskommissie om dit te reglementeer.

63. VERTEENWOORDIGING VAN VROU- LIDMATE OP RINGSVER- GADERINGS

63.1 Die deskundige lid versoek die Kommissie om weë te ondersoek waarvolgens die belange van die vrouelidmate op ringsvergaderings gedien en verteenwoordig kan word.

63.2 Die Kommissie besluit om ringe te versoek om persone aan te wys wat die belange van vrouelidmate dien, en indien moontlik sodanige persoon op die ringskommissie te betrek.

63.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

64. VERANDERING AAN DOOPLID- MATEREGISTER

64.1 Die Ring van Cradock versoek die Kommissie om moontlike veranderinge in die dooplidmaatregister te ondersoek.

64.2 Daarna versoek die Sinodale Regskommissie die ring om die saak per beskrywingspunt voor die sinode te bring.

A2: VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE

64.3 AANBEVELING

Die sinode neem die beskrywingspunt in behandeling.

65. BEDIENING NAGMAAL BUIE DIE EREDIENS

65.1 Die Ring van Cradock versoek die Kommissie om ondersoek te doen na die moontlikheid om die nagmaal ook buite die erediens te bedien.

65.2 Die Kommissie besluit om te volstaan by die besluite van die Algemene Sinode 2002.

65.3 AANBEVELING

Die sinode bevestig die besluit van die Kommissie.

66. VRAELYS HOMOSEKSUALITEIT

66.1 'n Vraelys rondom homoseksualiteit is via die ringsverteenvoerders op die Kommissie na die gemeentes deurgegee as gespreks-dokument.

66.2 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

67. PINKSTER 2003

67.1 Die Kommissie het die deskundige lid Gemeentebediening versoek om leiding aan gemeenteleraars te gee rondom die aanbied van *DIE KERKBODE* se pinksterreeks binne ons sinodale konteks.

67.2 Ongelukkig kon hierdie projek vanweë 'n tydsfaktor nie realiseer nie.

67.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

68. ZIMBABWE

68.1 Die Kommissie het by meer as een geleentheid kennis geneem van die besondere behoeftes van die Sinode van Midde-Afrika (Zimbabwe).

68.2 Die Kommissie het besluit om gedurende 2003 'n bedrag van R 60,000 te bewillig vir die instandhouding van die genoemde sinodale kantoor.

68.3 Intussen is die gemeentes in Zimbabwe as 'n ring by die Sinode Noord-Transvaal ingelyf, met die versoek dat die hulp ook vir 'n verdere twee jaar verleen sal word. Die aansoek sal jaarliks na gelang van omstandighede oorweeg word.

68.4 AANBEVELING

Die sinode bekragtig die optrede van die Kommissie.

69. KENNIS VAN REVISIE

69.1 Die Ring van Queenstown gee kennis van revisie t o v die besluite van die Buitengewone Sinode (2002) ré die nuwe sinodale struktuur en funksionering van die sinode.

69.2 Die ring bring die saak per beskrywingspunt voor die sinode.

69.3 AANBEVELING

Die sinode neem die beskrywingspunt in behandeling.

70. AMEUBLEMENT SCHOENMAKERSKOP-KAMPHUIS

70.1 Die Kommissie skenk, op advies van die bestuur van die jeugkamphuis, die ameublement van die kamphuis aan die gemeente Uitenhage-Oos vir gebruik in hul gemeenskapsentrum en gemeentelokaal te Colchester.

70.2 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

71. VERKOOP VAN SINODALE EIENDOMME

71.1 In opdrag van die Buitengewone Sinode 2002 is die sinodale gebou en drie kampterreine te koop aangebied.

71.2 Tot op datum is die Kamphuis te Schoenmakerskop (R 950,000), Dave Marais-Kampterrein (R 450,000) en Lekkerood-Kampterrein (R 700,000) verkoop.

A2: VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE

71.3 Alhoewel daar periodiek belangstelling in die sinodale gebou is, is geen aanbod nog gemaak nie. Intussen word alle kantoorryimte as inkomste vir die sinode verhuur.

71.4 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

72. SPIRITUALITEIT EN SPIRITUALISME

72.1 In opdrag van die sinode is 'n studiestuk hieroor voorberei.

72.2 Dit is as bylaag tot hierdie verslag opgeneem.

72.3 AANBEVELING

Die sinode neem die studiestuk as 'n gespreksdokument in behandeling.

73. GEBRUIK VAN SIMBOLE IN DIE NG KERK

73.1 In opdrag van die Kommissie is 'n studiestuk hieroor voorberei.

73.2 Dit is as bylaag tot hierdie verslag opgeneem.

73.3 AANBEVELING

Die sinode neem die studiestuk as 'n gespreksdokument in behandeling.

74. GEMEENTES SE SINODALE BYDRAES

74.1 Toe die Kommissie kennis neem dat die sinodale bydraes nie na wense aan die sinodale kantoor oorbetal word nie, is opdrag aan die Direkteur Administrasie gegee om persoonlik besoek aan die betrokke gemeentes te bring.

74.2 Die saak kom in 'n verslag van die deskundige lid vir Finansies en Direkteur Administrasie voor die vergadering.

74.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

75. CHRISTELIKE LEKTUURFONDS

75.1 Die Christelike Lektuurfonds het aangebied om lêers en skryfbehoeftes met die oog op die vergadering van Sinode 2003 beskikbaar te stel.

75.2 Die Kommissie het met dank van die aanbod gebruik gemaak, en toestemming tot 'n spreekbeurt en die hou van 'n uitstalling gegee.

75.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

76. VERSOEK OPSIGTER SINODALE GEBOU

76.1 Die opsigter het verlof gevra om sy woonstel in die gebou te ontruim en na 'n ander woonplek te verhuis.

76.2 Die Kommissie het die versoek afgewys en daarop gewys dat dit van die opsigter verwag word om op die terrein te woon.

76.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

77. MENTORPROGRAM

77.1 Die Algemene Sinode het tydens sy vergadering van 2002 op 'n mentorprogram vir jong leraars besluit.

77.2 Die Kommissie het dr JD Prinsloo as ons sinodale administrateur van die program aangewys.

77.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

78. STANDPLAASVERWISSELING

78.1 Die Kommissie het ds DW Mouton as ons sinodale bestuurder vir standplaasverwisseling aangewys.

78.2 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

79. PASTOR PASTORUM

A2: VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE

79.1 Die Kommissie het dr LM Steenkamp genader om as pastor pastorum op te tree.

79.2 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

80. KONTEKS EN NAVORSING

80.1 Teen die agtergrond van die besluit van die Buitengewone Sinode 2002 dat navorsing een van die vier funksies van die sinodale verband is, en dat hierdie funksie die ander drie funksies (t w visionêre leierskap, begeleiding, bestuur) met toepaslike inligting en teologiese raamwerke moet ondersteun, versoek die Kommissie die sinode om die volgende besluit te neem :

80.3 AANBEVELINGS

1. Die sinode besluit om 'n sentrum vir kerklike en teologiese navorsing op die been te bring.

2. Hierdie sentrum is o a verantwoordelik vir

2.1 die generering en verspreiding van kennis wat noodsaaklik is vir die eietydse en verantwoordelike funksionering van die kerkverband

2.2 toepaslike voortgesette toerusting van leraars en gemeenteleiers in samewerking met bestaande kerklike strukture (Buvton, Sevto, Iswen, SGN, ens)

2.3 fasilitering van navorsing op die kerk se dienssterreine, in noue samewerking met deskundige lede (bv rol van vroue, sake van openbare etiese belang, nuwe gemeentewontwikkeling, ens)

3. Om hieraan prakties gestalte te gee besluit die sinode om

3.1 'n kundige persoon / persone aan te wys om hierdie sentrum op die been te bring, en verwys dit na die Sinodale Kommissie vir optrede

3.2 die nouste moontlike samewerking met Buvton en die familie van NG Kerke te soek, en 'n wyer ekumeniese betrokkenheid met ander kerke in ons streek as besliste ideaal te stel

3.3 as deel van die sinodale werksaamhede op 'n jaarlikse basis vir hierdie werk te begroot.

81. GEMEENTES/RINGE EN SAKELYS SINODE 2003

81.1 Die Kommissie het gemeentes en ringe versoek om sake vir die Sakelys van Sinode 2003 deur te gee.

81.2 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

82. VROUELIDMATE OP MEERDERE VERGADERINGS

82.1 Die Kommissie het die versoek van die Algemene Sinode (2002) aan gemeentes en ringe deurgegee, nl dat hierdie kerklike vergaderings, soos streeksinodes, moet toesien dat ook vrouelidmate na meerdere vergaderings afgevaardig word.

82.2 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

83. VERSLAG RINGE AAN SINODALE KOMMISSIE

83.1 Dit blyk dat ringe in die nuwe sinodale bedeling toenemend groter fondse gaan bestuur, en aangesien hulle ook met "trustfondse" werk, is dit gewens dat hulle geouditeerde state (deur 'n geregistreerde rekenmeester / ouditeur / rekenkundige tegnikus / geoktrooieerde rekenmeester wat nie lid van die kerkraad is nie) ook soos in die geval van gemeentes aan die Sinodale Kommissie voorgelê word.

83.2 AANBEVELINGS

1. Die sinode besluit dat die state van ringe vanaf 1 Maart 2003 geoudit word, en jaarliks daarna voor of op 30 September by die Kommissie via die sinodale kantoor ingedien word.

2. Die sinode verwys die volgende wysiginge aan die Kerkorde na die Sinodale Regskommissie vir opname in die nuwe Kerkorde :

2.1 Bepaling 31.6.2.6 (nuwe bewoording) : die jaarlikse ouditering van die ringsfonds en verslag daaroor by die ring en by die sinodale

A2: VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE

kommissie (voor of op 30 September) te behartig;

2.2 Reglement 4 (nuwe punt 3) : Die kassier van die ring stuur jaarliks 'n volledige stel geouditeerde state van die ring se fondse aan die sinodale kommissie ooreenkomstig Bepaling 31.6.2.6

2.3 Reglement 8 (voeg by aan die einde van 3.1) : By elke vergadering word 'n geouditeerde verslag van inkomste en uitgawes aan die ring en voor 30 September aan die sinodale kommissie voorgelê.

84. KERKORDE OOS-KAAPLAND

84.1 Die Kommissie besluit om volmag aan die Sinodale Regskommissie te verleen om op kontrakbasis die Kerkorde gereed te laat maak.

84.2 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

85. GODSDIENS IN SKOLE

85.1 Die Kommissie versoek gemeentes om hul steun aan godsdiensoonderrig in skole by wyse van skrywes aan die betrokke hoofdirekteur voor te lê.

85.2 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

86. PREDIKANTE PENSIOENFONDS

86.1 Die Kommissie het met groot kommer kennis geneem dat die pensioen van emeriti gedurende 2003 met slegs 2,0% teenoor 2002 gestyg het, en versoek die Trustees van die Pensioenfonds om dringend alles moontlik in werking te stel om die situasie van emeriti te verbeter.

86.2 Die kommissie besluit vervolgens om die aktuaris van die Pensioenfonds na die vergadering van Sinode 2003 te nooi.

86.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

87. GETUIENIS

87.1 Die deskundige lid vir getuienis, ds Deon Loots, het gereeld aan die Kommissie oor sake rakende die getuienisbediening gerapporteer.

87.2 Na aanleiding van die besluite van Algemene Sinode 2003 besluit die Kommissie om voortaan die term *getuienis* in plaas van *sending* te gebruik.

87.3 Gemeentes en ringe is versoek om die term *getuieniskommissie* in plaas van *sendingkommissie* te gebruik, en die sinode sal voortaan praat van *die deskundige lid vir getuienis*.

87.4 Gemeentes is versoek om van die goedgekeurde uitsendingsformulier gebruik te maak by die uitsending van sendelinge.

87.5 Gemeentes is versoek om deeglik kennis te neem van die besluite rondom Nuwe Gemeente- Ontwikkeling.

87.6 Gemeentes wat by getuienisaksies in Angola en Botswana betrokke is is versoek om onderskeidelik met die Sinode van Namibië en die Sinode van Noord-Kaapland / DRC Botswana te skakel.

87.7 Gemeentes is aangemoedig om in samewerking met ander kerke binne en buite die Familie van NG Kerke op omvattende wyse betrokke te raak by die bediening van hulp en hoop in informele woongebiede.

87.8 Gemeentes is versoek om te let op die besluite van die Algemene Sinode rondom die werwing, keuring, opleiding en indiensstelling van sendelinge.

87.9 Die kerk is deur die Algemene Sinode opgeroep om te waak teen 'n Armeniaanse benadering in sy verkondiging van die Evangelie.

87.10 Gemeentes en individue is versoek om buitelandse getuienisprojekte in oorleg met die sinodale getuienisstrukture aan te pak.

87.11 Gemeentes is versoek om by wyse van vennootskappe by die Transkei-sending betrokke te raak.

87.12 Gemeentes is versoek om met die deskundige lid vir getuienis te skakel ré inligting, idees, voorstelle en bydraes.

87.13 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

A2: VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE

88. LEER EN AKTUELE SAKE

88.1 Die deskundige lid, dr Jan Cloete, rapporteer dat die nuwe werkswyse wat sedert die Buitengewone Sinode van 2002 geïmplementeer is, in die praktyk beteken dat taakspanne in plaas van 'n kommissie op ad hoc-basis aan hierdie sake aandag moes gee.

88.2 Verskeie studiestukke het op hierdie wyse die lig gesien, waarvan sommige as bylaes tot hierdie verslag as gespreksdokumente voorgelê word. Spiritualiteit en Spiritualisme, Homoseksualiteit, Simboliek, Ekklesiologie en Publieke Teologie is sake wat aandag gekry het, terwyl ander studiestukke soos bv Skrifgesag en Skrifgebruik en die Nuwe Hervorming tans nog in die pyplyn is.

88.3 Verslae word deurgaans as werksdokumente voorgelê en na ringe en gemeentes geneem vir verdere besinning, bespreking en kommentaar.

88.4 Aangesien die sinode graag die kundigheid van sy lede effektief wil benut, sal tydens die vergadering 'n lys sirkuleer waarop afgevaardigdes hul gawes en spesialiteitskennis kan aandui.

88.5 AANBEVELING

Die sinode neem kennis van die werksaamhede en neem die studiestukke as gespreksdokumente in behandeling.

89. DIENS VAN BARMHARTIGHEID

89.1 Die deskundige lid vir die Diens van Barmhartigheid, ds Mattheus Langenhoven, het op gereelde basis verslag aan die Kommissie gedoen t o v die nood en behoeftes, asook aksies en projekte op hierdie diensterrein van die kerk.

89.2 'n Verslag is aan die Kommissie voorgelê, goedgekeur, en word as bylaag tot hierdie verslag aan die sinode voorgelê.

89.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis van die werksaamhede en neem die verslag in behandeling.

90. GEMEENTEBEDIENING

90.1 Soos die ander deskundige lede het ook dr Kobus Prinsloo gereeld verslag aan die Kommissie gedoen.

90.2 Ook was hierdie lid met ad hoc-hulp ten nouste betrokke by die reëlings van die sinodale werksinkels, die Buitengewone Sinode van 2002, asook die Sinodevergadering van 2003.

90.3 'n Verslag is aan die Kommissie voorgelê, goedgekeur, en word as 'n bylaag tot hierdie verslag aan die sinode voorgelê.

90.4 AANBEVELING

Die sinode neem kennis van die werksaamhede en neem die verslag in behandeling.

91. JEUG

91.1 Ds Willem Petzer het as deskundige lid sedert die Buitengewone Sinode die jeugvaandel gedra, en op hierdie terrein die begeleiding van ringe en gemeentes waargeneem.

91.2 Ook hy het 'n verslag aan die Kommissie voorgelê, dit is behandel en goedgekeur, en dit word as 'n bylaag tot hierdie verslag aan die sinode voorgelê.

91.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis van die werksaamhede en neem die verslag in behandeling.

92. VROUEBEDIENING

92.1 Mev Tish Steyn, die deskundige lid, is van oortuiging dat solank as wat daar vrouelidmate in die kerk is, daar 'n vrouebediening sal wees. Deernis en diensbaarheid is van die eienskappe waarmee God vroue geseën het.

92.2 Die vrouebediening in die sinodale gebied spreek die behoeftes op plaaslike vlak, d w s gemeentelik, aan. Terselfdertyd is onderlinge skakeling tussen gemeentes, ringe en selfs sinodes noodsaaklik vir oor en weer bevrugting en verryking.

92.3 'n Goedkeurde verslag word as bylaag by hierdie verslag aan die sinode voorgelê.

92.4 AANBEVELING

A2: VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE

Die sinode neem kennis van die werksaamhede en neem die verslag in behandeling.

93. FINANSIES

93.1 Ds Christo van Heerden het sedert die Buitengewone Sinode as deskundige lid vir Finansies opgetree.

93.2 'n Verslag wat die finansiële posisie van die kerk en die begroting vir 2003 / 2004 aanspreek, is deur die Kommissie goedgekeur en as bylaag tot hierdie verslag gebind.

93.4 AANBEVELING

Die sinode neem die verslag in behandeling.

94. STREEKSKONVENT

94.1 Die Kommissie oordeel dat ekumeniese betrekkinge met die ander lede in die familie van NG Kerke 'n prioriteit in ons sinodale gebied behoort te wees.

94.2 Daarom ondersoek die Kommissie tans die moontlikheid om gedurende 2004 'n konvent tussen die kerke in die familie in die Oos-Kaap te reël.

94.3 AANBEVELING

Die sinode spreek hom ten gunste van 'n streekskonvent uit.

95. UITENHAGE-KANONHEUWEL

95.1 By die ontbinding van hierdie gemeente is 'n bedrag van R 34,180 aan die sinode geskenk.

95.2 AANBEVELING

Die sinode neem met dank kennis.

96. VISIONÊRE TAAKSPAN

96.1 Na aanleiding van die Verklaring van die Algemene Sinode 2002, waarin die Kerk sy roeping in hierdie land verwoord, het die Algemene Sinodale Kommissie besluit om 'n taakspan op die been te bring wat aandag moet gee aan die implikasies wat die kerk se roeping inhou vir die struktuur en werkswyse van sy vergaderinge.

96.2 Streeksinodes is genader om te help met die befondsing van hierdie projek.

96.3 Die Kommissie het besluit om vireers van die versoek kennis te neem, aangesien die begroting nie vir hierdie uitgawe voorsiening maak nie. Indien die behoefte a s jaar steeds bestaan, sal daarvoor begroot word.

96.4 AANBEVELING

Die sinode bekragtig die optrede van die Kommissie.

97. SKRYWE VOORSITTER ASK

97.1 'n Skrywe van dr Coenie Burger, voorsitter van die Algemene Sinodale Kommissie, is na die gemeentes deurgestuur.

97.2 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

98. CHRISTELIKE LEKTUURFONDS

98.1 Die Christelike Lektuurfonds versoek die sinode om 'n jaarlikse kollekte ten behoeve van die Fonds se werksaamhede deur gemeentes te laat opneem.

98.2 AANBEVELING

Die sinode neem die saak in behandeling.

99. SLOT

Die Kommissie is innig dankbaar teenoor die Koning van die Kerk vir sy krag en leiding van die afgelope vier jaar, en glo dat die radikale en vernuwende rasionalisering in hierdie periode van die Oos-Kaapse Kerk se bestaan Hom tot eer en tot die welsyn van sy Koninkryk strek.

**PJ Naudé - voorsitter
EGJdeG Schutte - skriba
22 Augustus 2003**

A2.1 VERSLAG VAN DIE DESKUNDIGE LID VIR DIE DIENS VAN BARMHARTIGHEID

Ingevolge die besluite geneem tydens die spesiale sinodesitting van 2002, word daar ook wat barmhartigheidswerk in die Oos-Kaap betref, 'n meer gemeentesentriese benadering gevolg. Dit bring mee dat barmhartigheidswerk nou op gemeentevlak en in ringsverband gedoen moet word, wat beteken dat gemeentes en ringe saam projekte moet aanpak en terselfdertyd ook groter verantwoordelikheid vir mekaar moet neem. Aansoek kan gedoen word by die Sinodale Kommissie vir finansiering van sodanige projekte via die ringsverteenvoerder op die SK.

Die Algemene Sinode het tydens sy vergadering in Oktober 2002 belangrike besluite oor barmhartigheidswerk geneem. Daar is veral aandag gegee aan die volgende:

- Armoedebekamping
- Gestremdheid
- Gevangenes
- Kinder- en gesinsbediening
- MIV/VIGS
- Ouer persone se finansiële dilemma
- Veranderinge in die land.

Dit raak die werksaamhede van elke gemeente en ring, daarom is dit noodsaaklik dat uitvoering hieraan gegee moet word. Omdat gemeentes en ringe van mekaar verskil en sekere sake van groter belang as ander by verskillende gemeentes sal wees, is dit baie belangrik dat gemeentes en ringe deur die verslae en besluite sal werk en aandag sal gee aan dit wat vir elkeen ter sake is. Hieronder volg die betrokke besluite soos vervat in die besluiteregister (handelinge, bl. 606 tot 609). Meer volledige besonderhede vind u in die Agenda van die Algemene Sinode op bl. 20 tot 38, en in die Handelinge op bl. 449, 450 en 497.

1. BESLUIE VAN DIE ALGEMENE SINODE

1.1 ARMOEDEBEKAMPING

1.1.1 Die kerk en die armoedeprobleem:

Die kerk is diep onder die indruk van die ernstige omvang van armoede in Suider-Afrika en verklaar dat die kerk hom na die voorbeeld van Christus identifiseer met die nood van armes en hulle wat in die lewe uitgesak het.

1.1.2 Die kerk se medeverantwoordelikheid om armoede te hanteer:

Die kerk beskou armoede as 'n prioriteitsaangeleentheid en aanvaar medeverantwoordelikheid saam met ander rolspelers vir die soeke na oplossings vir die armoedeprobleem in Suider-Afrika.

1.1.3 Impak van armoede op lidmate:

Die Algemene Sinode wil lidmate van die kerk in die besonder van sy innige meeleving in hierdie tyd van ekonomiese insinking verseker. Die NG Kerk is diep besorg oor die impak van werkloosheid, regstellende aksie, korrupsie en die groter-wordende skuldmas waaroor mense in Suider-Afrika gebuk gaan, op sy lidmate en alle mense.

1.1.4 Mense sonder werk:

Die Algemene Sinode spreek sy kommer uit oor die jongmense in die land vir wie dit al hoe moeiliker word om werk te kry en verseker hulle dat die AKDB hierdie probleem hoog op sy agenda plaas in sy onderhandeling met die owerheid.

1.1.5 Kerk se betrokkenheid by armoedevraagstuk:

Die Algemene Sinode versoek sinodes, ringe en gemeentes van die NG Kerk om daadwerklik die Here se opdrag te gehoorsaam deur konkreet betrokke te raak en inisiatiewe te neem om die probleem van armoede in elke plaaslike gemeenskap aan te pak.

1.1.6 Armoedeverligtingsprogramme en vaardigheidsontwikkeling:

Die Algemene Sinode moedig gemeentes aan om by armoedeverligtingsprogramme en die vaardigheidsontwikkelingsprosesse in die land betrokke te raak.

1.1.7 Werkskepping:

Die Algemene Sinode is oortuig dat die land se ekonomiese beleid strategieë moet ontsluit wat tot werkskepping sal lei, sodat alle mense binne die ekonomiese stelsel ingesluit sal wees.

1.1.8 Regstellende aksie:

Die Algemene Sinode versoek die regering van Suid-Afrika om 'n tydsraam met betrekking tot regstellende aksie vas te stel, sodat baie mense in ons land kan moed skep in die wete dat hulle nie vir altyd aan die rand van die arbeidsmark sal staan nie.

A2.1: DIENS VAN BARMHARTIGHEID

1.2 GESTREMDHEID

1.2.1 Skakeling gestremdhede:

Die Algemene Sinode verwys die noodsaaklikheid van skakeling tussen kerklike instansies wat met persone met gestremdhede werk, na die onderskeie sinodes.

1.2.2 Persone met gestremdhede:

Die Algemene Sinode spreek sy steun uit vir die beginsel dat persone met gestremdhede 'n integrale deel van die gemeenskap uitmaak, en versoek owerhede om voort te gaan om gespesialiseerde dienste aan persone met gestremdhede finansiëel te ondersteun. Argitekte, stads- en streeksbeplanners word versoek om met groter noulettendheid toe te sien dat geboue en terreine vir persone met gestremdhede maksimaal toeganklik is. Ook kerkrade word versoek om toe te sien dat kerkgeboue toeganklik is vir persone met gestremdhede.

1.3 GEVANGENES

1.3.1 Geestelike versorging van gevangenes:

Die Algemene Sinode versoek sinodes, ringe en gemeentes om in die lig van die riglyne vir gevangenisorgaan aan gevangenes, met groot erns beskikbaar te wees vir die geestelike versorging van gevangenes.

1.3.2 Departement Korrektiewe Dienste:

Die Algemene Sinode neem kennis van die besware van die Direkteur Godsdiensorg van die Departement Korrektiewe Dienste en die AKDB se respons daarop;

Die Algemene Sinode versoek die AKDB om alles in sy vermoë te doen om die kommunikasielyste met die Departement Korrektiewe Dienste weer te herstel;

Die Algemene Sinode verklaar dat die amptelike kanaal waardeur die Departement van Korrektiewe Dienste op nasionale vlak met die NG Kerk oor godsdiensorg aan die gevangenes kommunikeer, die AKDB is, en die subkommissie vir kapelaansdienste in die geval van kapelane.

1.4 KINDER- EN GESINSBEDIENING

1.4.1 Kindermishandeling:

Die Algemene Sinode spreek sy kommer uit oor die toename in kindermishandeling in Suid-Afrika. Die kerk se maatskaplike werkers word bedank vir die moeite wat gemaak word om hierdie kinders te identifiseer en na plekke van veiligheid te verwyder.

1.4.2 Verhoorafwagende kinders:

Die Algemene Sinode doen 'n beroep op die regering om die aanhouding van verhoorafwagende kinders in polisie- en gevangenis seker moontlik te voorkom, en plekke van veiligheid vir hierdie kinders te voorsien.

1.5 MIV/VIGS

1.5.1 Bybelse norme vir liefdeslewe:

Die Algemene Sinode herbevestig sy standpunt van 1990, naamlik dat in die lig van die dreigende pandemie, begrip bestaan vir programme om voorbehoedmiddels bekend te stel aan mense wat nie nougeset volgens die norme van God se Woord lewe nie, maar doen 'n beroep op instansies om, tesame met die aanbeveling van voorbehoedmiddels, ook die Bybelse norme vir die liefdeslewe duidelik uit te spel.

1.5.2 Seks buite die huwelik:

Die Algemene Sinode stel dit opnuut as sy standpunt dat seks buite die huwelik nie die Here se wil is nie en doen 'n beroep op sy lidmate om 'n heilige lewenswandel in dié verband na te streef.

1.5.3 Vigsaksies op gemeentevlak:

Die Algemene Sinode versoek gemeentes om vigsbestrydingsaksies op gemeentevlak te begin ontwikkel ten einde veral betrokke te raak by die tuis-versorging van terminale vigs pasiënte.

1.5.4 Standpunt MIV en vigs:

Die Algemene Sinode onderskryf die volgende verklaring as die standpunt van die NG Kerk ten opsigte van MIV en vigs:

VERKLARING EN VERBINTENIS VAN DIE NG KERK IVM MIV EN VIGS

Die NG Kerk wil, in die voetspore van Jesus Christus, die gekruisigde en opgestane Here, sy roeping en betrokkenheid op die MIV en vigssterrein op 'n priesterlike, koninklike en profetiese wyse vervul:

1. *Ons erken en bely:*

* dat onkunde, vooroordeel en ontkenning nog in baie lidmate se harte leef;

* dat ons nie altyd die vernietigende effek wat die MIV/vigs pandemie op ons gemeenskappe, gemeentes, gesinne en lidmate het, deur God se oë raaksien nie;

A2.1: DIENS VAN BARMHARTIGHEID

* dat ons nie genoegsaam God se liefde teenoor MIV geïnfekteerdes en geaffekteerdes ervaar nie;
* dat van ons NG lidmate ook met MIV en vigs leef.

2. *Ons wil liefde en deernis betoon aan alle mense wat met MIV en vigs leef, geïnfekteerdes sowel as geaffekteerdes. Ons wil dit doen deur:*

* ons daarop toe te lê om begeleiding en ondersteuning te bied aan elkeen wat hartseer en pyn beleef, veral ook aan almal wat deur die kerk en breër samelewing verwerp of alleen gelaat is;
* 'n boodskap van hoop en omgee aan lidmate wat met MIV en vigs leef, oor te dra;

* ons te beywer om mites, verkeerde gesindhede en diskriminerende optrede binne ons gemeentes en gemeenskappe af te breek en voorspraak te doen vir almal wat as gevolg van MIV en vigs ly;

* ons gemeentes plekke te maak waar mense wat deur MIV en vigs geïnfekteer of geaffekteer is, welkom en geborge sal voel;

* ons wil diensbaar wees deur die omvattende nood in Suidelike Afrika te verlig. Ons wil dit doen deur programme en projekte binne en buite ons gemeentegrense te help ontwikkel, te implementeer en te ondersteun, wat o.a. sal insluit:

* versorging en begeleiding van die groot getalle kinders wat wees gelaat word, o.a. ook deur gemeenskapsorgmodelle;

* emosionele en geestelike begeleiding van geïnfekteerdes en geaffekteerdes, o.a. deur ondersteuningsgroepe;

* fisiese versorging van mense wat met MIV en vigs leef, o.a. deur tuis- en gemeenskapsorg;

* inligting en opvoedingsprogramme wat mense wat met MIV en vigs leef, sal help om langer gesond te kan bly, asook om die fisiese en emosionele pyn te verlig;

* werkskeppingsprojekte.

3. *Bogenoemde impliseer ook die beskikbaarstelling van kennis, mannekrag en fasiliteite tot ons beskikking.*

4. *Ons wil die verspreiding van MIV bekamp deur die bou van Bybelse morele waardes ten opsigte van seksuele gedrag. Gevolglik:*

* roep ons egpare op om getrou aan mekaar as lewensmaats te bly;

* roep ons ouers op om hulle verantwoordelikheid ten opsigte van die seksopvoeding van hulle kinders na te kom;

* roep ons kinders, jongmense en volwasse individue op om seksuele verkeer voor die huwelik uit innerlike oortuiging as Christene te vermy.

5. *Ons wil die omstandighede wat die vinnige verspreiding van die MIV-infeksie aanwakker, teenwerk. Ons wil alles in ons vermoë doen om:*

* die gesinslewe van ons lidmate, geskoei op Bybelse beginsels, te versterk;

* armoede, geweld teen vroue en kinders, asook dwelmmisbruik, te bekamp;

* korrekte en volledige inligting oor MIV en vigs beskikbaar te stel;

* vrywillige toetsing vir MIV veral ook onder ons lidmate, aan te moedig;

* ons wil alles doen om die boodskap van seksuele onthouding voor die

huwelik ondubbelsinnig oor te dra en om die implikasies van ander beskermingsmaatreëls te verduidelik;

* aktief daaraan te werk om die stigmatisering en veroordeling van mense met MIV en vigs, teen te werk.

6. *Ons verklaar dat ons in hierdie belangrike saak samewerking en vennootskappe met relevante rolspelers soek, aanmoedig en waar nodig ook kerklike strukture te skep om samewerking te bevorder.*

7. *Ons bede is dat God Drie-enig ons as NG Kerk die krag sal gee om as gehoorsame getuie van die evangelie, ons verantwoordelikheid en roeping tot eer van sy Naam en tot uitbreiding van sy koninkryk na te kom.*

1.5.5 Vestiging van Vigsforum:

Die Algemene Sinode besluit om die aanbevelings te verwys na die AKDB met die versoek om met die Hugenote Kollege en ander rolspelers oorleg te pleeg met die oog op goeie samewerking en voorkoming van onnodige oorfleueling.

1.5.6 Christen-Vigsburo:

Sinodes, ringe en gemeentes word versoek om die werksaamhede van die Vigsburo te ondersteun en van die dienste van die buro gebruik te maak.

1.6 OUER PERSONE SE FINANSIËLE DILEMMA

Die Algemene Sinode bring die finansiële dilemma van ouer persone onder die aandag van gemeentes. Gemeentes moet bedag wees op die langer lewensverwagting van ouer persone, krimpemde pensioene, die invloed van inflasie, en wisselende renteverdienstes op beleggings. Hierdie faktore veroorsaak dat ouer persone stelselmatig só verarm dat hulle die helpende hand van gemeentes mag benodig. Ook word die kinders van ouer persone versoek om nie op

A2.1: DIENS VAN BARMHARTIGHEID

onverantwoordelike wyse finansiële steun aan hulle ouers te weerhou, of op 'n onverantwoordelike wyse finansiële druk op hulle ouers te plaas nie.

1.7 VERANDERINGE IN DIE LAND

Die algemene sinode versoek gemeentes, ringe en sinodes om in die lig van die Skrif, deurlopend rekening te hou met die demografiese, ekonomiese en moraliteitsveranderinge waardeur die land gaan en om te verseker dat hierdie veranderinge deurlopend in die kerk se barmhartigheidsbediening verdiskonteer word.

2. TRUST- EN ANDER FONDSE

Daar is 'n aantal hulpfondse beskikbaar waaruit behoeftige bejaardes en gesinne gehelp kan word, asook studiebeurse vir behoeftige studente.

Volledige besonderhede en aansoekvorms is te kry by ds. JWE Esterhuysen, Somersetstraat 106, Graaff-Reinett, 6280, tel. (049) 892 2343. Aansoeke moet vergesel word van 'n motivering en aanbeveling van die aansoeker se kerkraad.

3. HOSPITAALBEDIENING

3.1 LIVINGSTONE HOSPITAAL

Hierdie bediening word deur die NG Kerk Uitenhage-De Mist geadmistreer met mnr. Johan Lamprecht in diens.

3.2 PORT ELIZABETH HOSPITALE – PROVINSIAAL, GREENACRES EN ST. GEORGES

Met die administratiewe hulp van die NG Kerk Lorraine, lewer ds. CA Jordaan steeds hierdie diens.

4. CHRISTELIKE MAATSKAPLIKE RADE EN INRIGTINGSORG

4.1 Op albei hierdie diensterreine word diens van hoogstaande gehalte gelewer. Hoewel die strukture waarbinne die CM Rade en inrigtings funksioneer, van mekaar verskil, is daar by beide hierdie diensterreine behoeftes wat aangespreek moet word. Ons leef in 'n voortdurend veranderende wêreld en dit is vir die DL (deskundige lid) vir die Diens van Barmhartigheid onmoontlik om 'n "deskundige" te wees van bv. wetgewing rakende welsynswerk, bejaardesorg of kindersorg. Daarom sou dit kon gebeur dat die

sinode of SK sonder die nodige en volledige inligting tot hulle beskikking, nie die beste besluite in belang van hierdie werk neem nie.

4.2 AANBEVELING

Die sinode neem kennis dat persone genooi kan word om verslag te doen en inligting te deel.

5. OOS-KAAPLANDSE BEHUISINGS-MAATSKAPPY

5.1 Die OKBM se vernaamste bedrywigheid was die oprigting en verkryging, instandhouding, beheer en bestuur van inrigtings en ander woonplekke vir sorgbehoewende kinders, bejaardes, laagbesoldigdes, minderbevoorregtes, siekes, gestremdes van watter aard ookal, en in die algemeen om behuising, verblyf of versorging te verskaf aan diegene wat dit nodig het.

5.2 In die proses van afwenteling is alle vaste eiendom reeds na die betrokke inrigtings soos volg, oorgedra:

5.2.1 Erf 641, Jansenville

Hierdie eiendom word op versoek van die tehuis vir bejaardes na die munisipaliteit op Jansenville oorgedra. Die nodige dokumente word tans vir ondertekening voorberei.

5.2.2 Huis MTR Smit

Alle dokumente vir die oordrag is reeds onderteken. Daar word nou net gewag vir die Nelson Mandela Metropool om die leningsendossement op die transportakte te kanselleer.

5.2.3 Huis Spitskop, Murraysburg

Goedkeuring is van beide provinsiale owerhede van die Wes- en Oos-Kaap ontvang om die eiendom direk op die naam van die betrokke beheerraad oor te dra.

5.2.4 Dagbehandelingsentrum

Alle oordragdokumente is gereed vir ondertekening. Ook in hierdie geval word net gewag vir die Nelson Mandela Metropool om die leningsendossement op die transportakte te kanselleer.

Ten slotte kan berig word dat mnr. Steyn de Villiers, die prokureur wat hiermee gemoeid is, onderneem het om al bogemelde uitstaande sake van die OKBM voor die sinodesitting van Oktober 2003 af te handel.

A2.1: DIENS VAN BARMHARTIGHEID

Ek vertrou dat die sinode met hierdie inligting 'n prentjie kon kry van die barmhartigheidswerk in die Oos-Kaap en dat u opgewonde en dankbaar is oor wat gedoen word, en graag ook daarby betrokke sal wil wees.

Die vergadering word die seën van die Here toegebid.

**DS MH LANGENHOVEN
DESKUNDIGE LID VIR DIENS VAN
BARMHARTIGHEID
JULIE 2003**

A2.2 VERSLAG VAN DIE DESKUNDIGE LID VIR GEMEENTEBEDIENING

Geagte Voorsitter en lede van die sinode

Die volgende besluite van die Algemene Sinode, 13 –19 Oktober 2002, word die onder die aandag van die sinode gebring. Ter ondersteuning van die aanbevelings word slegs 'n opsomming van die verslae gegee. Die volledige verslae verskyn in die agenda van die Algemene Sinode.

1. EVANGELISASIE EN NUWE GEMEENTE ONTWIKKELING (NGO)

(Handelinge, Algemene Sinode 2002, Bylae A.8.3, pp 121-125)

1.1 INLEIDEND

Twee belangrike perspektiewe moet in berekening gebring word. Eerstens, bly Evangelisasie, oftewel die kommunikasie van die Evangelie, steeds 'n wesentlike aspek van die kerk se roeping. Tweedens moet die kerk rekening hou met die feit dat die kultuurgroep waartoe NGK lidmate behoort, besig is om te verklein en te vernou. 'n Wesentlike vraag is dus: Hoe kommunikeer die kerk die Evangelie aan mense buite die kerk en hoe bereik die kerk die postmoderne mens wat nie meer binne bestaande gemeentes 'n geestelike tuiste vind nie.

'n Gevallestudie kan help om lig op die saak te werp.

1.2 GEVALLESTUDIE

1.2.1 'n Ondersoek in Stellenbosch het in 1998 aan die lig gebring dat daar 'n al groter wordende groep NGK lidmate is wat nie gemaklik inskakel by enige van die bestaande NGK gemeentes nie. Daar is ook 'n groot groep woonstelmense wat volledig kerklos is wat nie deur die NGK gemeentes met hul basies homogene bedieningsbenadering bereik word nie. Evangelisasiewerk in die woonstelle het getoon dat mense nie ongeneë is om na die Woord te luister nie, maar sodra hulle begin kerk toe gaan, word hulle afgeskrik deur die tradisionele erediens en musiek. Baie van die mense wat met evangelisasie uitreike bereik is, kan nie ingeskakel word in 'n tradisionele NGK gemeente nie.

1.2.2 Binne dieselfde tyd beroep 'n AGS gemeente vir pastoor Theo Geysler, van die gospelgroep "Prophet". Hy het 'n postmoderne aanslag. Na net meer as 'n jaar is die AGS gemeente onherkenbaar anders: 700 toegewyde

lidmate (hoofsaaklik uit die NGK afkomstig) met 1700 erediensgangers per Sondag. Die gemeente opereer in 'n nuwe styl wat mense se behoeftes aanspreek en hulle tot aanbidding en betrokkenheid begelei op 'n skaal wat eenvoudig verstommend is. Heelwat NGK kweekskoolstudente vind daar 'n (onoffisiële) geestelike tuiste en getuig blymoedig van seën en hoe hulle ingetrek en gebruik word.

1.3 LIDMATE DALING IN DIE NGK

Die NGK verloor, sedert 1985, lidmate. Dit is dus, soos die meeste ander gevestigde kerke wêreldwyd, 'n kwynende kerk (Hendriks 1995, 2000). Die verskillende uitgawes van *Kerkspieël* vertel die verhaal. Die groei van die NGK sedert 1652 was hoofsaaklik te danke aan drie redes: immigrasie, 'n positiewe geboortekoers onder lidmate en kerklike migrasie na die NGK. Nie een van die faktore lei meer tot 'n groei in getalle nie. Die netto verlies wat die NGK ervaar is duidelik uit 'n eenvoudige vergelyking van die 1986 en 2001 Jaarboekgetalle: Gemeentes 1254 (1220); Dooplidmate 464,096 (321,943); belydende lidmate 967,810 (923,003); Sioletal 1,431,906 (1,244,946); leraars 1946 (1939).

1.4 DIE KOMMUNIKASIE VAN DIE EVANGELIE

1.4.1 Gemeentes van die NGK reik wel uit na buitekerklikes, maar dit het min impak op groei in gemeentes. Aan die ander kant groei para-kerklike groepe se betrokkenheid by evangelisasie en sendingprojekte egter dramaties (Froise & Hendriks, 1999:131 e.v.). Para-kerklike organisasies erken dat NGK lidmate in feitlik al die organisasies betrokke is en in die meeste van die gevalle die ruggraat en meerderheid vorm (Hendriks 1998). Wie die NGK egter oorhoofskien, sal erken dat die lidmaat-basis uiters homogeen is en in alle waarskynlikheid vernou. Die NGK bereik 'n bepaalde groepering blanke Afrikaners, hy beweeg binne bepaalde sub-kultuur- of sisteemgroepe. Die tipe voorstelle vir reformasie of uitreik kom gewoonlik maar neer op binne-sisteem herrangskikkings. In die algemeen bereik die NGK nie groepe buite sy tradisionele lidmate basis nie, hy reik ook nie na hulle uit nie. **Die vraag is of dit teologies regverdigbaar is.**

1.4.2 In die verband is Nuwe Gemeente Ontwikkeling 'n wyse waarop die Evangelie tans aan die breër samelewing gekommunikeer kan

A2.2: GEMEENTEBEDIENING

word. Dit is egter nodig om die veranderinge in ons samelewing te omskrywe.

1.5 SKUIWE IN DIE SAMELEWING

1.5.1 Die nuwe politieke bedeling sedert 1994 en die instelling van 'n sekulêre staatsbestel het veroorsaak dat gelowiges en die kerk hulleself geestelik moes heroriënteer. In die huidige bestel speel, onder invloed van die tydsgees, normale markkragte 'n baie sterker rol. Baie Christene se tradisionele lojaliteite vir 'n bepaalde denominasie het verval. Hulle soek gemeentes waar hulle tuis voel en waar hulle hul geloof kan uitleef. Diversiteit en pluralisme het 'n baie groter uitwerking as ooit te vore. Hierdie faktore, naas 'n veel laer geboortekoers, is grotendeels verantwoordelik vir die daling in lidmaatgetalle in die NGK. Die nuutste markaanwysers toon dat die persentasie Christene in die land nie daal nie, maar wel dat hulle migreer en dat nuwe patrone van geloofsbeleving aan die

MODERN

Centralized hierarchies
Predictable world
Long-range strategic plan & goals
Confidence in ability and plans
Change from centre (top)

1.5.4 Hulle konklusie is dat bestaande kerke wat nie by die nuwe uitdagings kan aanpas nie, tot niet sal gaan en dat kerkplanting al hoe meer noodsaaklik word.

1.5.5 Ons lewe in 'n nuwe paradigma, 'n nuwe wêreld (Mead 1996, Sweet 1999) waar mag in die hande van die verbruiker is: hy kan kies wat hy wil hê en glo. Outoriteit en gesag werk nie meer eenlynig van bo na onder nie. Mense is bevry van enersyds bygeloof en goedgelowigheid en andersyds van sosiale konformisme. Sekularisasie, individualisme, die kultuur van menseregte en ook 'n groeiende postmoderne skeptisisme teenoor tradisionele ideologieë en teologieë maak dat mense baie krities kyk en luister na wat aan hulle opgedis word. Hulle is bewus van en eerlik oor hulle behoeftes, vrese en verlangens en hulle soek na 'n (geloofs)gemeenskap wat dit verstaan en aanspreek. **Tradisionele lojaliteite gaan geen kerk deur die drif dra nie.**

1.5.6 Dit is belangrik om meer direk na plaaslike realiteite en analyses van die NGK te kyk. Vir die doel gebruik ons die ACNielsen Sociomonitor (1999-2000), die mees gesofistikeerde instrument waarmee waardesisteme en lewenstyl hoofsaaklik met die oog op bemarking (advertensies), gemeet

ontwikkel is (Gegewens by die Eenheid vir Godsdienst-Demografiese Navorsing, Stellenbosch).

1.5.2 Die problematiek waarmee die NGK w o r s t e l is ingebed in die verskuiwing van modernisme na postmodernisme. Die NGK opereer nog grotendeels binne die modernistiese denkraamwerk, terwyl 'n groot deel van sy jonger geslag binne die postmodernistiese denkpatriere beweeg. Die tradisionele NG gemeente kan hulle nie bedien nie.

1.5.3 In die verband is Eddie Gibbs en Ian C o f f e y se werk, *Church Next* (2001) waardevol. In kort som hulle die groter samelewingsverskuiwing s o o s volg op (30):

POSTMODERN

Decentralized networks
Unpredictable world
Rapid-response, "plan-do"
Uncertainty, pessimism
Change from periphery (bottom)

word. Die opname het ook kerkverband bepaal. Die NGK respondente was 34.3% swart, 11.3% kleurling en 54.4% wit. Vyf waardegroepe is in die bevolking onderskei en soos volg omskryf:

1.5.6.1 YESTERYEARS: (17,2% van die volwasse bevolking) 30.1% NGK: dit is mense met tradisionele waardesisteme, godsdienstig, familievas, minder selfgerig, verlede georiënteerd, skepties oor die huidige politieke bedeling en wêreldgebeure, geroetineerd en bestendig. Minder verdraagsaam teenoor ander groepe.

1.5.6.2 BELONGERS: (21.4% van die volwasse bevolking): 19.7% NGK: tradisionele waardesisteme, konformerend, kultureel- en groepsgebonde, verdraagsaam teenoor ander groepe, respek vir individue (ubuntu), reik uit na ander / nood, familievas, godsdienstig, prakties, nie verknog aan die verlede of meegesleur deur nuwighede nie.

1.5.6.3 ENHANCERS (18.7% van die volwasse bevolking): 20.5% NGK: gemoderniseerde, jonger groep, progressief, wil individueel ontwikkel en iets bereik, kwaliteit goedere is belangrik, geniet "gadgets". Gesondheidsbewus. Harmonie, skoonheid en styl is belangrik. Holisties ingestel. Nie uitermate groepsgeoriënteerd, familievas nie,

A2.2: GEMEENTEBEDIENING

vermy enigiets wat oud-modies is, nie aggressief nie, meer empaties, maar tog minder tolerant as die ACHIEVERS teenoor die wat van hulle verskil.

1.5.6.4 ACHIEVERS (18.3% van die volwasse bevolking): 18.6% NGK. Modern, individualisties, prestasie-sukses gerig, goeie werk is belangrik, bevraagteken maklik gesag en konvensie, maar nie aggressief nie. Goeie verhoudinge met ander, oor alle tipe grense heen, is belangrik; sosiale status, waardes, godsdiens en 'n gevoel vir nasionale trots ook. Tegnologiese ontwikkeling word nagestreef; selfversekerd, toekomsgerig, uitgesproke, kompetierend.

1.5.6.5 TODAY-ERS (24.5% van die volwasse bevolking): 11.1% NGK. Assertief en aggressief teenoor die wêreld om hulle, "living on the edge", leef in die nou met min toekomsdrome en waardes. Promisku, stimulerende belangrik. Verwerp gemeenskapswaardes, onsensitief vir familie of gemeenskap, gebruike en tradisie. Identifiseer moeilik met ander rasgroepe, godsdiens en nasionale trots. Wil graag binne eie portuurgroep afwys en is afhanklik van die aanvaarding en waardering van portuurgroep. Die grootste persentasie van die groep is swart. Die groep het ook 'n ondergemiddelde opleiding.

1.5.7 Hoewel dit baie veralgemeen is, is die meerderheid meelewende lidmate in die Yesteryear en Belongers kategorieë. Hulle het die meeste mag in kerkrade en hulle bepaal die gang en styl van dinge in die kerk. Die tradisionele NGK bedieningspatroon spreek hoofsaaklik hierdie twee groepe aan.

1.5.8 Tradisionele lojaliteite gaan nie die jonger geslag mense wat meestal die Enhancers en Achievers is in die NGK laat aanbly nie. Gemeentes wat nie hulle bedieningstyl drasties heroriënteer nie, gaan nie hierdie mense bereik nie. Die Today-ers word byna glad nie deur die tradisionele bedieningspatrone bereik nie. Die kategorie mense is basies 'n sendingveld.

1.5.9 Een van die NGK se grootste uitdagings is om die groeiende diversiteit onder sy lidmate en in die Suid-Afrikaanse bevolking te aanvaar. Die uitdaging is om oor die tradisionele grense van kleur, ras en taal uit te reik en gemeentes te ontwikkel wat binne nuwe idiome ontwikkel.

1.6 TEOLOGIESE STANDPUNT-INNAME

Die uitgangspunt wat hier as basiese voorveronderstelling geld, is dat die kommunikasie van die evangelie 'n wesensfunksie van die kerk

is. In Gereformeerde kringe word dit 'n groeiende oortuiging dat die kerk in sy wese missionêr is (Bosch 1991:492-496, Guder 1998:1-12). Die kommunikasie van die evangelie is 'n wesentlike deel van die dienswerk en getuieis van 'n missionêre kerk. 'n Kerk waarin dié dienswerk ontbreek, is dodelik siek. Dié teologiese oortuiging dwing die NGK tot ernstige selfondersoek.

1.7 TERMINOLOGIE

1.7.1 Die term **Nuwe Gemeente Ontwikkeling** verwys na die ontwikkeling van nuwe gemeentes wat die diversiteit van die bevolking met sy verskillende waardesisteme en lewenswyses aanspreek, die kommunikasie van die evangelie as oogmerk het en wat nie deur geografiese grense aan bande gelê word nie. Die ontwikkeling in die CRC in die VSA kan dien as 'n voorbeeld vir die NGK.

1.8 DIE CHRISTIAN REFORMED CHURCH SE MODEL

1.8.1 Deur volgehoue nuwe gemeententwikkeling het die CRC die uitdagings van die nuwe wêreld waarin ons leef, aangepak.

1.8.2 Oor die jare moes die CRC deur verskeie emosionele grense, soos taal en tradisie ('n Nederlandse karakter) breek. Hulle moes besluit of hulle die realiteite van hulle nuwe vaderland wil aanvaar en met die evangelie wil *uitreik na alle mense*. Verder moes hulle besluit of hulle geografies beperk wil bly tot die areas waar die Nederlandse immigrante gebly het en of hulle as kerk 'n presensie oor die hele VSA wil ontwikkel. Op hulle webblad definieër die CRC haarself in terme van NGO, vermenigvuldiging in bestaande en nuwe gemeentes, Skrifgetroue prediking en bediening, dissipelskap (Matt 28:18-20). (<http://www.newchurchnet.com/about/Default.htm>)

1.8.3 Ongeveer 20 nuwe CRC gemeentes word jaarliks in Noord-Amerika ontwikkel. Daar word spesifiek gemeld dat die gemeentes in landelike en stedelike gebiede ontwikkel word, onder al die vernaamste kultuur- en etniese groepe in die VSA.

1.9 'N STRATEGIE VIR DIE ONTWIKKELING VAN NUWE GEMEENTES

1.9.1 Die CRC dui die volgende vyf stappe aan vir NGO:

Mobiliseer kerkleiers en lidmate om vir die buitekerklikes te bid;

Help belangstellende gemeentes om as "ouer-gemeente" vir 'n Nuwe Gemeente op te tree;

A2.2: GEMEENTEBEDIENING

Identifiseer leiers vir Nuwe Gemeentes en lei hulle op;
Rus nuwe leiers toe deur opleiding, netwerking en begeleiding (coaching);
Bied finansiële steun aan Nuwe Gemeentes deur fasiliteite en personeel beskikbaar te stel.

1.9.2 Die volgende beginsels word gestel wat geld in die proses van die begeleiding van nuwe gemeentes:

1.9.2.1 Verantwoordelikheid (accountability): Die nuwe gemeente handhaaf 'n balans tussen sy identiteit en die belydenis, visie en missie van die kerkverband.

1.9.2.2 Kontekstualiteit (relevance): Na aanleiding van 1 Kor 9:19 moet nuwe gemeentes die konteks van die gemeenskap waarbinne hulle ontstaan volledig verreken en 'n holistiese benadering tot die bediening handhaaf (gees en liggaam, intellek en spiritualiteit moet aangespreek word).

1.9.2.3 Vermenigvuldiging (reproducibility): "Ouer-gemeentes" reik uit na die buitekerklikes in 'n bepaalde gebied met die oog op NGO.

1.9.2.4 Netwerkontwikkeling (partnership): Die kerkverband koördineer en begelei NGO en vorm netwerke wat oor kulturele, ekonomiese en geografiese grense uitreik. Nuwe Gemeentes word volledig in denominasionele verbande opgeneem.

1.9.2.5 Versoening (reconciliation): Nuwe en ontwikkelende gemeentes kan spesifiek getaak wees om bepaalde groepe te bereik, maar hulle bly oop vir alle mense ongeag vermoëns, ouderdom, geslag, ras of status. Versoening oor etniese en ras grense word doelbewus nagestreef.

1.9.2.6 Rentmeesterskap (stewardship): Nuwe gemeentes moet so gou as moontlik en in alle opsigte verantwoordelikheid vir hulle finansies, visie, missie, personeel en styl aanvaar. Afhanklikheid van die kerkverband moet vermy word, maar nie ten koste van netwerke en mentorskap nie.

1.9.2.7 Effektiwiteit (effectivity): Die kerkverband en gemeentes moet deeglike navorsing doen met die oog op NGO.

1.9.3 Die CRC webwerf (en so ook van verskeie ander kerke) verskaf verdere detail rakende NGO.

1.10 AANBEVELINGS

1.10.1 Die sinode bevestig sy oortuiging dat 'n gemeente in sy wese missionêr is.

1.10.2 In aansluiting by die verklaring van die sinode aangaande die algemene karakter van die kerk, bevestig die sinode dat die kommunikasie van die Evangelie 'n wesentlike aspek van die kerk se roeping en getuienis is.

1.10.3 Die sinode sien Nuwe Gemeente Ontwikkeling (NGO) as 'n wyse van uitreik na die buitekerklikes asook 'n wyse om aan die groeiende diversiteit binne ons kerk en samelewing ruimte te gee.

1.10.4 Die sinode aanvaar dat NGO 'n alternatief is op die patroon van geografies-gebaseerde gemeentevorming.

1.10.5 Die sinode moedig ringe en gemeentes aan om NGO te gebruik as 'n wyse om buitekerklikes te bereik.

2. PREDIKANTSBEDIENING AS WOORDBEDIENING IN DIE KONINKRYK VAN GOD

(Handelinge, Algemene Sinode 2002, Bylae A.8.4, pp 125-128)

INLEIDING

Die fokus van die predikante-amp moet op Woordbediening in sy verskillende gestaltes val.

2.1 WOORDBEDIENING

2.1.1 Woordbediening gaan oor **die wyse waarop die Bybel uitgelê en gekommunikeer word**. Dit kry veral gestalte in die pastoraat (versorging, herdersfunksie), die onderrig (leraarsfunksie) en die prediking (liturgiese funksie). Die styl van Woordbediening word bepaal deur die woord "bediening". Woordbediening is dus Bybeluitleg en -oordrag deur pastoraat, onderrig en prediking in 'n styl van **dienlewering**.

2.1.2 Die term Woordverkondiging tipeer slegs een besondere aspek van Woordbediening. Laasgenoemde wêreld assosiasies van luister, dialoog, omgee en sorg. Met Woordbediening word dieselfde bedoel as die begrip "ministry", of pastorale optrede. Dit is 'n inklusiewe begrip wat die **fasilitering van die evangelie in al die gemeentelike prosesse**, soos pastorale optrede, liturgie, gemeentebestuur, prediking, kategetiese, spiritualiteitsvorming, ens. behels. Die begrip

A2.2: GEMEENTEBEDIENING

Woordbediening beskryf dus ook die roeping van die gemeente in die wêreld.

2.1.3 'n Meer dialogiese verstaan van die begrip Woordbediening beteken dat, soos in die lewe van die gemeente, twee wêreldes ook in die persoon van die predikant tot 'n ontmoeting kom, naamlik die koninkryk van God (soos verwoord in die Bybel) en die alledaagse leefwêreld van die mense. Dit gaan by predikantskap om 'n mens wat die Woord bestudeer en die inhoud daarvan aan die mense bekendmaak. Terselfdertyd gaan dit om 'n mens wat eksistensieel deel van hierdie wêreld is. Hy/sy lees, naas die Bybel, ook ander boeke, en neem kennis van wat in hierdie wêreld gebeur. Dit vra 'n akademiese kwalifikasie, 'n basiese opleiding, waarin hierdie **vaardigheid om weerskante toe te verstaan** aangeleer moet word. Die predikant is hermeneut, 'wat voortdurend heen en weer beweeg van die een oewer, dié van die Bybel, na die ander oewer, dié van die moderne leefwêreld'. So kom twee wêreldes in een persoon tot 'n ontmoeting. **Om hermeneut te wees, is meer as om formeel in 'n spesifieke pos aangestel te wees:**

* Dit is 'n roeping én bekwaammaking, eintlik 'n totale manier van lewe. In die gereformeerde wêreld word tradisioneel hierna verwys as "inwendige roeping".* Kerklike legitimasie beteken in hierdie gees dus dat die kerk 'n persoon se bevoegdheid (ampsbevoegdheid) om 'n sodanige hermeneut te wees amptelik erken.

* Bevestiging in 'n bepaalde werkkring beteken dat 'n persoon se "**ampsbevoegdheid**" **nou ook oorgegaan het in "ampsbediening"**. So word uitdrukking gegee aan wat tradisioneel met die woord "uitwendige roeping" bedoel is.

* "**Predikantsbediening**" of "predikantsamp" dui die funksie aan wat so 'n persoon beoefen. Erkenning in hierdie verband word deur die Algemene Sinode gereël.

2.2 WOORDBEDIENING IN DIE GEMEENTE

2.2.1 Die gereformeerde standpunt dat **die Here elke lidmaat as sodanig ook tot Woordbediening geroep het** is hier die uitgangspunt. Alle geloofsop tredes/handeling van die gemeente is in wese kommunikasie van die evangelie, en so ook Woordbediening. In die lig hiervan word onderskei tussen **amptelike Woordbediening** wat deur predikante gedoen word en **Woordbediening in die omvattende sin** van die woord wat deur lidmate gedoen word.

2.2.2 Die rol van die predikant as bedienaar van die Woord is in die gees van Efes 4:11 een van die **gawes wat die Gees aan die gemeente gee** om die lidmate vir hulle dienswerk bekwaam te

maak. Hierdie bekwaammakings of opleidingsperspektief (*katartismos* – Ef 4:12) is 'n belangrike aspek van die predikant se roeping tot Woordbediening. Dit onderskei die predikant se roeping tot Woordbediening van dié van die ander lidmate. Onder leiding van die predikant kom die twee wêreldes van God se koninkryk en die alledaagse leefwêreld ook in die lewe van die gemeente tot 'n hermeneutiese ontmoeting. So word die lidmate bemagtig om te leef wat hulle in Christus reeds is.

2.2.3 Die manier waarop **Artikel 9** van die Kerkorde in die verlede in die kerk toegepas is, dui op 'n gevestigde tradisie dat alle dominees alles in die gemeente moet kan doen en ook moet doen. Daarvan word hier wegbeweeg, op 'n genuanseerde manier. Die teologiese raamwerk waarbinne dit gedoen word, is die feit dat die Gees van God aan die gemeente gawes gee tot voordeel van almal en soos Hy dit wil. Mens kan die dominee se gawe van Woordbediening *te wyd sien* (alles in die gemeente is die dominee se werk), of aan die ander kant *te eng* (die dominee kies self agv sy/haar eie belangstellings en teologiese oortuigings vir 'n klein gedeelte van die take wat in Artikel 9 genoem word). Daar is dus 'n **ruimte waarbinne verantwoordelike diversifikasie kan plaasvind**, bv

* Woordbediening gerig op die *individu* (bv pastoraat),

* Woordbediening gerig op die *gemeente as geheel*, (bv prediking, gemeentebou, visioenêre leierskap, fasilitering van gemeenteprosesse en bemagtiging van lidmate en die gemeente om hulle dienswerk te kàn doen),

* Woordbediening gerig op *verskillende ouderdomsgroepe* (bv bejaardes en kinders),

* Woordbediening gerig op *beroepsgroepe* (bv soldate en industriewerkers),

* Woordbediening gerig op *groepe met spesifieke behoeftes* (bv gesinsverryking en groepe vir mense wat spesifieke trauma ervaar het) of

* Woordbediening wat *met spesifieke aspekte van die gemeentelewe* te doen het (bv kategetiese onderrig, evangelisasiewerk, en spiritualiteitsvorming).

2.2.4 Hierdie ruimte het egter **terselfdertyd ook grense**. Dit behels aktiwiteite wat te doen het met die dag tot dag bestuur van die gemeente (soos bv fondsinsameling, begrotingsbestuur, versorging van eiendom, ens). Sodanige inhoudgewing aan die Woordbediening vind plaas by wyse van 'n ooreenkoms tussen elke dominee en sy/haar gemeente. Faktore wat by die bepaling van sodanige ooreenkoms in ag geneem behoort te word, is die gemeente se konteks,

A2.2: GEMEENTEBEDIENING

tradisie, visie en behoeftes, die breër konteks waarin die gemeente leef, soos die sosio-ekonomiese omgewing, die ring, die kerkverband, ens, asook die predikant se eie aanleg, persoonlikheid, ervaring, opleiding, ens.

2.3 WOORDBEDIENING BUIE DIE GEMEENTE

In die Handeling van die Algemene Sinode handel hierdie punt oor die ampsbevoegdheid van die leraar. Vir verdere inligting kan die verslag gelees word.

2.4 AANBEVELINGS

2.4.1 Die sinode aanvaar die standpunt dat die gemeente geroep is tot Woordbediening. Die Heilige Gees gee predikante aan die gemeente om lidmate hiervoor toe te rus en te begelei.

2.4.2 Die sinode aanvaar dat Woordbediening in sy verskillende gestaltes, naamlik pastoraat, onderrig en prediking die fokus van die predikantsamp is.

2.4.3 Die sinode versoek gemeentes om toe te sien dat predikante hulle op Woordbediening in die verskillende gestaltes toespits. Predikante behoort onthef te word van take wat buite hierdie opdrag val.

3. VERBREDING EN VERMEERDERING VAN DIE AMPTE

(Handeling, Algemene Sinode 2002, Bylae A.8.5, pp 128-134)

3.1 INLEIDING

Die Algemene Sinode het in 1998 besluit tot die verbreding van die ouderling- en diakenamp te in die NG Kerk. Hieronder volg 'n samevatting van die verslag wat voor die Algemene Sinode gediens het.

3.2 DIE TRADISIONELE VERANTWOORDELIKHEDE VAN OUDERLINGE, DIAKENS EN LIDMATE

3.2.1 Die besluite van die Algemene Sinode oor die fokus van die ouderling- en diakenamp te is grootliks in ooreenstemming met die tradisionele verantwoordelikhede wat in ons kerk aan ouderlinge en diakens toevertrou is. Kerkorde Art 16 handel oor die pligte van die ouderlinge en Art 17 handel oor die pligte van die diakens. In die meeste gemeentes word van ouderlinge

verwag om vier maal per jaar huisbesoek te doen en ook die eredienste en kerkraadsvergaderings gereeld by te woon. Sommige ouderlinge dien ook op kommissies van die kerkraad. Die meeste gemeentes wys ouderlinge aan 'n spesifieke kerkraadswyk toe. Ander gemeentes wend ouderlinge aan vir spesifieke bedieningsverantwoordelikhede soos bv jeug- of bejaardebediening. In sommige gemeentes is ouderlinge ook by die kategese betrokke.

Van diakens word verwag om elke maand lidmate se bydraes by hulle huise te gaan insamel, kerkraadsvergaderings by te woon en in die eredienste die dankofferinsameling en nagmaalsbediening te behartig. Soos die ouderlinge, dien sommige diakens ook op kommissies, terwyl daar in baie gemeentes 'n georganiseerde diakonie bestaan wat alimentasietoekennings maak, diensbeurte, maandelikse inbetalings, ens. reël. In praktyk kom dit in die meeste gemeentes daarop neer dat van diakens verwag word om elke maand die lidmate se bydraes by hulle huise te gaan insamel. Hulle moet ook die kerkraadsvergaderings bywoon, en het in die eredienste spesifieke verantwoordelikhede. Verreweg die meeste gemeentes plaas elke diaken in 'n spesifieke kerkraadswyk. In baie gemeentes word diakens ook gebruik om bv in jeug- of bejaardebediening te werk en nie in wyke nie.

3.2.2 Samevattend kan gesê word dat die meeste ouderlinge en diakens in die NG Kerk met die bediening aan lidmate binne spesifieke kerkraadswyke toevertrou word. Dit is egter reeds 'n gevestigde praktyk dat kerkraadslede met kategoriale bedieningsverantwoordelikhede aangestel word (jeug, bejaardes).

3.2.3 Die algemene dienswerk van die gelowiges

Die dienswerk van die gelowiges word in Art 55 van die Kerkorde beskrywe. Een van die ampte se belangrikste take is om die lidmate van die gemeente toe te rus vir hulle dienswerk (Ef 4:12)

3.3 DIE HUIDIGE BEHOEFTE IN GEMEENTES

3.3.1 Uit gegewens wat by 'n aantal predikante in verskillende bedieningskontekste ingewin is, blyk dit dat baie min kerkraadslede genoeg tyd tot hulle beskikking het om al die verantwoordelikhede soos dit in die Kerkorde genoem word, na te kom. Kerkraadslede is ook meestal oortuig dat hulle nie toegerus is met die nodige gawes om al die verantwoordelikhede na te kom nie. Daarby bestaan die volgende

A2.2: GEMEENTEBEDIENING

behoefte in 'n mindere of meerdere mate by omtrent al die gemeentes ten opsigte van ampsbediening:

3.3.1.1 Kerklike bestuur (beleidsbepaling, organisasie, administratiewe take, en besluitneming oor finansiële- en eiendomsake);

3.3.1.2 Kommissiewerk (organisering van spesifieke dienswerk binne en buite die gemeente);

3.3.1.3 Geestelike begeleiding van lidmate deur gereelde persoonlike kontak (huisbesoek, groepbyeenkomste of uitreikaksies in tye van krisis en siekte);

3.3.1.4 Kategetiese onderrig aan dooplidmate;

3.3.1.5 Opleiding en toerusting van belydende lidmate;

3.3.1.6 Die insameling van fondse (deur huisbesoek, 'n kovertstelsel en ander fondsinsamelingsaksies);

3.3.1.7 Die instandhouding van die kommunikasiekanaal tussen gemeente en lidmaat (persoonlike kontak of **aflowering van nuusblaai, korrespondensie, ens**);

3.3.1.8 Dienslewering in en rondom die eredienste (insameling van dankoffers, bediening van die nagmaal, voorbedding voor die erediens, beplanning van die liturgiese orde saam met die liturg, musiekbediening, gebede, voorlesings, aanwys van parkeerplekke, sitplekke, nuwe erediensgangers te laat tuisvoel, ens);

3.3.1.9 Gebedsdien in die gemeente (lofgebede, voorbedding vir mense, aktiwiteite en sake in die wêreld waarbinne die gemeente leef).

3.3.2 Baie van hierdie take hoef nie deur ampsdraers uitgevoer te word nie, maar dit moet onder leiding van ampsdraers geskied. Aangesien kerkraadslede aandui dat hulle nie altyd die gawes, vermoëns en tyd het vir al hierdie take nie, is dit duidelik dat die huidige praktyk in die meeste NG gemeentes dringend vra na 'n verbreding van die ampte van ouderling en diaken, en selfs ook na 'n vermeerdering van hierdie ampte. Die Algemene Sinode van 1998 het reeds die verbreding van die ampte van ouderling en diaken goedgekeur, en die Kerkorde dienooreenkomstig aangepas. Hier word verdere riglyne vir die verbreding van die ampte gegee. Uit die navraag by gemeentes blyk dat die verbreding basies op die volgende maniere kan plaasvind:

3.3.2.1 Deur verbreding van die spektrum van die dienswerk van ouderlinge en diakens self.

3.3.2.2 Deur die inbring van dienswerkers wat onder leiding van die ouderlinge en die diakens optree.

3.3.3 Vervolgens word enkele opmerkings gemaak oor die verhouding en verskil tussen die besondere bediening (ampte) en die dienswerk van gelowiges.

3.4 DIE DIENSWERK VAN DIE DIENSLEIERS

3.4.1 Een van die belangrikste uitgangspunte van die reformasie is dat ons vashou aan die priesterskap van die gelowiges, oftewel die algemene amp van die gelowige. Elke lidmaat is geroep om God en die mense te dien. Lidmate se dienswerk bestaan uit verskillende take, wat in verskillende gemeentelike kontekste op verskillende maniere sal plaasvind. Dit vind egter altyd in drie "rigtings" plaas: na Bo (bv lof, aanbidding, geloof), na binne (bv opbou, troos, versorg, vermaan) en na buite (bv diens, getuig en vertel).

3.4.2 Om lidmate in staat te stel om hulle bediening te beoefen, het God spesifieke gawes aan die gemeente gegee, naamlik die ampte. Bo en behalwe die spesifieke foci van elke amp, het die drie ampte die taak om lidmate in staat te stel om hulle dienswerk aan God en aan die mense te kan verrig.

3.4.3 Die ampte is dus "**diensleiers**" wat leiding neem in die gemeente se dienswerk. Hulle **rus lidmate toe vir hulle diens** en hulle **neem leiding** in die dienswerk. Hulle **bestuur** as't ware die dienswerk van die gelowiges, deur dit (saam met die gelowiges) te **beplan** en te **koördineer** en te **organiseer**. Hulle word nie as ampsdraers verkies sodat hulle kan dien nie, maar sodat hulle die gemeente se dienswerk kan lei en bestuur. Hulle inspireer die gelowiges met die **visie** van 'n dienende gemeente. Hulle lei lidmate om te verstaan wie hulle in Christus is (identiteit as gemeente), en tot watter dienswerk hulle geroep is. Dit doen hulle deur **Woord** en **voorbeeld**. Die volgende is voorbeelde van dienswerk wat lidmate onder leiding van die ampsdraers (diensleiers) kan doen (kyk aanbeveling 9.1):

* Mense *in die wyk* wat ondersteuning nodig het (troos en bemoediging tydens siekte, eensames, praktiese hulp soos inkopies doen, ens);

* *Administratiewe take* soos geld tel, inligtingsmateriaal versprei, insameling van

A2.2: GEMEENTEBEDIENING

dankoffers, notules en besluiteregisters skryf, ens;

* Ampsdraers kan lidmate gebruik om te help met take wat *rondom die eredienste* verrig moet word (verwelkoming, nuwe besoekers, regpak van tafels, voorbereiding van uitstallingsmateriaal, uitdeel van pamflette, hulp aan die liturg ens);

* Spesifieke aksies in en buite die gemeente, soos sendinguitreike, die inskakeling van nuwe intrekkers, gebedsbediening, jeug- en bejaardebediening, ens.

3.5 VERBREDING VAN DIE DIENSWERK VAN OUDERLINGE

3.5.1 Die spektrum van die ouderling se werk kan verbreed word na alle vorme van dienswerk wat te make het met geestelike leiding, bestuur en toesig. Afgesien van die funksies wat pertinent in die Kerkorde genoem word, kan sekere verantwoordelikhede in die erediens, siekebediening, kleingroepbediening, wyksorganisasie, Bybelstudieleiding, die bediening aan buitekerklikes, gemeentelike bestuur en vele meer hierby ingesluit word. Ouderlinge behoort as diensleiers op te tree op genoemde terreine.

3.5.2 Nie alle ouderlinge (en diakens) hoef op die kerkraad te dien nie. Daar behoort spesifiek voorsiening gemaak te word dat ouderlinge kan spesialiseer in **óf** geestelike leiding, aan die een kant (wat net in 'n wyk werk of ander geestelike leiding neem), **óf** in bestuur en toesig, aan die ander kant (wat net in die kerkraad of ander bestuursligaame dien).

3.6 VERBREDING VAN DIE DIENSWERK VAN DIAKENS

3.6.1 Die diakenamp fokus meer op praktiese vorms van dienswerk. Daar is baie onsekerheid oor hoe die diakenamp ingeklee moet word. Baie diakens sien hulle taak slegs as dié van kollektante wat die maandelikse bydraes by die huise gaan haal en ook die geld in die eredienste insamel. Diakens is in sommige gemeentes tot 'n mindere mate ook betrokke by alimentasietoekennings. Artikel 17 van die Kerkorde kan maklik gelees word asof die diakens die mense in die gemeente is wat verantwoordelik is daarvoor om diens van barmhartigheid te doen. Paragraaf 4 van hierdie verslag neem egter die standpunt in dat al die lidmate daarvoor verantwoordelik is. Die diakens se verantwoordelikheid is om leiding te gee aan die gemeente ten opsigte van die onderskeie vorms van praktiese dienswerk.

3.6.2 Die diakonale dienswerk in die gemeente, net soos die werk van die ouderling, begin by die bediening van die Woord en die sakramente in die erediens. Die volgende is voorbeelde van werk wat onder leiding van die diakens uitgevoer kan word:

* Om mense in die erediens te laat tuis voel (plekke aanwys, aankondigings en ander literatuur uit te deel, parkering reël, besoekers en nuwe intrekkers verwelkom, ens.);

* Insameling van offergawes;

* Bediening van die nagmaal (voorbereiding van die tafel en van brood en wyn, bediening aan nagmaalgangers, opruiming, ens);

* Insameling van dankoffers by besoekpunte en die organisering van die dankofferssisteem;

* Beoefening van die barmhartigheidsdiens. Vanuit die erediens word die barmhartigheid van die Here uitgedra na die wêreld waarin ons leef.

* Kontak met lidmate deur die aflewering van inligtingsmateriaal, ens

* Besoeke aan nuwe intrekkers.

3.7 AANBEVELINGS

3.7.1 Die sinode besluit dat kerkrade wat in die proses van ampsvernuwing en ampsherstel is, noukeurig moet let op die spesifieke fokus van elke amp soos die Algemene Sinode dit in 1998 goedgekeur het.

3.7.2 Die sinode bevestig die Algemene Sinode se wysiging van Artikel 16 van die Kerkorde, wat handel oor die amp of bediening van die ouderling as diensleier.

3.7.3 Die sinode bevestig die Algemene Sinode se wysiging van Artikel 17 van die Kerkorde, wat handel oor die amp of bediening van die diaken as diensleier.

3.7.4 Die sinode bevestig die Algemene Sinode se wysiging van Artikel 27 van die Kerkorde, wat onder andere handel oor die samestelling van die kerkraad. Die wysiging lees soos volg (wysigings is onderstreep): ***Die kerkraad bestaan uit die bedienaars van die Woord asook die ouderlinge en diakens wat as kerkraadslede verkies is. Daar kan ook bedienaars van die Woord, ouderlinge en diakens wees wat nie in die kerkraad dien nie.*** ***In die geval waar nie alle ouderlinge en diakens op die kerkraad dien nie, moet daar op plaaslike vlak huishoudelike reëlings wees waarin die seleksiebeginsel duidelik uitgespel is.***

3.7.5 Die sinode besluit dat die nuwe Artikel 27 geïmplementeer kan word sodra die ASK die

A2.2: GEMEENTEBEDIENING

riglyne vir implementering (soos deur die ARK opgestel) goedgekeur het.

4. KLEINGROEPBEDIENING

(Handelinge, Algemene Sinode 2002, Bylae A.8.10, pp 151-157)

4.1 INLEIDING

Hierdie verslag van die AKG gaan ook in pamfletvorm aan gemeentes versprei word, daarom word slegs die hoofpunte van die verslag hier uitgelig.

4.2 TEOLOGIESE BASIS

Die verslag bevestig dat kleingroepbediening Bybels gefundeer is en dat dit veral by Paulus se sendinggemeentes 'n algemene verskynsel was.

4.3 HUIDIGE BELANGSTELLING IN KLEINGROEPBEDIENING

Die volgende redes dui aan waarom kleingroepe vandag so belangrik is:

4.3.1 Verhoudingsgebaseerde kleingroepe is 'n plek waar die gemeenskap van die geloof kan realiseer.

4.3.2 Mense se behoefte aan 'n kleingroep waar hulle 'n persoonlike band met mekaar kan opbou.

4.3.3 Kleingroepe is 'n alternatief om mense van eensaamheid te red, aangesien die samelewing individualiteit en persoonlike vryheid oorbeklemtoon.

4.3.4 In kleingroepe funksioneer hiërargiese strukture nie so sterk nie.

4.3.5 Die disintegrasie van die gesin- en familielewe.

4.3.6 Om uit te reik na mense vir wie die kerk onbelangrik geword het.

4.4 DIE MODELLE VAN KLEINGROEPBEDIENING IN SA

4.4.1 Die modelle van Ermelo-Oos, George (Gemeentevreugde), Tafelbaai, Moreletapark en BUVTON word volledig bespreek in die verslag.

4.5 BEOORDELING

Daar is groot waardering vir die ontwikkeling van die kleingroepbediening in die NG Kerk.

4.6 AANBEVELING

4.6.1 Die sinode moedig kerkrade aan om kleingroepbediening in hulle gemeentes te bevorder.

4.6.2 Die sinode moedig kerkrade aan om die pamflet wat AKG beskikbaar gaan stel oor kleingroepbediening in gemeentes te versprei.

Die Here se seën word die vergadering toegebid.

DR J D PRINSLOO
DESKUNDIGE LID VIR
GEMEENTEBEDIENING
JULIE 2003

A2.3: GETUIENIS

A2.3 VERSLAG VAN DIE DESKUNDIGE LID VIR GETUIENIS

Hierdie verslag is opgeneem by pt 87 van A2: Verslag van die Sinodale Kommissie (p43)

A2.4 VERSLAG VAN DIE DESKUNDIGE LID VIR JEUG

Geagte Voorsitter, Broers en Susters,

Die veranderende tydsgees maak jeugwerk moeiliker. Die jeugwerkers (predikante, ketegete ens.) is meestal uit 'n ander generasie as die jongmense waarmee hulle werk. Die AJK het gepoog om seker te maak dat dié dinge gedoen word wat werklik 'n verskil sal maak. Daar is gesoek na die sleutelveranderlikes en dié drywers wat die grootste effek en impak sal hê. Uiteindelik is drie fokusareas geïdentifiseer waarop gekonsentreer gaan word. Die drie sleutelareas is die volgende:

Gesinne is so belangrik vir die kweek van jongmense wat hulle geloof behou en uitleef, dat die vorming van gesinswaardes in gesonde gesinne en rolmodelle in die uitgebreide gesin van die gemeentes, fokusarea nommer een is. Gesinne moet gehelp word om hulle identiteit in Christus te ontdek en positiewe verhoudinge te beleef. Verdere rolmodelle in gemeentes sal help tot integrering van die Skrif met die lewe, sodat die jongmense deel sal wees van die positiewe bediening in die kerk.

Die **andersheid van ons tydsgees** en verskille tussen **generasies** blokkeer baie goedbedoelde jeugwerkpogings. Daarom is fokusarea nommer twee om jongmense se stem so hoorbaar te maak dat die kerk hulle beter kan verstaan en beter kan benut. 'n Programpakket wat die tydsgees en generasieverskille begryp en benutbaar maak, gaan opgestel word. Predikante, ander jeugwerkers en ouers kan dan beter en en effektiewer kommunikeer en beter verhoudinge kan dan uit hierdie beter begrip en kommunikasie groei.

Die **energievlakke** en **roepingsbewustheid** van predikante, jeugwerkers en jeugleiers is soms laag as gevolg van magteloosheid en moedeloosheid. Deur op hierdie leiers se roepingsbewustheid te fokus kan die effektiwiteit van jeugwerk beslis verhoog word.

Die Algemene Sinode het tydens sy vergadering in Oktober 2002 in Pretoria 'n aantal besluite geneem wat jeugwerk raak. Volledigheidshalwe gee ek al die besluite deur. Hieronder volg dan die betrokke besluite uit die besluiteregister (Handelinge p618)

1. BESLUIE VAN DIE ALGEMENE SINODE

1.1 GESINSBEDIENING

1.1.1 Die Algemene Sinode besluit dat die AJK saam met ander sinodale kommissies wat ook aspekte van gesinsbediening hanteer, onderhandel oor die moontlikheid om 2004 as Gesinsjaar in te rig.

1.1.2 Die sinode besluit dat die AJK met ander sinodale kommissies wat ook aspekte van gesinsbediening hanteer onderhandel oor die moontlikheid dat die naam van die AJK ook die fokus op die gesin inkorporeer.

1.2 GODSDIENSBELEID IN SKOLE

1.2.1 Die Algemene Sinode versoek ouers, kerke en beheerliggame om hulleself op hoogte te bring van hulle regte ten opsigte van die godsdienstbeleid op skole deur op godsdienstvryheid aanspraak te maak.

1.3 JONGMENSE IN OPBOU VAN GEMEENTES

1.3.1 Die Algemene Sinode moedig gemeentes aan om dit te waag om hulle jongmense te bekwaam en toe te laat om 'n groot rol te speel in die opbou van hulle gemeentes.

1.4 NAGMAAL AAN DOOPLIDMATE

1.4.1 Die Algemene Sinode verwys die stuk "Versoek van die Ring van Bloemfontein-Noord rakende dooplidmate" na die AJK vir studie en rapport aan die ASK/Moderamen wat na bevind van sake daarop handel.

1.5 STRATEGIEË

1.5.1 Die Algemene Sinode versoek die AJK om navorsing te doen ten einde gemeentes in staat te stel om die randkerklike en kerklos jeug van ons tyd effektief te bereik en strategieë hiervoor te ontwikkel.

1.6 VERBONDSGESINNE

A2.4: JEUG

1.6.1 Die Algemene Sinode versoek kerkrade en gemeentes om die bediening van verbondsgesinne, watter gesinsvorm ook al ter sprake is, as 'n prioriteit te hanteer. Gesinsbediening behoort op 'n deurlopende en toegespitste wyse in gemeentes te funksioneer.

2. JEUGWERK IN DIE OOS-KAAP

Besluite geneem tydens die spesiale sinodesitting in van 2002 bring mee dat jeugwerk nou hoofsaaklik op gemeente- en ringsverband gedoen moet word, wat beteken dat gemeentes en ringe saam jeugprojekte sal moet aanpak. Aansoek vir die finansiering van sulke projekte kan gedoen word by die Sinodale Kommissie via die Deskundige Lid vir Jeug.

Die ontbinde SJK het gevoel dat daar steeds sekere sake is waaraan sinodale vlak aandag gegee moet word, soos die skoolverlaterskampe, JOT, skakeling met die plaaslike ministerie van onderwys, en skakeling met die Interkerklike Komitee vir Opvoeding en Onderwys.

2.1 SKOOLVERLATERSKAMPE

2.1.1 Ds. Sas Swart van Cambridgegemeente het die koördinerings van skoolverlaterkampe oorgeneem. Die kampe gaan soos gebruiklik voort tydens die Julie skoolvakansie.

2.1.2 Skakeling met JOT en die verdere uitbou daarvan vind steeds voortdurend plaas. Die Deskundige Lid vir Jeug, ds Willem Petzer en dr Gustav Claassen van die AJK het in Februarie samesprekings gehad met JOT en die Hugenote Kollege betreffende die moontlikheid om JOT onderwysers betrokke te maak by die Lewensvaardigheid-leerarea in die nuwe skoolkurrikulum. Die Hugenote Kollege het ook die kurrikulum van hulle graadkursus in jeugwerk so aangepas dat begenoemde moontlik sal wees.

**DS W P PETZER
DESKUNDIGE LID VIR JEUG
JULIE 2003**

A2.5 VERSLAG VAN DIE DESKUNDIGE LID VIR VROUDELIDMATE

1. VISIE: ELKE VROU AKTIEF VIR CHRISTUS

By wyse van hierdie kort verslag wil die Deskundige Lid Vrouelidmate 'n beeld van die werksaamhede van vrouelidmate van die afgelope jaar aan u deurgee.

2. FUNKSIONERING

2.1 Ek wil glo dat solank daar vrouelidmate in die kerk is, daar 'n vrouebediening sal wees. Die Here het vroue geseën met spesiale eienskappe en behoeftes waarvan deernis en diens hoog op die prioriteitslys is.

2.2 Die vrouebediening in die Oos-Kaap behoort gemeentesentries gefokus te wees, m.a.w. die behoeftes in die onmiddellike omgewing word aangespreek. In ooreenstemming met die aard en wese van die vrou, word toegewyde dienswerk in gemeentes gelewer.

2.3 Wier skakeling tussen gemeentes van ringe of in streeksverband en selfs op sinodale vlak, kan baie verrykend wees en is eintlik noodsaaklik om die verband te behou. Daarom word daar beplan vir streeksbyeenkomste vir vrouelidmate en 'n predikantsvroue-byeenkoms op sinodale vlak gedurende 2004.

3. BRANDPUNTE

3.1 Brandpunte vervul steeds 'n belangrike rol as kommunikasiekanaal na en tussen gemeentes. Dit speel 'n groot ondersteuningsrol en voorsien vrouelidmate van inligting en wenke.

3.2 Die tydskrif verskyn nog in 2003, maar die getalle het drasties gedaal en daar word tans 'n oplaag van 3,500 gedruk. 52 van die 108 gemeentes ontvang nie die blad nie as gevolg van finansies en onbetrokkenheid. 56 gemeentes ontvang nog die blad waarop ons baie trots is. Gedurende September 2003 moet daar egter besluit word of "Brandpunte" gaan voortbestaan. Dit sal grootliks bepaal word deur die ondersteuning van gemeentes.

3.3 Die grootste probleem wat daar ondervind word, is kommunikasie tussen die kantoor en gemeentes. Dus is dit baie moeilik om die behoeftes in gemeentes te identifiseer en aan te spreek.

4. STUDIEBEURSE

4.1 Die vrouelidmate voorsien twee studiebeurse van R1500 elk per jaar aan studente wat in maatskaplike / geestelike werk studeer. Vorderingsverslae word halfjaarliks van hulle aangevra.

5. ALGEMENE KOMMISSIE VIR VROUDELIDMATE-VERGADERINGS

5.1 Aan die begin van elke jaar is hierdie vergaderings deur die Deskundige Lid en nog 'n persoon in Johannesburg bygewoon. Dit was nie slegs "werksvergaderings" nie, maar is elke keer voorafgegaan deur 'n toerustingsgeleentheid vir die aanwesiges.

6. GELEENTHEIDSKAARTJIES

6.1 Daar is nog kaartjies beskikbaar. Dit word by die sinodale kantoor teen 'n baie billike prys voorsien.

Die Deskundige Lid Vrouelidmate bid die sinode Gods rykste seën toe op u werksaamhede.

L. STEYN
DESKUNDIGE LID VIR VROUDELIDMATE
JULIE 2003

**A.2.6 VERSLAG VAN DIE DESKUNDIGE LID VIR LEER EN AKTUELE
SAKE**

Hierdie verslag is opgeneem by pt 88 van A2: Verslag van die Sinodale Kommissie (p43)

A.2.6.1 SPIRITUALITEIT EN SPIRITUALISME

1. OPDRAG

Die Sinode versoek SKLAS om:

1. Die huidige spiritualisme in die NG Kerk te ondersoek.
2. 'n Eietydse gereformeerde spiritualiteit te beskryf.
3. Riglyne vir gemeentes deur te gee oor die handhawing en uitbou van 'n gereformeerde spiritualiteit vandag.

2. WAT IS SPIRITUALITEIT?

Binne elke kerklike tradisie, waaronder die breë stroom van Gereformeerde, bestaan bepaalde gemeenskaplike oortuigings oor sake soos:

- * wie God is;
- * wie die mens is, en
- * hoe die wêreld inmekaar steek.

Hierdie oortuigings stempel gelowiges se verhouding met God, hul innerlike belewenis van God en die wyse waarop hulle in elke aspek van die alledaagse lewe funksioneer. Ons kan hierdie oortuigings en die lewenswyse wat daarmee gepaard gaan mense se *spiritualiteit* noem.

'n Ander woord vir spiritualiteit is vroomheid. Ons ken hierdie woord baie goed. 'n Vroom mens is verbind aan God, het God lief, en leef elke dag toegewy aan God. Dit hou verband met sy/haar sienings oor wie God is, wie die mens is, en hoe die lewe van elke dag geleef moet word.

Deesdae word die woord "spiritualiteit" veral verbind met mense se persoonlike, individuele *belewenis* van hul geloof. Voorheen was geloof in Gereformeerde kringe meer omskryf in terme van die *feitelike inhoud* daarvan: waarin glo jy? Geloof was ook as 'n meer rasonele saak gesien – jy moes kon verduidelik hoe die dinge wat jy glo inmekaar steek. Deesdae verskuif die aandag na jou belewenis of die *ervaring* wat jy van jou geloof het. Spiritualiteit word nou veral gesien as jou geloofservaring, jou geloofsbeoefening en die praktyke van jou geloof.

Ons hoef nie kant te kies nie: beide die feitlike inhoud van jou geloof én die belewenis van jou geloof vorm jou spiritualiteit. As jy die een aspek verwaarloos, word jou spiritualiteit eensydig – beide inhoud en belewenis is noodsaaklik.

3. GROTER BELANGSTELLING IN SPIRITUALITEIT

Die groter belangstelling in spiritualiteit wat ons deesdae raaksien, gaan gepaard met groter belangstelling in die werk van die Heilige Gees. As ons onthou dat die Heilige Gees volgens die Bybel gegee is om die geloof in ons te werk, om ons op die pad van gehoorsaamheid te lei, om ons tot skuldbelydenis en tot geestelike groei te lei, verstaan ons hoe gesond en natuurlik hierdie belangstelling kan wees.

Mens is dankbaar dat daar weer groter belangstelling in spiritualiteit is. Dit is egter nie noodwendig altyd so positief nie. Deesdae gaan spiritualiteit vir baie mense nie meer oor 'n verhouding met 'n bo-natuurlike God nie, maar net oor 'n persoonlike belewenis. Spiritualiteit word losgemaak van 'n objektiewe geloofsinhoud (wat ons glo) en verbind met wat ons ervaar. So 'n benadering kan beskryf word as spiritualisme.

4. WAT IS SPIRITUALISME?

Spiritualisme is gesonde spiritualiteit wat skeef geloop het. Wat gewoonlik gebeur, is dat mense die feitlike inhoud van die geloof op die agtergrond skuif en wil leef vanuit bepaalde geestelike ervarings.

Hoewel daar niks met geestelike ervarings verkeerd is nie, ontstaan die probleem wanneer ons ons persoonlike ervaringe van God verhef tot die bron van ons geloof. Ek laat die Bybel los, waarin ek die inhoud van my geloof en die basis van my ervarings behoort te vind, en ek bou my Godsbeeld, my verstaan van myself en van die lewe op my individuele belewenisse.

Hoe toets en beoordeel mens die lewe en belewenisse van iemand wat sê "Die Here het vir my gesê", of "Ek hoor by God" wanneer daardie persoon nie meer rekening met wat die Here vir óns almal saam in die Woord leer nie?

Hoe leef mense wat die Heilige Gees alleen vasgryp en die Seun en (veral) die Vader op die agtergrond skuif? So 'n spiritualiteit is net so eensydig soos 'n dorre, verstandelike geloof wat geen vreugde in die Here beleef, en wat nooit God se liefde en leiding ervaar nie.

Ons noem 'n belewenis-gesentreerde, individualistiese soort vroomheid *spiritualisme*. Tussen hakies: die teenoorgestelde van spiritualisme is *rasionalisme*. Dit is 'n vroomheid wat net op die verstand bou, en nie iets van God of die mede-gelowige ervaar nie. Lees meer

A2.6.1: SPIRITUALITEIT EN SPIRITUALISME

hieroor in paragraaf 9 van hierdie verslag – dit is vir diegene wat dieper wil delf.

Daar is vorme van spiritualisme wat die gedagte van 'n bo-natuurlike God heeltemal laat vaar. Vir hierdie mense is hul spiritualiteit bloot geestelike ervarings waar slegs die mens in die prentjie is. Daar is wetenskaplikes wat dink dat die moderne belangstelling in spiritualiteit in 'n baie groot mate hierdie soort spiritualiteit verteenwoordig. Die transendente God verdwyn heeltemal uit die prentjie, en net subjektiewe ervarings bly oor. Gesprekke met God is dan eintlik niks anders as my eie, persoonlike belewenisse met myself nie. Daar is nie 'n God buite my ervaringsveld met wie ek in 'n verhouding kan staan en Wie se liefde ek kan beleef nie. Godsdienstige belewenisse is net iets wat binne-in my bestaan en my eintlik help om meer van myself te ontdek.

5. VERSKILLE IN SPIRITUALITEIT

Wanneer ons van Gereformeerde spiritualiteit praat, veronderstel dit natuurlik ander soorte spiritualiteite. Verskillende onderskeidings kan getref word. Die bekende Richard Foster praat byvoorbeeld in sy boek *Streams of living water: Celebrating the great traditions of Christian Faith* (Harper Collins Uitgewers) van die volgende geestelike ingesteldhede:

* **Nadenke en bepeinsing:** 'n lewe gevul met gebed. Dissiplines soos stilte, afsondering, eenvoud, gebed en meditasie is belangrik;

* **Die strewe na heiligheid:** gerig op 'n deugdelike lewe. Opdragte vanuit die Woord en 'n streng etiese kode is belangrik;

* **Die charismatiese tradisie:** 'n lewe vanuit die krag van die Heilige Gees. Openheid vir die onmiddellike werk van die Heilige Gees word hoog op prys gestel;

* **Sosiale geregtigheid:** 'n lewe van medelye. Daadwerklike optrede is belangrik, bv. om die saak van die armes te behartig;

* **Die evangeliese tradisie:** 'n Woord-gesentreerde lewe. Die klem val op die Woord en lewensheiliging.

* **Die inkarnasie-tradisie:** gefokus op 'n sakramentele lewe. Die saamdoen van godsdienstige rituele is belangrik.

Foster se benadering is positief, omdat hy die positiewe bydrae van elke spirituele tradisie sterk beklemtoon. Ons geloofslawe word inderdaad verryk deur hierdie verskeidenheid.

6. HOE LYK GEREFORMEERDE SPIRITUALITEIT?

Die *woord* spiritualiteit was lank vir Gereformeerdes vreemd, hoewel Gereformeerdes

'n besliste spiritualiteit het. Tussen hakies: Johannes Calvyn, die geestelike vader van gereformeerde, het sy Institusie (onderwysing in die Christelike geloof) as 'n handleiding vir vroomheid geskryf. Daarom is dit moontlik om van Gereformeerde spiritualiteit te praat. Hoe lyk Gereformeerde spiritualiteit? (In die volgende kort uiteensetting maak ons gebruik van insigte van prof DJ Smit, soos gepubliseer in *Vraagtekens or Gereformerdheid*, 'n boek wat in 1998 onder redaksie van WA Boesak en PJA Fourie by LUS uitgewers verskyn het.)

6.1 Gereformerdheid is 'n manier van lewe in die wêreld

Die Gereformeerde vroomheid bestaan nie in die eerste plek uit 'n klompie standpunte, leerstukke of idees nie. Dit is eerder 'n manier van leef in die wêreld. Gereformeerdes lewe bewustlik voor die aangesig van God, in God se teenwoordigheid - soos ons dit vind binne-in die wêreld en die geskiedenis. Die Gees werk deur die Woord die begeerte om God op elke terrein van die lewe te dien en te gehoorsaam. Gereformeerdes begeer dat die hele wêreld onder die heiligende tug van God se Woord gebring sal word.

Daarom wil Gereformeerdes die wêreld verander. Die bekende motief hiervoor is die wete dat daar geen vierkante sentimeter van die wêreld is waarvoor Christus se koningskap nie uitgeroep moet word nie.

6.2 Die Lewende God praat deur die Woord

Waar is God aanwesig sodat ons voor sy aangesig kan lewe? Vir Gereformeerdes is God teenwoordig in die Bybel, die Woord van God. God is die sprekende Here, en ons lewe uit die voortdurende hoor van die Woorde van God.

Gereformeerde vroomheid stel daarom belang in die objektiewe feite van God se woorde en dae. Dit is 'n 'geloofsvroomheid' (in die sin van die gewilde gereformeerde beeld van 'die leë hande wat net die beloftes toeëien'), in wesenlike onderskeid van enige soort 'ervaringsvroomheid'. Om 'n bietjie meer tegniese taal te gebruik: Gereformeerde vroomheid plaas die klem voortdurend en konsekwent op die *extra nos* ('buite ons'), op die objektiewe dinge wat Christus vir ons verwerf het en wat vryelik aan ons geskenk en toegereken word, eerder as op die *intra nos*, op die subjektiewe, op dit binne-in ons, wat ons ervaar en beleef.

Ons kan dit ook so stel: vir Gereformeerdes gaan dit eerder oor die *inhoud* van die geloof (die beloftes, die goeie nuus) as oor die menslike *daad* van geloof. Gereformeerdes vind rus en

A2.6.1: SPIRITUALITEIT EN SPIRITUALISME

versekerdheid in die evangelieboodskap wat verkondig word, en nie in die sekerheid, vastheid, intensiteit of erns van ons beslissings, datums, emosies, berou of die warmte van ons harte nie.

Om hierdie rede is die tradisionele “pilare” van die tipiese Gereformeerde lewenstyl dinge wat met die uitleg van die Woord te doen het: die erediens (waarin die Woord sentraal staan) en huisgodsdienst. Geestelike dissiplines waarin die Woord minder sentraal staan, het tradisioneel nie in Gereformeerde smaak geval nie.

Boonop word die Woord dan ook op ‘n leerstellige, intellektuele, kennismatige manier uitgelê. God se Woorde word allereers nugter en sober met die verstand gehoor. Gereformeerde vroomheid is om te buig voor die geopenbaarde waarheid van God. Bybeluitleg is nie ‘n doel opsigself nie, maar om die lewe, en hoe die lewe geleef behoort te word, te verstaan in die lig van die Bybel.

Hieruit word dit duidelik waarom die volle Bybel (die Ou Testament ingesluit) so belangrik is vir Gereformeerdes. Die hele Skrif is die Woord van God en die Skrif verklaar homself. Vandaar Calvin en baie van sy volgelinge se weiering om die voorgeskrewe tekste van die kerklike jaar te volg. Hulle wil die Bybel eerder van ‘n kant af deurpreek.

Aangesien Gereformeerdes gesag aan die Bybel verbind, is daar ‘n natuurlike afwysing van alle vorme van menslike gesag: of dit nou die gesag van kerkvergaderings, mense of instellings is, maak nie saak nie – alles is ondergeskik aan die gesag van die Woord. Die voorkeur is vir ‘n presbiteriale stelsel van kerkregering, en die gelykwaardigheid van die ampte in die kerk.

Gereformeerde vroomheid is inderdaad *vroomheid van die Boek*.

6.3 Wat sê God deur die Woord?

Gereformeerde spiritualiteit verneem die wil van lewende, drie-enige God in die Bybel. Hierdie wil het met die hele skepping te doen, sodat alles onder die heerskappy van Christus staan. Daarom is die natuurlike verbande waarin ons leef (waaronder huwelik en huisgesin, ouerhuis, familie, gemeenskap, volk en staat) ook so belangrik. Dit is alles deel van die seënende voorsienigheid van die Here waardeur Hy vir ons sorg. Die verbond word op so ‘n manier verstaan dat God hierdie verbande respekteer en benut.

Dit beteken ook dat Gereformeerdes God se wil in die samelewing soek en wil doen. Jou dagtaak word so ernstig geneem dat dit as God se roeping vir jou beskryf word: jy is verantwoordelik om die

Here in jou arbeid te dien aangesien jy dit ook vir Hom doen.

Omdat Gereformeerdes die wêreld, die kultuur en die samelewing so ernstig neem, en die wil van God daar wil doen, is Gereformeerde gerig op die transformasie van die samelewing. Hierdie transformasie, of hervorming, is nooit afgehandel nie – ook nie in die kerk nie.

Die Gereformeerde lewe is sterk trinitaries (dit wil sê vanuit die leer van die drie-eenheid) gestempel. Vader, Seun en Heilige Gees is belangrik. Vanuit die trinitariese perspektief word oor Christus by voorkeur as die Middelaar gepraat. Die hart van Gereformeerde vroomheid is, volgens baie geleerdes, die vereniging met Christus. Dit word verstaan as die lewenslange afsterf van die ou, sondige mens (sterf saam met Christus) en die opstaan in ‘n nuwe, geheiligde lewe.

6.4 Rooi ligte vir Gereformeerde vroomheid

Die Gereformeerde vroomheid stort in duie wanneer vertroue in die Bybel as God se lewende Woord aangeveg en verloor word. Dit is inderdaad wêreldwyd aan die gebeur.

Gereformeerde spiritualiteit kan ook nie oorleef as vertroue in die lewende, aanwesigheid van God in die wêreld aangeveg en agtergelaat word nie.

Sodra ons vertroue in die kennis van God se geopenbaarde wil vir die samelewing, kerk en persoonlike lewe verloor, is Gereformeerde in ‘n krisis. Op hierdie punt beleef ons werklik ‘n ernstige krisis weens alles wat in die apartheidsjare in Suid-Afrika gedoen, beveel en gereguleer is in die naam van Gereformeerde en die wil van God.

7. 'N KRITIESE EVALUERING VAN GEREFORMEERDE SPIRITUALITEIT

Soos alles, kan ook Gereformeerde spiritualiteit maklik ontspoor. Kom ons kyk na ‘n paar gevaaropunte. Ons doen dit aan die hand van ‘n artikel van prof Willie Jonker, soos gepubliseer in *Vraagtekens of Gereformerdheid*, ‘n boek wat in 1998 onder redaksie van WA Boesak en PJA Fourie by LUS uitgewers verskyn het.

7.1 Neiging tot fariseïsme en self-versekerdheid

Gereformeerdes is geneig om te dink dat ulle die suiwerste interpretasie van die Christelike leer verteenwoordig, en dat hulle streng in leer en lewe is, regsinnig en nougeset. Dit stoot ander mense af. Verder kan Gereformeerdes maklik as liefdeloos gesien word, as nie geïnteresseerd in

A2.6.1: SPIRITUALITEIT EN SPIRITUALISME

die ander Christelike tradisies nie, en asof hulle met ander Christene of kerke in stryd is omdat hulle die suiwerheid van die Christelike leer en lewe sou bedreig.

Die Gereformeerde tradisie was meermale in stryd met homself, soos blyk uit die verbrokkeling en verdeeldheid onder Gereformeerde kerke. Dit is nie iets om op trots te wees nie. Barmhartigheid is nie 'n Gereformeerde sterk punt nie, ook nie sending of uitreik nie. Prakties lei hierdie dinge tot 'n gebrek aan geloofwaardigheid onder ander Christene.

7.2 Wetties en swaarwigtig

Die klem op die wet van God en roepingsbewustheid maak Gereformeerdes maklik wetties, benepe en swaarwigtig. Dit kan tot onverdraagsaamheid en die wettiese hantering van die Skrif lei. Daar word te maklik gevare gesien in alles wat nuut is. Op die ou end kom Gereformeerdes maklik as suur en humorloos oor, altyd siftend, toetsend en afwegend: mag en kan dit of dat? Beleef sulke mense ooit vreugde in die Here? Is dit hoekom Gereformeerdes so moeilik spontaan en hartlik kan saamsing?

7.3 Fundamentalisties en intellektualisties

Hoewel die Skrif so belangrik is, hanteer Gereformeerdes die Skrif nie altyd reg nie. Dalk omdat daar 'n Skrifgrond vir optrede op alle gebiede verskaf moet word, gebeur dit maklik dat die uitleg van die Skrif geforseer en gedwonge geskied. Die Skrif word maklik wetties en onhistories gelees, en met intellektuele vindingrykheid word regverdiging vir optrede uit die Bybel afgelei.

7.4 Passief voor die wil van God

Dwarsdeur die geskiedenis het sommige Gereformeerdes die uitverkiesing en die voorsienigheid van God op 'n manier verstaan wat mense uitsluit. Alle aksente op menslike verantwoordelikheid word gesien as 'n aantasting van die outonome, verkiesende genade van God. Inenting teen siektes soos pokke, die gebruik van kontrasepsie, of self die uitneem van versekering is 'n aanval op die voorsienigheid van God. Dit is vreemd aan die taal van die Bybel waarin God se almag én menslike verantwoordelikheid met mekaar in verband gebring word.

7.5 Die gevaar van 'n volkskerk

Aangesien Gereformeerdes soveel klem lê op die natuurlike verbande waarin ons leef, en die verbond in terme hiervan beskryf word, ontstaan die gevaar dat kerk en volk maklik met mekaar verbind word. Die lede van die kerk en die lede van die volk val dan saam. Die bedoeling is dat die kerk 'n belydende volkskerk moet wees, maar die geloof agter die belydenis val dikwels weg en net die volksidee bly oor. Dit tas die geestelike peil van die kerk aan, ondermyn die kerklike tug, en lei boonop dikwels tot 'n nou band tussen kerk en staat.

Die geskiedenis van die Suid-Afrikaanse samelewing oor die afgelope eeu is 'n goeie voorbeeld van hoe die noue band tussen kerk, volk en staat tot wrange gevolge kan lei.

8. 'N EIETDSE GEREFORMEERDE SPIRITUALITEIT?

Gereformeerde spiritualiteit het 'n besliste bydrae om in Suid-Afrika te lewer. Gereformeerde kerke moenie huiwer om op die verskeie terreine van kerk en samelewing 'n bydrae te maak nie. Ons moet dit egter nederig doen, en ook na ander kerke en spiritualiteit luister en met ander gelowiges saamwerk. 'n Gemeenskaplike getuienis wat die versoening van Jesus Christus ernstig neem (en beteken dat ons saam met diegene wat teologies van ons verskil kan getuig) gee geloofwaardigheid aan die liggaam van Christus in die wêreld.

Veral dr Coenie Burger het in die afgelope jare heelwat gepubliseer oor temas wat belangrike leiding gee oor 'n eietydse gereformeerde spiritualiteit. Veral sy onlangse publikasie, **Ons weet aan wie ons behoort** (Lux Verbi.BM 2001) het spesifiek met hierdie onderwerp te doen.

Burger beskryf die gereformeerde tradisie as 'n ryk tradisie, vol verrassings. Hy sê: die helfte is ons nie vertel nie. Dan beskryf hy die vyf dryfvere van die gereformeerde tradisie:

- * Om te lewe voor die aangesig van God;
- * Gebonde aan die Woord;
- * Gerig op die lewe;
- * Bewus van ons swakheid;
- * In die krag van die Gees.

Ons gee 'n paar riglyne oor 'n eietydse spiritualiteit:

A2.6.1: SPIRITUALITEIT EN SPIRITUALISME

8.1 'n Verruimde siening van spiritualiteit

Die gereformeerde tradisie het beslag gekry in 'n tyd toe daar nuwe waardering vir die menslike rede ontstaan het. Mense het gedink dat 'n presiese rasonale beskrywing van die werklikheid alle waarheid ontsluit – dat trouens net dit wat rationeel verstaan en beskryf kan word regtig werklik is. Ons sterk aanvoeling vir die **verstaan** van die Woord moet aangevul word met 'n **beleving** van ons verstaan. Die rede is nie die enigste menslike funksie wat die Heilige Gees heilig met die oog op ons verhouding met God nie. Daar is ook ruimte vir gevoel, intuïsie, aanvoeling, en visie.

Ons kan gerus geestelike dissiplines herwaardeer as 'n manier om mense spiritueel te vorm. 'n Besondere boek om hieroor te lees is dié van Dallas Willard, *The Spirit of the disciplines – understanding how God changes lives* (Hodder & Stoughton, 1988).

8.2 Waardering vir ander vorme van spiritualiteit (of 'n ekumeniese spiritualiteit)

Ons kan werklik by ander geloofstradisies leer en ons spiritualiteit op hierdie manier verruim. Die nuutgevonde herwaardering van die kerklike jaar in NG Kerk-kringe is 'n goeie voorbeeld hiervan. Ons kan ook meer gebruik maak van simbole en rituele (die tema van 'n ander verslag voor die sinode). In hierdie opsig moet ons aandag gee aan simbole wat eie is aan die beleweniswêreld van ons lidmate (landbou, industrie e.s.m.),

8.3 Die Gees wat in ons woon

'n Eietydse Gereformeerde spiritualiteit kan nie net absoluut vashou aan die objektiewe, geopenbaarde Woord nie. Hoewel die Woord beslis die primêre, normatiewe bron vir ons kennis van God en sy bedoelinge is, is die Heilige Gees juis gegee om Woord en ervaring met mekaar te verbind.

Mens kan die Woord so beklemtoon, en die Woord so rationeel benader, dat jy op die ou end beheer oor die Woord het en met jou eie rasonale prosesse aan die Woord dikteer wat daarin staan en wat die Woord wil sê. Ons is hoegenaamd nie sensitief vir hierdie gevaar nie. Ons sal maklik waarsku teen 'n oorbeklemtoning van die ervaring, maar mekaar nooit waarsku teen 'n rasonale doodwurg van die skeppende krag van die Gees, deur die Woord, nie. Dit is net so 'n reële gevaar vir ons, miskien dié gevaar.

Dit is dikwels ons fyn, rasonale voetwerk as gereformeerdes wat ons hoogmoedig maak.

8.4 Die Bybel en God

Dit help mens nogal om te onthou dat ons nie in die Bybel glo nie, maar in God. Die Bybel het slegs gesag omdat dit die Woord van GóD is. Ons moet versigtig wees om ons konsep van die Woord nie so te personifiseer dat die Woord 'n lewe en betekenis naas God kry nie. Veral nie as 'n woord wat in die greep van ons rasonale verstaan daarvan is nie.

Omdat ons as gelowiges in die greep van God is, is ons in die greep van die Woord. Dit is God wat ons lewe rig en stuur deur sy Gees wat sy Woord gebruik. Die Gees skep die gemeenskap tussen ons en God, en die gemeenskap tussen gelowiges onderling. Die Gees gebruik en lei ons gemeenskaplike verstaan van die Woord en rig so ons lewe. Die Gees is die Outeur van die Woord en werk daarom nooit los van die Woord of vreemd aan die Woord nie. Maar die Woord is nooit God en funksioneer of bestaan nie los van die lewende God nie.

8.5 Waardering vir menslike verantwoordelikheid

Die gereformeerde tradisie verstaan helder dat mense hulself nie kan red nie, en dat Christus die verlossing buite ons – objektief – vir ons bewerk het. Ons neem op geen manier hoegenaamd verdienstelik deel aan ons verlossing nie. Dit is sekerlik die mees bevrydende informasie waaroor mens kan beskik. Ons leer dit uit die Woord.

Die aksent op die handelende God mag ons egter verlei om menslike verantwoordelikheid in die lewe voor die aangesig van God gering te skat. Dit is vreemd aan die taal van die Bybel, wat 'n groot rol toeken aan ons verantwoordelikheid om God as verlostes te gehoorsaam. Ons moet dit herontdek. Die aksie van God en die toesegging van die heil is nie bedoel om ons passief te maak nie.

8.6 'n Missionêre spiritualiteit

God is lewend teenwoordig in die wêreld en handel in die wêreld. Hy doen dit elke dag rondom ons, in ons en deur ons. Mens kan sê God het 'n missie in die wêreld en Hy nooi ons uit om by hierdie missie betrokke te raak.

Die Gees lei ons om – met die Bybel in die een hand en die koerant in die ander – in liefde te onderskei waarop dit aankom in die wêreld. Wat skreeu teen God se bedoeling met die wêreld? Armoede? Vigs? Geweld en misdaad? Die verbroekeling van die gesinslewe? Verskeurdheid tussen mense, soos rassisme en seksisme?

A2.6.1: SPIRITUALITEIT EN SPIRITUALISME

Wat is ons roeping in hierdie verband? Wat wil God hê moet ons daaraan doen? Hoe kan ons die vrede, geregtigheid en vreugde wat sy regering bring help waarmaak in die tyd waarin ons leef?

In ons eie kerk het ons ons sosiale roeping baie lank as 'n barmhartigheidstaak verstaan: bejaardes, die wese, die armes. Die Woord verbind ons sosiale roeping veral sterk aan 'n dors na geregtigheid en die doen van die waarheid. Hierdie doen-momente, waarin ons fokus op dit wat God volgens die Woord in die wêreld doen, wat meer aandag in ons spiritualiteit moet kry.

8.7 Die kommunikasie van die evangelie

Die gereformeerde spiritualiteit is gevorm in Europa in 'n tyd toe mense nie 'n globale besef van die omvang van wêreld en sy diversiteit mense gehad het nie. Daarom kon Protestante maklik glo dat die evangelisering van die wêreld reeds in die tyd van die apostels afgehandel is nie.

Hierdie siening is ingehaal deur twee werklikhede:

* ons eie, Westerse kultuur is nie (meer?) Christelike nie, en moet met die evangelie bereik en gevorm word, en

* daar is dele van die wêreld waar die evangelie hoegenaamd nie beskikbaar is nie. God gee gaan-opdragte in die Woord wat ernstig geneem moet word. Daar kan geen twyfel bestaan dat God deur al die nasies geken, geëer en gedien wil word nie.

9. VIR DIEGENE WAT DIEPER WIL DELF

9.1 Die kontinuum: geopenbaarde Woord en subjektiewe geloofservaring

Sommige verstaan onder spiritualisme die direkte leiding of inspraak van die Gees of om 'n innerlike ervaring van God te hê, buite die geopenbaarde Woord om. Dit gaan om die inwendige hoor en beleef van God. Die klem verskuif van objektiewe geloofsinhoud na subjektiewe geloofservaring.

Die verhouding tussen die geopenbaarde Woord en die subjektiewe geloofservaring kan op 'n kontinuum geplaas word. Deur aan te dui waar die gemeente hulself bevind op die kontinuum kan 'n aanduiding wees waar die kerk hulself bevind met die verskynsel van spiritualisme.

Die twee uiterste punte van die kontinuum sou aan die eenkant die ortodoksie wees (Woord alleen) en die anderkant die spiritualisme (Gees alleen). Tussen die twee pole lê verskillende grade van Woord gebondenheid en Gees-menslike ervarings gebondenheid.

Om op die posisie op die kontinuum te kan aandui

moet die pole van die kontinuum helder en duidelik omskryf word.

9.2 Ortodoksie

Die Bybel is sedert die vorming van die kanon as gesaghebbend aanvaar, ook deur die RKK. Die RKK het egter nie aan die Bybel gesag as sodanig gegee nie. Die Bybel het interpretasie nodig en interpretasie geskied vanuit die tradisie of die kerk, daarom die uitspraak *Traditio seu ecclesia est scripturae interpres*.

Die Hervorming het wegbeweeg van bogenoemde naamlik dat die kerk en of die tradisie die kriterium vorm vir die korrekte en ware interpretasie. Die slagspreuk is vervang met *scriptura sui ipsius interpres*- die Skrif is sy eie interpreteerder. Die slagspreuk het egter nie beteken dat gesag nou **IN** die Skrif self gesoek is nie, maar eerder 'n norm bied waarmee die res van die Bybel verstaan kan word. Luther het die norm gevind in die regverdigmaking deur die geloof. Vandaar dat Luther met groot vrymoedigheid die brief van Jakobus as 'n "epistle van strooi" kon sien.

Groepe se sleutel tot wat die kernwaarheid van die Bybel was het van mekaar verskil wat tot stryd aanleiding gegee het, sodat 'n bron van objektiewe kennis nodig was om as arbiter op te tree in die beoordeling van die verskillende gesigte van waarheid wat skielik navore getree het. Groepe wat ontstaan het, het almal een of ander sleutel gehad in die ontsluiting van wat vir hulle die Bybelse waarheid is.

¹Wat sommige as die subjektivistiese omgang met die Bybel sou sien (want hulle meen dat hulle eie interpretasie objektief en die waarheid is) moet eerder positief beoordeel word, aangesien slegs 'n kontekstuele interpretasie 'n relevante interpretasie is. So is die die tekste in die Bybel self oorgewerk vir die nuwe konteks wat ontstaan het. Dit het die redaksiekritiek en redaksiegeskiedenis uitgewys. Ook nuwe teorie soos die resepsiekritiek wys op die verwerking van 'n teks oor die eeue heen om die konteks van daardie tyd aan te spreek.

Die ortodoksie het egter 'n groot klemverskuiwing in die verband gemaak. Die Bybel getuig nie VAN die openbaring van God nie, die Bybel WORD die openbaring van God. Openbaring en Bybel word nou aan mekaar gelyk gestel. Gesag is nou IN die Bybel gevind. Woord van God en Heilige Skrif is inhoudelik een. Daar is geen werklike onderskeid

¹ Vandaar dat 'n ander definisie oor wat spiritualisme is gegee moet word

A2.6.1: SPIRITUALITEIT EN SPIRITUALISME

nie. Met die klemverskuiwing is die rol van die Gees en die mens ook heromskryf. Die outeurs van die Bybel skryf nie omdat hulle wil en uiting gee aan hulle godsdienstige ervarings nie, maar word deur die Gees asof willous voortgedryf. As die Bybel so deur die Gees in gegee is, dan moet die Bybel ook foutloos wees.

9.3 Piëtisme

Die Piëtisme is 'n reaksie teen die ortodoksie se omgang met die Bybel. Die ortodoksie het die Bybel 'n handboek gemaak van ongesistematiseerde dogmas, sodat die gewone man nie meer die Bybel kon lees nie. Die Bybel het 'n hele pakhuis vol proposisies geword oor God, kerk, politiek, maatskappy en die wêreld. Vir die Piëtiste het dit minder gegaan oor korrekte leer en eerder oor korrekte lewe. Vir die Piëtiste was die belewenis van die Christelike boodskap van veel meer belang as die dogmas wat daar agter staan. Die ampte was minder belangrik terwyl die priesterskap van die gelowige asook die leiding van die Gees van God belangriker. Die Piëtiste beklemtoon die ervaring van die wedergeboorte, terwyl die ortodoksie die leer oor die regverdigmaking beklemtoon het. Die menslike toe-eiening van God se gawe, om die realisering van die regverdigmaking in die subjektiewe ervaring van die wedergeboorte. Die objektiewe wete van regverdigmaking en die verstandelike ervaring van die leerstelling was nie genoeg nie. So 'n geloof in die regverdigmaking heet by die piëtiste *fides mortua* ('n dooie geloof). By die Piëtiste *gaan dit oor die Bybel*, maar het 'n *ander sleutel tot die verstaan daarvan*. Spener in sy *Pia desideria* skryf hy dat mense moet aangemoedig word om die Bybel te lees, en dan veral die Nuwe Testament. Die Bybelboeke moet in die kerk voorgelees word sonder dat daarvoor gepreek word, deur eenvoudige mense in Bybelstudiegroepe die kans te gee om te sê wat hulle by die lees van die Bybel beleef.

By Hermann Francke lê die klem anders. Na al die jare se kerklidmaatskap en seremonieë godsdiens kom hy traumaties tot bekering. Die eis om die evangelie te leef weeg baie swaar by hom: "n grein lewende geloof weeg swaarder as 'n sentenaar teoretiese kennis" Die Bybel bly baie belangrik, want hy rig 'n groot Bybel-en boekdrukkery op.

Die Piëtiste het 'n duidelike verband getrek tussen die Bybel as boek en dit wat in 'n leser se hart as Woord van God bestaan. Die Woord van God is "up in our heads, in the highest and principal part of us". Die Woord van God is nie gelyk aan net 'n boek nie, maar die boodskap uit die Bybel vir ons lewe. Die Gees pas die Woord van God in mense se lewens toe. Die Bybel staan onder gesag van

die Gees, wat die Bybelse boodskap in mense se lewens toe. Die Gees van God moet deur die Bybel met die leser praat. In hierdie verband skryf Rambach dat die hele Bybel moet gelees word en nie net die dogmatiese bruikbare dele nie, vervolgens moet die Bybel geproe (gustare) word. Die Bybel moet met afwagting gelees word.

Die Bybel moet jy as 'n menslike boek lees met al sy foute daarin, want die Gees maak die boodskap daarvan lewendig in jou lewe. Met 'n oop gemoed en afwagting vir die werking van die Gees moet die Bybel gelees word, sodoende word 'n Bybelse lewensstyl en lewenskennis aangeleer.

In die ondersoek na die spiritualiteit van die gemeentes lê 'n gemeente se spiritualiteit tussen die pole of nader aan die een pool as die ander pool.

Bybel en Gees staan nie teenoor mekaar of werk uitsluitend van mekaar nie. In die verband kan na SKLAS se verslag gekyk word in die agenda van die sinodesitting 24-27 Junie 2002, p 66-72.

Uit bogenoemde uiteensetting is dit ook duidelik dat vir albei pole is die Bybel belangrik, maar die omgang met die Bybel verskil as gevolg van verskillende filosofiese begrondings van die aard en doel van die Bybel. Dit bring 'n mens by die vraag uit of spiritualisme te make het met die ervaringe los van die Bybel?

Deist gee 'n definisie van spiritualisme as volg; "*An excessive emphasis on the spiritual side of human existence leading to a kind of ascetism*" Reeds by Francke is daar duidelike tekens van asketisme te bespeur. Hy skryf in sy opvoedkundige boeke dat dit "wêrelds" en "sondig" is vir kinders om te speel. By die Metodisme ontstaan die neiging om die hele wêreld as boos te sien, so boos dat jy jou agter geslote deure moet onttrek. In Holland ontstaan die konventikels waar mense afgesonderd van die wêreld in klein Bybelstudiegroepies ure in meditasie deurbring. Aan die eenkant het jy wêreldmyding deur afsondering, aan die anderkant 'n selektiewe koms van God na die wêreld. God het gekom om die mens se siel te red, vandaar dat sterk evangelisasie en sendingpogings geloots is om die verlore mensdom te red. God wat na die wêreld gekom het om sy skepping van die procaton na die escaton te lei, waarvan die mens 'n deel is, het nie by die Piëtiste gefunksioneer nie. Die reformatore wou die wêreld omvorm terwyl spiritualisme van die wêreld onttrek of as onbelangrik geag het.

Volgens Smit het spiritualiteit met drie aspekte te make:

A2.6.1.1: PERSOONLIKHEID EN SPIRITUALITEIT

Die belewenis- of ervaringskant van die godsdiens in die omgang met God

Die gemeenskaplike omgang met God

Praktiese uitleef van die geloof.

Die verhouding tot God kan nooit losgemaak word van die verhouding tot die geloofsgemeenskap en die wêreld nie. Genoemde verhoudinge was ook duidelik te bespeur in die ortodokse en piëtistiese verhoudinge tot God, geloofsgemeenskap en die wêreld.

10. 'N ONDERSOEK NA DIE HUIDIGE SPIRITUALITEIT IN DIE NG KERK

So 'n ondersoek veronderstel hulpbronne en kapasiteit waaroor ons nie beskik nie.

'n Vraelys met gespreksvrae wat fokus op die wyse waarop bogenoemde fasette van spiritualiteit in 'n gemeente funksioneer en waar die klem in 'n gemeente en die predikante se bediening geplaas word, sou kon help om vas te stel hoe spiritualiteit in ons gemeentes funksioneer. Die vraelys sou onder die volgende hofies ingedeel kon word:

* Die verhouding tussen Bybel as Woord of woord.

* Die rol van die Gees?

* Die rol van die geloofsgemeenskap?

* Die rol van die wêreld

10.1 AANBEVELING

Die sinode versoek ringe, kerkrade en gemeentes om aan die hand van hierdie werksdokument oor spiritualiteit en spiritualisme te besin.

A2.6.1.1 PERSOONLIKHEID EN SPIRITUALITEIT

1. WAT IS PERSOONLIKHEID?

Persoonlikheid kan beskryf word as die relatief konsekwente manier waarop 'n mens reageer op die wêreld, dít wat in gedrag na vore kom.

1.1 MBTI®

Die MBTI® is 'n meetinstrument wat deur Katherine Briggs en Isabel Briggs Myers ontwerp is om Carl G. Jung se teorie van Psigologiese tipes verstaanbaar en bruikbaar te maak vir die

alledaagse lewe.

Jung het beweer dat verskille in mense se gedrag die gevolg is van mense se ingebore geneigdheid om hul verstand verskillend te gebruik. Soos wat mense hierdie geneigdheid ontwikkel, ontwikkel hulle gedragpatrone. Jung het gevolglik gedragpatrone, of tipes, geïdentifiseer en verduidelik hoe elk werk.

Volgens hierdie teorie het elke mens 'n natuurlike voorkeur vir een van twee kante van die vier voorkeure wat deur die MBTI® gemeet word. Die

A2.6.1.1: PERSOONLIKHEID EN SPIRITUALITEIT

MBTI® voorkeure dui dus die verskille in mense aan wat ontstaan as gevolg van die volgende:

* Waar hulle verkies om hul energie te fokus en waar hulle energie vandaan kry (Ekstraversie of Introversie). Wat motiveer jou om dinge te doen. Word jy gemotiveer deur dinge van buite (ekstraversie) soos werkwinkels of word jy van binne gemotiveer deur energie deur afsondering of lees van 'n boek (introversie)?

* Die manier waarop hulle verkies om inligting in te neem (Sensing of iNtuition). Waaraan gee jy aandag? Fokus jy op die hier en nou. Dit wat jy met jou sintuie waarneem? Dit wat nou prakties en konkreet is of op moontlikhede, tendense (intuition)?

* Die manier waarop hulle verkies om besluite te neem (Thinking of Feeling). Wat maak 'n mens met die inligting tot jou beskikking of wat jy versamel het? Maak jy ontleding daarvan (denkend) of hoe mense daarvoor voel (empatie, gevoelvol)?

* Hoe hulle hulself oriënteer tot die wêreld buite hulself (Judging of Perceiving).

Word jou lewensstyl gekenmerk deur orde, beplanning en doelwitte (J), of buigsaamheid, soos wat die sake nou opduik (P).

Vir die doel van hierdie dokument gaan daar nie verder uitgebrei word oor die verskille in elkeen van hierdie voorkeure nie, maar slegs oor die implikasies wat dit het op spiritualiteit.

2. MBTI® EN SPIRITUALITEIT

Uit die aard van die saak sal 'n mens se gedragsvoorkeure, of persoonlikheid, ook die manier beïnvloed waarop 'n mens kies om God te aanbid (spiritualiteit). Een manier om te bepaal hoe persoonlikheid spiritualiteit beïnvloed, is deur na die verskillende voorkeure, soos aangeduid deur die MBTI®, te kyk.

2.1 Hoe die verskillende voorkeure God beleef²

Extraversion: Om God saam met ander te beleef.	Introversion: Om God deur middel van refleksie te beleef.
§ Praat en luister	§ Lees en studeer
§ Groepstudie	§ Een-tot-een gesprekke
§ Diens deur evangelisasie en uitreik	§ Diens deur te lees en skryf
§ Interaktiewe retraites	§ Stil retraites
§ Gesamentlike gebed	§ Private gebed
§ Verskeidenheid in geestelike ervaringe	§ Diepte in geestelike ervaringe
§ Eksterne wêreld as domein van die Gees	§ Interne wêreld as domein van die Gees
Sensing: Om God deur die konkrete en spesifieke te beleef	Intuition: Om God deur paradoks en misterie te beleef
§ Gereelde en sistematiese studie	§ Poëtiese geskifte/kreatiewe verbeelding
§ Tasbare/feitlike voorbeelde van God se genade	§ Toelating vir die gebruik van verbeelding
§ Gewyde voorwerpe as bronne van herinnering	§ Gewyde voorwerpe as bronne van inspirasie
§ Leer stap vir stap	§ Leer deur interaksie
§ Metodiese geestelike dissiplines	§ Innoverende geestelike dissiplines
§ Verkies tradisionele patrone en rituele in aanbidding	§ Ontwerp nuwe patrone en rituele vir aanbidding
Thinking: Om God deur die intellek te beleef	Feeling: Om God vanuit die hart te beleef.
§ Intellektuele benadering tot geloof	§ Persoonlike benadering tot geloof
§ In voeling met universele beginsels	§ In voeling met persoonlike waardes
§ Soek na waarhede in Bybel	§ Soek na betekenis in Bybel
§ Debat en dialoog oor geloofsake	§ Bespreek en oorreed oor geloofsake
§ Oorweeg die voor- en nadele van geestelike praktyke	§ Oorweeg die impak van geestelike praktyke op individue en gemeenskappe
§ Dien deur waarheid, ontwerp van strukture en standaarde	§ Dien deur betrokkenheid by mense
§ Rolmodelle: die intellektuele helde van die geloof	§ Rolmodelle: die medelydende helde van die geloof
Judging: Om God deur dissipline te beleef	Perceiving: Om God in die oomblik te beleef
§ Die waarde van geestelike dissiplines	§ Die waarde van geestelike ervaringe
§ Beoefen daaglikse geestelike roetines	§ Betrokke in verskillende geestelike ervaringe soos wat dit opduik

² Aangepas uit Hirsch, SK & Kise, JAG 1997 *Looking at Type and Spirituality*. CAPT: Florida, 12-13.

A2.6.1.1: PERSOONLIKHEID EN SPIRITUALITEIT

§ Skeduleer tyd vir toewyding	§ Kombineer toewyding met ander aktiwiteite
§ Onderzoek en leer deur gestruktureerde ervarings	§ Onderzoek en leer vind plaas in geheiligde oomblikke
§ Vinnig om te besluit wat is toepaslik, God/sleg, reg/verkeerd, waardevol/ waardeloos	§ Soek soveel as moontlik informasie voordat besluite geneem word oor wat toepaslik, goed/sleg, reg/verkeerd, waardevol/waardeloos is

2.2 Kombinasie van funksies

Uit die MBTI®-tabel is dit duidelik dat die kernfunksies van waarneming (Sensing en Intuition) en besluitneming (Thinking en Feeling) op vier verskillende maniere kombineer: ST, SF, NF, NT.

Hierdie kombinasies kan ons ook help om te verstaan hoe die verskillende kombinasies van gawes op hul *éie* manier bydra tot die geloofsgemeenskap. Indien ons nie bewus is van hierdie verskillende benaderings nie, kan dit maklik aanleiding gee tot konflik en/of verdagmaking. So byvoorbeeld hou die NT's hulself besig met die teoretiese en prestasie-gerïenteerde take en skep vir die geloofsgemeenskap verskillende strategieë en strukture. Hulle verskil heelwat van die SF's, wat meer geïnteresseerd is in spesifieke, persoonlike interaksie, om die persoonlike nood van individue aan te spreek en om direkte hulp te verleen waar dit nodig is.

Net so kan dit dikwels gebeur dat ST's en NF's mekaar irriteer. ST's is geneig om hulself besig te hou met die hier en nou – tradisies, koste, skedules, om te hou by bewese metodes, om sake logies te hanteer. Dit kontrasteer met die idealistiese NF's, wat mense wil help groei en wil help om 'n ryk, betekenisvolle geloof te ontwikkel deur veranderinge uit te dink wat die geloofsgemeenskap sal help.

Elkeen van hierdie funksies het 'n God-gegewe rol om te speel in enige geloofsgemeenskap wat die volheid van die Liggaam van Christus wil ultiem. Deur dus die verskillende kombinasies se m a n i e r e van funksioneer in gedagte te hou, kan elkeen ruimte gegun word om hul unieke gawes te gebruik in die opbou en uitbou van die Koninkryk.

2.2.1 Die waarde van die onderskeie funksies³

	ST	SF	NF	NT
Dra by deur:	"Voete op die grond" spiritualiteit	Samewerking en harmonie te soek	Potensiaal in mense raak te sien	Oplossings te genereer vir komplekse probleme
	Logika	"hande van God" te wees	Kreatiewe kommunikasie	Die beste te soek
	Waarde van tradisie te beklemtoon	Warm atmosfeer te skep	Ideale en waardes van die gemeenskap te koester	Modelle te ontwikkel vir 'n gemeenskap se langtermynbeplanning
Fokus op:	Praktiese behoeftes	Konkrete toewyding	Inspirasie van ander om hulle ideale te bereik	Definiëring van waarheid en aksie daarvoor
Word geraak deur:	Lering wat stapsgewys, prakties en feitlik is	Lering wat alledaagse nut uitspel	Verbeeldingryke lering wat moontlikhede vir mense ontgin	Uitdagende intellektueel stimulerende lering
	Tradisionele liturgieë	Warm verhoudingskontekste	Digterlike uitdrukkings van die geloof	Logiese liturgieë wat komplekse geloofsake uitdruk
	Geestelike beginsels vir die alledaagse lewe	Konkrete voorbeelde te sien, hetsy in mense of in stories	Te werk aan waardes vir die gemeenskap	Bespreking van weldeurdagte antwoorde op die vrae "hoekom" en "hoekom nie"

³ Aangepas uit Hirsch, SK & Kise, JAG 1997 *Looking at Type and Spirituality*. CAPT: Florida, 27.

A2.6.2: SIMBOLE EN RITUELE

	Konsekwente standarde vir die gemeenskap (moets-en-moenies) daar te stel	Geestelike vierings	Kreatiewe kommunikasie (stories, gedigte, musiek) wat die hart aanraak	Slim toepassings wat komplekse geestelike probleme oplos
Streef na:	Vervulling van pligte	Diens aan individue	Beïnvloeding van ander om betekenisvolle lewens met integriteit te leef	Blywende, effektiewe, langtermyn verandering
	Eerlike geloofsvoorbeeld	Die bou van 'n gemeenskap waar mense gewaardeer, gekoester, ondersteun en liefgehe word	Hemel op aarde	Paradigmaskuiwe of die ondersoek van kriteria en teorie van geloof

3. GEVOLGTREKKING

3.1 Ruimte en waardering. Dit is dus duidelik dat persoonlikheid en gedragsvoorkeure 'n reuse invloed het op die manier wat mense kies om God te aanbid. In enige gemeente is daar 'n verskeidenheid van al hierdie voorkeure wat elkeen kies sodat hulle God op hul eie manier kan aanbid. Die insigte help ons om te verstaan dat daar ruimte gemaak moet word in die gemeente en sy eredienste vir die verskeidenheid van persoonlikhede in die gemeente. Dit kan ons ook help om baie van die spanninge binne 'n gemeente te verstaan. As 'n mens daarby byvoeg dat **SJ en SP-kombinasies omtrent 75%** van die samelewing uitmaak, is dit ook makliker om te verstaan hoekom sommige tradisies makliker gevestig raak as ander.⁴

3.2 Hulp en toerusting is beskikbaar vir die gemeente. Die sinode beskik oor 'n aantal opgeleide persone wat u kan help om die profiel van u kerkraad en gemeente te verstaan aan die hand van die MBTI.

4. Bronnelys

Hirsh, S.K. & Kise, A.G. 1997. **Looking at Type and Spirituality**, CAPT, Gainesville, Florida, USA.

Van Rooyen, J.; De Beer, J. & Proctor, D. 1999. **MBTI® Training Manual (Fifth Edition)**, Jopie van Rooyen & Partners cc, Johannesburg, Suid Afrika.

A2.6.2 SIMBOLE EN RITUELE

1. OPDRAG

Die Sinode van Oos-Kaapland het aan 'n studiegroep opdrag gegee om die gebruik van simbole en rituele in eredienste en kerkvergaderings te ondersoek. Die behoefte aan hierdie ondersoek het dringend geword na die liturgiese inkleding van 'n buitengewone vergadering van dié sinode gedurende Junie 2002

en die reaksie wat daarop gevolg het.

2. DEFINISIE

Die volgende begrippe word ter wille van duidelikheid gedefinieer:

2.1 Teken

⁴ In Suid-Afrika is die verdeling as volg:

ISTJ = 19.9%	ISFJ = 6.0%	INFJ = 2.3%	INTJ = 6.3%
ISTP = 3.3%	ISFP = 1.7%	INFP = 2.5%	INTP = 3.9%
ESTP = 3.8%	ESFP = 2.1%	ENFP = 2.1%	ENTP = 5.6%
ESTJ = 23.2%	ESFJ = 4.9%	ENFJ = 2.2%	ENTJ = 8.7%

Uit: Van Rooyen J.; De Beer J. & Proctor D. 1999 MBTI® Training Manual (Fifth Edition)

A2.6.2: SIMBOLE EN RITUELE

'n Teken wys per afspraak heen na 'n betekende saak. Die betekenis van tekens word aangeleer en daar is veronderstel om geen onduidelikheid of selfs ander interpretasie moontlikhede te bestaan nie. 'n Teken is 'n dooie metafoor. 'n Verkeersteken byvoorbeeld dra 'n duidelike boodskap waarop ag geslaan behoort te word. Eie verbeelding kan hier gevaarlik wees.

2.2 Simbool

'n Simbool kan woorde, handeling of objekte wees wat 'n brugfunksie vervul en na 'n ander, ruimer, dieper, groter werklikheid. 'n Simbool stimuleer verbeelding om reg te laat geskied aan die misterieuse en verborge karakter van hierdie tweede werklikheid.

2.3 Ritueel

" 'n Ritueel is 'n herhalende handeling wat die gebruik van woorde, simboliese voorwerpe en ook liggaamlike handeling kan insluit. Dit kan deur 'n individu of groepe uitgevoer word. Dit het besliste simboliese betekenis en funksioneer binne 'n gemeenskap wat bekend is met die ritueel en die simboliese betekenis daarvan kan dekodeer." (Braam Hanekom)

Dit is duidelik dat teken, simbool en ritueel te onderskei is, maar nie geskei kan word nie. Daar is 'n teken-kant aan die sakramente. Per afspraak is daar twee (nl doop en nagmaal) soos Christus dit ingestel het en hulle wys heen na 'n spesifieke betekende saak. By die nagmaal is daar primêre simbole (nl brood en wyn) teenwoordig omring deur sekondêre simbole (bv tafel, formulier, gebede, klere, kruis). Die nagmaal is ook 'n ritueel aangesien daar 'n verband bestaan tussen 'n verskeidenheid simbole.

3. TEOLOGIES BYBELSE PERSPEKTIEF

3.1 Ou/Eerste Testament

Van die vroegste geskiedenis af het God Sy Woord-bekendmaking met tekens, simbole en rituele laat saamval. Die funksie van hierdie simbole was telkens om die Woord op uiterlike wyse te ondersteun. Daarom pas die teken telkens by die Woord, soos 'n klein seleksie van voorbeelde duidelik illustreer:

- * 'n Reënboog om die beloftewoord aan Noag en verbond met die aarde te ondersteun
- * 'n Brandende braambos, kiere en melaatse hand om God se Woord aan Moses (en later

Farao) te ondersteun

- * 'n Wolk- en vuurkolom om Sy teenwoordigheid in die woestyn te ondersteun
- * 'n Beskrewe tafel met wette om duidelike verbondsreëls aan die volk te gee
- * 'n Ark met heilige voorwerpe, priesters met eiesoortige kleredrag en leefstyl, en 'n uitgebreide offerdiens om die verhouding met God uit te beeld
- * 'n Ontugtige huwelik sodat Hosea die ongehoorsame volk simbolies kan konfronteer
- * 'n Hout- en ysterjuk op Jeremia se skouers om God se oordeelswoord oor Jerusalem te ondersteun.

Daar is natuurlik nog veel meer. Maar die patroon is duidelik: simbole en rituele is daar om God se woorde, opdragte en oordele in te skerp en te ondersteun.

3.2 Nuwe Testament

In die Nuwe Testament word hierdie patroon voortgesit, maar op totaal nuwe wyse. Jesus se geboorte word aan die skaapwagters self 'n "teken" genoem, en as Seun van God is Hy vleesgeworde Woord (Johannes 1:14). In Jesus het ons dus die volmaakte "teken" van God: dis inderdaad God Self in menslike vlees! In sy bediening word die patroon van be-teken-ing voortgesit. Op die vraag van Johannes of Hy die Messias is, word na die genesings en wonders as tekens van die nuwe Koninkryk verwys. Die gelykenisse is verhale wat op metaforiese en allegoriese "teken-maniere" die Woord van Jesus "dra" en verduidelik. Hyself verwys na die verhoging van die slang in die woestyn as teken van Sy eie kruisiging en na die Jonaverhaal as teken van sy sterwe en opstanding

Met die stigting van die Nuwe Testamentiese kerk is daar 'n opeenvolging van gebeure waar die Godswoord met tekens bevestig word: vuurtongue, wind, spreek in tale (juis twv die Woord!). Hierdie soort "bevestigings" gaan vandag nog voort waar gelowiges ernstig bid en God daarom vra.

4. FUNKSIE

4.1 Simbole

Simbole, ander as tekens, kan 'n brugfunksie vervul na 'n hoër werklikheid, dieper boodskap en groter waarheid daaragter. Hierdie vorm van nie-verbale kommunikasie kan deur die konvensionele breek en sonder omhaal van woorde verwondering wek, aangryp en verbeelding stimuleer.

A2.6.2: SIMBOLE EN RITUELE

Simbole druk die identiteit van 'n gemeenskap uit en die herhaalde gebruik daarvan is ook identiteitsvormend. Met elke nagmaal bv identifiseer ons ons as tafelgemeenskap en word ons ook tot tafelgemeenskap gevorm. In die woorde van Theunis Botha kommunikeer die nagmaalstafel oa die volgende: "God begeer jou teenwoordigheid aan sy tafel! Jy is genooi, nie oor jou waarde of jou status nie; nie oor jou geld of jou besittings nie; nie oor jou prestasies of ideale nie; nie oor jou godsdienstigheid of goeie werke nie, maar omdat God God is wat uitreik na jou, om vandag en elke dag van jou lewe by Hom aan sy tafel te kom eet".

4.2 Rituele

Die twee teorieë oor die funksie van rituele kan breedweg as struktureel-funksionierend en transformerend getipeer word. Volgens die eerste teorie is 'n ritueel 'n konserwatiewe krag wat sosiale struktuur bevestig. Daarenteen wil die tweede teorie dit hê dat rituele juis sosiale struktuur uitdaag en hervorm. Dit beteken nie noodwendig dat samelewingstrukture opgehef word nie, maar dat communitas-waardes in sosiale struktuur ingedra word. Beide tipes funksies van rituele kan onderskeidelik in die erediens en kerkvergaderings benut word. 'n Kerkraadsbevestiging of aanstelling van moderatuurslede kan struktureel-funksionierend wees. 'n Nagmaalsviering kan weer transformerend van aard wees. "As 'n ritueel reg funksioneer, kan deelnemers aan die nagmaal byvoorbeeld nie sonder meer in ongelykheid en onderdrukking teenoor mekaar in die normale sosiale strukture voortleef as hulle in die grenstoestand van die nagmaalritueel gelykheid ervaar het nie." (Johan van der Merwe)

Schmidt onderskei drie groepe rituele nl:

- "Rites of Passage"
- "Calendrical Rites"
- "Special Rites".

Al drie dié tipes rituele kan sinvol in die kerk benut word. Eersgenoemde oorgangsrituele (bv doop, belydenisaflegging, huweliksbevestiging, roudiens) behels die afsterwe van 'n verbygaande fase en die geboorte van 'n nuwe lewensfase. Aangesien so 'n oorgang onseker, verwarrend en bedreigend is, word daar van rituele gebruik gemaak om veiligheid, sin en rigting te gee.

5. GEVARE

Daar bestaan ernstige en diepliggende gevare wanneer simbole en rituele binne en buite die erediens gebruik word.

5.1 Teologies en Ideologies

Noordmans meen ons kan met veranderinge aan die orde, rituele, simbole, selfs gebare van die liturgie onwetend dinge begin "sê", wat hoegenaamd nie by ons (gereformeerde) geloofsbelydenis pas nie. Agter elke bepaalde liturgie skuil dus dogmatiese beslissings. Hy noem die liturgie "populêre dogmatiek" en meen dat ons nie maar na willekeur uit verskillende liturgiese tradisies kan leen onder die veronderstelling dat die kerk maar een erediens besit, te wete die oud-Christelike erediens nie. Dit sou "kultiese smokkelhandel" oor dogmatiese grense heen beteken.

Enige teken, simbool of ritueel is vir misbruik en teologiese wanvertolking vatbaar. Dit word Rooms of Anglikaans as dit genade probeer bemiddel sonder die Woord (dwaling een) of as voorbeding dien vir afgestorwenes of verering van heiliges (dwaling twee). Dit word Pentekostalisties as dit onder "vrye leiding van die Gees" 'n ander openbaring as die Skrif verteenwoordig en as teken, simbool of ritueel self vreemd staan aan die skopus van die Skrif (dwaling drie).

Simbole en rituele is nie skadeloos nie. Dit kan 'n dubbelsinnige en selfs onbybelse boodskap dra, wegtrek van die Woord af, fokus op God wegneem, magies funksioneer, vermomde ontvlugting uit die wêreld bied, gelade wees, ens. Die geskiedenis leer dat kentekens draers van gevaarlike ideologieë kan wees (bv Nazi's se swastika) en die kerkgeskiedenis leer dat tekens die hart van die evangelie kan help uitruk (bv die vaandels van die kruistogte).

5.1.1 Reaksie:

Tekens, simbole en rituele moet, in ooreenstemming met ons gereformeerde tradisie, Skrifgetrou en goed gefundeerd benut word. Die feit dat ander tradisies gewyde handeling volgens ons foutief inspan, moet ons nie noodwendig verhoed om dit te benut nie. Dit sou immers daarop neerkom dat ons moet ophou om doopwater te gebruik omdat Wederdopers dit misbruik en ophou om brood en wyn te gebruik omdat Rome te verwing. Voortdurende besinning oor en kritiek op die gebruik van tekens, simbole en rituele is noodsaaklik om te verseker dat dit die heilsdade van Jesus Christus kommunikeer.

5.2 Praktyk

A2.6.2: SIMBOLE EN RITUELE

Dit is ongelukkig 'n feit dat leraars tekens, simbole en rituele vir die verkeerde motiewe kan aanwend. Ter wille daarvan om 'n erediens of vergadering interessant te maak, effek te bewerkstellig of sukses te behaal kan dit ondeurdag aangewend word met kortstondige en teleurstellende resultate.

5.2.1 Reaksie:

Verantwoordelike liturgiese vernuwing is noodsaaklik om hierdie dreigende gevaar van ons tyd te bekamp.

5.3 Persoonlik

As dit by die persoonlike beleving van tekens, simbole en rituele kom, is daar natuurlik 'n omvattende lys sake wat met mekaar in interaksie is soos genetiese samestelling, kulturele omstandighede, persoonlikheidstipe, kognitiewe ontwikkeling, geloofsfasie, blootstelling, estetiese waardering, vermoë om simbolies te dink, ens.

5.3.1 Reaksie:

Sensitiwiteit vir mense is van groot belang in die begeleiding op weg na die sinvolle integrasie en benutting van tekens, simbole en rituele. Dié

* Pre-moderne Fase	Mondelinge kommunikasie	Simboliese taal
* Moderne Fase	Gedrukte kommunikasie	Konseptuele taal
* Post-modern Fase	Elektroniese kommunikasie	Simboliese taal.

In die NG Kerk is daar tans talryke voorbeelde van 'n groei na 'n meer volledige uitlewing van ons godsdienst. In hierdie proses kan tekens, simbole en rituele 'n betekenisvolle rol speel. Die Kerssangdiens waartydens gemeentelede 'n engel, duif, ster en hart (tekens van hoop, vrede, vreugde en liefde) aan 'n kersboom (simbool) hang en terselfdertyd geskenke onder die kersboom plaas (ritueel) om aan minder bevoorregte mense uitgedeel te word, dien as enkele voorbeeld.

7. Slot

Ons wil die Here na liggaam, siel en gees liefhê en dien. Dit vra dat ons in erediensliturgie en in die liturgie van die lewe ou en bestaande tekens, simbole en rituele sal herontdek en dat ons ook nuut, relevant en gefundeerd sal skep.

8. AANBEVELING

Die sinode neem die studiestuk in behandeling.

begeleiding stel baie uitdagings oa omdat dit oorheersend nie-verbale kommunikasie is wat juis nie dood gepraat en verduidelik mag word nie.

6. BENUTTING

6.1 Vroeë Kerk

Die vroeë Christelike kerk het tekens (bv die Ichtus-teken), simbole (bv kerkjaar geïnspireerde liturgiese drag) en rituele (bv met doop en huweliksbevestiging) op 'n dinamiese manier benut.

6.2 NG Kerk

Die kreatiewe benutting van tekens, simbole en rituele in ons kerk het vir 'n lang tyd nie tot sy reg gekom nie en daarom kan dit vir gemeentelede leeg wees en koud laat. Daar kan selfs 'n stigma kleef aan die benutting daarvan. Die redes vir onderbenutting is legio. Die tradisie wat na die Reformasie gevestig is het 'n groot rol gespeel. Die fase waarin die Westerse wêreld verkeer, die dominante kommunikasiemedium en heersende taal speel eweneens 'n groot rol. Vereenvoudig kan dit so voorgestel word:

A2.6.3 EKKLESIOLOGIE: PRAKTIESE GEMEENTE-WEES VANDAG

A2.6.3: EKKLESIOLOGIE : PRAKTIESE GEMEENTE-WEES VANDAG

1. PROBLEEMSTELLING

Dit blyk uit die verslag van die Algemene Kommissie vir Gemeentebediening (AKG): *Buitelyne van 'n Gereformeerde gemeentelike ekklesiologie: 'n Gespreksdokument* (Bylae A.8.1 – sien tweede bylae aan die einde van dié dokument) aan die vorige Algemene Sinode 2002, dat daar 'n wye behoefte is aan duideliker riglyne oor die wyse waarop ons kerk van die Here Jesus Christus in ons land moet wees.

Die politieke en sosiale oorgangsproses in ons land en die internasionale tydsgees tendense (modernisme en sekularisasie, postmodernisme en relativering) kan maklik lei tot 'n diepgaande kerklike onsekerheid.

Gekoppel aan die grootskaalse struktuurveranderinge in die NGK Oos-Kaapland kan dié onsekerheid tot kerklike verlamming en verstrikking lei. Gemeentes kan dan óf teruggryp na uitgediende denkwyses óf lukraak alternatiewe kerkmodelle aanhang wat wel op die korter termyn voordele kan inhou, maar op die langer termyn independentisme in die hand kan werk.

2. BASIESE VERTREK PUNTE

Die Algemene Sinode het 20 stellings (vgl A2.6.3.1 hierna) aanvaar as uitdrukking van wat ons glo van die kerk. Die stellings is opgebou uit insigte uit die ekumene, die Reformasie en nuwere insigte uit die kerklike nadenke in die 20ste eeu. Dié stellings geniet nie die status van ons belydenisskrifte nie, maar is bedoel as gesprekspunte aan die hand waarvan ons as kerk duideliker rigting aan gemeentes en lidmate kan gee.

Daaruit is 20 konkretiserende riglyne (vgl opsomming in eerste bylae van dié dokument) gemaak wat gemeentes kan begelei in die vernuwing van hulle bediening. Dié stellings funksioneer as riglyne wat in enige beplanning van leraars, kerkrade, kommissies en bedieninge asook ringe gebruik kan word.

Die NGK Oos-Kaapland het reeds die uittreksel uit die Apostoliese Geloofsbelydenis (Twaalf Artikels) oor die kerk “**een, heilige, algemene Christelike kerk, die gemeenskap van die heiliges**” aanvaar as teologiese vertrekpunt vir ons visie op kerkwees. Dit sluit direk aan by van die stellings van die Algemene Sinode en verteenwoordig ons eie stempel op die wyse waarop ons as verband in die Oos-Kaap werk..

Wat nou nodig is, is om 'n praktiese model vir gemeentes te ontwikkel, aan die hand waarvan alles wat in gemeentes gebeur op 'n verantwoorde manier deurdink en beplan kan word. Dit sal voorkom dat gemeentes óf vasval en verstrik raak in 'n bepaalde manier van doen óf vervorm en verbandvreemd begin ontwikkel.

Dié model sal egter ook nie direk praktiesvoorskriftelik kan wees nie. Die wydste moontlike variasies vir gemeentes se funksionering moet moontlik gemaak word, sodat hulle kerk van die Here Jesus Christus kan wees binne hulle eie konteks en verstaan van God se opdrag en roeping.

3. PRAKTIESE MODEL

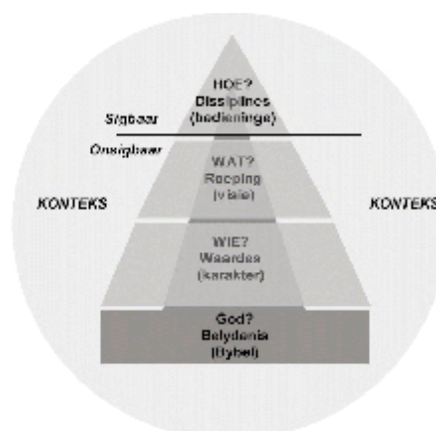
Die gemeenskaplike kern van kerk-wees soos die velerlei stemme in die Nuwe Testament dit uitspel, lê in die kerk se verhouding met die drie-enige God. Dit kom in vier sake tot uitdrukking: ons belydenis oor God self, ons unieke identiteit, ons unieke roeping en ons unieke bediening.

Ons kan die vier sake ook uitdruk met die volgende vier vrae:

- * **Wie is God?** (belydenis – Vader, Seun, Gees)
- * **Wie is ons?** (identiteit – waardes, karakter)
- * **Wat is ons roeping?** (visie – taak binne ons konteks)
- * **Hoe is ons veronderstel om die roeping uit te voer?** (bediening – dissiplines)

Hierdie vier vrae vorm die basis van die diagrammatiese model wat hieronder weergegee word:

Gemeentes, kerkrade, kommissies en ringe kan die model gebruik om indringend te besin oor die wyse waarop hulle die bedieninge in hulle eie kontekse struktureer. Die volgende opmerkings kan as riglyn dien:

A2.6.3: EKKLESIOLOGIE : PRAKTIESE GEMEENTE-WEES VANDAG

3.1 Wie is God?

Die eerste vraag koppel ons kerkbegrip aan ons Godsbegrip. Niks kan meer basies wees nie as om dié vraag deurlopend te vra en God te aanbid en te dien vir wie Hy is. As ons mense opgewonde wil maak oor die kerk, moet ons met hulle oor God praat.

Vir dié gesprek is die belydenis van die Drie-eenheid belangrik, omdat dit verhoed dat ons te simplisties oor God praat. Dit verseker dat as ons byvoorbeeld oor onderlinge gemeenskap tussen gelowiges praat, ons dit doen vanuit die gesprek oor die gemeenskap tussen Vader, Seun en Heilige Gees. Dit help ons om ruimte te maak vir diversiteit sonder om die onderlinge verbondenheid te misken.

Die eerste vraag is telkens ook 'n basiese vraag as ons oor die res van die vroe gesels. "Wie ons is?" (die tweede vraag) kan ook gevra word as "Wie s'n is ons?". Ons roeping (derde vraag) kan ook as die Missio Dei (God se sending) vertolk word. Ons dissiplines (vierde vraag) kan ook vanuit die verhouding met God beredeneer word.

3.2 Wat is ons roeping?

Die tweede en derde vraag het met die kern van ons kerkbegrip te make. Die antwoorde op die twee vroe is nie altyd so duidelik sigbaar in die spesifieke bediening van 'n gemeente nie. Dit bepaal egter ons waardes en ons visie en daarom in afgeleide sin ook ons bediening. Die antwoorde op dié twee vroe dien dus as teologiese meetinstrumente waaruit ons die sigbare dissiplines van ons bediening kan beoordeel. As ons byvoorbeeld iets verstaan van ons identiteit as *een* (heilige, algemene, Christelike) kerk, kan ons moeilik verdeeldheid in die kerk in terme van strukture verdedig op enige ander grondslag as ons belydenis. As ons iets verstaan van ons identiteit as *algemene* kerk, kan ons met groot entoesiasme ekumeniese strukture ontwikkel om ons roeping in die wêreld na te kom.

Die derde vraag is die beste invalshoek om 'n gesprek in 'n gemeente te begin. Die vraag het te make met ons roeping as kerk in die werklikheid van ons eie omgewing (konteks). Dit word gevorm uit God se droom vir die wêreld, waaraan ons ons in konkrete doelwitte verbind. Ten diepste gaan dit oor die vraag, wat God van ons as kerk verwag om te doen. Dit moet altyd gekoppel word aan 'n gereelde demografiese analise van die samelewing wat ons bedien (byvoorbeeld deur die Eenheid vir Godsdiens-Demografiese Navorsing – EGDN).

Die drie-voudige verlossingswerk van Christus as profeet, priester en koning dien as omvattende indeling van wat God ook van sy kerk verwag. As medewerkers en getuies roep God ons om ook profete, priesters en konings vir mekaar en ander te wees. Dit beteken dat Hy ons roep en stuur om sy drievoudige taak in die wêreld verder te voer:

* as **profete** mag ons die kennis van sy evangelie versprei oor die wêreld;

* as **priesters** mag ons sy genadige liefde deurgee aan almal in nood en

* as **konings** mag ons publieke getuienis aflê oor reg, versoening, vrede en billikheid (vgl Miga 6:6-8).

3.3 Wie is ons?

Die tweede vraag is gewoonlik moeiliker om te beantwoord. Dit het te make met ons waardes en ons selfverstaan. Ons glo dat die kerk sy oorsprong in God het en daarom aan Hom alleen behoort. Dit gee ons geborgenheid en sekerheid. Dit beteken ook dat ons gedrag en besluite moet wys dat ons aan God behoort. As beeldraers van God moet die wêreld dus iets van God in ons en ons optredes sien. 'n Stel gedeelde kernwaardes kan 'n sentrale deel vorm van die verbintenis van 'n gemeente, kerkraad of kommissie.

3.4 Hoe is ons veronderstel om die roeping uit te voer?

Die antwoorde op die vierde vraag is gewoonlik die mees sigbare van ons werk in die wêreld. Waar te veel kreatiwiteit in ons roepingsverstaan maklik tot verskraling van ons kerkwees kan lei, is dinamiese en kreatiewe inkleding van ons bediening noodsaaklik om die eise van ons onderskeie omgewings te kan beantwoord.

Ons glo dat die kerk deur die Heilige Gees gelei, bekragtig en vergesel word in die wyse waarop ons ons bediening uitvoer. Dit beteken dat ons in die eerste plek in gebedsafhanklikheid ons bediening moet struktureer en ons dissiplines moet uitvoer.

Die Gees gee aan die kerk 'n aantal unieke heilsgawes (Woord, sakramente, leierskap, lidmate met gawes, samekomste, roeping) met die oog op die uitvoering van ons taak. Die gawes is nie beperkend nie, maar bedoel om op dinamiese wyse die bediening van die kerk te bevorder. Alle lidmate deel in die gawes en alle lidmate moet gehelp word om verantwoordelik te

A2.6.3: EKKLESIOLOGIE : PRAKTIESE GEMEENTE-WEES VANDAG

dien tot eer van God en uitbreiding van sy koninkryk.

Die Gees skakel ons in by sy heilswerk in die wêreld as ons gehoorsaam leef binne vier unieke heils- of geloofsdissiplines:

- * **leitourgia (erediens),**
- * **kerugma (praktyke rondom die Woord),**
- * **koinonia (onderlinge sorg en steun),**
- * **diakonia (diens aan mekaar en ander).**

Daar is 'n breë konsensus dat ons met hierdie vier dissiplines of praktyke die volle reikwydte van ons Christelike dienswerk kan omskryf.

Die voorwaarde is dat ons dit wyd interpreteer en weet dat dit in verskillende vorme kan voorkom. Die meeste gemeentes in die Nuwe Testament het hierdie vier praktyke op die een of ander manier beoefen.

4. Prosesbenadering

Hierdie bedieningsmodel veronderstel dat gemeentes nie statiese institute is wat vir tyd en ewigheid dieselfde bly nie. Dit veronderstel ook dat die wêreld nie dieselfde bly nie en dat gemeentes se bedieninge moet verander om die evangelie effektief in nuwe omstandighede te kan bring.

Gemeentes word dus aangemoedig om hierdie praktiese model deurlopend te gebruik, ten minste in 'n jaarlikse siklus. Die volgende opmerkings kan as riglyn dien:

* **Visie:** Daar kan met 'n visie-naweek/dag begin word aan die hand van die praktiese model, wat opgevolg word deur gereëldede terugvoering deur die jaar. Voorbidding staan sentraal.

* **Storie:** Ons moet telkens dieper kyk na ons gemeentes se storie om die probleme en die geleenthede te kan identifiseer en daarop te reageer. So veel as moontlik lidmate moet daarby betrek word. 'n Storie-muur kan gebruik word. Ringsfasiliteerders kan hiermee behulpsaam wees.

* **God:** Ons moet altyd besig wees om uit te vind wat die Here van ons verwag in ons omgewing. Dit veronderstel om na God te luister en saam sy Woord te lees. Alle kleingroepe en eredienste moet op God en sy wil vir ons lewe fokus.

* **Omgewing:** Ons moet op die uitkyk wees vir plekke en persone waar God besig is om te werk (brandende bosse!). Dit veronderstel ook deurlopende navorsing van ons omgewing om knelpunte en geleenthede te identifiseer. Bedieninge wat spesifiek hieraan aandag gee, sal die proses glad laat verloop.

* **Beplan:** Ons moet planne uitwerk in lyn met die praktiese model hierbo, maar altyd gereed

wees om te verander indien die omgewing verander. Die planne moet met almal in die gemeente gedeel word om betrokkenheid te verseker.

* **Implementeer:** Ons moet ons planne implimenteer byvoorbeeld deur taakspanne en die prosesse gereëld evalueer om aan te pas by veranderinge. 'n Rigtinggewende koördinerende taakgroep kan die gemeente help om die proses te begelei en strategies te bestuur.

Kommunikasie: Die uitkomst van die proses moet op 'n verskeidenheid van kreatiewe maniere aan almal gekommunikeer word om die momentum te behou. Lidmate moet bemaagtig word om betrokke te raak.

5. AANBEVELINGS

5.1 Die sinode moedig gemeentes, kerkrade, kommissies sowel as ringe aan om hierdie praktiese model vir gemeentefunksionering in 'n prosesbenadering te gebruik.

5.2 Die sinode moedig ringe aan om genoeg tyd in te ruim vir gemeentes om hulle stories op 'n jaarlikse basis te deel met die oog op bemoediging en ondersteuning.

5.3 Die sinode moedig ringe aan om deurlopend aan die Deskundige Lid vir Gemeentebediening verslag te doen oor gemeentestories uit hulle gebied wat as voorbeelde vir die res van die sinode kan dien. Dit kan ook gebruik word as basis vir verdere navorsing om gemeentes en ringe te help om nog meer effektief te funksioneer.

A2.6.3.1: BUITELYNE VAN 'N GEREFORMEERDE GEMEENTELIKE EKKLESIOLOGIE

A2.6.3.1 BUITELYNE VAN 'N GEREFORMEERDE GEMEENTELIKE EKKLESIOLOGIE

1. OPDRAG EN REDES VIR DIE VERSLAG

In die Algemene Kommissie vir Gemeentebediening (AKG) is daar die afgelope klompie jare meer kere gepraat oor die behoefte aan duideliker riglyne wat betref 'n Gereformeerde gemeentelike ekklesiologie. In 'n tyd waarin al meer gemeentes groot skuiwe in hul strukture en bedienings maak, het die vraag na duideliker kontoere en riglyne al dringender geword. Die vraag was deurentyd: aan watter aspekte van die gemeentelike bediening en strukture kan daar met meer vrymoedigheid verander word en waarmee moet ons versigtig wees?

Hierdie verslag is 'n poging om 'n verantwoordelike gesprek oor dié saak te inisieer. Ons weet dat 'n mens binne die bestek van so 'n verslag onmoontlik aan alle vrae aandag kan gee. Ons dink ook nie dat daar oor alle kwessies net een regte antwoord is nie. Ons was van oordeel dat ons die gesprek die beste gaan dien as ons:

- * 'n klompie wesenlike bybels-teologiese uitgangspunte vir 'n gemeentelike ekklesiologie stel (wat waarskynlik op meer as een manier gekonkretiseer kan word), en
- * daarvanuit sekere aanbevelings maak oor die toekomstige bediening en gemeentelike inrigting in die NG Kerk.

Ons is bewus daarvan dat die situasie van “eksperimentering” en van groeiende verskille tussen gemeentes vir baie mense ontstellend en selfs onbegryplik is. Sonder om dit goed te praat, oordeel ons dat daar sekere faktore is (sommige buite ons beheer) wat aanleiding gegee het tot hierdie situasie van kerklike onsekerheid. 'n Goeie begrip van die faktore kan ons help om die situasie beter te verstaan en om beter besluite te neem oor hoe ons dit moet hanteer.

Die volgende faktore het sekerlik 'n rol gespeel:

Die politieke en sosiale oorgangsproses in die land het die Kerk en sy gemeentes op meer vlakke in 'n totaal nuwe situasie geplaas. Die Kerk het nie alleen van sy mag en aansien verloor nie, maar word tans uitgedaag om sy hele rol en taak in die nuwe situasie te herdefinieer.

Daar is internasionale tydsgees-tendense (mense praat van modernisme en postmodernisme) wat

kerke wêreldwyd affekteer en byvoorbeeld in Europa tot 'n grootskaalse kerkverval gelei het. Veral na 1990 voel ons al meer van dié invloede, ook in Suid-Afrika:

- * 'n sterk afname aan algemene godsdienstigheid (veral georganiseerde godsdienste)
- * 'n sterk weerstand teen groot, formele organisasies
- * 'n terughoudendheid ten opsigte van lang verbintenisse, selfs teen verbintenisse van enige aard
- * 'n huiwering ten opsigte van finale antwoorde en waarhede, en
- * 'n groeiende waardering vir diversiteit en pluraliteit.

Dit is nie moeilik om te sien dat hierdie faktore mettertyd tot ingrypende veranderinge in mense se godsdienstige en kerklike betrokkenheid kan lei nie.

Hierdie faktore (en waarskynlik ook nog ander) veroorsaak dat kerke meer as ooit sukkel om hul jeug vir die kerk te behou. Intergenerasie-verskille in benadering, styl, musieksmaak, ensovoorts, het baie gemeentes genoop om groot aanpassings in hul bedienings en styl te maak – in 'n poging om hul jeug te akkommodeer.

2. WAT ONS GLO VAN DIE KERK: 20 STELLINGS

Ons uitgangspunt by die formulering van die onderstaande stellings was nie om alles te sê wat oor die Kerk gesê kan word nie. Die bedoeling was om belangrike teologiese en praktiese-teologiese uitgangspunte vir ons nadenke oor die kerk en gemeentes te formuleer.

Daar is besluit om dié stellings in drie groepe te verdeel:

(a) insigte wat ons deel met die ekumeniese kerk. [Dit gaan hier oor insigte wat in die eerste paar eeue van die kerk se bestaan reeds redelik duidelik uitgekristalliseer het en waaroor daar in die Christelike Kerk in die breë 'n redelike mate van konsensus bestaan.]

(b) insigte wat uit die tyd van die Reformasie kom. [In die tyd van die Reformasie is 'n paar baie belangrike insigte oor die kerk baie helder

A2.6.3.1: BUITELYNE VAN 'N GEREFORMEERDE GEMEENTELIKE EKKLESIOLOGIE

geformuleer. Dit lê in lyn met die insigte by a), maar is 'n uitbreiding en presieser formulering daarvan.]

(c) resente insigte. [Dit word redelik algemeen aanvaar dat die 20ste eeu baie belangrik was betreffende insigte oor die Kerk. In die derde afdeling word die mees wesenlike van die nuwere insigte aangedui.]

Dit is belangrik om te verduidelik dat 'n keuse vir 'n historiese lyn as basis vir die stellings nie teenoor 'n keuse vir 'n bybelse fundering van die ekklesiologie staan nie. Van al die stellings wat ons hier maak, is ons oortuiging dat dit pogings was juis om die Bybelse getuienis oor die Kerk helder te formuleer vir die situasie waarin gemeentes geroep was om hul getuienis te lewer. Dit sou nie moeilik wees om by elkeen van die stellings 'n redelik uitvoerige Bybelse fundering te gee nie.

A. INSIGTE WAT ONS DEEL MET DIE EKUMENIESE KERK

2.1 Ons glo dat die kerk sy historiese oorsprong vind in die Persoon en werk van Jesus Christus.

Die kerk is 'n gemeenskap wat rondom Hom gevorm is – aangeraak deur sy verlossingswerk, aangegryp deur sy drome van 'n nuwe wêreld, en geroep tot 'n lewe van gehoorsame navolging van Hom.

Op 'n praktiese vlak beteken dit dat Christus, en Hy alleen, in die sentrum van die kerk staan en dat, in alles wat ons doen, ons voortdurend soek na sy wil, luister na sy woord en daarna streef om Hom in alles te verheerlik. Dit beteken ook dat die moederverhaal, waaruit die kerk leef, die verhaal van die Bybel en in besonder die verhaal van Christus is. Elke geslag van gelowiges het die verantwoordelikheid om die verhale nuut te lees en vir hulself die vraag te vra hoe hulle in hul geslag getrou aan die Jesus Christus van die Skrifte kan leef.

2.2 Deur Christus is die kerk verbind aan die Drie-enige God van die Bybel – Vader, Seun en Gees.

Ons glo dat die kerk aan die Drie-enige God alleen behoort en in verbondenheid met Hom bestaan. Die kerk is die volk van God, die liggaam van Christus en die tempel van die Gees. Alles wat ons is en doen – ons identiteit, ons missie en ons bediening – word deur hierdie verhouding bepaal.

Dat alles wat die kerk is en doen gedefinieer (behoort te) word deur sy verhouding met die lewende God, is die eerste en mees basiese beginsel van kerk-wees. En die God van wie ons hier praat is die Drie-enige God wat ons in die Ou en Nuwe Testament leer ken as Vader, Seun en Gees. 'n Veelheid van metafore en ander uitdrukkings in die Skrif beskryf hierdie verhouding in sy veelkantigheid. Die drie uitdrukkings waarna spesifiek in die stelling hierbo verwys word, word dikwels saam gebruik as 'n aanduiding van die kerk se noue verbintenis aan die Drie-eenheid.

2.3 Ons glo saam met die ekumeniese kerk dat hierdie kerk “tot die einde daar sal wees”.... ”omdat dit deur God bewaar word teen die woede van die wêreld”.

Hoewel ons op vele vlakke anders as Rome oor die kerk praat en makliker die foute en feilbaarheid van die kerk en sy ampte erken, verskil ons nie van hulle oor hoe ons dink oor die noodsaaklikheid van die kerk en die uiteindelijke bewaring van die kerk nie. Hoewel spesifieke historiese kerke kan wegbeweeg van die wil van God en so onder die Here se oordeel kom, wéét ons dat daar altyd 'n Kerk van Christus sal wees om die Evangelie verder te dra.

2.4 Omdat God self die kerk gekies, geroep en gevorm het en Homself ewig aan die kerk verbind het, staan almal wat in die Drie-enige God glo, onder die verpligting om hulle by sy liggaam te voeg.

Ons verstaan wat Cypreanus bedoel het toe hy gesê het dat daar geen saligheid buite die kerk is nie. Die kerk is ons moeder wat ons in die lewe bring en waarsonder ons nie kan leef nie

2.5 Ons glo dat die kerk geken word aan vier eienskappe naamlik eenheid, heiligheid, katolesiteit en apostolisiteit.

Hoewel hierdie eienskappe nooit op aarde volkome in 'n kerk gestalte sal kry nie, behoort 'n drif vir hierdie sake ten minste by ons aanwesig te wees.

Dit is 'n uiters belangrike winspunt dat feitlik alle kerke wêreldwyd die ekumeniese geloofsbelydenisse (Nicea en die Apostolicum) onderskryf waarin ons hierdie vier eienskappe van die kerk aantref. Hoewel daar meningsverskil mag wees oor die presiese interpretasie van die vier eienskappe, is dit 'n uiters belangrike gesprekspunt tussen die kerke dat ons almal saam hierdie siening op die kerk deel.

A2.6.3.1: BUITELYNE VAN 'N GEREFORMEERDE GEMEENTELIKE EKKLESIOLOGIE

B. INSIGTE VAN DIE REFORMASIE

Die Reformasie was in sy wese 'n kerkhervormingsbeweging en, in dié tyd is daar opnuut grondig oor die kerk besin. Ons het 'n hele klompie fundamentele insigte oor die kerk en die bediening van die evangelie uit dié tydperk geërf.

2.6 Ons mag nooit die kerk so vereenselwig met God en die heil dat die kerk 'n heilsinstituut word wat bo menslike kritiek verhef is nie.

Die Reformatore het deurentyd beklemtoon dat die kerk 'n menslike kant het wat daartoe lei dat dit 'n feilbare instituut is wat foute kan maak en wat nie bo sonde verhef is nie.

Hierdie insig, naamlik dat ons nooit 'n historiese instituut (soos 'n bestaande kerk of gemeente) bo kritiek mag verhef nie, het mettertyd bekend geword as die Protestantse beginsel. Ongehoorsaamheid, sonde en kerkverval is realiteite wat in kerke kán plaasvind.

2.7 Ons moet van die kerk nie iets belangriker maak as wat dit is nie.

Die kerk is nie self deel van die heil nie, maar 'n instrument en vertoonvenster (teken) van die heil (Calvyn). Wat veel belangriker is, is God self en sy Evangelie, die koms van sy Koninkryk in hierdie wêreld en die heilswerk van die Gees in die lewe van mense. Die doel van die kerk is om God en sy werk te dien.

Dit is waarom Protestante verstaan wat 'n mens bedoel as jy praat van die "relatiewe onbelangrikheid van die kerk". Die kerk staan nooit voorop in ons kerklike lewe nie; dit gaan vir ons primêr oor die Drie-enige God en oor sy koninkryk. Dit beteken ook dat as 'n mens soek na kerkvernuwing of kerkherstel, ons nie in die eerste plek met mense oor die kerk moet praat nie, maar oor God en oor sy Koninkryk. Die kerk word vernuwe wanneer mense 'n nuwe visie op God en die Evangelie kry.

2.8 Die kerk word vergader rondom die waarheid van die Evangelie (ook genoem die belydenis of die apostoliese geloof).

Ons vind hierdie Evangelie alleen in die Skrif; dit word in ons harte bevestig deur die Heilige Gees en word so 'n persoonlike geloofsoortuiging wat 'n diepe sekerheid meebring. Daarom glo ons dat die kerk se eerste taak nie is om mense emosionele ervarings te laat beleef nie, maar om

hulle te help om die waarheid van die Evangelie van Jesus Christus te ontdek en te glo.

Hoewel daar in Gereformeerde Kerke groot ruimte behoort te wees vir ervaring en emosie, is dit so dat die waarheid van die Evangelie die fondament van ons geloof in die Drie-enige God is. Ervaring en emosie raak gevaarlik as ons ons geloof daarop begin grond.

2.9 Die Reformatore het daarom so 'n sentrale rol aan die Woord van die Here toegeken en beklemtoon dat 'n baie groot deel van ons werk in die kerk te doen het met die lees, die verkondiging, die uitleg en die toepassing van die Woord van God in ons lewens.

Hulle het geglo dat die Gees van die Here die kerk skep, opbou, heilig, en stuur deur die werking van die Woord.

2.10 Hulle het geglo dat hierdie verkondiging van die Woord veral op drie maniere plaasvind naamlik deur die prediking, die bediening van die sakramente (Nagmaal en Doop) en die onderlinge troos en vermaning (tug).

2.11 Die bediening van die Woord deur die drie heilsmiddele of merktekens is 'n menslike proses waardeur die Gees werk.

Die menslike kant van die proses plaas die onus op ons om dit so goed en getrou as moontlik te doen. Die werk van die Gees maak nie ons menslike insette in die kerk onbelangrik nie. Ons het 'n verantwoordelikheid om ons dienswerk so verstandig, wys, gehoorsaam en getrou as moontlik te doen.

Daar is 'n groeiende besef dat mense dikwels die Reformatore se klem op die menslike kant van goeie kommunikasie onderskat het. Reformatore het nie net aandag gegee aan die waarheid nie, maar ook heelwat tyd spandeer aan die vraag hoe ons die waarheid ten beste aan mense kan kommunikeer.

2.12 Die Reformasie het ook 'n verbreding van die bediening en ampte meegebring.

Benewens die voltydse ampte van predikant en hoogleraar is daar ook, op grond van die Nuwe-Testamentiese getuienis, ruimte gemaak vir die ampte van ouderling en diaken. Hoewel daar ruimte behoort te wees vir leierskap, word verder ook aanvaar dat daar nie 'n vaste hiërargie aan die ampte gekoppel kan word nie. Daarbenewens is beklemtoon dat elke gelowige

A2.6.3.1: BUITELYNE VAN 'N GEREFORMEERDE GEMEENTELIKE EKKLESIOLOGIE

'n lewensroeping (vocatio) van die Here ontvang (algemene priesterskap van alle gelowiges) het.

2.13 Die Reformasie was baie bewus van veranderende tye of situasies – wat kerke met nuwe uitdagings kan konfronteer en wat nuwe antwoorde van hom vra.

Daarom het Gereformeerdes altyd ruimte gelaat vir nuwe Belydenisskrifte: die kerk kan in nuwe situasies gevra word om sy geloof in die Evangelie op nuwe maniere te bely. Dit beteken ook dat daar 'n prinsipiële openheid is vir nuwe bedieningsvorme of -strukture waarin die Evangelie gegiet kan word. In hierdie nuwe situasies, glo ons, word ons in ons nadenke gelei deur die waarheid van die Woord en deur die Skepper Gees (Creator Spiritus). Hierdie gereedheid vir nuwe situasies het uitdrukking gevind in die slagspreuk van die Reformasie: Ecclesia semper reformanda ('n kerk wat altyd gereed is om te reformeer).

2.14 Daar is redelike eenstemmigheid onder kenners dat die Reformatore die sosiale prosesse en die kommunikasiemiddele van hul tyd goed verstaan en goed gebruik het.

Vertroue op die Evangelie en die Gees van die Here ontnem ons nie van die verantwoordelikheid om alles in ons vermoë te doen om die Evangelie so goed en duidelik as moontlik aan soveel mense en situasies as moontlik te verkondig nie.

C. MEER RESENTE INSIGTE

Die 20ste eeu is deur vele teoloë en kerkleiers bestempel as “die eeu van die kerk”. Om 'n verskeidenheid van redes was die kerk dikwels in die fokus van nadenke en studie, en dit het gelei tot die formulering van 'n paar baie helder insigte oor die kerk en die lewe van die kerk.

2.15 Daar is in die 20ste eeu helderder as ooit tevore besef dat die kerk nie maar vir sigself mag leef nie, maar dat ons gestuur is om ander te dien en te help.

Die kerk staan ten volle in die diens van God se missie (ook genoem die missio Dei) in hierdie wêreld. Daarom is elke gemeente 'n missionêre gemeente.

2.16 Daar is 'n groeiende konsensus – selfs oor staande konfessionele grense heen – dat die kerk 'n drievoudige taak (of missie) het, naamlik

* om die kennis van die Evangelie aan alle mense te verkondig (sending en evangelisasie), om na alle mense in * nood uit te reik met die genadige liefde van Christus, en
* om getuïenis te lewer en op te staan vir reg, versoening en vrede – in die kerk, maar ook op die publieke terrein.

2.17 Die Reformasie se verbreding van die amp sal nog 'n ronde verder gevoer moet word: alle gelowiges het gawes ontvang met die oog op dienswerk in, en buite, die gemeente.

Die werklike bediening van die kerk is nie die bediening van die ampte aan die lidmate nie (dit is toerusting met die oog op dienswerk), maar die bediening van die (“gewone”) gelowiges aan, en in, die wêreld. Hoewel die Reformatore dit gesien het en in beginsel erken het, sal ons veel meer as hulle hierdie dienswerk van gelowiges in die sentrum van ons kerklike lewe moet plaas.

2.18 In die 20ste eeu is die belangrikheid van die eenheid van die kerk opnuut weer besef.

Dit was juis die herontdekking van die sendingtaak van die kerk, en die besef dat die verseurdheid van die kerk ons getuïenis ongelooftwaardig maak, wat daartoe gelei het dat met nuwe erns gesoek is na die eenheid van die kerk. Die eenheid van die kerk het te doen met sy wese omdat dit die identiteit van die kerk naamlik sy verhouding met die Drie-enige God raak.

2.19 Aan die einde van die 20ste eeu word opnuut besef dat ons nie die lokale en ekumeniese gestaltes van die kerk teen mekaar moet afspeel, of die kerk tot die een of ander gestalte moet probeer reduseer nie.

Die kerk het ten minste vier gestaltes wat al vier onmisbaar is vir die getuïenis wat oor die wyer front van die lewe gelewer moet word, naamlik die ekumeniese kerk, die streekskerk (of denominasie), die plaaslike gemeente, en die (informele) getuïenis van individuele gelowiges of groepe gelowiges. Ons kan sê dat al vier hierdie gestaltes van kerkwees onontbeerlik is vir die lewe van die kerk.

2.20 Ons getuïenis oor die andersheid van die Kerk sal spesiale gestalte moet kry daarin dat ons liefde groter, sensitiewer, diensvaardiger, geduldiger, genadiger en sterker sal wees as die gewone liefde van mense.

As ons aan ons Heer getrou wil wees, sal ons moet leer om mense lief te hê soos Hy hulle

A2.6.3.1: BUITELYNE VAN 'N GEREFORMEERDE GEMEENTELIKE EKKLESIOLOGIE

liefgehad het. Ons sal meer krities moet raak oor die gebruik van mag in die kerk. Die krag van die Evangelie het alles te doen met die krag van onvoorwaardelike, selfopofferende liefde. Daar word aanvaar dat die manier waarop 'n kerk onder andere met spesifieke groepe soos kinders, vroue, "vreemdelinge", armes en vyande werk, hulle dieper begrip van die unieke liefde van Christus op 'n baie duidelike manier weerspieël.

3. KONKRETISERING: 20 RIGTINGGEWENDE RIGLYNE OOR DIE TOEKOMS VAN DIE BEDIENING IN DIE NG KERK EN SY GEMEENTES

Vanuit die stellings gee ons hieronder 'n klompie konkrete riglyne vir die NG Kerk en in sy gemeentes. Die riglyne, kan saam met die stellings, by verskillende forums in die breër kerk en in die gemeentes vir bespreking en oorweging voorgelê word.

3.1 Identiteit: ons behoort aan God alleen

Dit is belangrik dat die NG Kerk op allerlei maniere sal moet bevestig – na buite, maar veral ook na binne – dat ons ernstig is oor ons identiteit as 'n kerk wat aan die Drie-enige God alleen behoort. Dit gaan onder andere van ons vra dat ons duidelike besluite neem oor 'n prinsipiële openheid ten opsigte van taal, kultuur en sosiale groeperinge, en dat ons ons diepe verbintenis aan die eenheid van die kerk in die praktyk sal waarmaak. Rondom die Christelike identiteit van kerke geld die reël dat kerke se standpunte ten opsigte van die eenheid van die kerk, een van die heel beste barometers van hul uniek Christelike identiteit is.

3.2 Die kern van die saak: om ons roeping nou en hier te verstaan

Die kerk bestaan nie ter wille van homself nie, maar ter wille van God en die koms van koninkryk in hierdie wêreld. Die vraag na die identiteit van die kerk kan nooit losgemaak word van die vraag na die kerk se taak of missie nie naamlik as ons die Here werklik liefhet, sal ons ook doen wat Hy van ons vra. En Hy vra van ons om vir mense in alle soort nood om te gee – soos Hy vir hulle omgee. Daarom het die NG Kerk nie 'n ander keuse as om daadwerklik by die groot kwessies van die land soos armoede, vigs, versoening, geregtigheid, morele heropbou, opvoeding (onderwys) en veiligheid, betrokke te raak nie.

3.3 Oor die belangrikheid van gemeentes

3.3.1 In 'n tyd waarin mense soms twyfel oor die verskil wat gemeentes kan maak as draers van die evangelie, wil ons ons oortuigings dat gemeentes die basis van die kerk is, bevestig. Gemeentes is nie net die ruimte waarin ons persoonlike geloof gevoed en versterk word nie, dit is ook die grondslag waarop alle aktiwiteite van die breër kerk en ekumene steun.

3.3.2 'n Dieptestudie oor hoe gemeentes in die tyd van die Nuwe Testament en in die geskiedenis van die kerk gefunksioneer het – waarin spesifiek gekyk word na hoe sake soos die identiteit, taak, bediening, strukture, leierskap, grense, grootte, funksionering, ens hanteer is – sou ons kon help om nuwe energie en planne vir ons werk in gemeentes te kry.

3.4 'n Gemeenskap van hoop

Omdat ons geloof gegrond is in die Opstanding van Christus, is die kerk in sy diepste wese 'n gemeenskap van hoop. Om hierdie hoop lewend te hou, om dit daagliks nuut te sien en nuut te verkondig – dit terwyl ons self daaruit leef – is die basis van alle ander werk wat ons in die Naam van Christus probeer doen. As ons die hoop verloor het, bly daar min van ons boodskap oor.

3.5 Konfessionele identiteit: 'n gereformeerde kerk met meerdere spiritualiteitstyle

Ons sal ook duidelik rigting moet gee ten opsigte van ons konfessionele identiteit. Ons sal moet bevestig dat ons 'n gereformeerde kerk is en wil wees. Ons erken ook met dankbaarheid dat die gereformeerde tradisie 'n breedheid in hom het wat meerdere modaliteite binne een kerk moontlik maak. Hoewel dit herkenbaar is aan sekere trekke, het gereformeerdeheid nog nooit oral presies dieselfde gelyk nie.

3.6 Eredienste waarin God ontmoet word

Ons glo dat die erediens die hart van die gemeentelike lewe vorm. Sonder eredienste waar lidmate ervaar dat hulle in die teenwoordigheid van God kom, deur Hom ontmoet word en sy genadige, helende, bevrydende Woord hoor, kan 'n gemeente nouliks gehoorsaam leef. Ons sal onself eerlik moet afvra of ons eredienste sulke plekke is en alles in ons vermoë doen om dit sulke plekke van ontmoeting te maak.

3.7 Prediking waarin die Woord van God gehoor word

In 'n kerk van gereformeerde belydenis, speel die prediking altyd 'n belangrike rol. Terwyl die

A2.6.3.1: BUITELYNE VAN 'N GEREFORMEERDE GEMEENTELIKE EKKLESIOLOGIE

eredienste liturgies verryk moet word, mag dit nie ten koste van die prediking wees nie. In 'n nuwe era waarin mense anders dink en anders kommunikeer as 'n dekade of twee gelede sal ons onself opnuut moet afvra hoe ons die Woord van God met al sy seënende, helende en vernuwende krag, aan vandag se lidmate getrou kan verkondig.

3.8 'n Persoonlike verhouding met God

Die soort evangeliese gereformerdheid waarmee deur die jare in die NG Kerk gewerk is, het nog altyd die belangrikheid van 'n persoonlike verhouding met die Lewende Christus beklemtoon. Ons mag hierdie klem nie verloor nie – dit is 'n wesenlike deel van ons evangeliese geloof. In 'n tyd waarin individualisme hoogty vier, sal ons moet toesien dat mense se persoonlike geloof voortdurend gebalanseer, versterk en selfs gekorrigeer word deur ons gemeenskaplike geloof in Christus.

3.9 Ruimte vir gesonde verskeidenheid

Ons sal die realiteit van 'n groeiende verskeidenheid in styl en bediening in die kerk – tussen gemeentes en in gemeentes – moet hanteer. Ons oordeel dat dit nie as 'n probleem gesien hoef te word nie, mits ons kan afsprek dat 'n breër verstaan van die Gereformeerde tradisie die parameters daarvoor bied. Ons meen dat dit goed kan wees as daar binne hierdie parameters styl en bedieningsverskille tussen gemeentes kan wees omdat dit ook iets van die verskeidenheid in ons gemeenskap reflekteer.

3.10 Meer maak van onderrig

'n Belangrike voorwaarde vir die ontwikkeling van 'n gesonder pluraliteit in die kerk is dat ons lidmate 'n beter en dieper insig in die waarhede van die Skrif en die evangelie sal hê. Gereformeerde kerke het groot moeilikheid as die Bybel verwaarloos word en die regte leer van die evangelie nie meer voldoende aandag kry nie. Daar sal dringend aan die rol van onderrig in die kerk aandag gegee moet word.

3.11 Ruimte maak vir die gawes en bediening van lidmate

Ons sal moet ruimte maak vir 'n sterker bediening van lidmate en vir groter inspraak van lidmate in die leierskap van die gemeente en van die kerk in die breë. Een van die duidelikste lesse van die twintigste eeu is dat kerke wat hierdie skuif kon maak, sterk en doelgerig groei.

3.12 Vroue het 'n wesenlike rol in die kerk

Daar moet 'n doelbewuste poging aangewend word om vroue sterker in die leierskap van die kerk te betrek. Vroue het deur die eeu 'n geweldige rol gespeel in die bediening van die kerk, maar was tot 'n hoë mate uitgesluit van die leierskap. Ons is van oordeel dat 'n sterker teenwoordigheid van vroue in die leierskap van die kerk (op alle vlakke), 'n positiewe effek na vele kante kan hê.

3.13 Evangelisasie en nuwe gemeente-ontwikkeling

Die NG Kerk sal meer kreatief moet dink en meer moeite moet doen in verband met evangelisasie en nuwe gemeente-ontwikkeling. Om 'n verskeidenheid van redes is daar die afgelope twintig jaar op hierdie vlak weinig gedoen. Ons meen dat dit nie 'n goeie teken is nie. Die reël hier is dat ons erns om die evangelie te deel met mense wat dit nie glo nie, ook iets weerspieël van ons eie geloof in die evangelie self.

3.14 Openheid vir nuwe bedieningsvorme

Dit is baie belangrik dat daar 'n openheid sal wees in die soeke na 'n eietydse vorm en styl vir ons Christelike en Gereformeerde geloof. Die steeds veranderende situasie in die wêreld en in ons land, maak dit noodsaaklik en ons gereformeerde tradisie laat bewustelik ruimte daarvoor. Ons glo dat die Skeppergees in nuwe situasies en met nuwe uitdagings ons kan help om nuwe planne te maak en self 'n nuwe vorm of beslag aan die planne te gee. Hierdie bereidheid om na nuwe kultuurvorme te kyk, is veral noodsaaklik as ons ons kinders wil behou en ook die NG Kerk toeganklik wil maak vir mense van ander kultuur-, bevolkings- en sosiale groepe.

3.15 Herbedink ons publieke getuienis in 'n nuwe situasie

Ons sal daarna moet soek om op 'n nuwe manier werk te maak van ons publieke getuienis – aan die staat, maar ook aan alle ander publieke sektore. Ons sal dit krities, maar ook konstruktief moet probeer doen. Die kerk sal ook sy eie publieke funksie moet herwaardeer en opnuut opneem. Ons glo dat die kerk 'n wesenlike rol te speel het in verband met 'n hele paar van die groot kwessies wat die toekoms van ons land bedreig. Terwyl nie alle aspekte van hierdie publieke rol reeds vir ons duidelik is nie, weet ons een ding redelik seker - ons sal dit saam met ander kerke moet doen as ons 'n betekenisvolle verskil aan die situasie wil maak.

3.16 Groter sensitiwiteit vir ons lidmate en hul leefwêreld

A2.6.3.1: BUITELYNE VAN 'N GEREFORMEERDE GEMEENTELIKE EKKLESIOLOGIE

Ons sal moet leer om nader aan ons lidmate kerk te wees. Dit beteken dat die leierskap van die kerk meer tyd sal moet neem om te luister na die lidmate en 'n groter sensitiviteit vir die werklikhede van hulle lewens sal moet hê.

3.17 Ontwikkeling van leierskap

Dit is duidelik dat leierskap (op verskillende vlakke: breër kerk, gemeentepredikante en ander gemeentelidmate) 'n baie belangrike rol speel in die gesonde funksionering van die kerk en van gemeentes. Terwyl ons veel moet maak van algemene leierskapsontwikkeling en toerusting in die kerk, sal ons ook duidelikheid moet kry oor die unieke identiteit en rol van Bybelse leierskap.

3.18 Koinonia: warmte, wedersydse versorging en aansporing

Ons sal meer moeite as in die verlede moet doen om die vlak van koinonia in gemeentes te lig – deur sterk gesinsbande, kleingroepe, vriendskappe en deur baie aandag aan verhoudings te gee. Bybelse gegewens en empiriese navorsing bevestig dat die versorgende funksie van die kerk 'n baie belangrike rol speel in die behoud van lidmate en in hul motivering vir dienswerk aan ander.

3.19 Aanpasbare strukture

Ons sal in die proses van vernuwing ook die strukture en vorme van ons gemeentelike lewe krities moet bekyk. Strukture het nie 'n lewe van hul eie nie, maar moet die bedienings en taak van die gemeente dien. Ons meen egter dat vernuwing nie daar begin nie. Kerkvernuwing begin by bedieningsvernuwing en nie by nuwe struktuurplanne nie. Strukture word aangepas en verander as hulle nie meer die bediening van die gemeente dien nie.

3.20 Herstel van ekumeniese bande en verhoudings

Dit is goed dat die NG Kerk besig is om aandag aan die herstel van ekumeniese betrekkings en samewerking met ander kerke te gee. Ekumene raak die wese van ons kerk-wees en beïnvloed die geloofwaardigheid van ons totale getuigenis.

4. AANBEVELINGS

4.1 Die sinode vra gemeentes om die studiestuk te gebruik as 'n basis vir verantwoordelike besinning oor vernuwing in die kerk.

A2.6.4 PUBLIEKE TEOLOGIE : DIE NG KERK EN SY OPENBARE ROL

1. Vanaf die middel van die vierde eeu toe die Christelike kerk amptelik staatskerk in die Romeinse Ryk geword het, tot en met die sestende eeu na die Reformasie, het die kerk as instelling 'n vanselfsprekende openbare gesag gehad en 'n uiters belangrike rol in die openbare lewe van politiek, regspleging, onderwys en ekonomie gespeel.

2. In die Westerse samelewing het hierdie situasie allengs verander weens 'n kombinasie van faktore wat dikwels as die opkoms van die modernisme beskryf word. Die modernisme was gekenmerk deur onder andere die volgende strominge:

*'n skerp historiese bewussyn wat die vanselfsprekendheid van tradisies bevraagteken het en klem geplaas het op die bybel as bloot menslike boek

*'n rasionalistiese instelling teenoor die waarheid wat die samehang tussen rede en geloof versteur en die mense se eie denke tot enigste rigshoer verhef het

*'n individualisme wat met die "verligte mens" saamhang en die tradisionele kommunale samelewingsvorme laat verswak het .

Hiermee is die kerk in haar tradisionele gestalte uit die sentrum van die samelewing verplaas: die kerk se plek is eers ingeneem deur die raadhuys (politiek) en later die markplein (ekonomie). Godsdienst is al hoe meer gesien as 'n saak van persoonlike keuse en private beoefening en die kerk het al hoe meer haar gesag oor sake van openbare belang verloor.

3. In Suid-Afrika het die Christelike kerke – hoewel nooit amptelik staatskerk nie – 'n baie belangrike rol in die openbare lewe gespeel sedert 1652. Alhoewel die NG Kerk vir meer as 160 jaar die enigste kerk met openbare eredienste aan die Kaap was, het SA 'n groot ekumeniese veelheid van kerke oor die jare gehuisves. In die strydjare vanaf 1960 het niemand getwyfel dat die stryd om die kerk inderdaad die stryd om ons land se siel en gees was nie. Daar is sonder meer aanvaar dat die kerk saakmaak en van openbare belang is.

4. Met die aanvaarding van 'n sekulêre liberale grondwet teen 1994 het SA die gees van modernisme omhels. Dit het die goeie vrug van die modernisme gebring: individuele vryhede gewaarborg in 'n regstaat (persvryheid, vryheid

van beweging en assosiasie, godsdienstvryheid en vele meer) en ons laat deel in die gepaardgaande politieke stabiliteit. Hiermee saam het die wrange vrugte ook gekom: individualisme wat bloot op selfbelang ingestel is; keusevryhede wat sonder verantwoordelikheid beoefen word; skerper skeiding tussen kerk en staat met die verskuiwing van die kerk na die rand van die samelewing. Dis veral Afrikaanssprekendes wat binne enkele jare die tipiese trekke van moderniteit begin vertoon: verlies aan tradisie, bevraagtekening van kerklike gesag, verskuiwing van godsdienst na 'n meer private sfeer.

Hierdie ontwikkelings skep natuurlik vir die kerk in 'n moderne samelewing groot uitdagings en geleenthede. Daar moet nie bloot terugverlang word na 'n romantiese pre-moderne tyd en groot gesag nie. Ons sal nuut oor kerkwees en ons openbare rol moet dink.

5. Gelukkig hoef ons nie na "nuwe" trekke van die kerk te gaan soek nie. Die kerk se openbare karakter hang nou met haar belydenistrekke saam:

5.1 In die **eenheid** van die kerk onderling en oor ekumeniese grense staan die openbare liefde van God vir die wereld in Jesus Christus op die spel.

Waar eenheid ontbreek, kan die wereld nie glo nie; waar eenheid gesoek en gestig word, openbaar die kerk in haar bestaanswyse die liefde van Christus.

5.2 In die **heiligheid** van die kerk word gehoorsaamheid aan die wet van God en navolging van Jesus 'n openbare getuigenis van God se ryk wat aan kom is in die wêreld.

Waar ons ongehoorsaam en onheilig lewe, verduister ons die evangelie en is ons soos nikswerd sout; waar ons as kerk en as gewone lidmate in ons alledaagse werk getrou is aan die Here, word die kerk 'n stad wat op 'n berg lê.

5.3 In die **algemeenheid** van die kerk word 'n teken van God se heerskappy oor die hele wêreld opgerig.

Waar die kerk weens eie redes geestelik agteruitgaan, verdring word, of haar deure sluit, rig ons kontratekens van die Godsryk op; waar die kerk nuut geplant en uitgebrei word, bevestig ons die Here se Koningskap.

A2.6.4: PUBLIEKE TEOLOGIE: DIE NG KERK EN SY OPENBARE ROL

5.4 In die **Christelikheid** van die kerk word die barmhartigheid van God aan die wêreld duidelik.

Waar die kerk net in haarself gekeer aan oorlewing dink, gaan die visie van kerk-vir-ander verlore; waar die kerk op talle maniere prakties betrokke is by die nood van haar eie mense en haar omgewing, glo mense dat ons God waarlik lief het.

6. Die implikasies hiervan vir die NG Kerk in die Oos-Kaap is as volg:

6.1 Ons moet eenheid in ons eie midde, in ons kerkfamilie, en oor kerkgrense heen najaag as 'n saak van dringende openbare belang.

6.1.1 Die NG Kerk se openbare rol sal net saam met ander gelowiges herwin kan word. Dit is waarom ons deelname aan ekumeniese geleenthede so belangrik is en ons aktief sal moet uitreik na ander kerke in georganiseerde of informele verbande, vanaf plaaslik tot internasionaal.

6.2 Ons moet in ons hele lewenswandel gehoorsaam aan Jesus wees, sodat mense wat na ons kyk waar ons ookal gaan, ons Vader in die hemel kan verheerlik.

6.2.1 Die NG Kerk het die teologiese potensiaal en mensmateriaal om 'n verskil aan openbare debatte op 'n verskeidenheid van lewensterreine te maak. Dit hang saam met byvoorbeeld "lobbying" in verband met wetgewing of beleid, en die bou van verhoudings met leiers in die verskillende lewensverbande (reg, politiek, ekonomie, media ens). Ons sal al hoe meer ons lidmate met kundigheid moet betrek om ons spesifiek-Christelike bydrae tot sake van openbare belang te versterk.

6.2.2 Die NG Kerk het verder 'n besondere verantwoordelikheid teenoor sy lidmate wat in 'n moderne en post-moderne sfeer lewe. Dit het ons onder andere rondom debatte met die sg. Nuwe Reformasie gesien. Die positiewe winste van hierdie tydsgees moet beklemtoon word, en die kwelvrae en bevraagtekening moet in 'n gees van liefde en geduld aanvaar word. Kitsantwoorde is uit; die herwinning van die bybel as God se Woord en die herontginning van ons tradisie is 'n dringende en voortgaande opdrag.

6.3 Die Here kan ons bybelse en teologiese visie gebruik om ons geestelik vars te laat bly sodat ons weer nuwe kerke plant, en 'n passie vir die sending behou.

6.3.1 Die NG Kerk se openbare beeld is dikwels een van 'n stadig-bewegende en moeë kerk. Ter wille van Christus, moet ons nie ons ewangeliëse karakter prysgee nie en konkreet beplan aan nuwe vorme van gemeenteweese, en elke gemeente/ring aanmoedig om by minstens een getuienisprojek binne of buite haar grense betrokke te wees.

6.4 Die NG Kerk se openbare rol sal in die komende jare sterk "priesterlike" trekke vertoon.

6.4.1 Ons moet daarom vir elke gemeente/ring vra wat nog nie so maak nie, om met minstens één projek besig te wees, in belang van mense wat swaarkry, en "sonder aansiens des persoons". Saam met die Algemene Sinode van 2002 moet ons ons opnuut tot ons vasteland, en in besonder Suider-Afrika, verbind. Ons moet 'n verskil maak, en meewerk aan oplossings vir ons samelewing. As ringe en gemeentes stel ons ons beskikbaar om op elke vlak waar ons kan help, betrokke te raak. En ons verseker die owerheid van ons voorbidding en ons verbintenis tot diens aan die gemeenskap.

6.4.2 Ons sal stadig moet wees om te praat, baie moet luister, en moet dien sonder dat ons linkerhand weet wat ons regterhand doen.

7. Ten slotte

7.1 Die openbare karakter van die kerk is ten nouste verbind aan die openbare getuienis van Jesus en sy teregstelling in 'n openbare proses tot by die skande om buitekant die laer gekruisig te word.

7.2 Dit gaan nie om gewild te wees nie; dit gaan ook nie om openbare skakelwerk te doen om die beeld van NGK op te bou nie. Inteendeel, dit mag van ons vereis word om saam met Jesus buite die laer in ongewildheid - maar getrouheid aan die ewangelië - te leef.

8. AANBEVELINGS

8.1 Die sinode neem kennis van die verslag en bespreek punt 6 hierbo.

8.2 Die sinode versoek gemeentes en ringe om met priesterlike bewoënhed betrokke te raak by projekte wat die nood van mense aanspreek

A2.7 FONDSE EN ADMINISTRASIE

1. PERSONEEL

1.1 Gedurende die reses het die personeel uit die volgende bestaan :

1.1.1 Kantoor

Direkteur Administrasie: Dr JWJ Viljoen

Interne Rekenmeester: Mev Teresa Botha.

Sekretaresse/Administratiewe Beampte:
Mev Nellie Westraadt

1.1.2 Sinodale Sentrum

Gebou/Terrein-Opsigter : Mnr Jan Pienaar

Arbeiders Personeel: Mnr Saltin Dyantyi
Mev Maria Migels
Mej Martha Petersen

1.2 AANBEVELING

Die sinode spreek sy dank uit teenoor elke personeelid vir hulle bekwame en getroue diens en bid hulle die seën van ons Here toe.

2. FINANSIES

2.1 Finansiële State

Die voorsitter en ouditeure se verslae en die sinode se finansiële state soos op 28 Februarie 2003 word as **laatstuk** beskikbaar gestel. 'n Volledige stel daarvan is ook reeds aan elke ring versend.

2.2 AANBEVELINGS

2.2.1 Die sinode nooi die ouditeur, mnr TP van der Mescht, om 'n kort voorlegging van die sinode se finansies oor die afgelope 4 jaar aan te bied.

2.2.2 Die sinode keur die Verslag van die Onafhanklike Ouditeure goed.

2.2.3 Die sinode keur die Finansiële State goed.

2.2.4 Die sinode keur die Verslag van die deskundige Lid vir Finansies goed.

2.2.5 Die sinode spreek sy dank en waardering uit teenoor die Direkteur Administrasie en sy personeel vir die getroue en bekwame wyse waarop die finansies en administrasie van die sinode behartig word.

2.2.6 Die sinode spreek sy waardering uit teenoor die ouditeure Wolmarans Kruger en PriceWaterhouse Coopers vir die ouditering van die sinode se boeke en vir die leiding wat daar ten opsigte van die fondse van die sinode van hulle uitgegaan het.

3. SINODALE DANKOFFERS

3.1 In Oos-Kaapland

3.1.1 Na die besluite van die Buitengewone Sinode van Junie 2002 betaal gemeentes geen sinodale bydraes ten bate van die sinode se werksaamhede nie.

3.1.2 Sedertdien betaal gemeentes sinodale dankoffers wat, in die oorgangsjaar van die nuwe model, hoofsaaklik vir die befondsing van ringsprojekte geormerk is. Na raming behoort hierdie bedrag vir die 2003/2004 boekjaar R390,000 te beloop. Met die skryf van hierdie verslag (nadat 42% van die boekjaar verloop het), het gemeentes ongeveer 42% van die dankoffers inbetaal.

3.1.3 AANBEVELING

Die sinode neem met dank kennis en versoek gemeentes vriendelik om hulle dankoffers vir 2003/2004 en alle uitstaande sinodale bydraes vir die voorafgaande jare getrou in te betaal soos onderling ooreengekom.

3.2 In Suider-Afrika

3.2.1 Die volgende is 'n tabel van die NG Kerk se statistiek wat voor die jongste vergadering van die AKF gedien het vir die boekjaar 2001/2002:

A2.7: FONDSE EN ADMINISTRASIE

Sinode	Gemeentes	Bruto Inkomste	Bruto Inkomms per lidmaat	Sinodale Begroting	Sin Bydrae as % van B.I.	Sin. Begroot per lidmaat
Wes-Kaap	233	189,486,444	811	18,626,622	6,5	78
Noord-Kaap	80	36,119,610	918	2,122,970	8,0	54
Oos-Kaap	106	52,952,438	816	1,528,882	2,8	24
OVS	163	97,435,920	934	7,500,000	6,4	72
Natal	62	31,461,818	952	3,713,216	6,5	112
Namibië	44	20,495,382	1,270	2,246,493	5,6	139
SMA	17	5,661,325	2,909	743,625	12,9	382
Oos-Tvl	89	105,549,200	1,145	5,915,419	5,5	64
Wes-Tvl	142	91,465,915	897	5,855,787	6,4	57
Suid-Tvl	138	90,476,892	944	5,791,400	6,3	60
Noord-Tvl	117	82,432,325	714	6,855,024	8,0	59
TOTAAL	1,191	803,537,269	894	60,435,438		67

3.2.2 AANBEVELING

Die sinode neem kennis en let veral daarop dat die Oos-Kaapse sinodale bydrae-persentasie van 2,8% die laagste in die NG Kerk is. Sedert 2003 het hierdie persentasie na 0% verlaag.

4. BEGROTING 2003/2004

4.1 Sedert die besluite van die Buitengewone Sinode van Junie 2002 funksioneer die sinode in die reses slegs deur middel van 'n sinodale kommissie. Hierdie kommissie se begroting vir 2003/2004 word in die volgende tabel opgesom (detail van die begroting is by die vergadering ter insae):

INKOMSTE		UITGAWES		
Ouditfooie kampterreine	10,000	Voorsiening sinodesitting 2003	30000	
Rente (sonder eiendomme)	708,000	Verpligte bydraes (Algemene Sinode en Wes-Kaap)	280000	
Netto wins: Sinodale Sentrum	34,286	Bedryfsuitgawes	709697	
Sinodale Hulpfonds	679,052	Projekte: Gemeentebediening 21,960 Sending 18,810 Vrouebediening 18,800 Leer en Aktuele Sake 8,700 Jeugbediening 35,519 Diens van Barmhartigheid 170,000 Teologiese studiebeurse 50,000 Peddie Trust 4,500 Greykerk Bybelverspreiding 2,000 Greykerk Gebouetruist 9,500 Van Jaarsveld/Archer Familietruist 3,600 Skakeling met breë kerkverband 20,000 Ringsprojekte 391,641		
Ge-oormerkte fondse vir bedieninge	651,943			
			Oorskot (herkapitaliseer)	308554
TOTAAL	2,083,281		TOTAAL	2083281

A2.7: FONDSE EN ADMINISTRASIE

4.2 Tydens die Buitengewone Sinode van Junie 2002 het die volgende vergelykende syfers ten opsigte van die nuwe model voor die vergadering gedien:

Voorlegging Buitengewone Sinode				Begroting 2003/2004			
Inkomste		Uitgawes		Inkomste		Uitgawes	
SBF	260,000	Bydraes aan kerkverband	320,000	SBF insluitend ge-oormerkte fondse	1,404,229	Bydraes aan kerkverband	280,000
SHF	320,000	Bedryfskoste	650,000	SHF	679,052	Bedryfskoste	709,697
Eiendomme	600,000	Projekte	210,000	Eiendomme	0	Projekte	785,030
						Oorskot	308,554
Totaal	1,180,000	Totaal	1,180,000	Totaal	2,083,281	Totaal	2,083,281

4.3 Bogenoemde tabel toon dat die finansiële implikasies van die nuwe model baie gunstiger verloop het as wat voorsien is nog voordat die opbrengs uit die verkoop van eiendomme in berekening gebring is.

4.4 AANBEVELING

Die sinode neem met dank kennis van die gunstige finansiële verloop van die nuwe model.

5. VERGOEDINGSPAKKET VIR LERAARS

5.1 Traktement

5.1.1 Die aanbeveling van die AKF is jaarliks in behandeling geneem en met aanbevelings aan die SK voorgelê.

5.2 Reistoelae

5.2.1 Die sinode se beleid dat 'n vastekoste en vergoeding per kilometer amptelik afgelê, as basis gebruik word, is steeds gehandhaaf.

5.3 AANBEVELING

Die sinode keur die optrede goed.

6. ALGEMENE KOMMISSIE VIR

FONDSE (AKF)

6.1 Algemeen

Ds CH van Heerden as die sinode se afgevaardigde en Dr JWW Viljoen as Direkteur Administrasie, het gedurende die reses verskeie vergaderings van hierdie kommissie bygewoon. Uit die verslaggewing van die verskillende streeksinodes het hierdie vergadering met kommer kennis geneem dat van die volgende tendense nog steeds in die NG Kerk voorkom:

6.1.1 Die algemene afname in gemeentelike ontvangstes;

6.1.2 Dalende lidmaatgetalle veral op die platteland;

6.1.3 Groter finansiële bystand deur die sinodes aan gemeentes;

6.1.4 Styging in werkloosheid en gepaardgaande probleme soos finansiële nood, bejaardeversorging, ens.

6.2.2 Begroting - Algemene Sinode

A2.7: FONDSE EN ADMINISTRASIE

6.2.2.1 Die onderstaande tabel toon die verdeling onder die sinodes vir die afgelope vier (4) jaar.

Sinode	1997/98	1998/99	1999/2000	2001/2002
Wes-Kaap	468,496	485,604	533,719	575,226
Oos-Kaap	145,973	146,988	147,119	158,661
Noord-Kaap	91,186	93,992	101,756	93,335
Natal	75,019	74,169	80,142	81,118
OVS	247,666	250,870	270,396	264,758
Wes-Tvl	228,622	220,658	239,328	255,181
Noord-Tvl	274,844	260,761	318,794	284,992
Suid-Tvl	217,425	220,063	236,937	235,722
Oos-Tvl	167,932	171,330	195,022	225,271
Namibië	36,307	36,778	39,632	41,633
SMA	4,250	4,598	4,674	5,079
Totaal	1,957,720	1,965,811	2,167,519	2,220,975

6.2.2.2 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

7. PENSIOENFONDS

7.1 Sien Verslag A.7.

7.2 Die fonds se voordeelvergelyking en die moontlike implikasies van kerkvereeniging, word as *laatstuk* beskikbaar gestel.

7.3 AANBEVELINGS

7.3.1 Die sinode nooi die fonds se aktuaris, mnr Charles Erasmus van ABSA Konsultante om die vergadering oor die saak toe te spreek.

7.3.2 Die sinode neem kennis van die verslag van die Pensioenfonds wat as *Verslag A.7* dien.

7.3.3 Die Trustees en die Aktuaris van die fonds word bedank vir hulle bekwame bestuur van die fonds.

7.3.4 Dank word betuig aan die fonds se kantoorpersoneel vir hulle diens.

8. DANKBETUIGINGS

8.1 Die volgende persone het op die Subkommissie vir Finansies gedien voordat dit deur die besluite van die Buitengewone Sinode van 2002 ontbind is:

Ds FS Vivier	Voorsitter
Dr JWJ Viljoen	Direkteur Administrasie
Di GP van der Merwe	
CH van Heerden	
Mnre JH Barnardo	
EB Strydom	
A Strydom	
CJ vlok	

8.2 AANBEVELING

8.2.1 Die sinode spreek sy opregte dank uit teenoor elke lid vir die bekwame en getroue bestuur van die sinode se finansiële sake, en bid hulle die seën van ons Here toe.

8.2.2 Die sinode neem met leedwese kennis van die afsterwe van ds GP van der Merwe.

DS CH VAN HEERDEN
DESKUNDIGE LID VIR FINANSIES
DR JWJ VILJOEN
DIREKTEUR ADMINISTRASIE
AUGUSTUS 2003

A3 VERSLAG VAN DIE SINODALE REGSKOMMISSIE

Geagte Sinode

Die Kommissie doen soos volg verslag van ons werksaamhede die afgelope vier jaar.

1. PERSONEEL

1.1 Die kommissie het bestaan uit dr S du Toit (voorsitter), di WPM van Niekerk (aktuaris), WA van Zyl (skriba) en AC van der Westhuizen, ouderlinge JCH Greyling, J Engelbrecht en mnr P Cilliers (regsgeleerde). Mnre G Stulting en E Knoetze is gedurende 2000 oorlede

1.2 AANBEVELING:

Die Sinode neem met leedwese kennis van die afsterwe van mnre G Stulting en E Knoetze.

2. VERGADERINGS

2.1 Gewone vergaderings

Vergaderings is gehou op 01/12/99, 04/04/00, 23/10/00, 02/05/01, 13/03/02 en 21/05/03.

2.2 Spesiale vergaderings

Die kommissie het ook opgetree as appèlliggaam van die sinode op 25.06.01 en 27.07.01 met ds EGJ de G Schutte as deel van die personeel.

2.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

3. OPDRAGTE VAN DIE SINODE

3.1 Kerkorde en Aanvullende Bepalinge en Reglemente

3.1.1 Die Kerkorde en Aanvullende Bepalinge en Reglemente vir gebruik in die NG Kerk in Oos-Kaapland is voltooi en beskikbaar gestel in 1999. Besluite van die sinode van 1999 is daarby ingesluit.

3.1.2 AANBEVELING

Die sinode keur die optrede van die kommissie goed.

3.2 Buitengewone vergadering van die sinode in 2002

3.2.1 Die dienskommissies het hul voorstelle tot wysiginge van die Kerkorde ingedien, wat voorgelê

en goedgekeur is deur die sinode. Die voorgestelde wysiginge vorm nou deel van hierdie verslag.

3.2.2 AANBEVELING

Die sinode keur die werkswyse van die kommissie goed.

4. ANDER SAKE NA DIE KOMMISSIE VERWYS

4.1 Die Sinodale Kommissie (en sy dagbestuur) het verskeie sake vir advies na die kommissie verwys. Verslag daarvoor is reeds voorgelê en afgehandel met die buitengewone vergadering van die sinode in 2002.

4.2 Die voorsitter van die kommissie, die aktuaris en kommissielede is dikwels om kerkregtelike adviese gevra. Waar moontlik is hierdie adviese opgeneem in die notule van die kommissie as deel van die lopende werksaamhede.

4.3 AANBEVELING

Die sinode neem kennis van pte 4.1 en 4.2.

5. AKTES VAN BEVESTIGING UITGEREIK

5.1 Vanaf 2002 tot datum is aan die volgende persone aktes van bevestiging uitgereik:

PL van Straaten
MM Steyn
M van Niekerk
FE Marais
JH Wessels
N Weeber
FP Louw
DF Oelofse
CJ Swart
E Bester

5.2 AANBEVELING

Die sinode neem kennis.

6. WYSIGINGE AAN DIE BEPALINGS (ELEKTRONIESE AANBIEDING)

7. WYSIGINGE AAN DIE REGLEMENTE (ELEKTRONIESE AANBIEDING)

**8. WYSIGINGE AAN DIE VORMS EN
FUNKSIONELE BESLUIE
(ELEKTRONIESE AANBIEDING)**

9. DRUK VAN DIE KERKORDE

9.1 AANBEVELING:

Die sinode besluit dat die Kerkorde, Aanvullende Bepalings en Reglemente vir gebruik in Oos-Kaapland so gou moontlik beskikbaar gestel word.

Die kommissie vertrou dat hy sy taak tot bevrediging van die vergadering afgehandel het.

**S du Toit- voorsitter
WPM van Niekerk - aktuaris
WA van Zyl - skriba
20 Julie 2003**

A4: IN-MEMORIAM

A4 VERSLAG VAN DIE IN-MEMORIAM-KOMMISSIE

1. Volgens inligting uit die Jaarboek en nog hulp wat van die personeel verantwoordelik vir die Jaarboek verkry is, is 28 leraars van ons kerk wat hulle hele bediening of 'n deel daarvan in Oos-Kaapland deurgebring het, in die tydperk Junie 1999 tot Julie 2003 oorlede.

2. In alfabetiese volgorde is hulle name soos volg:

BESTER, ds DWS (25.07.1932 - 26.04.2002)
Transkei Sending: 1958 - 1960)

CLAASSEN, ds J (25.07.1918 - 30.06.2001)
Waterford 1966 - 1971
Molteno 1949 - 1952
Port Elizabeth 1952 - 1953
Noordeinde 1953 - 1958
Oos-Londen 1958 - 1961
Sendingsekr Kaapland 1961 - 1963
Sidwell 1963 - 1965
PE-Sonheuwels 1968 - 1970
PE-Westering 1970 - 1974
Sendingkantoor OK 1974 - 1983

DE VILLIERS, ds AJ (16.11.1924 - 28.04.2002)
Queenstown-Oos 1958 - 1962

FOURIE, ds BJP (02.05.1947 - 03.07.2000)
Waterford 1982 - 1985

FOURIE, ds Fanie (30.04.1943 - 28.02.2000)
Hofmeyr 1968 - 1973
Cradock-Oos 1973 - 1979
Buffelsrivier 1979 - 1984
Cambridge 1984 - 2000

GREYVENSTEIN, ds CL (15.05.1918 - 27.03.2001)
Loerie 1944 - 1983

HANEKOM, ds JW (24.11.1924 - 13.06.2003)
Port Elizabeth 1950 - 1953

HEYNS, ds PH (19.04.1929 - 18.10.2001)
Transkei Sending 1979 - 1991

KRIGE, ds JJ (16.06.1910 - 19.05.2000)
Aberdeen 1948 - 1970

LE ROUX, ds M (21.09.1937 - 01.09.2001)
Steynsburg 1962 - 1964
Venterstad 1964 - 1969
Noupoort 1969 - 1972
Newtonpark 1972 - 1976

MARITZ, ds F (13.04.1946 - 23.02.2003)

Cradock 1973 - 1976

OLIVIER, ds DW (22.05.1930 - 09.02.2000)
Steytlerville 1976 -1991

PRETORIUS, ds CvN (18.02.1928 - 25.11.1999)
Nieu-Bethesda 1952 - 1957
Venterstad 1957 - 1961

SMIT, ds JPJ (20.07.1926 - 26.12.2002)
Middelburg 1962 - 1967

SMIT, ds MM (11.01.1920 - 13.03.2000)
Indwe 1950 - 1954

STRYDOM, ds SI (05.12.1924 - 01.05.2002)
Uitenhage 1977 - 1990

VAN DER MERWE, ds C (30.11.1912 - 04.04.1999)
Ugie 1966 - 1970

VAN DER MERWE, ds CG (31.10.1920 - 18.07.2000)
Hofmeyr 1964 - 1967)

VAN DER MERWE, ds GP (14.08.1956 - 02.12.2002)
Bothasrus 1983 - 2002

VAN DER MERWE, ds JP (04.11.1931 - 29.06.2002)
Uitenhage-Kanonheuwel 1975 - 1994

VAN DER SANDT, ds MW (05.04.1937 - 03.12.2000)
Aliwal-Noord 1965 - 1968
Sydenham 1968 - 1993

VAN ZYL, Genl Maj (ds) JA (12.04.1923 - 10.02.2001)
Sondagsrivier 1949 - 1952

VIVIERS, ds HO (19.10.1913 - 09.08.2001)
Komga 1940 - 1943
Cradock 1958 - 1963

VISSER, ds BW (13.06.1933 - 25.04.2003)
Noupoort 1961 - 1963
Middelburg-Uitsig 1963 - 1969
Algoapark-Noord 1969 - 1974

VORSTER, ds HS (12.01.1927 - 02.03.2000)
Ugie 1970 - 1992

WINTERBACH, ds H (24.11.1923 - 24.09.2000)
Port Elizabeth 1966 - 1971

A4: IN-MEMORIAM

DELPORT, ds JM (16.09.1913 - 16.07.2001)
Joubertina 1969 - 1973

DU PREEZ, ds AP (11.04.1911 - 16.07.2001)
Colesberg 1939 - 1948

3. Hiermee wil die sinode sy meegevoel aan die agtergeblewe familie oordra.

Rom 8:38 *Hiervan is ek oortuig: geen dood of lewe . . . of enigiets anders in die skepping kan ons van die liefde van God skei nie . . .*

4. Ons kyk met groot dankbaarheid terug na elkeen van die oorledenes se lewe en werk en dank die Here dat Hy, net soos vir hulle, ook vir ons as gelowiges steeds in sy hand hou.

5. AANBEVELING

Die sinode neem kennis van die verslag. 'n Lid van die vergadering doen 'n gebed en die sinode sing Lied 509:1 en 4.

**HM Strydom
15 Augustus 2003**

A5 VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE VIR KOMMUNIKASIE (NG KERK IN SA)

1. INLEIDING (Agtergrond)

Sedert die vorige sinodesitting van die Sinode van Wes- en Suid-Kaap in 1999 in Kaapstad het 'n nuwe eenheid van die sinode, naamlik die **Sentrum vir Kommunikasie**, in opdrag van die Sinode ontstaan. Die doel van dié sentrum is om die volgende komponente (afdelings) van die Sinode in die Sinodale Kommissie vir Kommunikasie (SKK) byeen te bring:

- * **Die Argief** (Sinodale Kommissie vir Argief: SKA)
- * **Leer en Aktuele Sake** (Sinodale Kommissie vir Leer en Aktuele Sake: SKLAS)
- * **Kommunikasie, Media en Inligting** (Sinodale Kommissie vir Kerklike Media: SKKM)
- * **Ekumene** (Moderamen/Moderatuur)
- * **Die Parlementêre Lessenaar** - Publieke Getuienis (Moderatuur van Wes- en Suid Kaapland, asook die Moderatuur van die Algemene Sinode - die ASK)

SKA en SKLAS was van die begin af taamlik duidelik gedefinieer, maar die ander drie nie. Dit het gelei tot verskeie verwickelinge, wat in die verslae hieronder uiteengesit is.

Dr Ben du Toit is in Junie 2000 as die eerste PSD vir Kommunikasie (Direkteur: Kommunikasie) aangestel om saam met die **oorkoepelende kommissie**, die **Sinodale Kommissie vir Kommunikasie (SKK)**, hierdie sentrum en sy uiteenlopende verantwoordelikhede te bestuur.

Die *Sentrum vir Kommunikasie* slaag tans tot 'n groot mate in sy doel. Weens die uiteenlopende aard van die sentrum se samestelling (waarin vier sinodale strukture asook een Algemene Sinodale struktuur saamgevoeg is), is dit nie moontlik om alle uitdagings bevredigend die hoof te bied nie. Dit is nie 'n negatiewe opmerking nie, bloot 'n feit. En juis 'n feit wat 'n besonderse dinamiek aan die sentrum gee. Dit bied groot ruimte vir uitdagings, nie net op sinodale vlak nie, maar ook op nasionale vlak.

2. SINODALE KOMMISSIE VIR ARGIEF (SKA)

Daar was die afgelope vier jaar baie interessante verwickelinge rondom die Argief. Die Sinode se besluit van 1999 om die Kerkentrum in Kaapstad te verkoop, het beteken dat alle sinodale kommissies elders gevestig moes word. Al die werksaamhede het einde 2002, begin 2003 na die

nuwe gebou in Bellville verskuif (saam met sommige komponente van die VGKSA Kaapland). Daar word elders in die Sinode meer hieroor vertel. Dié skuif het egter ingrypende gevolge vir die Argief gehad.

2.1 Verskuiwing van Argief

Die fisiese grootte van die Argief asook die gespesialiseerde behoeftes vir die veilige bewaring van argivalia het daartoe gelei dat uiteindelik besluit is om 'n nuwe argief op die terrein van die Kweekskool op Stellenbosch te bou. Daar is genoeg grond beskikbaar – en dit is gerieflik naby die Kweekskool, die Kweekskoolbiblioteek, asook BUVTON, wat vir al hierdie instansies baie voordelig sal wees as 'n navorsing-eenheid.

2.2 Herverpakking en Elektroniese ontsluiting

Die Argief het intussen begin om, in samewerking met die Transvaalse Argief, argivalia te verpak in houters met elektroniese ontsluitingsnommers. Die VGK se gedeeltelike verhuising na Bellville en die ingrypende rasionaliseringsproses in die Oos-Kaapse Sinode het ook meegebring dat 'n groot hoeveelheid bykomende dokumente aan die Kaapse Argief aangebied is met die oog op ontsluiting. Feitlik die hele uitgebreide Kaapse Argief is dus nou elektronies ontsluitbaar. Argivalia is ook in samewerking met die Transvaalse Argief op 'n gemeenskaplike elektroniese databasis vir ontsluiting geplaas.

2.3 Sluiting van Argief vir Genealogiese Navorsing

Aan die begin van hierdie jaar (2003) is besluit om die argief (ten minste voorlopig) te sluit vir genealogiese navorsing. Die redes hiervoor is velerlei en behels onder meer die volgende:

1. die proses van herverpakking wat al die personeel verg,
2. die elektroniese indeksering van die argivalia wat nog voltooï moet word, asook
3. die feit dat die doop- en lidmaatregisters as gevolg van die baie hantering deur genealogiese navorsers 'n hoë mate van slytasie toon en gereelde herstelwerk teen groot koste moet ondergaan.

A5: VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE VIR KOMMUNIKASIE (NG KERK IN SA)

2.4 Digitalisering van die Doop- en Lidmaatregisters

Die afgelope jaar is hierdie registers op mikrofilm vasgelê. Die moontlikhede om hierdie films op CD vas te lê, word tans ondersoek. Dit sal dus heel waarskynlik binnekort moontlik wees om die doop- en lidmaatregisters digitaal te ontsluit. Dit word voorsien dat ons in so 'n geval weer genealogiese navorsing kan hervat, sodra hierdie fasiliteite in die nuwe argiefgebou gevestig is.

Die besluit om die **argief te sluit** vir alle genealogiese navorsing (wel **nie vir kerk-historiese navorsing nie**), het heelwat ongelukkigheid onder genealogiese konsultante veroorsaak. Vir heelwat van hulle is dit 'n belangrike bron van inkomste. Die skade aan die argief-dokumente kan egter nie hierteen opweeg nie. Sodanige persone is nou aangewese op die dienste van GISA (Genealogiese Instituut in Suid-Afrika) in Stellenbosch, waar die gegewens wel beskikbaar is.

Dit is betekenisvol om daarop te let dat genealogiese navorsing al vir jare lank nie in die Transvaalse argief toegelaat word nie, juis oor die hoë frekwensie van die hantering van die dokumente, asook die addisionele druk wat dit op die personeel plaas.

2.5 Intussen het twee dramatiese ontwikkelinge plaasgevind

Die een was die **vier Transvaalse sinodes** se besluit om die Transvaalse Argief by die beoogde nuwe Kaapse Argief op Stellenbosch te voeg – met die oog op **die uiteindelijke vestiging van een argief vir die hele NG Kerk**. Slegs die sinodes van Natal, die Vrystaat en Namibië is nog nie deel van dié saamgevoegde NGK/VGK Argief nie.

Die ander is die **vertraging van die bouwerk** aan die nuwe argief. Daar is vasgestel dat die bou terrein argeologies sensitief van aard is – dus word nou gewag op bou-toestemming van die toepaslike owerheidsinstansie. Dié instansie is nuut en nog in die proses om prakties onder nuwe wetgewing te begin funksioneer. Ons hoop daar sal binnekort goeie nuus in hierdie verband wees.

2.6 Die sinodes wat tans deur die Kaapse argief bedien word is:

NG Kerk in Suid-Afrika (Wes- en Suid-Kaapland)
NG Kerk in Oos-Kaapland
NG Kerk in Noord-Kaapland
NGKA Phororo

VG Kerk in SA (Kaapland sowel as Algemene Sinode) – die voormalige NG Sendingkerk en NG Kerk in Afrika.

NG Kerk van Suid-Afrika (die helfte van die Algemene Sinode se argivalia is in die Kaap, die ander helfte in die Transvaal).

Argivalia in die Kaapse Argief dokumenteer die geskiedenis van ons land en ons kerk. So bewaar die Kaapse Argief bv die naasoudste geskrewe Suid-Afrikaanse dokument – die notuleboek en doop-en-lidmaatregister van die Kaapse gemeente, tans die Groote Kerk (1664 - 1695). Argivalia van voormalige en huidige "sendingvelde" van die NG in SA (Wes- en Suid-Kaapland), bv Malawi, Mosambiek, Zimbabwe, Transkei, Ciskei, Nigerië, Makhathini (Kwazulu-Natal) en Msinga (Kwazulu-Natal), dokumenteer die geskiedenis van die huidige Kommissie vir Getuienis (die ou Sendingkantoor) en ook die voormalige Vrouesendingbond en Mannesendingbond - en word ook bewaar in die Kaapse Argief.

Met die vorming van een argief in Stellenbosch, sal, benewens die toevoeging van die vier Transvaalse sinodes, die argivalia van die Algemene Sinode verenig wees en as sodanig bestuur kan word. Daar is groot opgewondenheid oor die feit dat dit dan 'n volgende, dramatiese stap sal wees in die rigting van die vorming van een argief vir die hele NG Kerkfamilie.

2.7 Huidige personeel van die argief:

Dr Ben du Toit (Argivaris)
Mnr Patric van Wyck (Senior argivale assistent)
Me Angeline Marias (Argivale assistent)
Me Marsha Balie (Navorsings-assistent)

Die lede van die Argief-kommissie die afgelope vier jaar was:

Sinode van Wes- en Suid-Kaapland

Dr André Olivier (Voorsitter)
Prof Pieter Coertzen (Onder-voorsitter)
Dr Willie Brown (wat vanjaar oorlede is)
Ds Francois Cillié (Saakgelastigde)
Ds Johan Wepener
Dr Ben du Toit (Argivaris)

Sinode van Oos-Kaapland

Dr Jan Viljoen (Direkteur Administrasie)
Ds Willie van Zyl (Sinodale Verteenwoordiger)

Sinode van Noord-Kaapland

Ds Hansie Roelofse (Saakgelastigde)
Ds Theunis Smit (Sinodale Verteenwoordiger)

A5: VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE VIR KOMMUNIKASIE (NG KERK IN SA)

Sinode van die Verenigende Gereformeerde Kerk in Suidelike Afrika

Ds Petrus Bok (Saakgelastigde)

Dr Wynand Retief (Sinodaal benoem)

Die Argiefkommissie het een maal per jaar byeen gekom. Die daaglikse bestuur van die Argief is aan die Dagbestuur toevertrou. Die kommissie het reeds vroeg in die reses besluit om die verteenwoordigers van die ander twee Kaapse sinodes van die NG Kerk te vermeerder na twee per sinode, waarvan een die Saakgelastigde of die Direkteur: Administrasie en die ander 'n gemeentepredikant is. By die laaste dagbestuurvergadering is besluit om ondergaande aanbevelings te laat dien by die amptelike besluitnemings-geleentheid ten tyde van die aandsittings van die sinodesitting van 2003.

2.8 Inligting: Elektroniese kommunikasie

Die kerk kan vanselfsprekend nie in hierdie tegnologies gevorderde tyd meer met tradisionele kommunikasiemiddele volstaan nie – veral in die lig van koste- en tydbesparing. 'n Ooreenkoms is met 'n groothandel-verskaffer bereik en rekenaars en sagteware is teen 'n uiters billike prys aan gemeentes beskikbaar gestel. Die KTK het reëlings getref sodat gemeentes wat finansiële swaarkry, ook hierby kon inskakel. Die aanbod is later ook aan gemeentes van ander Kaapse sinodes en die VGKSA (Kaapland) gemaak.

In hierdie stadium is 98 persent van gemeentes van die NG Kerk in Suid-Afrika (Wes- en Suid-Kaapland) elektronies met mekaar verbind. Die *Sentrum vir Kommunikasie* funksioneer al meer as verspreidingsagent van elektroniese kommunikasie met gemeentes en predikante. Die ideaal bly steeds dat alle gemeentes hierby sal inskakel. Die proses van eenwording van hierdie Sinode met die VKSA (Kaapland) bied 'n nuwe uitdaging om ook hierdie gemeentes met inligting te bedien – verskeie gesprekke is al in hierdie verband gevoer en praktiese reëlings is reeds getref om dit moontlik te maak. Die sinodes van Oos- en Noord-Kaapland word ook volgens kontraktuele ooreenkoms (met afstigting) met inligting bedien (sien *Vrydagnuus*)

2.9 Vrydagnuus

Die nuwe elektroniese kommunikasie-netwerk maak dit moontlik om op gereelde basis met gemeentes en predikante te skakel. Daaruit het die inisiatief van 'n gereelde elektroniese nuusdiens en pastorale betrokkenheid van die sinodale struktuur na gemeentes gevloei. Die PSD: Kommunikasie is volgens afstigtings-ooreenkomste ook verantwoordelik vir inligting- en

argief-dienste aan die Noord-Kaapse en Oos-Kaapse sinodes. Dit het daartoe gelei dat gemeentes en sinodale strukture van dié sinodes (met instemming van die betrokke sinodale strukture) ook deur *Vrydagnuus* bedien word.

Die nuutste verwikkeling rondom *Vrydagnuus* is dat gemeentes en predikante van die VGKSA (Kaapland) nou ook waar moontlik by hierdie kommunikasie-netwerk ingeskakel is. So ook werkkringe buite die Wes- en Suid-Kaapse sinode, tw Zimbabwe (Reformed Church in Zimbabwe), Malawi (Church of Central Africa Presbyterian – Nkhoma Synod), Mosambiek (Igreja Reformada em Mozambique), en Makhathini en Msinga in Kwazulu-Natl (VGKSA). Daar is selfs mense wat oorsee woon wat gevra het om deur middel van *Vrydagnuus* op die hoogte van verwickelinge in die kerk in Suid-Afrika gehou te word.

'n Dringende beroep word op ons gemeentes gedoen om alle moontlike hulp aan VGKSA-gemeentes te verleen om hulle in staat te stel om ook deel van hierdie kommunikasie-medium te word – veral omdat die VGKSA se kommunikasie-netwerk om verskeie komplekse redes feitlik nie meer bestaan nie. Hierdie soort kommunikasie is onontbeerlik vir goeie samewerking en veral vir die gesprek oor eenheid en oor gemeenskaplike sake.

Die feit dat die PSD: Kommunikasie ook verantwoordelik is vir die *Parlementêre Lessenaar* (sien die aparte voorlegging hieroor) beteken dat die *Sentrum vir Kommunikasie* ook 'n verspreidingspunt vir inligting oor die wetskrywende proses van die Nasionale Parlement aan skribas en saakgelastigdes van ander sinodes van die NG Kerk en ook aan die Algemene Sinode geword het.

2.10 AANBEVELINGS (wat voor die sinode van Wes- en Suid-Kaap gedien het)

2.10.1. Verskuiwing – Argief

Die Sinode

2.10.1.1 gee heelhartige goedkeuring aan die besluit van SKA om die argiewe van die Sinodes van Transvaal te ontvang in die te geboude argief op Stellenbosch.

2.10.1.2 spreek waardering uit teenoor die Sinodes van Transvaal vir die groothartige stap om te werk in die rigting van 'n gesentraliseerde argiefdiens vir die kerk.

A5: VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE VIR KOMMUNIKASIE (NG KERK IN SA)

2.10.1.3 ondersteun die ideaal van een argief vir die NGK-familie.

2.10.1.4 ondersteun die ideaal dat die argief nader beweeg na die opleiding van leraars.

2.10.2 Naamgewing

Die Sinode besluit

2.10.2.1 om dit te oorweeg dat die naam "Hugenote" behou word in die benaming van kerklike geboue.

2.10.2.2 om in gedagte te hou dat dié naam nog altyd aan die *locus* van sinodesittings van die NG Kerk in Suid-Afrika gekoppel was.

2.10.2.3 om dié naam te oorweeg vir die nuwe te geboude kompleks by die Kweekskool op Stellenbosch.

2.10.3 Mosie van leedwese

Die Sinode

2.10.3.1 betuig opregte medelye met die naasbestaendes van dr Willie Brown, wat skielik weggeneem is.

2.10.3.2 spreek die grootste waardering uit vir die uitnemende diens wat hy aan die kerk gelewer het en veral vir sy bekwame bydrae tot die Argief.

2.10.4 Reglement-hersiening

Die Sinode

2.10.4.1 neem kennis van die nuwe reglement van die AKAI wat tans voorberei word met die oog op die ideaal van 'n gesentraliseerde argiefdiens.

2.10.4.2 verleen toestemming daartoe dat redaksionele verbeteringe aan Reglement 3 van die Kerkorde aangebring word voordat dit na afloop van hierdie sinode gepubliseer word.

2.10.5. Inligting: Elektroniese Kommunikasie

2.10.5.1 neem met dank kennis van die vestiging van 'n elektroniese netwerk en kommunikasie in die sinodale gebied.

2.10.5.2 keur goed dat die volgende bevoegdhede vir die uitvoering van die onderskeie pligte van die PSD: Kommunikasie deur die volgende kommissies verleen word:

Argief: Die Sinodale Kommissie vir Argief (SKA)

Leer- en Aktuele Sake: Die Sinodale Kommissie vir Leer- en Aktuele Sake (SKLAS) Kommunikasie, Media en Ekumene: Die Moderamen (Wes-Kaapland) met Moderatuur as dagbestuur

Parlementêre Lessenaar: Moderatuur (Wes-Kaapland) en Moderamen van die Algemene Sinode (ASK)

2.10.5.3 keur dit goed dat die kommunikasie-komponente (intern en ekstern), wat deel van die PSD: Kommunikasie se verantwoordelikhede is (soos ook ekumeniese skakeling), by die Moderatuur (Moderamen) sal tuiskom

3. PARLEMENTÊRE LESSENAAR

3.1 Visie

Om die Koninkryk van God te dien in die samelewing

3.2 Missie

Die monitering van die Wetgewende proses, saam met ander rolspelers in die Christen-familie, om toepaslike bydraes te lewer in die formulering van wetgewing, met die doel om uitvoering te gee aan die visie: om die totale staatsbestel, in besonder die wetgewende proses te bly toets aan die lig van die Skrif.

3.3 Inleiding

Die ontwikkeling van die Parlementêre Lessenaar is sekerlik een van die mees opwindende en konstruktiewe verwikkeling in die onlangse geskiedenis van die NG Kerk. Ons kerk is hier saam met ander rolspelers – kerklik, godsdienstig en sekulêr – deel van die wetskrywende proses in ons land. Dit is 'n proses wat ons bestaan en ons toekoms ten nouste raak. Die waarde daarvan dat die NG Kerk ook in hierdie prosesse verteenwoordig word, kan nie oorskat word nie. As daar die afgelope tyd een feit duidelik geword het, is dit dat ons eintlik baie meer tyd en aandag aan dié betrokkenheid behoort te gee!

Die deure is sonder voorbehoud vir die kerk oop om, nie net op nasionale vlak nie, maar ook op provinsiale vlak, op talle gebiede betrokke te raak by prosesse is wat bepaal hoe die Suid-Afrika lyk waarin ons graag wil woon. Omdat dit so 'n belangrike aspek van die kerk se publieke getuienis in ons land is, word een van die sessies vir Kommunikasie by die Sinode daaraan gewy –

A5: VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE VIR KOMMUNIKASIE (NG KERK IN SA)

om inligting deur te gee en sodat afgevaardigdes hieroor kan gesels.

3.4 Doelwitte met betrekking tot wetgewing:

3.4.1 Die beskerming van die reg om godsdien (spesifiek die Christelike geloof) te beoefen in die lig van die beginsels in die Grondwet vervat, waaronder die beskerming van godsdiensvryheid, die reg van die individu en die vryheid van spraak.

3.4.2 Die beskerming van die regte van minder bevoorregtes: ekonomies agtergeblewenes, liggaamlik gestremdes, seksisme slagoffers (beywering vir geslagsgelykheid), ens.

3.4.3 Die beskerming van kinders, die bevordering van 'n gesonde familielewende en die daarstelling van 'n gemeenskaplike morele waardesisteen vir die versekering van 'n regverdigende en opbouende samelewing in Suid-Afrika; die beskerming van basiese regte soos gesondheid en onderwys.

3.4.4 Die beywering vir vrede en sekuriteit van alle mense.

3.4.5 Die beskerming van 'n veilige konteks vir die voortbestaan van die kerklike gemeenskap (wette wat te doen het met die doeltreffende funksionering van die kerk in Suid-Afrika).

3.5. Metode van monitering:

Die Suid-Afrikaanse Raad van Kerke (bestaande uit een-en-'n-half pos) en die Rooms-Katolieke Biskoppe Raad (bestaande uit vier persone) wat die monitering van wetgewing doen. Weens ons eie beperkte mensekrag (slegs een persoon vreeslik deelyds) word daar in noue samewerking met die genoemde "parlementêre lessenaars" gewerk, terwyl daar saam met die Gereformeerde Kerke en die Nederduitsch Hervormde Kerk 'n adviesgroep van parlementariërs saamgeroep is om (oor party-politieke grense heen) mekaar wedersyds te adviseer ten opsigte van wetgewing wat geprosesseer word. Vir hierdie samewerking tussen ons en die Gereformeerde en Hervormde Kerk het hierdie kerke dan ook verteenwoordigers (verantwoordelike persone) geïdentifiseer wat die kanaal vorm van hierdie genoemde kerke met die Sentrum vir Kommunikasie.

In hierdie verband is dit dalk belangrik om te noem dat kerke binne die breëre gereformeerde familie welkom is om die Sentrum te skakel indien hulle inligting wil bekom, of voel om 'n bydrae te maak ten opsigte van bepaalde wetgewing.

3.6 Verdere strategie

Die mees algemene prosesse tot wetgewing (of wetskrywing) vind soos volg plaas:

3.6.1 Wette kan verwys word vir amending, of herskrywing, of kennis van nuwe wetgewing kan gegee word deur die kabinet, die parlementêre regs-kommissie of regerings-departemente.

3.6.2 Hierdie prosesse van wetskrywing kan die orde volg van 'n departementele groenskrif (green paper), waarin 'n algemene aanduiding gegee word van die sake wat van toepassing is. Daarin word die alternatiewe ter oorweging op tafel gesit en tot diskussie uitgenooi. Hierna volg 'n witskrif (white paper) waarin duideliker beleidsrigtings aangedui word vir bespreking en waarin konsepvoorstelle vir wetgewing vervat is. Deurgaans sal daar van deskundiges buite die politieke sfeer gebruik gemaak word om werkswinkels oor die onderhawige saak te hou. Hierdie prosesse kan 'n aantal jare neem.

3.6.3 Hierna word die konsep-wetgewing ter tafel gelê met die eerste lesing in die parlement om gedebatteer te word. 'n Portefeulje-komitee word dan aangewys, bestaande uit lede van die parlement deur die onderskeie politieke partye aangewys (onder voorsitterskap van die minister onder wie die saak ressorteer).

3.6.4 Die portefeulje-komitee is die eintlike enjinkamer van die wetskrywende prosesse. Daarheen word nou alle belanghebbendes uit die samelewing uitgenooi (ook en veral deur die openbare media soos radio, TV en koerante) om voorleggings te kom doen oor die saak vanuit hulle perspektief. Skriftelike voorleggings aan die sekretariaat van die komitee word opgevolg deur 'n uitnodiging aan die betrokke belangegroep om op 'n gegewe datum hulle voorleggings aan die komitee te kom doen.

By hierdie "hearings" kan komiteeledes na die aanhoor van die voorlegging aan die indiens vrae vra (maar nie politieke debat voer nie) ter verduideliking van hulle standpunt. Dit is vanselfsprekend dat hoe groter die belangegroep (constituency) is namens wie die voorlegging ingedien word, hoe swaarder sal die waarde daarvan weeg. Dit sluit egter minderheidsstandpunte nie uit nie. Oor die algemeen geld die reël egter dat "getalle tel", wat die samewerking (in ons geval van kerke en geloofsgroepe - in soverre as wat dit moontlik is) 'n prioriteit maak.

3.6.5 Die portefeulje-komitee gaan dan "in komitee" vir oorweging van die voorleggings met die oog op formulering van wetgewing vir voorlegging aan die parlement. Somtyds gebeur dit dat hulle nog nie tevrede is met die prosesse nie

A5: VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE VIR KOMMUNIKASIE (NG KERK IN SA)

en weer verdere voorleggings aanvra, veral as hulle agterkom dat daar groot algemene ontevredenheid is onder die hoofrolspelers en meningsvormers oor die onderhawige saak.

3.6.6 Die wetgewing word dan in die parlement ter tafel gelê vir die tweede lesing waarna daar dan tot stemming oorgegaan word.

3.6.7 Indien die uitslag van die stemming positief vir die nuwe wetgewing is, word dit bekragtig wanneer die president van die land dit onderteken.

3.6.8 Alle wetgewing word aan die grondwet gemeet en indien 'n party of belangegroep steeds ontevrede is en meen dat wetgewing strydig is met bepaalde regte wat in die grondwet verskans is, kan appèl aangeteken word na die konstitusionele hof (Grondwetlike Hof).

* Na 1994, met die aanvaarding van die Grondwet van Suid-Afrika binne die nuwe vrye demokrasie is alle wette in beginsel amendeerbaar. Dikwels word gehoor dat geen wetgewing absoluut finaal is nie, maar dat die proses steeds voortgaan om wette sodanig te verbeter dat dit nie alleen die grondwet tevrede stel nie, maar ook prakties uitvoerbaar is.

3.7. Modus Operandi van die Parlementêre Lessenaar van die NG Kerk

3.7.1 Die beginsel moet geld om so vroeg as moontlik bewus te wees van (vir die kerk) relevante wetgewing wat geprosesseer word en om dan by die proses betrokke te begin raak.

3.7.2 Om in konsultasie met die Parlementêre Advieskommissie (deur die ASK benoem) te besluit op 'n strategie - wie om te betrek en op watter stadium - en in watter mate die ander kerklike lessenaars maar "gevolg" kan word in hulle strategie van betrokkenheid.

3.7.3 Om saam met die betrokkenes hierbo genoem (punt 2) die proses te volg en saam te besluit oor bywoning en moontlike deelname aan werkswinkels, asook voorleggings aan die betrokke portefeulje-komitee.

3.7.4 Om saam met die Gereformeerde kerkfamilie met die informele groep van parlamentslede te konsulteer oor wedersydse beïnvloeding in terme van die kerk se standpunt met die oog op wyer en toepaslike deelname aan die wetgewende proses.

3.8 Aan wie verantwoording gedoen word (opdraggewende instansies)

3.8.1 Die parlementêre lessenaar van die NG Kerk is verantwoordelik aan die ASK en die moderamen (Wes-Kaap) as opdraggewende instansies en rapporteer aan hulle op gereelde basis. Dit geskied in samewerking met die Direkteur vir Inligting van die Algemene Sinode (Dr Willie Botha).

3.8.2 Die parlementêre lessenaar kommunikeer as deel van die Sentrum vir Kommunikasie met die skribas van die verskillende sinodes, asook die gemeentes van die Wes- en Suid-Kaap, Oos-Kaapland en Noord-Kaapland, volgens ooreenkoms, oor alle relevante sake voortvloeiend uit die wetgewende proses.

3.8.3 Die parlementêre lessenaar (as deel van die Sentrum vir Kommunikasie) hanteer alle navrae uit verskeie oorde oor wetgewing (sinodes, kommissies, ringe, gemeentes, aksiegroepe en individue). Ook ander kerke binne die Gereformeerde familie kan die Sentrum hiervoor gebruik.

3.9 Wetgewing waaraan die afgelope twee jaar aandag gegee is:

3.9.1 Die wet op die regulering van vuurwapens, waarin plekke van aanbidding as vuurwapenvrye gebiede verklaar is. Portefeuljekomitee voorlegging saam met SARK en Biskopperaad

3.9.2 Die Onderwyswet waarin Godsdien in Skole gereguleer word en Godsdien: SARK, AJK en IKOO het deurgaans insette gelewer. Dr Gustaf Claassen is as gevolg hiervan benoem op die ministers-adviesraad. Proses duur voort.

3.9.3 Inkomstebelastingwet: Verskeie komponente in ons kerk het in samewerking met die SARK hieraan gewerk. Uiteindelik gekonsolideer onder leiding van die AKF

3.9.4 Eiendomsbelasting: Voorleggings saam met SARK en Biskopperaad. Wetgewing nog in proses vir moontlike implimentering tweede helfte van 2004

3.9.5 Wet op Toegang tot Inligting: In samewerking met AKAI en ARK. Resorteer onder Menseregtekommissee en duideliker uitsluitel sal voor einde van hierdie jaar (2003) verkry word na onderhandeling in September.

3.9.6 "Social Security Act": In samewerking met SARK en Biskopperaad voorleggings by portefeuljekommissee gedoen. Nog baie werk voor - veral mbt die vennootskap-idee tussen staat en Nie-Regerings-Organisasies (NGO's). Die hele saak rondom BIG (Basic Income Grant)

A5: VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE VIR KOMMUNIKASIE (NG KERK IN SA)

en ander maatskaplike toelaes hier ter sprake. SKDB en AKDB vanselfsprekend betrokke.

3.9.7 Grondhervorming: AKLAS se verslag hieroor ter sprake. Dr Thys Smith opsteller van verslag bestuur die proses namens AKLAS en die kerk. Prioriteit op agenda van kerk.

3.9.8 Voorlopige gesprekke is rondom genadedood gehou op uitnodiging en na voorlegging van Suid-Afrikaanse Regskommissie (Law Commission). Na aanleiding daarvan is die prosessering hiervan voorlopig op die langebaan geskuif.

Die veronderstelling is dat die Parlementêre Lessenaar hierdie en sodanige prosesse moet moniteer en koördineer, terwyl die onderskeie terreine van die kerk op wie se gebied die bepaalde wetgewing van toepassing is die professionele insette help doen.

3.10 Slotopmerking

Vanaf die begin van ons betrokkenheid by die wetgewende proses, toe die "lessenaar" sy beslag begin kry het, was daar vanaf die ander kerke groot waardering vir die feit dat die NG Kerk beskik oor teologiese kundigheid en ander bronne (resources) wat ter ondersteuning benodig word vir die proses. Trouens, daar was werklik opgewondenheid oor die feit dat die NG Kerk nou ook "aan boord" wil kom.

Dit is ook belangrik om te beseft dat die kerk bereid sal moet wees om met (bykans) enigeen saam te werk wanneer die saak op die tafel dit mag vereis. Hier word bedoel dat daar somtyds geleenthede sal wees waar ons ook selfs saam met ander godsdienste sal wil saamwerk om sodoende 'n so breed as moontlike basis van ondersteuning te kry vir 'n bepaalde standpunt (soos byvoorbeeld, godsdienste in skole).

Dit is vanselfsprekend dat goeie verhoudinge met politici gehandhaaf sal word. Hiervoor is die informele vergadering van parlamentslede ook baie belangrik (sien 4.4 hierbo). Daar word ook deurgaans by parlamentslede groot waardering bemark vir die dienste wat die kerk op maatskaplike terrein lewer en daar is 'n groot mate van erkenning van die belangrike rol wat die kerk het in die vestiging van 'n algemene gesonde waardesisteem, iets wat onontbeerlik is vir die aanspreek van die kwessies rondom geweld en armoede.

Uit dit alles blyk dit ook dat die verantwoordelikheid van 'n verhouding met die owerheid nie net op die terrein van die Algemene

Sinode (of die kerkverband-struktuur) is nie, aangesien baie van die sake wat van belang is vir die funksionering van gemeentes in 'n bepaalde gemeenskap by die derdevlak van regering (munisipaliteit) berus (soos byvoorbeeld, eiendomsbelasting). Daarom is dit van uiterste belang dat gemeentestrukture prakties daarna sal strewe om met plaaslike owerhede 'n goeie verhouding op te bou, saam met ander kerke, maar ook saam met ander godsdienste. Dit is nodig, nie alleen ter wille van die belang van die kerk nie, maar ook om die betrokke gemeenskap beter te dien.

Alle navrae oor die betrokkenheid van die kerk by die nasionale parlement kan gerig word aan die Direkteur Kommunikasie by die adres bo-aan hierdie dokument. Dit is 'n leerproses vir almal, selfs diegene wat alreeds geruime tyd in die wetgewende proses betrokke is. Ook die regerings-instansies soek dikwels hulle pad nuut vorentoe en in alle gevalle is daar groot entoesiasme en waardering dat die kerk hom/haarself bereid verklaar om betrokke te wees. Sover is die NG Kerk (saam met die ander hoofstroom-kerke) se betrokkenheid nog net met blydschap in alle parlementêre kringe begroet.

3.11 Aanbevelings (Soos voor die Sinode van Wes- en Suid-Kaap gedien)

Die Sinode

3.11.1 stem in tot die werk wat tot dusver in hierdie verband tot stand gekom het.

3.11.2 bedank die Algemene Sinode vir die bedrag van R10,000 per jaar wat beskikbaar gestel is om hierdie werk te subsidieer.

3.11.3 besluit om met die kopers van die Kerkentrum in Kaapstad of met Groote Kerk gemeente te onderhandel vir 'n kantoor naby die Parlement van waar hierdie werksaamheid van die Sinode voortgesit kan word.

**BJ du Toit - PSD
20 Augustus 2003**

A6 VERSLAG VAN DIE BYBELGENOOTSKAP VAN SUID AFRIKA

Geagte voorsitter, broers en susters

1. INLEIDING

In 1804 is die eerste Bybelgenootskap in Wallis gestig. Met die leuse "Goeie nuus vir almal vir altyd" sal die Bybelgenootskap van Suid-Afrika, saam met Bybelgenootskappe en kerke wêreldwyd, volgende jaar 200 jaar se geseënde werk vier. Dwarsdeur die twee eeue was die werk van die Bybelgenootskap en die kerk onlosmaaklik verbind. Daarom is dit vir my 'n voorreg om hierdie verslag aan u voor te lê.

2. BYBELVERTALING

2.1 Suid-Ndebele: Die vertaling van die Ou Testament in Suid-Ndebele vorder baie goed. Wanneer dit voltooi is, sal daar 'n volledige Bybel in al elf die amptelike landstale beskikbaar wees.

2.2 Afrikaans: Die vertaling van die Afrikaanse Bybel vir Dowes is baie goed op dreef en verskeie boeke is reeds voltooi.

2.3 Bybel op band vir ongeletterdes: Daar is reeds begin met 'n groot projek om dele van die Bybel op kassetband te plaas vir gebruik deur ongeletterdes.

3. BYBELPRODUKSIE

3.1 Die Bybelgenootskap het gedurende die afgelope vier jaar 7,27 miljoen Bybels en Bybeldele geproduseer. Hiervan was 3,85 miljoen volledige Bybels, waarvan 'n aantal vir ons buurlande gedruk is.

3.2 Vanweë die styging in produksiekoste het die verkoopprijs van Bybels oor die afgelope vier jaar met 80% gestyg tot die huidige R44. Vier jaar gelede kon ons R15 van die produksiekoste of te wel 37,5% uit donasies verhaal. Tans kan ons R19 of slegs 30% uit donasies kry. Die rede hiervoor is dat produksiekoste skerp gestyg het en die inkomste uit donasies 'n baie klein styging getoon het.

4. BYBELVERSPREIDING

4.1 Gedurende die afgelope vier jaar is daar 2,424,560 Bybels in Suid-Afrika versprei. Dit is 'n gemiddelde van 606,140 per jaar. Dit toon 'n afname van ongeveer 50,000 per jaar. Dit kan beteken dat al minder mense in die Bybel

belangstel, of dat die prys vir sommige te duur raak.

4.2 Vanuit die Bybelhuis in Port Elizabeth word daaglik gemiddeld 190 Bybels of Bybeldele versprei. Dit sluit Bybels in ander tale in wat deur die Bibliakiosk in die hawe versprei word, asook deur gemeentes wat in naburige lande by sendingaksies betrokke is.

5. PERSONEEL

Ds J S Anker en oudl. mev A van Deemter het die Ned Geref Kerk van Oos-Kaapland op die Streekraad verteenwoordig. Ds D T du P Moolman het intussen as voorsitter afgetree. Ds C J Stümke is vanweë sy besondere belangstelling in die werk van die Bybelgenootskap op die Raad gekoöpteer en kort daarna as voorsitter verkies.

6. FINANSIES

6.1 Die lidmate en gemeentes van die Ned Geref Kerk in Oos Kaapland het die afgelope vier jaar gemiddeld R9.93 per lidmaat bygedra. Dit is R1.61 per lidmaat meer as die gemiddelde van die vorige vier jaar. Hieroor is ons baie dankbaar. Ongelukkig is dit slegs ongeveer die helfte van die sinode se aanbeveling dat elke lidmaat die verlies (R19) op een Bybel sal bydra.

6.2 In die meegaande tabel (Bylaag 1) word die gemiddelde bydraes aangedui. Ons dank die Here vir gemeentes, lidmate, Vrouedienste, kategeseskole, jeug-, biduur- en Bybelstudiegroepe wat pragtige bydraes gegee het, maar daar is tog ook kommer oor die feit dat die bydraes met net 4.75% per jaar gestyg het terwyl produksiekoste met ± 14% toegeneem het.

7. PROMOSIEWERK

Die afgelope vier jaar is besoek gebring aan soveel moontlik gemeentes in die sinodale gebied. Ander byeenkomste soos die van die Vrouediens, jeuggroepe en kategeseskole is toegesprek en groepe is ook in Bybelhuis ontvang. Dit was altyd baie aangenaam om hierdie werk te doen en die hartlike ontvangs deur gemeentes, word opreg waardeer. In November 2000 het die sekretaris vir Engelssprekende kerke 'n beroep na ons Johannesburg streek aanvaar. Sedertdien bedien ek ook die Engelssprekende kerke en het die werkklas drasties toegeneem. Ons maak tans ook van leraars gebruik om op

A6: VERSLAG VAN DIE BYBELGENOOTSAP VAN SA

vrywillige basis gemeentes namens die Bybelgenootskap te besoek.

8. AANBEVELINGS

8.1 Die sinode dra sy dank oor aan kerkrade en alle medewerkers vir volgehoue gebeds- en finansiële ondersteuning van die werk van die Bybelgenootskap.

8.2 Die sinode beveel by kerkrade aan dat 'n mikpunt van minstens die subsidie op een Bybel per lidmaat per jaar gestel word. (Tans R19)

8.3 Die sinode benoem twee lede, met sekundi (van wie een 'n nie-geordende is) om op die Streekraad van die Bybelgenootskap te dien.

9. SLOT

Die afgelope paar jaar is die Bybelgenootskap van Suid-Afrika besig met herstrukturering om ons taak so effektief moontlik te doen. Verskeie poste wat vakant geraak het, is nie weer gevul nie en uitgawes word tot op die been gesny. Ander metodes om fondse te in word ondersoek en hier in Oos-Kaapland word daar reeds deur fietstoere, pretdrawwe, 'n vrugtemark, die verhuring van kantoorruimte en woonstelruimte asook die aanbied van die perseel vir die oprigting van 'n selfoonmas probeer om op soveel moontlike terreine fondse in te samel sodat die verspreiding van Sy Woord nie sal skade ly nie.

Dit is werklik vir ons 'n voorreg om die sinodale kantoor van die NG Kerk in Bybelhuis te kan huisves en die kontak met leraars wat die kantoor besoek, is vir ons van groot waarde.

Die Sinode word Gods rykste seën toegebied op sy werksaamhede.

**B P Fourie - Streeksekretaris
20 Julie 2003**

BYLAAG 1

BYDRAES AFGELOPE 4 JAAR	1999/2000	2000/2001	2001/2002	2002/2003	GEM.
ABERDEEN	9.48	14.21	1.14	1.78	6.65
ADELAIDE	10.66	14.88	14.73	16.18	11.44

A6: VERSLAG VAN DIE BYBELGENOOTSKAP VAN SA

ALBANIE	4.83	7.43	4.93	3.51	5.18
ALEXANDRIA	31.73	31.72	30.57	15.30	27.33
ALGOAPARK	4.92	18.18	1.96	7.27	8.08
ALGOAPARK - NOORD	0.91	0.48	0.72	0.71	0.71
ALIWAL - NOORD	5.09	3.35	12.06	11.50	8.00
BARKLY OOS	8.80	6.26	13.38	8.34	9.20
BOTHASRUS	13.80	16.24	15.46	16.79	15.57
BUFFELSRIVIER	7.68	9.06	11.28	13.63	10.41
BURGERSDORP	10.06	11.25	10.64	7.07	9.76
CAMBRIDGE	7.31	27.71	4.12	3.16	10.58
CATHCART	3.11	2.75	2.18	5.64	3.42
COLESBERG	5.59	0.19	11.33	5.05	5.54
CRADOCK	4.51	11.83	7.11	2.02	6.37
CRADOCK - NOORD	6.50	16.94	7.61	3.96	8.75
CRADOCK - OOS	4.50	20.14	5.62	11.24	10.38
DE BRUG	4.33	12.97	6.94	6.50	7.69
DESPATCH - DAGBREEK	6.34	4.45	7.76	2.95	5.38
DESPATCH - EENDRAG	10.13	12.09	15.46	11.23	12.23
DESPATCH - NOORD	2.61	2.33	2.63	0.86	2.11
DESPATCH - SUID	4.66	12.00	8.28	6.85	7.95
DIAS	4.29	5.77	2.70	10.35	5.78
DORDRECHT	8.37	19.50	0.60	17.13	11.40
ELLIOT	5.87	21.48	13.40	6.65	11.85
FORT BEAUFORT	5.44	4.39	3.39	8.08	5.33
GAMTOOSVALLEI	28.01	33.01	26.05	45.85	33.23
GAMTOOSVALLEI - OOS	17.22	15.34	16.69	24.05	18.33
GLEN LYNDEN	3.29	46.88	13.74	5.43	17.34
GONUBIE	2.59	10.20	1.49	5.15	4.86
GRAAFF - REINET	7.43	14.17	27.26	11.94	15.20
GRASVOëLKOP	8.83	4.41	6.16	10.89	7.57
HOFMEYR	17.54	8.64	2.31	2.85	7.84
HUMANSDORP	12.94	24.93	14.77	17.93	17.64
HUMANSDORP - OOS	5.85	22.67	8.61	12.19	12.33
INDWE	15.90	25.58	19.45	14.38	18.83
JAMESTOWN	14.13	11.18	19.64	28.38	18.33
JANSENVILLE	6.62	6.90	5.77	5.34	6.16
JEFFREYSBAAI	15.21	12.93	10.35	11.61	12.53
JOUBERTINA	22.16	21.49	15.25	16.78	18.92
KAREEDOUW	19.94	10.22	9.36	6.89	11.60
KENSINGTON	8.42	7.96	9.01	12.64	9.51
KING WILLIAM'S TOWN	3.34	2.32	2.91	4.59	3.29
KLIPPLAAT	5.36	2.42	2.50	3.28	3.39
KRAGGAKAMMA	41.57	61.49	37.06	31.92	43.01
LADY GREY	17.88	4.37	1.42	3.31	6.75
LOERIE	9.27	23.13	2.87	8.42	10.92
MACLEAR	4.04	27.51	23.52	2.55	14.41
MIDDELBURG	15.18	20.44	6.79	7.61	12.51
MIDDELBURG - UITSIG	20.70	15.14	18.25	10.64	16.18
MISGUND	7.60	22.11	8.04	13.90	12.91
MOLTENO	4.07	8.48	9.99	8.41	7.74

A6: VERSLAG VAN DIE BYBELGENOOTSKAP VAN SA

MURRAYSBURG	12.45	11.99	31.54	39.87	23.96
NAHOON	6.27	11.52	6.80	2.94	6.88
NEWTONPARK	4.37	7.80	14.89	9.52	9.15
NIEU - BETHESDA	65.11	80.95	96.28	56.29	74.66
NOUPOORT	3.61	2.78	1.45	9.93	4.44
NUWE KERK	12.71	13.34	17.29	24.74	17.02
OOS - LONDEN	5.07	5.62	2.97	14.18	6.96
OOS LONDEN - NOORD	6.51	14.97	9.27	6.55	9.33
OOS LONDEN - WESHEUWELS	2.47	4.39	3.82	6.26	4.24
PARKHEUWEL	9.18	9.51	20.01	10.98	12.42
PATERSON	8.98	10.98	11.07	15.64	11.67
PATMOS	27.87	6.49	22.46	64.73	30.39
BYDRAES AFGELOPE 4 JAAR	1999/2000	2000/2001	2001/2002	2002/2003	GEM
PEARSTON	2.65	11.07	2.07	0.88	4.17
PORT ELIZABETH	4.62	4.38	4.76	3.35	4.28
P E DE DUIN	11.37	0.60	8.12	7.63	6.93
P E HEIDEVELD	8.27	8.63	6.73	6.83	7.62
P E HOOGLAND	12.47	13.74	10.77	12.38	12.34
P E LORRAINE	12.95	12.85	9.88	13.77	12.36
P E NOOITGEDACHT	10.62	10.82	5.45	4.22	7.78
P E NOORD	1.88	0.15	0.29	0.52	0.71
P E OOS	14.57	23.37	15.53	16.04	17.38
P E SENTRAAL	24.06	40.72	10.68	18.00	23.37
P E SHERWOOD	3.40	8.21	2.14	2.97	4.18
P E SONHEUWELS	7.33	5.49	8.81	6.91	7.14
P E WES	16.86	3.47	8.82	10.18	9.83
P E SIONSRAND	13.39	9.02	6.90	7.71	9.26
QUEENSTOWN	3.02	3.89	2.60	1.84	2.84
RETIEF	7.77	4.97	6.51	13.76	8.25
RIETBRON	5.37	37.41	8.80	23.60	18.80
SOMERSET - OOS	2.54	3.11	11.98	1.13	4.69
SOMERSTRAND	12.34	9.50	5.59	6.29	8.43
SONDAGSRIVIER	2.35	13.28	1.93	2.24	4.95
SONDAGSRIVIER - SUID	2.91	3.78	2.82	4.25	3.44
STERKSTROOM	2.46	6.58	1.79	5.64	4.12
STEYNSBURG	6.09	1.79	5.18	2.12	3.80
STEYTLERVILLE	15.30	20.58	5.57	10.87	13.08
STUTTERHEIM	2.09	3.20	3.41	2.82	2.88
SWARTKOPSRIVIER	7.51	16.25	6.48	6.42	9.17
SYDENHAM	6.75	6.91	1.16	7.77	5.65
TARKASTAD	10.50	5.75	6.32	4.83	6.85
TSITSIKAMMA	2.52	4.05	0.19	0.33	1.77
UGIE	7.26	12.37	10.50	0.00	7.53
UITENHAGE	6.79	4.59	4.05	4.66	5.02
UITENHAGE - DE MIST	5.17	8.55	8.85	11.11	8.42
UITENHAGE - NOORD	4.79	6.70	5.84	4.57	5.48
UITENHAGE - OOS	2.86	4.50	2.40	3.00	3.19
UITENHAGE - WINTERHOEK	7.09	5.97	7.98	7.12	7.04
UMTATA	8.73	2.94	0.65	0.84	3.29

A6: VERSLAG VAN DIE BYBELGENOOTSKAP VAN SA

VAN STADENSRIEVER	8.15	12.75	4.07	38.91	15.97
VENTERSTAD	11.35	10.09	5.01	3.60	7.51
VISRIVERVALLEI	2.11	0.89	0.33	7.95	2.82
WALMER	5.88	10.12	9.41	11.35	9.19
WATERFORD	4.11	2.58	2.95	5.29	3.73
WILLOWMORE	11.55	13.27	11.87	6.09	10.70
GEM. VIR DIE JAAR	8.97	11.66	8.97	10.11	9.93

A7 PREDIKANTE- EN WEDUWEE-PENSIOENFONDS VAN DIE NG KERK IN SA

1. INLEIDING

Die Predikante- en Weduweepensioenfondse van die NGK in SA is deur die Nederduitse Gereformeerde Kerk in SA gestig. Die geregistreerde kantoor van die Fonds is geleë te De Langestraat 5, Bellville, 7530. Die Fonds is deel van die fondse van die Sinode van die Nederduitse Gereformeerde kerk in SA, maar word apart van die fondse van die Sinode geadminestrer en belê ten einde aan die vereistes van die Wet te voldoen.

Die Beheerliggaam bestaan uit die lede van die Kommissie van Toesig en Kontrole van die NGK in SA, twee verteenwoordigers elk van die Sinodes van die NG Kerke van Natal, Oos-Kaapland en Noord-Kaapland en twee pensionarisverteenwoordigers.

2. BEHEERLIGGAAM

2.1 Sinode van NG Kerk in SA

Die verteenwoordigers van die Sinode van die NG Kerk in SA bestaan uit die lede van die Kommissie van Toesig en Kontrole waarvan ten minste die helfte van die Kommissielede deur die lede (predikante) uit hul eie geledere per meerderheidstem op die Sinodale Vergadering verkies word en waavan die restant van die Kommissielede deur die Sinode aangewys word. Die Sinode wys ook sekundi aan vir die persone deur hulle aangewys.

2.2 Sinodes van Natal, Noord-Kaapland en Oos-Kaapland

Elke sinode wys twee verteenwoordigers aan waarvan een persoon deur die lede (predikante) verbonde aan die betrokke Sinode uit hul eie geledere per meerderheidstem op die Sinodale Vergadering verkies word, en een persoon wat deur die volle Sinode aangewys word. Die Sinodes wys ook sekundi aan vir die persone deur hulle aangewys.

2.3 Pensionarisverteenwoordigers

Twee persone (en hul sekundi) word deur die pensionarisse uit hulle eie geledere per stembrief verkies.

3. REGLEMENTSWYSIGINGS

SEDERT VORIGE SINODE

Die belangrikste veranderings in die reëls van die Fonds sedert 1999, toe die hersiene Reglement verskyn het, was die volgende:

3.1 Nuwe Voordeelvlak

'n Nuwe voordeelvlak van 25% is bygevoeg by die bestaande voordeel-vlakke van 50%, 75%, 100% en 125%.

3.2 Verpligte Lidmaatskap

Die verpligte inskakeling van gemeentes by die pensioenfondse vir elk van sy predikantsposte is duideliker geformuleer om enige misverstand in die verband te voorkom.

3.3 Oorname van Personeel deur 'n Sekulêre onderneming

Voorsiening is gemaak in die Reglement vir die oordrag van 'n leraar se oordragwaarde na die pensioenfondse van 'n nuwe werkgewer by die oorname van 'n kerklike onderneming deur 'n sekulêre onderneming.

3.4 Pensioenfondse vir Namibië

Op 1 April 2003 is 'n eie pensioenfondse vir die leraars van Namibië gestig. Die Reglement word gewysig om voorsiening te maak vir die verskuiwing van predikante na die nuwe Fonds. Namibiese leraars het 'n keuse gekry om hul belang soos op 1 April 2003 in die Predikante- en Weduweepensioenfondse te laat met die oog op 'n uitgestelde aftreevoordeel, of om dit oor te plaas na die Namibiese Fonds. Nagenoeg 50 lede gaan oor na die nuwe Fonds.

3.5 Uitsluiting van Lidmaatskap: Termynkontrak-leraars

Volgens 'n besluit van die jongste vergadering van die Algemene Sinode staan dit Kerkrade vry om predikante vir 'n bepaalde termyn te beroep in gevalle waar dit nie gaan om 'n permanente pos nie. Die Trustees het besluit dat die reëls van die Pensioenfondse gewysig word om termynkontrak-leraars uit te sluit van lidmaatskap van die Fonds.

4. WAARDERING VAN DIE FONDS

Die jongste aktuariële waardering van die Pensioenfondse het plaasgevind soos op 31

A7: VERSLAG VAN DIE PREDIKANTE EN WEDUWEE PENSIOENFONDS

Desember 2000 en die volgende aktuariële waardering vind plaas op 31 Desember 2003. Die verslag soos op 31 Desember 2000 word nie by hierdie verslag aan die Sinode ingesluit nie, omdat 'n opsomming van die verslag aan elke lid en Kerkraad gestuur is. Dit is op aanvraag beskikbaar. Die verslag vir die 3 jaar geëindig 31 Desember 2003 sal gedurende die tweede helfte van volgende jaar aan elke leraar en Kerkraad gestuur word

5. BELEGGINGS VAN DIE FONDS

Die beleggings van die fonds word sedert Januarie 2000 bestuur deur die firma mCubed beleggings. Dit is 'n multi-fonds bestuurder wat op grond van deeglike navorsing die fonds se bates allokkeer tussen verskillende fondsbestuurders. mCubed beleggings het volmag om die fondse op die volgende basis (benaderd) te belê:

Aandele	45%
Effekte	25%
Eiendom	Nul
Buiteland	15%
Kontant	15%

Die Aktuaris ontleed die beleggingsprestasië van die multi-fonds bestuurder aan die hand van sekere vooraf bepaalde maatstawwe en doen kwartaalliks verslag aan die Beleggingskommissie, bestaande uit ds F J Cillie, Saakgelastigde van die NG Kerk in SA, mnre A Erasmus, Beleggingsbestuurder van die Kerk, J W S Jooste (Afgetrede Hoofbestuurder: Individuele Lewens van Ou Mutual) en J Henn (Hoofbestuurder, Novare Beleggings). Die Beleggingskommissie doen verslag van die beleggings aan die Beheerliggaam.

6. PENSIOENVERHOOGINGS TYDENS DIE RESES

Pensioenverhogings aan pensionarisse was die afgelope 4 jaar soos volg:

1 Maart 2000:	5%
1 Maart 2001:	5%
1 Maart 2002:	7%
1 Maart 2003:	4%

Pensioenverhogings word gebaseer op die verskil tussen die Fonds se beleggingsopbrengs en die na-aftrede waarderingsrentekoers.

Die Trustees het in 2002 besluit om die na-aftrede waarderingsrentekoers vanaf die jaar 2002 te verlaag vanaf 7,5% na 7%. Effektief beteken dit dat pensionarisse se verhogings tans 'n halwe

persentasiepunt beter is as onder die vorige bedeling.

7. BELASTING OP OORDRAG- WAARDES NA STAATSPENSIOEN- FONDSE

Tydens die vorige Sinode-sitting is gerapporteer dat die Ontvanger van Inkomste die Pensioenfonds aangeslaan het met R526 677-97 ten opsigte van oordragwaardes wat vanaf die Kerk se Pensioenfonds na die Staat oorbetaal is in belang van kapelane wat na die diens van die Staat geskuif het. Die Pensioenfonds het die aanslag in die Inkomste-belasting Spesiale Hof in Pretoria beveg, en uitspraak is gelewer ten gunste van die Kerk se Pensioenfonds.

8. GESAMENTLIKE PENSIOENFONDSE KOMITEE

Daar bestaan vier pensioenfondse vir predikante in die NG Kerk, te wete:

1. Die Pensioenfonds van die NG Kerk in SA
2. Die Pensioenfonds vandie 4 Transvaalse Sinodes
3. Die Pensioenfonds van die OVS-sinode
4. Die Pensioenfonds van die NG Kerk in Namibië

Verteenwoordigers van die vier fondse vergader jaarliks in Gauteng na afloop van die AKF-vergadering en vorm saam die Gesamentlike Pensioenfondse Komitee (GPK). Die doel van die komitee is om die reglemente asook die voordele en bydraestruktuur tussen die vier fondse naastenby dieselfde te hou.

9. STAND VAN DIE FONDS

Die volgende gegewens weerspieël die groei in die Fonds die afgelope 8 jaar:

A7: VERSLAG VAN DIE PREDIKANTE EN WEDUWEE PENSIOENFONDS

	1994-12-31	1998-12-31	2002-12-31
Markwaarde	R371 milj	R426 milj	R651 milj
Aktiewe Lede	936	876	815
Pensioentrekkers	513	607	644

10. SURPLUS WETGEWING

Die Tweede Wysigingswet op Pensioenfondse, 2001 wat op 2001-12-07 van krag geword het, vereis dat die surplus in 'n Pensioenfonds toegedeel moet word onder sekere belanghebbendes. Hierdie belanghebbendes kan insluit huidige lede, lede wat die organisasie verlaat het sedert 1980 en pensionarisse. Sekere regulasies en riglyne in verband met die implementering van die Wet moet nog deur die Raad op Finansiële Dienste uitgereik word.

Volgens die Wetgewing is 'n regstelling van die voordele wat in die verlede betaal is slegs van toepassing indien daar tans 'n surplus, na inagneming van 'n gebeurlikheidsmarge, onder die fonds bestaan. In die verlede is alle beskikbare surplusse telkens deur middel van voordeelverbeterings aan die diensdoenende sowel as afgetrede predikante deurgegee. Gesien in die lig van die befondsingsvlak van die Fonds, soos op die jongste Aktuariële waardering van 31 Desember 2000, naamlik 102 % beskik die Fonds oor geen beskikbare surplus nie.

11. VERSLAG DEUR AKTUARIS

Die Aktuaris berig soos volg:

Die huidige finansiële stand van die fonds sal weer tydens die eersvolgende Aktuariële Waardering van die fonds soos op 31 Desember 2003 vasgestel word.

Ek is egter van mening dat die fonds steeds in 'n gesonde finansiële toestand verkeer en dat die beoogde waardasie dit so sal bevestig

Daar mag moontlik by sommige lede of pensionarisse 'n bekommernis wees oor die effek wat die huidige lae aandelepryse op die finansiële stand van die fonds kan hê. Dit kan ongelukkig nie ontken word nie dat die gevolglike lae beleggingsopbrengs wat die afgelope jaar op die bates van die fonds behaal is, die groei van die fonds benadeel, en dat daar stellig dus nie tans enige beweegruimte bestaan om voordele te verbeter, of om beduidende pensioenverhogings te kan toestaan nie.

Dit is egter belangrik om in gedagte te hou dat die fonds se bates in ongeveer gelyke dele in aandele en rentedraende beleggings belê is, en dat die opbrengs op rentedraende beleggings oor die

afgelope jaar relatief goed was, sodat die totale opbrengs wat op die bates van die fonds behaal is, darem nie naastenby so swak was as wat die geval sou gewees het indien die bates slegs in aandele belê was nie. Dit is egter steeds vir die fonds voordelig om sy beleggings tussen aandele en rentedraende beleggings te verdeel aangesien dit oor die lang termyn gereken die optimale resultate vir die fonds behoort te lewer.

**LS Kotze - Pensioenbestuurder
20 Julie 2003**

B BESKRYWINGSPUNTE

1. WELKOMSWOORD

B1 REVISIE - BESLUIT BY PT 12.5

U is hartlik welkom by die negende gewone vergadering van die Sinode van die NG Kerk in Oos-Kaapland, van die Oos-Kaapse Kerk, en afgestig van die Wes-Kaapse Kerk. Die Sinode van Oos-Kaapland vier dus vanjaar sy dertigste bestaansjaar, en my wens is dat hierdie vergadering in elke opsig vir elke afgevaardigde 'n heerlike fees sal wees. U verteenwoordig een van die 106 gemeentes van die NG Kerk in die Oos-Kaap, en u besin saam met 263 ander afgevaardigdes en verslag van die Sinodale Kommissie in die breë omgewing van die Sinode van Oos-Kaapland vir die 21ste millennium moet begewe. Mag ons almal saam die wysheid wat van bo kom ontvang!

Die sinode besluit dat 'n jaarlikse dankoffer tot 'n

2. VERANDERING AAN AFVAARDIGING

2.1 U het hierdie sakelys van u gemeentekantoor ontvang. Indien u om een of ander rede nie die vergadering kan bywoon nie, moet u dit asseblief aan u sekondus oorhandig. Die sinode besluit dat 'n jaarlikse dankoffer tot 'n kwalifiseer om by te dra, en dat hierdie fondse op advies van die Ringe deur die Sinodale Kommissie kan bywoon nie, moet u dit asseblief aan u sekondus oorhandig. sover moontlik toegeken word aan benoemde gemeentes of ringsprojekte.

2.2 Ek versoek jeraar-afgevaardigdes om enige verandering aan u afvaardiging soos gepubliseer in hierdie sakelys vooraf onder my aandag te bring. Indien 'n nuwe geloofsbrief voorgelê word moet u ook asseblief vooraf kwalifiseer nie; 'n 1,0% dankoffer sal betaal, om op hierdie wyse uiting te gee aan ons verbondenheid aan mekaar as Een Heilige Algemene Christelike

3. VOORBEREIDING

3.1 Die Sinodale Kommissie sal sodanige dankoffers hê

3.2 Berei u self asseblief goedlik voor deur hierdie sakelys met goeie aandag deur te werk. Stel uself op hoogte van die inhoud van verskeie, aangesien dit as gelese beskou sal word.

3.3 Die vergadering open en konsitueer om 14:00 in die kerkgebou net langsaaan die saal. Die vergadering duur tot Donderdag 23 Oktober om 13:00, en afgevaardigdes word versoek om alle sittings getrou by te woon.

3.4 Veroor afwesigheid moet met opgaaf van redes by die Skriba / Notulekommissie aangevra word. Let ook daarop dat die afgevaardigdes saam op Maandagaand die Nagmaal in die kerkgebou van Newtonpark-gemeente vier, terwyl daar ook op Dinsdag- en Woensdagaand vergader word.

Ring van Queenstown

4. VERGADERPLEK EN REGISTRASIEREËLINGS

B2 SINODALE STATE AAN RINGE

4.1 Die vergadering vind plaas in die gemeentekompleks van die gemeente Port Elizabeth-Wes by Vyfde Laan 57 - 59, Newtonpark, Port Elizabeth. Sien asseblief die roetekaart vir aanwysings.

4.2 Die sinode besluit om sy begroting en finansiële

4.3 Die vergadering open en konsitueer om 14:00 in die kerkgebou net langsaaan die saal. Die vergadering duur tot Donderdag 23 Oktober om 13:00, en afgevaardigdes word versoek om alle sittings getrou by te woon.

4.4 Veroor afwesigheid moet met opgaaf van redes by die Skriba / Notulekommissie aangevra word. Let ook daarop dat die afgevaardigdes saam op Maandagaand die Nagmaal in die kerkgebou van Newtonpark-gemeente vier, terwyl daar ook op Dinsdag- en Woensdagaand vergader word.

4.5 Die sinode besluit om die moontlikheid te

4.6 Die reis- en verblyfrees sal met registrasie beskikbaar gestel word, en dit moet asseblief dadelik voltooi word met die oog op uitbetaling op die laaste sittingsdag.

4.7 Vorms vir voltooiing is na die verskillende gemeentekantore gepos waarop afgevaardigdes moes aandui of hulle gebruik wil maak van die akkommodasie wat deur die sinodale kantoor in vakansiewoonstelle in Humewood gereël is. Indien u nie daarvan gebruik maak nie, sal oornagelde van R 75 per nag vir drie nagte op die laaste sittingsdag aan u uitbetaal word.

4.8 Sinodegangers wat van die vakansiewoonstel-akkommodasie gebruik maak, sal hul ontbyt soggens (Dinsdag tot Donderdag) vanaf 07:30 in die vergaderlokaal kan geniet. Ander lede wat van eie akkommodasie

4.9 Sinodegangers wat van die vakansiewoonstel-akkommodasie gebruik maak, sal hul ontbyt soggens (Dinsdag tot Donderdag) vanaf 07:30 in die vergaderlokaal kan geniet. Ander lede wat van eie akkommodasie

4.10 Sinodegangers wat van die vakansiewoonstel-akkommodasie gebruik maak, sal hul ontbyt soggens (Dinsdag tot Donderdag) vanaf 07:30 in die vergaderlokaal kan geniet. Ander lede wat van eie akkommodasie

4.11 Sinodegangers wat van die vakansiewoonstel-akkommodasie gebruik maak, sal hul ontbyt soggens (Dinsdag tot Donderdag) vanaf 07:30 in die vergaderlokaal kan geniet. Ander lede wat van eie akkommodasie

4.12 Sinodegangers wat van die vakansiewoonstel-akkommodasie gebruik maak, sal hul ontbyt soggens (Dinsdag tot Donderdag) vanaf 07:30 in die vergaderlokaal kan geniet. Ander lede wat van eie akkommodasie

4.13 Sinodegangers wat van die vakansiewoonstel-akkommodasie gebruik maak, sal hul ontbyt soggens (Dinsdag tot Donderdag) vanaf 07:30 in die vergaderlokaal kan geniet. Ander lede wat van eie akkommodasie

4.14 Sinodegangers wat van die vakansiewoonstel-akkommodasie gebruik maak, sal hul ontbyt soggens (Dinsdag tot Donderdag) vanaf 07:30 in die vergaderlokaal kan geniet. Ander lede wat van eie akkommodasie

4.15 Sinodegangers wat van die vakansiewoonstel-akkommodasie gebruik maak, sal hul ontbyt soggens (Dinsdag tot Donderdag) vanaf 07:30 in die vergaderlokaal kan geniet. Ander lede wat van eie akkommodasie

4.16 Sinodegangers wat van die vakansiewoonstel-akkommodasie gebruik maak, sal hul ontbyt soggens (Dinsdag tot Donderdag) vanaf 07:30 in die vergaderlokaal kan geniet. Ander lede wat van eie akkommodasie

4.17 Sinodegangers wat van die vakansiewoonstel-akkommodasie gebruik maak, sal hul ontbyt soggens (Dinsdag tot Donderdag) vanaf 07:30 in die vergaderlokaal kan geniet. Ander lede wat van eie akkommodasie

4.18 Sinodegangers wat van die vakansiewoonstel-akkommodasie gebruik maak, sal hul ontbyt soggens (Dinsdag tot Donderdag) vanaf 07:30 in die vergaderlokaal kan geniet. Ander lede wat van eie akkommodasie

4.19 Sinodegangers wat van die vakansiewoonstel-akkommodasie gebruik maak, sal hul ontbyt soggens (Dinsdag tot Donderdag) vanaf 07:30 in die vergaderlokaal kan geniet. Ander lede wat van eie akkommodasie

4.20 Sinodegangers wat van die vakansiewoonstel-akkommodasie gebruik maak, sal hul ontbyt soggens (Dinsdag tot Donderdag) vanaf 07:30 in die vergaderlokaal kan geniet. Ander lede wat van eie akkommodasie

4.21 Sinodegangers wat van die vakansiewoonstel-akkommodasie gebruik maak, sal hul ontbyt soggens (Dinsdag tot Donderdag) vanaf 07:30 in die vergaderlokaal kan geniet. Ander lede wat van eie akkommodasie

4.22 Sinodegangers wat van die vakansiewoonstel-akkommodasie gebruik maak, sal hul ontbyt soggens (Dinsdag tot Donderdag) vanaf 07:30 in die vergaderlokaal kan geniet. Ander lede wat van eie akkommodasie

4.23 Sinodegangers wat van die vakansiewoonstel-akkommodasie gebruik maak, sal hul ontbyt soggens (Dinsdag tot Donderdag) vanaf 07:30 in die vergaderlokaal kan geniet. Ander lede wat van eie akkommodasie

4.24 Sinodegangers wat van die vakansiewoonstel-akkommodasie gebruik maak, sal hul ontbyt soggens (Dinsdag tot Donderdag) vanaf 07:30 in die vergaderlokaal kan geniet. Ander lede wat van eie akkommodasie

4.25 Sinodegangers wat van die vakansiewoonstel-akkommodasie gebruik maak, sal hul ontbyt soggens (Dinsdag tot Donderdag) vanaf 07:30 in die vergaderlokaal kan geniet. Ander lede wat van eie akkommodasie

C BESKRYWINGSPUNTE RAKENDE BEPALINGS EN REGLEMENTE

**C1 VERANDERING AAN DOOP-
LIDMAATREGISTER**

Die sinode versoek die Argiefkommissie en die Sinodale Regskommissie om die volgende wysigings in die Dooplidmaatregister en Kerkorde aan te bring :

dat in die Dooplidmaatregister 'n bykomende kolom met die opskrif "Doopouers" ingevoeg word;

dat bep 49.1.2 soos volg gewysig word : Die naam van die vader van 'n buite-egtelike kind kan op versoek van die moeder in die dooplidmaatregister weggelaat word indien die moeder die kind ten doop bring, en ook omgekeerd;

dat bep 49.1.3 soos volg gewysig word : Die name van die aannemende ouers kan ingeskryf word indien die aannemingsorder van die Kommissaris van Kindersorg voorgelê word. Die natuurlike ouers se name kan met toestemming van die aannemende ouers in die kolom "Ouers" ingeskryf word, terwyl die aannemende ouers wat die kind(ers) ten doop bring se name in die kolom "Doopouers" ingeskryf word.

Ring van Cradock

D1 VERKLARING VAN DIE ALGEMENE SINODE 2002

Tydens die vergadering van die Algemene Sinode van die NG Kerk het ons as afgevaardigdes al hoe meer oortuig geraak van die liefde van Christus en daarom ook van die NG Kerk se roeping en plek in Suider-Afrika.

Daarom:

(a) verbind ons ons opnuut aan die Here wat ons kerk 350 jaar gelede hier geplaas het. Ons dank Hom vir die voorreg om ook nou deel van sy kerk te kan wees. Ons is daarvan oortuig dat net die Evangelie van Christus ons op 'n pad van heil kan plaas. Daarom wil ons as kerk die Woord van die Here tydig en ontydig verkondig, en orals getuienis aflê van die hoop wat in ons leef;

(b) verbind ons ons opnuut tot ons vasteland, in die besonder Suider-Afrika. Die tragiese verhale van die allerverskriklikste vorms van geweld, die geweldige omvang van armoede en gevolglike hongersnood, die gevolge van die vigsandemie, die gebrek aan respek vir mense, diere en die omgewing, en ook ons aandeel daaraan, het ons ontstel. Die Sinode betuig sy meegevoel aan die talle slagoffers. Ons wil ook 'n verskil maak. Daarom verbind ons ons om mee te werk aan oplossings vir ons samelewing. Ons stel ons as kerk beskikbaar om op elke vlak waar ons kan help betrokke te raak. Ons verseker die owerheid van ons voorbidding en ons verbintenis tot diens aan die gemeenskap;

(c) verbind ons ons tot groter eenheid met ander kerke. Ons wil graag herenig met ons kerkfamilie, soos ons glo God dit wil hê. Ons wil ook graag ons ekumeniese bande bevestig en uitbrei en saam met alle ander Christene hande vat om ons land op te bou en pynlike omstandighede te verlig;

(d) roep ons gemeentes op om by die genesing van ons land betrokke te raak. Ons dank die Here vir die toewyding van lidmate en die talle positiewe aksies waarvan ons orals hoor. Kom ons wys die wêreld opnuut dat ons as "sout van die aarde" en "lig van die wêreld" God se Koninkryk wil laat kom.

Ons het 'n Here. Ons is hier. Ons is sy kerk.

Aan God al die eer.

D2 GELOOFSVERKLARING VAN DIE SINODE VAN OOS-KAAPLAND JUNIE 2002

**Ons glo aan een kerk as spieëlbeeld van ons
een God: Vader, Seun en Heilige Gees**

*Daarom verbind ons ons aan eenheid onder
mekaar, in ons kerkfamilie en met ander Christene
oor die wêreld.*

**Ons glo aan 'n heilige kerk wat deur wet en
belydenis 'n ligdraer in die wêreld is**

*Daarom verbind ons ons om as Geesvervulde
mense prakties aan die evangelie gestalte te gee.*

**Ons glo aan 'n algemene kerk wat weens
Christus se koningskap oor tyd en ruimte heen
bestaan**

*Daarom verbind ons ons om die boodskap van
Christus oor die wêreld heen te dra.*

**Ons glo aan 'n Christelike kerk wat as
barmhartigheidsgemeenskap in Christus
gesalf is**

*Daarom verbind ons ons om met dade lief te hê en
blymoedige offers te bring.*

**Ons glo aan die gemeenskap van die heiliges
wat hulle gawes met vreugde tot nut van
mekaar gee**

*Daarom verbind ons ons om na mekaar om te sien
en die ander se belang eerste te soek.*

D3 SINODELIED OOS-KAAPLAND

LIED VAN DIE OOS-KAAP (WYSIE : LIEDBOEK 422)

**HIER IN DIE OOS-KAAP IS DIE HEER
VIR ONS DIE BRON VAN ROEM EN EER
HY'T ONS IN HIERDIE STREEK LAAT WOON
OM HOM AS KONING HIER TE KROON
HIER TUSSEN BERG, KAROO EN SEE
NEEM GOD ONS IN SY LIEFDE MEE!**

**DIE HEER SKEP ONS TOT EENHEID SAAM
AS HEILIGES IN JESUS NAAM
ONS GEE ONS GAWES VIR MEKAAR
EN MAAK DAN SO SY LIEFDE WAAR
HIER TUSSEN BERG, KAROO EN SEE
NEEM GOD ONS IN SY LIEFDE MEE!**

**O HERE JESUS MAAK ONS VRY
OM ALLE MENSE LIEF TE KRY
ONS DIEN U AS 'N PRIESTERDOM
WAT OFFERS BRING TOTDAT U KOM
HIER TUSSEN BERG, KAROO EN SEE
NEEM GOD ONS IN SY LIEFDE MEE
NEEM GOD ONS IN TRIOMFTOG MEE!**

SAKELYS
VAN DIE
NEGENDE VERGADERING
VAN DIE
SINODE VAN DIE
NEDERDUITSE GEREFORMEERDE
KERK IN OOS-KAAPLAND

PORT ELIZABETH
20 - 23 OKTOBER 2003

Voorblad

Op 14 Oktober 1856 besluit die Ring van Graaff Reinet om oor te gaan tot die stigting van die gemeente Dordrecht, waarna die eerste kerksaatslede gedurende Junie 1857 bevestig word. Die kerkgebou, geheel en al van klip en een van die beste voorbeelde van die Gotiese boustyl in Suid-Afrika, toon ooreenkomste met die kerkgebou te Dordrecht in Nederland, waar die belangrike Nasionale Sinode van 1618 - 19 gehou is.

INHOUDSOPGAWE

VOORWOORD	1
STRAATKAART	4
LYS VAN AFGEVAARDIGDES	5
A1 VERSLAG VAN DIE ORDEKOMMISSIE	11
PROGRAM VAN WERKSAAMHEDE	15
A2 VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE	20
A2.1 VERSLAG VAN DIE DESKUNDIGE LID VIR DIE DIENS VAN BARMHARTIGHEID	46
A2.2 VERSLAG VAN DIE DESKUNDIGE LID VIR GEMEENTEBEDIENING	51
A2.3 VERSLAG VAN DIE DESKUNDIGE LID VIR GETUIENIS	61
A2.4 VERSLAG VAN DIE DESKUNDIGE LID VIR JEUG	62
A2.5 VERSLAG VAN DIE DESKUNDIGE LID VIR VROUDELIDMATE	64
A2.6 VERSLAG VAN DIE DESKUNDIGE LID VIR LEER EN AKTUELE SAKE	65
A2.6.1 SPIRITUALITEIT EN SPIRITUALISME	66
A2.6.1.1 PERSOONLIKHEID EN SPIRITUALITEIT	74
A2.6.2 SIMBOLE EN RITUELE	77
A2.6.3 EKKLESIOLOGIE: PRAKTIESE GEMEENTE-WEES VANDAG	81
A2.6.3.1 BUITELYNE VAN 'n GEREFORMEERDE GEMEENTELIKE EKKLESIOLOGIE	84
A2.6.4 PUBLIEKE TEOLOGIE: DIE NG KERK EN SY OPENBARE ROL	91
A2.7 FONDSE EN ADMINISTRASIE	93
A3 VERSLAG VAN DIE SINODALE REGSKOMMISSIE	97
A4 VERSLAG VAN DIE IN MEMORIAM-KOMMISSIE	99
A5 VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE VIR KOMMUNIKASIE (NG KERK IN SA)	101
A6 VERSLAG VAN DIE BYBELGENOOTSAP VAN SUID AFRIKA	109
A7 VERSLAG VAN DIE PREDIKANTE EN WEDUWEE PENSIOENFONDS	114
B BESKRYWINGSPUNTE	117
B1 REVISIE: BESLUIT BY PT 12.5 VAN VERSLAG VAN SINODALE KOMMISSIE 2002	117
B2 SINODALE STATE AAN RINGE	117
B3 OUDITERING VAN RINGSTATE	117
C BESKRYWINGSPUNTE RAKENDE BEPALINGS EN REGLEMENTE	118
C1 VERANDERING AAN DOOPLIDMAATREGISTER	118
D BYLAES	119
D1 VERKLARING VAN DIE ALGEMENE SINODE 2002	119
D2 GELOOFSVERKLARING VAN DIE SINODE VAN OOS-KAAPLAND 2002	120
D3 SINODELIED OOS-KAAPLAND	121
E LAAT STUKKE	
F VERSLAE VAN DIE TYDELIKE KOMMISSIE	
F1 ALGEMENE SAKE	
F2 BESLUTE AAN KERKRADE	
F3 FONDSE	
F4 KOMMISSIES VIR KOMMISSIES	
F5 REGSKOMMISSIE	
F6 REISKOSTE EN VERBLYF	

F7 SKAKELING

G HANDELINGE VAN DIE SINODE

H BYLAES

I SAKEREGISTER

ooo000ooo